

မောင်ဝံသ

ဝတီဝဲလ်

နှင့်

မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာ

(ခုတ်ယူဆင်ခြင်)

STILLWELL

D.D.Rooney

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	-	၁၀၆/၂၀၀၄ (၉)
ပျက်နှာသုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	-	၁၀၅/၂၀၀၄ (၉)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း ■ ပထမအကြိမ်
 ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဒေါင်းစာပေ
 ခုတိယအကြိမ်
 ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ
 သီဟရတနာစာပေ

အုပ်စု ■ (၁၀၀၀)
 ထုတ်ဝေသူ ■ ဦးသိမ်းစိုး
 (မြ-၀၃၉၈၂)
 (သီဟရတနာစာပေ)
 အမှတ် (၁၀၀-D)၊ အင်းလျားလမ်း၊
 ကမာရွတ်မြို့နယ်။

ဇွတ်နှာသုံးနှင့်
 အတွင်းပုံနှိပ် ■ ဒေါ်ခင်အေးမြင့်
 (ရာပြည့်အောင်ဆက်)
 ၁၉၉၊ လမ်း-၅၀၊ ပုဇွန်တောင်။

တွန့်ဗျူတာစာစီ ■ Dream City

ဇွတ်နှာသုံးဒီဇိုင်း ■ THHA Group

စာအုပ်ချုပ် ■ ကိုမြင့်

ထုတ်ဝေ ■ (၁၀၀၀)ကျပ်

သီဟရတနာစာပေတိုက်မှထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ

- ၁။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ သူမ
- ၂။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ရင်မှတစ်ဖက်
- ၃။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ မေတ္တာ
- ၄။ ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်၏ သူ
- ၅။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ နတ်ရေးငယ်ရွှေစာ
- ၆။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ကမ္ဘာမြေဝယ်
- ၇။ ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်၏ အိမ်ကြီးမာယာ
- ၈။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ စိတ်
- ၉။ ဆောင်းဝင်းလတ်၏ လွမ်းလောက်ပေသည်
- ၁၀။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ သူလိုမိန်းမ
- ၁၁။ မောင်သိန်းတန်၏ သည်အရွယ်
- ၁၂။ လေသူရဲတစ်ဦး(ဦးလှဝင်း)၏ သေခြင်းနှင့် အားမာန်
- ၁၃။ ပါရဂူ၏ ဘုရားကျောင်း တံမြက်လှည်းသမား
- ၁၄။ ဒေါက်တာခင်လေးမြင့်၏ ကျွန်ုပ်၏သဒ္ဒါ
- ၁၅။ လေသူရဲတစ်ဦး(ဦးလှဝင်း)၏ မှန်တိုင်း
- ၁၆။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ရွှေလင်းယုန်
- ၁၇။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ပုဂ္ဂလပညတ်
- ၁၈။ မြတ်ဆွေ၏ စာရေးဆရာတို့၏ အနီးအဝေးပုံရိပ်များ
- ၁၉။ မင်းဆွေ၏ နာမည်
- ၂၀။ မိချမ်းဝေ၏ အလွမ်းပင်ဆင့် ကျွမ်းရင်နှင့်
- ၂၁။ ဦးလှမိုး၏ ရဟန္တာအစ ကောဏ္ဍည
- ၂၂။ လူထုစိန်ဝင်း၏ ပထမအမျိုးသမီးလမ်းထွင်သူများ
- ၂၃။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ရဲဘော်ဖခင်မှတ်တမ်း
- ၂၄။ မင်းခိုင်ဦး၏ ပန်းတို့သည်လည်း ရနံ့ချင်းပြိုင်မညီနိုင်
- ၂၅။ ဇော်နောင်၏ အာရှမျက်လုံးများဖြင့် အနောက်ကမ္ဘာကိုကြည့်ရှုခြင်း
- ၂၆။ ဟိန်းလတ်၏ သိစိတ်စီးကြောင်းဖြစ်တည်မှုသစ် ပဉ္စလက်သရုပ်မှန် နှင့်
စာပေအနုပညာရေးရာ
- ၂၇။ ဂျာနယ်ကျော်မိသားစု၏ ဂျာနယ်ကျော်စီးဆင်းမှု
- ၂၈။ ရွှေဥဒေါင်း၏ အေဗရာဟင်လင်ကွန်း
- ၂၉။ ဒဂုန်တာရာ၏ မေ
- ၃၀။ နတ်နွယ်၏ ရင်သွေးနှင့် မိုရေးဗီးယား ဝတ္ထုတိုများ
- ၃၁။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ သုခုမအနုပညာရှင်
- ၃၂။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ အဖြူ

ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်
မောင်ဝံသ၏အမှာ

‘စတီးဝဲလ်နှင့် မြန်မာပြည် စစ်မျက်နှာ’ စာအုပ်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ်
က ကျွန်တော် မြန်မာပြန် ထုတ်ဝေခဲ့တာဖြစ်လို့ ယခုနှစ် ၂၀ တင်းတင်း
ရှိပါပြီ။

သီဟရတနာစာပေ ကိုသိမ်းစိုးက သည်စာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ်
ထုတ်ဖို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော် ပြန်ဖတ်ရပါတယ်။

ကိုယ့်ရဲ့ မြန်မာပြန်စာအုပ်ကို ကိုယ်တိုင် ပြန်ဖတ်တာ ဖြစ်ပေ
မယ့် ဖတ်ရင်းဖတ်ရင်း စိတ်ဝင်စားလာပြီး စာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာ
တွေထဲ နစ်သွားပါတယ်။

တကယ်က အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်ဟာ ကံခေသူ
တစ်ယောက်ပါ။ သူ့အကြောင်း နှောင်းလူတွေက ရေးကြသားကြတဲ့
အခါ အငြင်းပွားစရာတွေ အများကြီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ စိတ်ဝင်စားဖို့
အကောင်းဆုံးကတော့ စတီးဝဲလ်ဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မပြီးသေးမီ
ရာထူးက ထုတ်ပယ်ခံခဲ့ရတဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လို့ပါပဲ။

စတီးဝဲလ် ဘာကြောင့် ရာထူးက ထုတ်ပယ်ခံရသလဲဆိုတော့
ဗိုလ်ချုပ်က အမေရိကန်အစိုးရရဲ့ မဟာမိတ် တရုတ်ပြည်ခေါင်းဆောင်
ချန်ကေရှိတ်နဲ့ မတည့်လို့ ချန်ကေရှိတ်က ဖိအားပေးတဲ့အတွက်
အမေရိကန်သမ္မတ (ရူစဗဲလ်) က ချန်ကေရှိတ် ကျေနပ်အောင် ထုတ်
ပယ်လိုက်တာ ဖြစ်ပါသတဲ့။

ချန်ကေရှိတ်နဲ့ ဘယ်တည့်ပါ့မလဲ။ စတီးဝဲလ်က ချန်ကေရှိတ်
အုပ်စုရဲ့ မတော်မတရား ခြစားမှုတွေကို အမှန်အတိုင်း မြင်တတ်သူ
ပေပဲ။ ငစဗ်းလဲ တစ်ယောက်ရဲ့ လက်အောက်မှာ နေသာသလို
ကြည့်နေမယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး မထားနိုင်တဲ့ စတီးဝဲလ်ဟာ ချန်
ကေရှိတ်နဲ့ ထိပ်တိုက် တည်မိတာ မဆန်းပါဘူး။

ရာထူးက အဖြတ်ခံရပြီးချိန်မှာ စတီးဝဲလ်က ချန်ကေရှိတ်နဲ့ ကွန်မြူနစ်တွေကို နှိုင်းယှဉ်ပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖန်ခဲ့တယ်။

‘ချန်ကေရှိတ် အစိုးရဆိုတာ အခွန်အတုတ်တွေ မတရားစည်းကြပ်၊ အဂတိလိုက်စား၊ အများပြည်သူအကျိုး ဥပေက္ခာပြု၊ ချွေးတပ် အကျဉ်းစခန်းတွေ၊ နာဇီဂျာမန်တွေရဲ့ ဂတ်စတာပိုလို၊ အက်စ်အက်စ် အဖွဲ့လိုဟာမျိုးတွေနဲ့ ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အာဇာရှင်စနစ်ပဲ’ လို့ စတီးဝဲလ်က ပြောတယ်။

‘ကွန်မြူနစ်တွေကတော့ ချန်ကေရှိတ်နဲ့ မတူဘူး၊ တခြားစီပဲ။ သူတို့က အခွန်အတုတ်တွေ လျော့ချ၊ အဂတိလိုက်စားမှု ကင်းကင်း ရှင်းရှင်းနဲ့ ဒီမိုကရေစီ ရှင်သန်အောင် အားပေးမြှင့်တင်ကြလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တရုတ်ပြည်သူတွေက ကွန်မြူနစ်တွေဘက်ကို အားပေးနေကြခြင်း ဖြစ်တယ်’ လို့ စတီးဝဲလ်က (၁၉၄၄ ခုနှစ်မှာ) မှတ်ချက်ချခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

သည်စာအုပ်မှာ တရုတ်ပြည် စစ်မျက်နှာကို တာဝန်ယူခဲ့ရတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာမှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေ အဓိက ပါဝင်ပါတယ်။

စစ်ရေးစစ်ရာဆိုတာ နိုင်ငံရေးနဲ့ သံတမန်ရေးရာများရဲ့ လက်အောက်ခံဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်ရဲ့ ဖြစ်ရပ်များက သက်သေပြနေတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ စေ့စေ့စပ်စပ်ဖတ်လေ၊ တွေးခေါ်မြော်မြင် ဆင်ခြင်စရာတွေ တွေ့ရပြီး စာဖတ်ရကျိုးနပ်စေတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်ကြောင်း ကျေကျေနပ်နပ် မှတ်ချက်ချမိကြလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။

‘စတီးဝဲလ်နှင့် မြန်မာပြည် စစ်မျက်နှာ’ စာအုပ်ကို မြန်မာပြန်ဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျေနပ်အားရမိပါတယ်။ ဤစာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်နိုင်ခြင်းအတွက်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပါတယ်။

မောင်ဝံသ

ရန်ကုန်

၁၉-၇-၀၄

မာတိကာ

၁။ စတီးဝဲလ် (သို့မဟုတ်)	
နိုင်ငံရေးပရိယာယ်များ၏ သားကောင်တစ်ဦး	၁၇
၂။ ကံစေရာ သွားရခြင်း	၂၃
၃။ မြန်မာပြည်မှ ဆွတ်ခွာရပြီ	၃၁
၄။ လက်စားချေတော့မည်	၅၅
၅။ ၁၉၄၃ ခုနှစ် နွေဦးတိုက်ပွဲ	၉၇
၆။ အချည်းနှီးအလဟဿ ၁၉၄၃ ခုနှစ်ကာလ	၁၀၅
၇။ ကိုင်ရိုညီလာခံ	၁၂၁
၈။ မြန်မာပြည်တွင် ကွပ်ကဲခြင်း	၁၂၉
၁၀။ မြစ်ကြီးနားတိုက်ပွဲ	၁၄၇
၁၁။ စိန်ခေါ်မှုအသစ်	၁၅၉
၁၂။ တရုတ်တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ်	၁၆၅
၁၃။ ချုံကင်း	၁၇၁
၁၄။ အပြီးသတ်ချေမှုန်းခြင်း	၁၇၇
၁၅။ ပြန်ခေါ်ရပြီ	၁၈၇

မေဂျာဂျင်နရယ်လူးဝစ်အေပစ်
(လီဒိုလမ်းမကြီး၏ အင်ဂျင်နီယာ)

လီဒိုလမ်းမကြီး၏ မြင်ကွင်းတစ်ပိုင်း

လီဒိုလမ်းမကြီး

စတီးဝဲလ်နှင့်အတူ မေဂျာဂျင်နရယ်ဖရန့်ဒီမာရေး

စတီးဝဲလ် (သို့မဟုတ်)

နိုင်ငံရေးပရိယာယ်များ၏ သားကောင်တစ်ဦး

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက ထင်ရှားခဲ့သော စစ်သူကြီးများအနက် တရုတ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယစစ်မျက်နှာတွင် တာဝန်ယူခဲ့ရသော အမေရိကန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိုးဇက်ဒဗလျူ စတီးဝဲလ်သည် အငြင်းပွားစရာ သမိုင်းကြောင်းတစ်ခုကို ကျန် ရစ်စေခဲ့သူဖြစ်၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်း မဟာမိတ်တပ်များ၏ ဦးစီးဦးဆောင်မှုများ အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ကြသော စစ်ဗိုလ်ချုပ်များအနက် ကံဆိုးသူ ကံကောင်းသူများ အသီးသီးရှိကြသလို ရာထူးမှဖယ်ရှားခြင်းခံရသော စစ်ဗိုလ်ချုပ်များလည်း အများ အပြား ရှိခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဥရောပစစ်မျက်နှာမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပက်တန် ဆိုလျှင် ရာထူးမှပြုတ်ခဲ့ရလင့်ကစား ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သေး၏။ ပက်တန် သည် စစ်ရေးအရ သူရဲကောင်းတစ်ဦးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရ၏။ သူ့ အကြောင်း ပြောကြ၊ ရေးကြလျှင်လည်း ချီးကျူးအမွန်းတင်မှုက များခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်မှာမူကား ကံအဆေဆုံး စစ်ဗိုလ်ချုပ် တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း အမေရိကန်အစိုးရ၏ ဦးစားပေး စစ်မျက်နှာများအနက် အလေးထားခြင်း မခံရဆုံးသော စစ်မျက်နှာ တစ်ခုကို တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ သူ့ဦးဆောင်မှုပေးရသော လက်နက်ကိုင်တပ်များ မှာလည်း ကျီးလန်စာစားဖြစ်နေသော တရုတ်ချန်ကေရိုတ်တပ်များဖြစ်၏။

စတီးဝဲလ်၏ အဓိကစစ်ပွဲအတွေ့အကြုံမှာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည်မှစစ်ရှုံးပြီး ဆုတ်ခွာခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး ၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ရာထူးမှထုတ်ပယ်ခြင်းခံရချိန်အထိ၊ ကျန်သောအချိန်ကာလများမှာ သူသည် တရုတ်ခေါင်းဆောင် ချန်ကေရှိတ်နှင့် အချင်းများနေခဲ့ရသည်သာများခဲ့၏။ စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်၏ စစ်ဦးစီးချုပ်အနေဖြင့် ဂျပန်ထိုးစစ်ကို ပြန်လည်တွန်းလှန်ရန် ချန်ကေရှိတ်အား စစ်ဆင်ရေးများကို အကြံပေးတင်ပြခဲ့သော်လည်း အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ရသည်။ စစ်ရေးစွမ်းရည်နှင့် အမြော်အမြင်ရှိသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် သံတမန်ရေးမသမာမှုများနှင့် နိုင်ငံရေးပညာပြုမှုများအကြားတွင် ဘေးကျပ်နံကျပ် ဖြစ်ခဲ့ရပုံများကို ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထား၏။

ချန်ကေရှိတ်၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တစ်ဦး အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ တရုတ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယစစ်မြေပြင်ရှိ အမေရိကန်တပ်မှူးအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ စတီးဝဲလ် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် ပြဿနာရပ်များကို နားလည်နိုင်ရန် ၁၉၄၂ ခုနှစ်က တရုတ်ပြည်အခြေအနေ၏ နောက်ခံကားချပ်ကို သိရှိထားဖို့လိုအပ်သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သည် ဂျပန်တပ်များကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသည်။ မန်ချူးရီးယားကို ၁၉၃၁ ခုနှစ်က ဂျပန်တို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ချိန်မှစ၍ တရုတ်ပြည်တွင် ကြီးကြား၊ ကြီးကြား ဟိုတစ်ကွက် သည်တစ်ကွက် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့နှင့်ဖြစ်ပွားသော တိုက်ပွဲများသည် ၁၉၃၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ကြီးမားကျယ်ပြန့်လာသည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ်အမျိုးသား ရေးဝါဒီတို့က ခိုင်မာမှုမရှိသော 'ညီညွတ်ရေးတပ်ဦး' ကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့၏။ သို့သော် အဆိုပါ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးအဖွဲ့အစည်းသည် တရုတ်ပြည်အလယ်ပိုင်း၌ ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားပြီး ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကွဲကြဲ ပြိုကြဲသည်။ 'ညီညွတ်ရေးတပ်ဦး' သည် ဂျပန်တို့ကို တားဆီးနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့။

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်တို့သည် တရုတ်ကမ်းခြေဒေသများကို သိမ်းပိုက်ထားသည်။ အရေးပါသော ဆိပ်ကမ်းများကိုလည်း ဂျပန်တို့ သိမ်းပိုက်ထားကြသည်။ ထိုအခြေအနေကြောင့် တရုတ်တို့အနေဖြင့် တစ်ခုတည်းသော ထွက်ပေါက်အဖြစ် မြန်မာပြည်ကို အသုံးပြုကာ ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် ဆက်သွယ်ရတော့၏။ ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် ဆက်သွယ်ရန်အတွက် ရန်ကုန်မြို့မှ ယူနန်ပြည်နယ်သို့ ဖောက်လုပ်ထားသည့် လမ်းမကြီးကို အသုံးပြုရသည်။

သို့သော် ၁၉၃၉ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဂျပန်တို့သည် တရုတ်ပြည် အတွင်းပိုင်းသို့ ရှေ့တိုး၍ မချီတက်ကြတော့ပေ။ ဂျပန်တို့သည် ၎င်းတို့၏ တပ်များအား အခြားရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာများသို့ ရုပ်သိမ်းသွားကြ၏။ ထို့နောက် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်ဒိုချိုင်းနားဒေသကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည်ကိုလည်းကောင်း ဂျပန်တို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ကြတော့၏။

စတီးဝဲလ် ရောက်ရှိသွားသော ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်၌ သုံးပိုင်းကွဲနေ၏။ ဂျပန်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသော ကမ်းခြေဒေသ၊ မော်စီတုံးခေါင်းဆောင်သော ကွန်မြူနစ်တို့ စိုးမိုးထားသော အနောက်ပိုင်းရှန်ဟဲဒေသ၊ ချန်ကေရှိတ်ခေါင်းဆောင်သော အမျိုးသားရေးဝါဒီတို့ အာဏာခိုင်မြဲနေသော အနောက်တောင်ပိုင်း ချုံကင်းဒေသဟု အပိုင်းသုံးပိုင်းကွဲနေသည်။ ဂျပန်တို့ကလည်း သူ့ကာကွယ်ရေးနှင့်သူ့ ကွန်မြူနစ်တို့ကလည်း သူ့တပ်နှင့်သူ့ အမျိုးသားရေးဝါဒီတို့က သူ့အင်အားနှင့်သူ။

ဆိုဗီယက်နှင့် အမေရိကန်တို့က ချန်ကေရှိတ်ကို တရုတ်ပြည်၏ တကယ့် အစစ်အမှန်ခေါင်းဆောင်ဟု ယူဆသည်။ အမှန်စင်စစ်၌မူ ချန်ကေရှိတ်သည် သူ့နေရာ သူ့ဒေသ ကွက်ကွက်လေးတွင်သာ အာဏာပြနိုင်သည့် ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးထက် မပိုပါချေ။ ချန်ကေရှိတ်၏ တပ်များသည်လည်း ကိုယ့်ဒေသ၌သာလျှင် စိုးမိုးထားနိုင်ကြသည်။ နိုင်ငံရေး မကျွမ်းကျင်ရုံသာမက အဂတိလိုက်စားမှု များလည်း ချန်ကေရှိတ်အုပ်စုတွင် အမြောက်အမြားရှိနေ၏။

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်မတိုင်မီ တရုတ်ပြည်ဆိုင်ရာ အမေရိကန်စစ်သံမှူးအဖြစ် စတီးဝဲလ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်က တရုတ်တပ်များကို ဂျာမန်နှင့် ရုရှတပ်တို့က လှေ့ကျင့်သင်တန်းပေးပြီး လက်နက်တပ်ဆင်ပေးလျက်ရှိသည်။ ဂျပန်၊ ဂျာမနီနှင့် ရုရှတို့ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်လာသည့်အခါတွင်မူ ချန်ကေရှိတ်သည် အမေရိကန်တို့ဘက်သို့ဦးလှည့်ကာ အကူအညီတောင်းလာသည်။ ချန်ကေရှိတ်နှင့် ၎င်း၏ယောက်ဖ တိစ္ဆိဖွန်းတို့သည် အမေရိကန်တို့ထံမှ လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက်များတောင်းဆိုကြ၏။ အထူးသဖြင့် လေယာဉ်များ တောင်းဆိုကြသည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်မှစ၍ တရုတ်ပြည်တွင် ရောက်ရှိနေသော အမေရိကန်လေတပ် မတော် အငြိမ်းစားအရာရှိ ချင်းနောက် သည် တရုတ်ပြည်အနေဖြင့် လေတပ်

၁။ Major General Claire L. Chennault.

အင်အား ရှိလာမှသာလျှင် ဂျပန်တို့အား ပြန်လည်တိုက်ထုတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုးစစ်ဆင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ထားသူဖြစ်၏။

ချန်ကေရှိတ် တရုတ်တပ်များ၏ စစ်ရေးစွမ်းရည်နှင့် စိတ်ဓာတ်ကို အမေရိကန်တို့က မယုံမရဲရှိခဲ့သော်လည်း တရုတ်ပြည်တွင် အမေရိကန်တို့ ပါဝင်ပတ်သက်မှုမှာ များသည်ထက် များလာ၏။

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တို့တိုက်ခိုက်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ကား သမ္မတ ရုစဗဲသည် ချန်ကေရှိတ် အား တရုတ်ပြည်စစ်မျက်နှာ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု၏ တပ်မှူးချုပ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလိုက်သည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စတီးဝဲလ် အား ချန်ကေရှိတ်၏ ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေး စေလွှတ်လိုက်၏။

ချန်ကေရှိတ်၏ လက်အောက်တွင် စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် မည်မျှ အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပုံ၊ ကြံစည်သမျှ၊ လုပ်ကိုင်သမျှ အချည်းနှီးအလဟဿ ဖြစ်ခဲ့ရပုံများကို ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထား၏။ အမေရိကန် အကူအညီမပါပဲ စစ်ကို ကျော်လွှားနိုင် သည်ဟု ချန်ကေရှိတ်က တစ်ဘက်ကပြောကြားပြီး အခြားတစ်ဘက်တွင်မူ အမေရိကန်လေယာဉ်အကူအညီများ ရရှိမှသာ ဂျပန်တို့ကို မောင်းထုတ်နိုင်မည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဤသို့ စကားနှစ်ခွပြောပြီး သဘောနှစ်မျိုးရှိနေသူ၏ လက်အောက် တွင် စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် မည်မျှ ဘေးကျပ်နံ့ကျပ်ဖြစ်မည်ကို တွက်ဆနိုင်ပါ လိမ့်မည်။

တရုတ်တို့ လိုလားနေသော အမေရိကန်အကူအညီများသည် ဂျပန်တို့အား မောင်းထုတ်ရာတွင် အသုံးပြုမည်မဟုတ်ပဲ ကွန်မြူနစ်များအား တိုက်ခိုက်ရာတွင် အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်အပြင် ချန်ကေရှိတ် ၏ ကူမင်တန်အမျိုးသားရေးဝါဒီတို့ လွှမ်းမိုးရာဒေသရှိ တပ်မှူးများအပေါ်၌သာ ဩဇာညောင်းအောင် အသုံးပြုလိမ့် မည်ဟု အမေရိကန် စစ်အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အချို့က သုံးသပ်မိကြသည်။ ချန်ကေရှိတ် အနေဖြင့် ဂျပန်တပ်များအား ကြည်းကြောင်းမှထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ် ခြင်းဖြင့် ၎င်း၏ လျော့လျည်းလျည်း နိုင်ငံရေးအနေအထားဆုံးပါးသွားမည်ကို စိုးရိမ်တွေဝေလျက်ရှိသည်ကို စတီးဝဲလ် က နားလည်သဘောပေါက်ထားသည်။

ချန်ကေရှိတ်သည် ချင်းနောက်ကဲ့သို့ပင် ဂျပန်တို့အား လေကြောင်းကိုအသုံး ပြု၍ တိုက်ခိုက်လိုသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက ၁၉၄၃ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၌ ဂျပန်တို့ ထိုးစစ်ဆင်လာအောင် ရန်စ၊ ရာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း စတီးဝဲလ် က

ကြိုတင်မှန်းဆခဲ့သည်။ ကွန်မြူနစ်များနှင့် ပြန်ပေါင်း မပေါင်း ဆိုသည့်အချက် ကလည်း စဉ်းစားစရာဖြစ်လာ၏။ စတီးဝဲလ် က ချန်ကေရှိတ်အား ကွန်မြူနစ် တို့နှင့်ပေါင်းပြီး ဂျပန်ကိုတိုက်ထုတ်ရန် အကြံပေးခဲ့၏။ သို့သော် ချန်ကေရှိတ်က ယတိပြတ်ငြင်းဆိုခဲ့ရာ ၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ချန်ကေရှိတ်နှင့် စတီးဝဲလ် လုံးဝ ခွာပြိုကြတော့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဗဲသည် ချန်ကေရှိတ် နှင့် အဆင်ပြေအောင် မနေထိုင်နိုင်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ကို ပြန်ခေါ်ရ သည့်အခြေအနေမျိုး ဆိုက်ခဲ့ရ၏။

စတီးဝဲလ် သည် စရိုက်လက္ခဏာအားဖြင့် အသိခေါက်ခက် အဝင်နက်ပြီး အကဲဖမ်းရခက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း? ကမူ စတီးဝဲလ် အား ကောင်းစွာ စာနာနားလည်ခဲ့သည်။ ဆလင်းသည် စတီးဝဲလ် အား နှစ်လိုသဘောကျရုံမျှမက ယုံကြည်ကိုးစားမှုလည်းရှိသည်။ စတီး ဝဲလ်သည် သူမလိုလားသော နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် အလုပ်လုပ်၍ မဖြစ်သည် ကို ဆလင်း က သိထား၏။ စတီးဝဲလ် သည် တစ်ဦးချင်းအနေအားဖြင့် ရိုးသား နှစ်လိုဖွယ် လူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ၏ လက်အောက်ငယ်သားများ အပါအဝင် အခြားသူများနှင့် ဆက်ဆံရာ၌မူ ကြမ်းလွန်း၊ ပြတ်လွန်း တုံးတိတိ နိုင်လွန်းသည်ဟု ဗြိတိသျှတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း က မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်၏ အတွေ့အကြုံများမှာ စစ်ရေး၊ သံတမန်ရေး၊ လူမှုဆက်ဆံရေး စသည်အားဖြင့် ဘက်ပေါင်းစုံမှ သင်ခန်းစာယူဖွယ်အတိ ရှိနေသည်ကို ဤစာအုပ် တွင် လေ့လာမှတ်သားနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ကံစေရာသွားရခြင်း

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့၌ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တပ်များက တိုက်ခိုက်ချိန်တွင် အမေရိကန် ကြယ်လေးပွင့်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဂျိုးဇက်စတီးဝဲလ် သည် ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်ရှိ အမေရိကန်တပ်မဟာ ၁ မှတ် (၃) ၏ တပ်မဟာမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းရွက်လျက်ရှိသည်။ ပုလဲဆိပ်ကမ်း အရေးအခင်း နောက်ပိုင်းတွင်ကား စတီးဝဲလ် သည် မနားမနေလှုပ်ရှားခဲ့ရသော စစ်ရေးတာဝန်များကို ဆက်လက် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ ကိုင်ရိုညီလာခံတွင် ရစဉ်၊ ချာချီ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ နှင့် ရင်ပေါင်တန်း၍ တက်ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဂျပန်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရသော ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် တရုတ်စစ်သားများနှင့်အတူ တိုက်ပွဲလည်း ဝင်ခဲ့ရသည်။ သူသည် တရုတ်စစ်သားများအား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်စိတ်ရှိလာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အောင်မြင်မှုများ ရရှိစေ ခဲ့သည်။ စတီးဝဲလ်သည် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ငှက်ဖျားထူထပ်ရာ ဟူးကောင်း တောင်ကြား ကတုတ်ကျင်းများမှ နယူးဒေလီမြို့ရှိ မောင့်ဘက်တန်၏ ဌာနချုပ်သို့ ညတွင်းချင်း သွားရောက်ခဲ့ရသည်များလည်း ရှိခဲ့သည်။

နယူးဒေလီမြို့ရှိ မောင့်ဘက်တန်၏ ဌာနချုပ်ကား ခမ်းနားကြီးကျယ် လှသည်။ ဌာနချုပ်ရှိ စကြိုလမ်းများ၌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ သွားလာလှုပ်ရှား နေကြသည်မှာ အလှူလှူ။ ထိုဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို ခလုတ်တိုက်မိနိုင် လောက်သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် က ချဉ်ချဉ်တူးတူးပြောဖူးသည်။

တစ်ခါတစ်ခါတွင် အဂတိလိုက်စားပြီး ဖောက်ပြန်သူများသော ရွံ့မှန်းစရာ ကောင်းလှသည့် ချုံကင်းမြို့ရှိ ချန်ကေရှိတ်၏ ဌာနချုပ်သို့ သွားရောက်ရသည်လည်း ရှိသည်။

တိုက်ပွဲဝင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည့် စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ပြည် ဆိုင်ရာ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ရန် အကြောင်းကံက ဖန်တီးခဲ့လေသည်။ သူသည် ချန်ကေရှိတ်၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အဖြစ် တရုတ် တပ်မကြီး ၃၀ ကို ဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ပြီး ခေါင်းဆောင်မှုပေးရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ တရုတ်များအနေဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အားကိုးလာနိုင်ရန် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး စတီးဝဲလ်သည် သုံးနှစ်နီးပါး အချိန်ယူကြိုးပမ်းခဲ့ရ၏။ သို့သော် စတီးဝဲလ် သည် ထိုကာလများ တစ်လျှောက်လုံးတွင် အိုးနင်းခွက်နင်း ကမောက်ကမ အဖြစ်တွေ့ချည်းသာ ကြုံခဲ့ရသည်။ ချန်ကေရှိတ် ၏ ခုတစ်မျိုး တော်ကြာတစ်မျိုး ပြောဆိုတတ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ တရုတ်များ၏ ဝေလည်ချောင်ပတ်နိုင်မှုနှင့် သူရဲဘောကြောင့်မှုတို့ကြောင့်လည်းကောင်း စတီးဝဲလ်သည် ကြံသမျှ ဟန်မကျ ဖြစ်ခဲ့ရချေသည်။

ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ပြောဆိုတတ်သော သစ္စာရှိ အမေရိကန်တစ်ဦးအနေဖြင့် စတီးဝဲလ်က အမေရိကန်တို့ တရုတ်ပြည် (ချန်ကေရှိတ်အုပ်စု)သို့ ပေးအပ်နေသော ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာ တန်ဖိုးရှိသည့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများသည် သံထဲ ရေသွန်သကဲ့သို့သာ ရှိနေကြောင်း ရှုမြင်သုံးသပ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်တို့ထံမှရရှိသော ထောက်ပံ့ရေးစစ်ပစ္စည်းများကို ချန်ကေရှိတ် က သူ၏ ရာချိ၍များပြားသော စစ်ဘုရင်ခံများအား နိုင်ငံရေးလာဘ်ထိုးမှုအဖြစ် ခွဲဝေပေးအပ်ခဲ့သည်။ အချို့ကိုမူ ဂျပန်တို့အား အမေရိကန်တို့က တိုက်ထုတ် မောင်းနှင်ပေးပြီးချိန်၌ ကွန်မြူနစ်များအား နှိမ်နှင်းချေမှုန်းရာတွင် သုံးစွဲရန် ချန်ကေရှိတ်က သိုဝှက်ထားသည်ဟု စတီးဝဲလ်က စွပ်စွဲခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ၎င်း၏ဆန္ဒအလျောက် မဟုတ်မူပဲ ၎င်း၏အတွေ့ အကြုံကြောင့် တရုတ်ပြည်တွင် အမေရိကန်တပ်များကိုဦးစီးကွပ်ကဲရန် တာဝန် ပေးအပ်ခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်၏။

သူသည် တရုတ်ပြည်ဆိုင်ရာ အမေရိကန်စစ်သံမှူးအဖြစ် ၁၉၃၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အထိထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုသို့ ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်တွင် ဂျာမန်

စစ်မစ်ရှင်က လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးထားသော တရုတ်တပ်မကြီး ၃၀ ၏ အနေအထားကို လေ့လာသုံးသပ်ခွင့် ရခဲ့ဖူးသည်။

တရုတ်တို့သည် ဂျပန်တို့အား တိုက်ပွဲတိုင်း ရုံးနိမ့်ခဲ့ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း အမေရိကန်တို့ထံမှ ကရုဏာနှင့် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလာသည်။ ၎င်းတို့ ဂျပန်ကိုရုံးနိမ့်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ၎င်းတို့၏ လက်နက်များ အလွန်အမင်း ခေတ်နောက်ကျနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ တရုတ်တပ်များမှာ လက်နက်ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် ဂျပန်ကို စစ်ရုံးရသည်ဟူသော တရုတ်သံအမတ်ကြီးဆွန်း^၁ (မဒမ်ချန်ကေရှိတ်၏ အစ်ကို) ၏ နတ်သံနှောမှုကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က ချေဖျက်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။

တရုတ်တို့ ဂျပန်ကို စစ်ရုံးရခြင်းမှာ မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာဆိုင်ရာ အခြေခံမူများကို အလေးမထားခြင်း၊ ရန်သူသတင်း ထောက်လှမ်းရေးအပိုင်းတွင် ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေးရုံးလုပ်ငန်းများ အားနည်းခြင်း၊ ယာဉ်များနှင့် စစ်ပစ္စည်း ကိရိယာများ ထိန်းသိမ်းထားရှိမှု ညံ့ဖျင်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု စတီးဝဲလ်က သဘာဝကျကျ သုံးသပ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်ခန့်ကစ၍ ချန်ကေရှိတ်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ဒေါ်လာ ချေးငွေများရရှိရေး၊ တိုက်လေယာဉ်များ၊ လေယာဉ်ကွင်း အသုံးအဆောင်များနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း လေတပ်ဖွဲ့များ ရရှိရေးအတွက် အာသာငမ်းငမ်း ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဗဲက ချေးငွေများနှင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့ရေး အစီအစဉ်ကို သဘောတူညီခဲ့သည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမတိုင်မီ ကာလကပင်လျှင် တရုတ်တို့အား အမေရိကန်မှ အကူအညီများ ရက်ရက်ရောရော ပေးနေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဂျပန်ကို တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် လေတပ်အင်အား ဖြည့်တင်းရန်နှင့် ချန်ကေရှိတ်၏ ဌာနချုပ် ချုံကင်းမြို့သို့ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း လားရှိုးမှ ဆက်သွယ်သွားလာရေးလမ်းပွင့်စေရန် တရုတ်အား အမေရိကန်က အကူအညီများ ပေးခဲ့သည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တို့တိုက်ခိုက်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန် တို့အနေဖြင့် ချန်ကေရှိတ်ကို ဆက်လက်ထောက်ခံရမည့်အကြောင်းများ ထပ်မံ ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းကို အမေရိကန်လေတပ် အခြေ

၁။ T. V. Soong

စိုက်စခန်းအဖြစ် အသုံးချသွားရန်နှင့် နောက်ဆုံး၌ ဂျပန်တို့အား အဓိက ကုန်းပိုင်း စစ်ဆင်ရေးဖြင့် တိုက်ခိုက်နိုင်သည့်အခါ ခြေကုပ်စခန်းအဖြစ် အသုံးချသွားရန်အတွက် ချန်ကေရှိတ် ကို သိမ်းသွင်းထားရမည့် အခြေအနေမျိုး ဆိုက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် အလယ်ပိုင်းတွင် တရုတ်ပြည်၌ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော ချင်းနောက်လေတပ်မစ်ရှင်နှင့် တွဲဖက်လျက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက္ကရူးဒါး အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် တရုတ်ပြည်ဆိုင်ရာ အမေရိကန် စစ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (အေအမ်အိုင်အက်စ်စီအေ) ထားရှိရေးအတွက် အမေရိကန်သမ္မတက သဘောတူညီလိုက်သည်။ ယင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် အဓိကဆောင်ရွက်ရန်မှာ တရုတ်တပ်မကြီး ၃၀ ကို လေ့ကျင့်ရာ၌ လည်းကောင်း၊ လက်နက်များ တပ်ဆင်ရာ၌လည်းကောင်း အကြံဉာဏ်ပေးရန်နှင့် ကူညီပံ့ပိုးပေးရန် ဖြစ်သည်။

မလေးရှားနှင့် ဒတ်ချ်ပိုင် အရှေ့အိန္ဒိယကျွန်းစုရှိ ကြက်ပေါင်စေးနှင့် ရေနံများအား အုပ်စီးထားနိုင်ရေးအတွက် ပထမခြေလှမ်း လှမ်းသည့်အနေဖြင့် အင်ဒိုချိုင်းနားကျွန်းဆွယ်တောင်ပိုင်းကို သိမ်းပိုက်မည့် ဂျပန်တို့၏ အကြံအစည်ကို အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က ၁၉၄၁ ခုနှစ် စောစောပိုင်းကပင် ဖော်ထုတ်သိရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် အဆိုပါ အင်ဒိုချိုင်းနားကျွန်းဆွယ်တောင်ပိုင်းကို ဂျပန်တို့က တကယ်ပင် သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ ထိုသို့ သိမ်းပိုက်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် စစ်အတွင်း အမေရိကန်ပါဝင်ရေး အရှိန်မြင့်မားလာရတော့သည်။ တရုတ်ပြည်သို့ ပေးပို့ရန် အမေရိကန်ထောက်ပံ့ရေး စစ်ပစ္စည်းအမြောက်အမြား ရန်ကုန်မြို့သို့ စတင်ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်မှ ဧရာဝတီ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း သင်္ဘောဖြင့်တင်ဆောင်ကာ မန္တလေး၊ လားရှိုး၊ ကူမင်းခရီးစဉ်တွင် ရထားတစ်တန် ကားတစ်တန်ဖြင့်သယ်ဆောင်ပြီး ချုံကင်းမြို့သို့ အရောက်ပို့ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ချန်ကေရှိတ် နောက်လိုက် တရုတ်များဘက်မှ ခိုးဝှက်ယူငင်မှုများ ထူပြောလွန်းသဖြင့် လားရှိုးမြို့မှတစ်ဆင့် အမေရိကန်တို့ပို့လိုက်သော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်မှာ ချုံကင်းသို့မရောက်ပဲ ပျောက်ပျက်သွားခဲ့ရသည်။ ချန်ကေရှိတ်အနေဖြင့် ချုံကင်းသို့ရောက်ရှိလာသော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို သူ၏ နယ်မြေတာဝန်ခံဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၃၀၀ တို့အား ခွဲဝေပေးပြီး

ချွေးသိပ်ထားနိုင်၍ တော်သေးသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ချန်ကေရှိတ်သည် ဒေသတစ်ခုချင်းတွင် တပ်မတစ်ခုစီချထားပြီး တပ်မမှူးများက ဒေသဆိုင်ရာ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ကိုပါ ပူးတွဲထမ်းဆောင်ကြရသည်။ ထိုတပ်မမှူးများသည် စစ်ဘုရင်ခံများပင် ဖြစ်ကြတော့ သည်။ ထိုစစ်ဘုရင်ခံများသည် ချန်ကေရှိတ်အပေါ် သစ္စာရှိခြင်းမှတစ်ပါး အခြား လုပ်ချင်ရာလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အပိုင်စားသဖွယ် ရရှိထားသောနယ်မြေသည် ၎င်းတို့ အတွက် ငွေတွင်းကြီးများသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။ သူတို့သည် ရန်သူ (ဂျပန်) ကို တိုက်ခိုက်ရန်လည်း စိတ်ပါလက်ပါမရှိကြ။ ကိုယ့်နယ်မြေတွင် တစ်ဗိုလ်တစ်မင်း စိုးမိုးနေရေးကိုသာ ရှေ့တန်းတင်နေကြသည်။

အမေရိကန်တို့ထံမှ ရရှိသော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများသည် တပ်မကြီး ၃၀ အတွက် လက်နက်တပ်ဆင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု ချန်ကေရှိတ်က ပြောဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါတပ်မများသည် ချုံကင်းမြို့၌ ရှိနေသည်မဟုတ်၍ ချုံကင်း သို့ရောက်ရှိလာသော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို စစ်ဒေသ ၃၀၀ သို့ အချိုးကျ ခွဲဝေပေးပို့ရသည်ဟု ဆိုသည်။

စင်စစ်အားဖြင့်ကား ချန်ကေရှိတ်သည် ဂျပန်တပ်များအား မဟာမိတ်တပ်များက မောင်းထုတ်ပြီးချိန်ကို စောင့်မည်။ ပြီးလျှင် တရုတ်ပြည်မြောက်ပိုင်းတွင်ရှိ နေသော ၎င်း၏ ရန်သူတော် မော်စီတုံး၏ ကွန်မြူနစ်တပ်များအား တုံ့ပြန်လက်စား ချေရေးအတွက် အမေရိကန်ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို အသုံးပြုရန် စီစဉ်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက္ကရူးဒါးက ၁၉၄၁ ခု ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက အစီရင်ခံခဲ့သည်။

မည်သို့ရှိစေ၊ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တို့က တိုက်ခိုက်လာချိန်တွင် အမေရိကန်တို့သည် ချန်ကေရှိတ်အုပ်စုအား စစ်ရေးထောက်ပံ့မှုများ အကြီးအကျယ် ပေးပြီးသား ဖြစ်နေလေပြီ။ အမေရိကန်တို့ ခံစစ်အားနည်းသည့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်သို့ ဂျပန်တို့က ဆက်လက်၍ တိုက်ခိုက်လာဖွယ်ရှိသော အန္တရာယ်ကြောင့် စစ်ဘက်နှင့် အရပ်ဘက်တွင် အကြီးအကျယ် ထိတ်လန့်ကာ ကျိုးလန့်စာစား ဖြစ်နေကြရသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တို့တိုက်ခိုက်ပြီး ရက်သတ္တတစ်ပတ်အကြာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ဝါရှင်တန်သို့ ခေါ်ယူခြင်းခံရသည်။ ခရစ္စမတ်အကြို ဆင်နွှဲရန် ကာလီဖိုးနီးယားနေအိမ်၌ မိသားစုနှင့်အတူ ဆုံဆည်းနေရာမှ စတီးဝဲလ်သည် ဝါရှင်တန်သို့ လေကြောင်းဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန်တွင်

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ က မြောက်အာဖရိကစစ်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စတီးဝဲလ် နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည်။ မြောက်အာဖရိကရှိ ဂျာမန်တပ်များအား မဟာမိတ်တပ်များက ကမ်းတက်စစ်ဆင်ရေး ဆင်နွှဲ၍ချေမှုန်းရန် ပဏာမဆွေးနွေး ခြင်းဖြစ်၏။ စတီးဝဲလ်အား အဆိုပါ မြောက်အာဖရိက ကမ်းတက်စစ်ဆင်ရေး တပ်မှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးမည့်အလားအလာ ရှိနေသဖြင့် ခေါ်ယူ ညှိနှိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် မြောက်အာဖရိကစစ်ဆင်ရေးကိစ္စ မပြီးပြတ်သေးမီ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်တွင် စတီးဝဲလ် အား အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု စစ်ဝန်ကြီး စတင်ဆန် က ခေါ်တွေ့ပြန်သည်။ ‘တရုတ်ပြည်ဆိုင်ရာ တပ်မှူးချုပ်တာဝန်ယူရေး’ ဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်သည်။ စတီးဝဲလ်၏ သဘောထားကိုမေးရာ ‘လွတ်သည့်နေရာကို သွားပါမည်’ ဟု စစ်သားပီပီ အဖြေပေးလိုက်၏။ သို့ဖြင့် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်တွင် စတီးဝဲလ် သည် တရုတ်ပြည်ဆိုင်ရာ အမေရိကန်တပ်မှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန် စတင်ထမ်းဆောင်ရတော့သည်။ ယင်းသည် သူ့ဘဝတွင် တစ်ဆစ်ချိုး အကွေ့တစ်ကွေ့ပင် ဖြစ်လေသည်။

စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်၏ လက်အောက်တွင် စစ်ဦးစီးချုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ရာ ထိထိရောက်ရောက် အမိန့်ပေးကွပ်ကဲခွင့် ရှိပါမည်လားဟု စောကြောခဲ့သေး၏။ တရုတ်သံအမတ်ကြီး ဆွန်း က ချန်ကေရှိတ်ထံ ရေဒီယိုဖြင့် ဆက်သွယ်မေးမြန်းပြီး ခိုင်မာပြတ်သားသော ကတိကဝတ်များစွာကို ပေးခဲ့သည်။ မိမိ စိတ်ကြိုက် စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိစေရပါမည်ဟူသော ကတိစကားများကို ရရှိခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ စောစောပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်သည် အမေရိကန်သမ္မတကြီး ရုစဗဲနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ထိုတွေ့ဆုံပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ စတီးဝဲလ်က သူ၏ မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့သည်။

‘အိမ်ဖြူတော်တွင် အက်ဖ်ဒီအာရ် (ဖရန်ကလင်ဒီရုစဗဲ)’ နှင့် ၁၂:၀၀ နာရီမှ ၁၂:၂၀ နာရီအထိ တွေ့ဆုံခွင့်ရသည်။ သူသည် အလွန်နှစ်လိုဖွယ် ကောင်း၏။ အထင်ကြီးစရာတော့ ဘာမျှမရှိ။ သူက စစ်ပွဲအကြောင်း လေလုံးမိုးလုံးဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို ရှင်းပြနေသည်။ စစ်မျက်နှာ မိုင် ၂၈၀၀၀ ရှိမယ်။ တကယ့် မဟာဗျူဟာကတော့ သူတို့အားလုံးကို တိုက်ထုတ်ပစ်ဖို့ပဲ စသည် စသည်ဖြင့် သူက

၁။ Franklin D. Ronsvelt

ပြောသည်။ မအောင့်နိုင်တော့သည့်အဆုံး ကျွန်ုပ်က သူ့စကားကို ဖြတ်၍ ချန်ကော့ရှိတ် ဆီကို သူ့ထံမှ ဘာများအမှာအကြား ပြုလိုက် ဦးမည်နည်းဟုမေးရာ ဘာမျှမမှာတော့ကြောင်းပြော၍ တရုတ်ပြည် အနေဖြင့် ဆုံးရှုံးခဲ့သောနယ်မြေအားလုံး ကျွန်ုပ်တို့က ပြန်လုပ်ပေး မည်ဟုသာ ပြောလိုက်ပါဟု မှာလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အား ချန်ကော့ရှိတ်၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်၊ မြန်မာပြည်နှင့် အိန္ဒိယပြည်တို့ရှိ အမေရိကန် တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း ခန့်အပ်ကြောင်း အတည်ပြုပြီးသည့် အခါတွင် စတီးဝဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်ထံ အောက်ပါအချက်များကို ချက်ချင်း တောင်းဆိုသည်။

‘ကျွန်တော့်တပ်တွေကို အထူးတပ်များလို့ သတ်မှတ်ပါ။ တပ်မ (၃၀) အတွက် ပို့မယ့်လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာတွေကို ကျွန်တော့်ဆီက တစ်ဆင့်သာ ပို့ပေးရမယ်။ အကယ်၍ ရန်ကုန်မြို့ ကျသွားလျှင် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတွေကို ကာလကတ္တားမြို့က တစ်ဆင့် ပြောင်းပို့ ပေးရမယ်။ တရုတ်ပြည်ကို ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတွေ ပေးပို့နိုင်ဖို့ ကုန်တင်လေယာဉ်တွေ အဆင်သင့်ရနိုင်အောင် စီစဉ်ပေးပါ’

စတီးဝဲလ်၏ စီမံကိန်းအချုပ်မှာ ဂျပန်တပ်များအား အဓိကကြည်းကြောင်း ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ရန် မြေပြင်အခြေစိုက်စခန်း ရရှိရေးအတွက် တရုတ်တပ်သားများ ၏ စစ်စွမ်းရည်ကို တည်ဆောက်ပေးရန်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် စတီးဝဲလ်သည် ၁၉၄၂ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ စောစောပိုင်းတွင် အမေရိကမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အချိန်သည် ဂျပန်တို့ဘက်က အကြီးအကျယ် အောင်ပွဲဆင်နေချိန်ဖြစ်သည်။ အနောက်အာဖရိကရှိ လေပို့စံမြို့သို့ စတီးဝဲလ်၏ လေယာဉ် ရောက်ချိန်တွင် စင်ကာပူကျသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ကြားသိခဲ့ရသည်။ ‘စင်ကာပူကျသွားပြီ။ တပ်သား ၆၀၀၀၀ လုံး လက်နက်ချလိုက်ပြီတဲ့။ ခရစ်တော် ကယ်ပါ။ ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်တာတဲ့’ ဟု စတီးဝဲလ်က သူ၏မှတ်တမ်း၌ ရေး သွင်းခဲ့၏။

မြန်မာပြည်မှ ဆုတ်ခွာရပြီ

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရိုတ်နှင့်တွေ့ဆုံရန် လားရှိုးမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်၏ အခြေအနေမှာ အတော်ပင် ဆိုးရွားနေပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်တပ်များသည် ဟောင်ကောင်၊ မင်္ဂလေးရှားနှင့် စင်ကာပူတို့တွင် အကြီးအကျယ် အောင်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာပြည်ကို ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။ ဂျပန်တို့သည် မြန်မာပြည်သို့ တပ်မ ၅၅ နှင့် တပ်မ ၃၃ တို့ဖြင့် ဆိုင်ယင်း (ထိုင်းနိုင်ငံ)မှ တစ်ဆင့် ချီတက်ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ထိုတပ်မကြီးနှစ်ခုသည် ရန်ကုန်မြို့ဆီသို့ ဦးတည်၍ အလွင်အမြန်ဝင်ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဝင်ရောက်သည့်အချိန်တွင် အိန္ဒိယတပ်မ(၁၇)မှာ အကြီးအကျယ် သေကြေပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ စစ်တောင်းတံတားတိုက်ပွဲတွင် ဗြိတိသျှနှင့် အိန္ဒိယတပ်များသည် စစ်တောင်းကို လက်လွှတ်ခဲ့၍ အိန္ဒိယတပ်မ (၁၇) မှ တပ်မဟာနှစ်ခုမှာ လုံးဝတပ်ပျက်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက်တွင်ကား ဂျပန်တပ်များသည် ရန်ကုန်မြို့ကို ဟုတ်ဟုတ်ဟတ်ဟတ် တိုက်ခိုက်ရခြင်းမရှိတော့ပဲ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်လာသည်။

မတ်လ အလယ်ပိုင်းလောက်တွင်မူ ဂျပန်တပ်မ (၅၅) နှင့် (၃၃) တို့အား နောက်ထပ်ဝင်ရောက်လာသော တပ်မသုံးခုဖြင့် ပေါင်းလိုက်သည်။ ထိုတပ်မသုံးခုမှာ တပ်မ (၁၈)၊ တပ်မ (၅၆) နှင့် တပ်မ (၂၁၃) တို့ ဖြစ်သည်။ ထိုတပ်မများသည် အမှတ် (၁၇) အိန္ဒိယတပ်မ၊ အမှတ် (၁) မြန်မာတပ်မ

နှင့် တရုတ် အမှတ် ၅ တပ်မတော်မှ တပ်မအမှတ် ၂၀၀ တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ ဆက်လက်ချီတက်ခဲ့သည်။

မဟာမိတ်တပ်များ ဆုတ်ခွာခြင်းနှင့် အောင်ပွဲဆင်နိုင်ရန် ပြန်လည် ချီတက်တိုက်ခိုက်ခြင်း နှစ်ခုစလုံးအပါအဝင် မြန်မာပြည်၌ဖြစ်ပွားသော တိုက်ပွဲ တိုင်းတွင် နယ်မြေဒေသအခြေအနေနှင့် ရာသီဥတုတို့က ချယ်လှယ်မှုပြုခဲ့သည်။ ပြင်သစ်နှင့် ဘယ်ဂျီယံနှစ်နိုင်ငံ ပေါင်းထားသလောက် ကျယ်ဝန်းသော မြန်မာ နိုင်ငံသည် ဟိမဝန္တာမှ တောင်ဘက်သို့ ဖြာထွက်လာသော တောင်တန်းများ ထူထပ်ရာဒေသ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်အနောက်ဘက်တွင် မြန်မာပြည်နှင့် အိန္ဒိယပြည်တို့ကို ပိုင်းခြားထားပြီး အထက်အာသံပြည်မှ သမုဒ္ဒရာအထိ ရှည်လျားသော ကြီးမားလှသည့် ရိုးမတောင်တန်းကြီးတစ်ခု ရှိသည်။ ထိုတောင် တန်းကြီးသည် မည်သည့်အခါမျှ အိန္ဒိယနိုင်ငံအား ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်မလိုအပ်ပဲ ဗြိတိသျှတို့က ရာစုနှစ် နှစ်ခုအတွင်း အုပ်ချုပ်ထားနိုင် ခဲ့သည့် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ သစ်တောထူထပ်သော ခံတပ်ကြီးပင် ဖြစ်သည်။

ထိုရိုးမတောင်တန်းကြီးမှ ဖြာထွက်လာသော တောင်ဆွယ်တစ်ခုမှာ ရှုခိုင်ရိုးမတောင်တန်း ဖြစ်သည်။ ထိုရှုခိုင်ရိုးမတောင်တန်းသည် ပင်လယ် ကမ်းရိုးတန်းနှင့်အပြိုင် တောင်ဘက်ဆီသို့ ရန်ကုန်မြို့နီးပါးအထိ ရှည်လျားစွာ ငေါထွက်လျက်ရှိသည်။ အနောက်ဘက်မှကြည့်လျှင် ထိုတောင်တန်းကြီး၏ ဟိုမှာဘက်တွင် ကျယ်ပြောလှသော ချင်းတွင်းမြစ်ဝှမ်းဒေသနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်း ဒေသများ ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ချင်းတွင်းမြစ် နှင့် ဧရာဝတီမြစ်တို့သည် မန္တလေးမြို့မှ တောင်ဘက်သို့ အနည်းငယ်အကွာ ၌ ပေါင်းဆုံမိကြပြီး မကွေးမြို့၊ ပြည်မြို့၊ စသည့်မြို့များကိုဖြတ်ကာ ရန်ကုန် အထိ စီးဆင်းသွားသည်။

တဖန် အရှေ့ဘက်သို့ ဆက်မျှော်လိုက်မည်ဆိုပါက စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်း နှင့် သံလွင်မြစ်ဝှမ်းများကို တွေ့ရမည်။ ထိုမြစ်များသည် ရှမ်းပြည်နယ်ကိုဖြတ် ၍ ကုန်းမြင့်ဒေသဖြစ်သော ယူနန်နယ်တွင် မြစ်ဖျားခံသည်။ ယူနန်နယ်သည် မြန်မာပြည်လမ်းမကြီး၏ လမ်းဆုံးဒေသဖြစ်၏။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကမြစ်ကြီးများသည် တိုက်ပွဲများအပေါ် အဓိက လွှမ်းမိုးနေရုံမျှမက အဝေးခရီးလမ်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများအဖြစ် အထောက်အကူပြုလျက် ရှိသည်။ ရှေးရိုးရထားလမ်းများနှင့် ကျောက်ခင်းလမ်း အနည်းအကျဉ်းမျှသာ ထိုမြစ်ရိုးများအတိုင်း ဖောက်လုပ်နိုင်သည်။

မြီတိသျှနှင့် တရုတ်တပ်များ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဆုတ်ခွာရာ၌ ထိုမြစ်ဖျားဒေသများကို ခိုလှုံရာနယ်မြေများအဖြစ် အသုံးပြုသည်။ ဆုတ်ခွာခဲ့ရသော တပ်များကို မြန်မာပြည်ရာသီဥတုက ကူညီခဲ့သည်။

ဂျပန်တပ်များ အလုံးအရင်းဖြင့် အမြန် ချီတက်လာသည်ကို စစ်ရေးအရ ဟန့်တားနိုင်ခြင်းမရှိသော်လည်း မုတ်သုံရာသီမိုးက အတားအဆီးပြုပေးခဲ့သည်။ မုတ်သုံရာသီသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုးရေချိန်လက်မ ၂၀၀ မှ ၈၀၀ အထိ ရွာသွန်းသည်။ မုတ်သုံရာသီသည် မေလအလယ်ပိုင်းမှ အောက်တိုဘာလအထိ ကျရောက်မြီပင်ဖြစ်သည်။ ထိုရာသီတွင် စစ်မက်တိုက်ခိုက်ရန် ခက်ခဲသည်။ တောကြီးမျက်မည်းထဲတွင် ရောက်ရှိနေသော တပ်များအနေဖြင့် အပူရှိန်နှင့် ခိုခွတ်မှုဒဏ်ကို ခံရရုံမျှမက ငှက်ဖျားရောဂါကျရောက်မှု၊ ဝမ်းဖောဝမ်းရောင်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု၊ တိုက်ဖျိုက်အူရောင်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့် ဝမ်းရောဂါဖြစ်ပွားမှုတို့ကို ချက်ချင်းလက်ငင်းဆိုသကဲ့သို့ပင် ကြုံတွေ့ခံစားကြရတော့သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လစောစောပိုင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်းမြို့တွင် ချန်ကေရှိတ်နှင့်အတူ ပြဿနာရပ်များကို လုံးထွေးဖြေရှင်းနေရတော့သည်။ စာရွက်ပေါ်တွင် ပြုစုထားသော သူဦးဆောင်ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စရပ်များသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် အတွက် ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး ဖြစ်နေတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တစ်ဦးအနေဖြင့် ချန်ကေရှိတ်ထံ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်ရှိသော်လည်း မြန်မာပြည်ရှေ့တန်းတွင် တိုက်ပွဲဝင်နေသည့်အခါ၌မူ တရုတ်အထူးတပ်မှ တပ်မှူးဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချီယင်းမှတစ်ဆင့် ၎င်း၏အမိန့်များကို ပေးနေရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က စစ်မြေပြင်မှ အမိန့်ပေးညွှန်ကြားလိုက်သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချီယင်းနှင့်တကွ တရုတ်စစ်ဦးစီးချုပ်များနှင့် တပ်မမှူးများက လက်ခံဆောင်ရွက်သင့် မဆောင်ရွက်သင့်ဆိုသည်ကို ရွေးချယ်စီစဉ်ပြီး ၎င်းတို့ကြိုက်နှစ်သက်မှသာလျှင် လက်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

နှောင့်နှေးကြန့်ကြာပြီး ရှုပ်ထွေးသည့် အခြေအနေမျိုးဖြစ်စေရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လင်ဝေ^၁ ဆိုသူက ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လင်ဝေသည် လားရှိုးမြို့၌ ရုံးစိုက်နေသော ချန်ကေရှိတ်၏ လူယုံတော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ဖြစ်

၁။ The Chinese expeditionary Force

၂။ General Lo Cho Ying

၃။ General Lin Wei

သည်။ မည်သည့်သတင်းမျိုးကိုမဆို စစ်သေနာပတိချုပ် (ချန်ကေရှိတ်)ထံ မရောက်မီ စိစစ်ရွေးထုတ်ပြီး မလိုအပ်သည်ကို ပယ်ချကာ လိုအပ်သည်ဟု ၎င်းက ထင်မြင်မှသာ စစ်သေနာပတိချုပ်ထံ တင်ပြရသူဖြစ်သည်။ သူ့ကြောင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုများ ဖြစ်ရသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ်ပင်ဖြစ်သည်။

တရုတ်စစ်ဌာနချုပ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်များကြောင့် စတီးဝဲလ်သည် စိတ်ပျက်စရာ များစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုမျှမက ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်တို့ကြောင့်လည်း ပို၍ အခက်အခဲကြုံရပြန်သည်။ စတီးဝဲလ်လာ၍ ကိုင်တွယ်နေသော တရုတ်တပ်မ များအား ယခင်က ဗြိတိသျှ တပ်မှူးချုပ်များက အစဉ်တစိုက် ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်^၁၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒား^၂တို့ ကိုင်ခဲ့သော တပ်များဖြစ်၏။ ထိုဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် စတီးဝဲလ်၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ယခင်က တည်းက ကောင်းလှသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့။ ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်များသည် မျက်နှာလို မျက်နှာရလုပ်တတ်သူများ၊ အချင်းချင်းပင့်မြောက်နေတတ်သူများဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က သတ်မှတ်ထားသည်။

ဗြိတိသျှတပ်မှူးများကို အထင်မကြီးသော စိတ်အခံကြောင့် နောက်ပိုင်း တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂစ်ဖတ်^၃၏လက်အောက်တွင် အမှုမထမ်းလိုကြောင်း အတည့်အလင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော် စတီးဝဲလ်သည် ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းကိုမူ ထာဝစဉ်လိုလား သည့်အပြင် အလေးထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းသည် စတီးဝဲလ်နှင့် အတူ မြန်မာပြည်မှ စစ်ဆုတ်ခဲ့ရချိန်၌ လက်တွဲခဲ့ပြီး ပြန်လည်အောင်ပွဲဆင်သောအခါ၌လည်း အမှတ် ၁၄ တပ်တော်တွင် ပြန်ဆုံခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း နှစ်ဦးစလုံးသည် ခပ်ကြမ်းကြမ်း စရိုက်ရှိကြပြီး တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သူများ ဖြစ်ကြသည်။

ထိုစဉ်က တရုတ်တို့သည် ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ်များ ပြင်းပြ နေချိန် ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်က တရုတ်တပ်တော်နှစ်ခု၏ အကူအညီကို ငြင်းပယ်ခဲ့သည့်အချက်နှင့်၊ ရန်ကုန်မြို့မကျသေးမီ အချိန်ကလေး တွင် တရုတ်ပြည်သို့ သင်္ဘောဖြင့်ပို့လိုက်သော အမေရိကန်မှ ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်မြို့တွင် ဗြိတိသျှတို့က အပိုင်စီး သိမ်းယူလိုက်သည့်

၁။ General Wavel ၂။ General Alexander ၃။ General Giffard
သီဟရတနာစာပေ

မြစ်ရပ်တို့မှာ ဗြိတိသျှတို့အပေါ် တရုတ်တို့က ပို၍ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင် ရခြင်း အကြောင်းရင်းများတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပါဝင်သည်။

သို့ရာတွင် အနာဂတ်တွင် ပူးတွဲဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် ပုတ်သက်၍ ဗြိတိသျှတို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် ချန်ကောရှိတ် ဇနီးမောင်နှံသည် ဒေလီမြို့ သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွားသည်။

ထို့နောက် မတ်လတွင် ချန်ကောရှိတ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အား ၎င်း၏ညွှန်ကြားချက်ကို ပေးလိုက်သည်။ တရုတ်တပ်များကို ဦးစီး၍ မြန်မာ ပြည်မှ ဂျပန်များကို မောင်းထုတ်ရန် ညွှန်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ကွပ်ကဲ၍ မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေးလုပ်ရမည်။ သို့မဟုတ်ပါက သူ့အနေဖြင့် မြန်မာပြည်မှ တရုတ်တပ်များကို ပြန်ခေါ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ချာချီကို အကြောင်းကြားပေးရန် ရုစဉ်ထံ ကြေးနန်းဖြင့် အကြောင်း ကြားမည်ဟု ချန်ကောရှိတ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ လောလောဆယ် မြန်မာနိုင်ငံ တွင် စတီးဝဲလ် ကွပ်ကဲနေရသော တရုတ်တပ်နှစ်တပ်ရှိသည်။ အမှတ် ၅ နှင့် အမှတ် ၆ တပ်တော်များ ဖြစ်ကြသည်။ အမှတ် ၆ တရုတ်တပ်တော်တွင် တပ်မ ၅၅၊ တပ်မ ၄၉ နှင့် တပ်မ ၈၃ ဟူ၍ တပ်မသုံးခု ပါဝင်သည်။ အမှတ် ၆ တရုတ်တပ်တော်သည် တရုတ်နှင့် ထိုင်းနယ်စပ်များအနီး ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့ ဝိုင်းဒေသတွင် တပ်စွဲထားသည်။ အမှတ် ၅ တရုတ်တပ်တော်၌လည်း တပ်မ သုံးခုရှိသည်။ ထိုတပ်မများမှာ မြန်မာလမ်းမကြီး၏လမ်းဆုံး ယူနန်၌ရှိသော တပ်မ ၉၆၊ မြန်မာပြည်လမ်းခုလတ်၌ တပ်စွဲထားသော တပ်မ ၂၂ နှင့် တောင်ငူ ရှိ တပ်မအမှတ် ၂၀၀ တို့ဖြစ်သည်။ ထိုတရုတ်တပ်တော်အမှတ် ၅ သည် စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်းအတိုင်း ဂျပန်တပ်များ ချီတက်မလာရန် တာဝန်ယူရသည်။ တရုတ်တပ်တော်မှ တပ်မများတွင် တပ်သားအင်အား ၇၀၀၀ မှ ၉၀၀၀ စီအထိ ရှိကြသည်။ သို့သော် တပ်သား သုံးပုံနှစ်ပုံကိုသာ လက်နက်တပ်ဆင်ထားပြီး ကျန်သုံးပုံတစ်ပုံမှာ အရန်တပ်သားများ ဖြစ်သည်။ တပ်မသုံးလက်နက်များတွင် နိုင်ဖယ်သေနတ် အလက် ၃၀၀၀၊ အယ်လ်အမ်ဂျီ အမျိုးအစား သေနတ် ၂၀၀၊ အမ်အမ်ဂျီ အမျိုးအစား သေနတ် ၃၀ နှင့် ၃ လက်မမော်တာ အနည်းငယ်စီ ရှိကြသည်။ တင့်ကားဖျက်အမြောက် အနည်းငယ်မှအပ အမြောက်ကြီးများ မရှိချေ။

အလွန်ပင် တိုတောင်းကြမ်းတမ်းသည်။ မျက်နှာလည်း ခပ်တင်းတင်းရှိသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့ရသည်ကို အကြီးအကျယ် အံ့အားသင့်နေပုံရသည်။ ကျွန်ုပ်ကို တရုတ်တပ်များအပေါ် ဗိုလ်လုပ်နေသည့် ကလေးကဝ အမေရိကန်တစ်ယောက် ဟု သဘောထားပုံရသည်။ ကျောက်ဆောင်အောက်က တွားသွားပြီး ထွက်လာ သူတစ်ယောက်လို သူကမြင်ပုံရသည်' ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

တရုတ်တပ်မမှူးနှင့် စတီးဝဲလ် နှစ်ရက်ကြာမျှ ဆက်လက်ဆွေးနွေး သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အမှတ် (၅) တရုတ်တပ်တော်မှ တပ်မ ၂၂ နှင့် တပ်မ ၉၆ တို့ကို မန္တလေးမြို့အထိ ဆင်းစေရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် တရုတ် တို့ သဘောတူညီမှုရရှိသွားကြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ချန်ကေရှိတ်က အမိန့် သဲသဲကွဲကွဲပေးလာတော့သည်။ ထိုအမိန့်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် အမှတ် (၅) နှင့် အမှတ် (၆) တရုတ်တပ်တော်တို့ကို ကွပ်ကဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

စတီးဝဲလ်သည် စစ်မြေပြင်အခြေအနေကို လေ့လာသုံးသပ်ကာ ဂျပန် တပ်များကို တောင်ငူတွင်တားဆီးရန် ချက်ချင်းလက်ငင်း စီစဉ်သည်။ သို့သော် အကယ်၍ ဂျပန်တို့ကို ပြန်လည်တွန်းလှန် မောင်းထုတ်နိုင်မည်ဆိုပါက ချန်ကေရှိတ် အတွက် ပေးပို့သည့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းလမ်းကြောင်းကို လုံခြုံမှုရရှိစေရန် မြန်မာပြည်လမ်းမကြီးကို ကာကွယ်ရေးအတွက် မန္တလေးမြို့အရှေ့ဘက် တောင် ပေါ်တွင် စုရုံးထားရှိရန်လည်း စီစဉ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ အစီအစဉ်များ ချမှတ်နေစဉ်မှာပင် စတီးဝဲလ်သည် ကူမင်း တွင် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးမည့် တရုတ်တပ်မ ၃၀ ကို တရုတ်ပြည် အရှေ့ဘက် ကမ်းခြေဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန်လည်း တပြိုင်တည်း စီစဉ်သည်။

မန္တလေးမြို့အရှေ့ဘက်ရှိ ပြင်ဦးလွင်သို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ရောက်ရှိနေစဉ် ဂျပန်များအား တားဆီးနိုင်ရန် တောင်ငူမြို့ကို သိမ်းပိုက်ထား သည့် တရုတ်တို့၏ အမှတ် (၂၀၀) တပ်မကြီးအား အထောက်အကူပြုရေး အတွက် အမှတ် (၂၂) နှင့် (၉၆) တပ်မများ မြန်မြန်ထက်ထက်ချီတက်လာရန် ကြိုးပမ်းနေရသဖြင့် နေ့ရက်များစွာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဖြစ်နေခဲ့ရသေးသည်။ ချန်ကေရှိတ်သည် ၎င်းတပ်များချီတက်ရေးအတွက် အကြိမ်ကြိမ်ငြင်းဆန်ပြီးမှ သဘောတူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ၏ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှတ်တမ်းတွင် အောက် ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

'ချန်ကေရှိတ်သည် ၎င်း၏သဘောထားကို ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ၂၃ ရက်နေ့ ညနေ ၃ နာရီတွင်တစ်ကြိမ်၊ ၅ နာရီတွင်တစ်ကြိမ်၊ ည ၉ နာရီတွင်တစ်ကြိမ် ကြေးနန်းစာသုံးစောင် ဆက်တိုက်ရောက်ရှိလာသည်။ ကြေးနန်းစာအားလုံး သည် သတိပေးချက်များ၊ ဆုံးမဩဝါဒများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ ဤနေရာ ၌ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းသည် သူ့ကိုအားတက်စေမည်မှာ သိသာထင်ရှားသည်။ မိမိခေါ်ယူထားသော တပ်မ ၂၂ ကို အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း ပြောသည်။ တပ်မ ၉၆ ကို ခေါ်ယူထားရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူ အား မိမိပြောကြားထားသည်။ တရုတ် အမှတ် (၆) တပ်တော်မှ တပ်မ ၅၅ ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူအား လွှဲပြောင်းထား ပြီး ဖြစ်သည်။ ကယ်တင်ရေးကိစ္စက မည်သို့ပါလိမ့်။ ချန်ကေရှိတ်နှင့် ၎င်း၏ စိတ်အပြောင်းအလဲမြန်မှု၊ ခုတစ်မျိုး ခုတစ်မျိုးဖြစ်မှုကြောင့် ကျွန်ုပ် စိတ်သောက ဖြစ်ရသည်။ ဤတိုက်စစ်အစီအစဉ်ကို ချန်ကေရှိတ်က ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းမည်ကို ကျွန်ုပ် သေမလောက်ကြောက်သည်။ သို့သော် ထိုမျိုးစေ့တွင် အညှောင့်ထွက်လာပြီ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူ ပြောသကဲ့သို့ပင် ယခုအခါ ကျွန်ုပ်၏အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပါပြီ။ ခရစ်တော်ဘုရား၊ နောင်ကြီးတွေ ပတ်နေတဲ့ တပ်မှူးကြီးတစ်ယောက်မှာဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းစရာတွေချည်းပါပဲလား' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်နေ့ ၁၉၄၂ ခု၊ မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင်ကား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် တကယ်ပင် အကျပ်ဆိုက်ရတော့သည်။ ဂျပန်တပ်များက ဗြိတိသျှ တပ်စခန်းများကိုရော တရုတ်တပ်စခန်းများကိုပါ ထိုးစစ်ရှိန်မြင့်၍ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် တိုက်ခိုက်ကြလေပြီ။ တရုတ်တပ်မ ၂၂ သည်လည်း ရှေ့တန်းသို့ ချီ တက်သည်။ ထိုသို့ချီတက်နေချိန်တွင် တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လျာအိုက ရှေ့ဆက် ချီတက်ခြင်းမပြုရန် အမျိုးမျိုးဆင်ခြေတက်နေပြန်သည်။

မြန်မာမီးရထားလုပ်သားများက ရထားတွဲများကို စွန့်လွှတ်ထွက်ပြေး ကြသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ဂျပန်ကင်းလှည့်တပ်များ တောင်ငူမြောက်ဘက်လမ်း များပေါ်တွင် ရောက်ရှိနေပြီဟူသော ကောလာဟလများ ထွက်ပေါ်နေသည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လျာအိုက တရုတ်တပ်များ ရှေ့ဆက်ချီတက် ခြင်းမပြုရန် အဖန်တလဲလဲ တားမြစ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

၁။ General Liao

သည်ကြားထဲ ဗူးလေးရာဖရုံဆင့် ဆိုသကဲ့သို့ပင် တရုတ်အမှတ် (၅) တပ်တော်ဦးစီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူကလည်း တစ်မှောင့်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် အကြီးအကျယ်စိတ်ဓာတ်ကျပြီး သွေးလေချောက်ချားသွားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူသည် တစ်ခုခုလုပ်၍ မအောင်မြင်သည့်အခါမျိုးတွင် သွေးတိုးသွားတတ်သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သည့်အခါများတွင် လူတောသူတောတွင် မနေတော့သည့်အပြင် မည်သူနှင့်မျှ စကားမပြောတော့ချေ။ ယခုအခါတွင် မတိုက်ခိုက်ဖို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြုလာသည်။

တပ်မအမှတ် (၂၀၀) နှင့် အလှည့်အပြောင်းလုပ်ရေးအတွက် တပ်မ (၂၂) ကို ရှေ့တန်းသို့ပို့ရန် ဆုံးဖြတ်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် စစ်သားများကို ရထားပေါ်တင်ပြီး ရထားလုပ်သားများကို အတင်းခုတ်မောင်း ခိုင်းတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူနှင့် အခြား တရုတ်အရာရှိများမှာ ကုန်းကောက် စရာမရှိလေ... စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းနေသည်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ရပြန်သည်။ တပ်မအမှတ် (၂၀၀) ထံမှ သတင်းစကား လုံးဝရောက်မလာသဖြင့် ဂျပန်တပ်များ၏ ချေမှုန်းခြင်းခံလိုက်ရပြီဟု ယူဆကာ တရုတ်တို့ အကြီးအကျယ် စိတ်ဓာတ်ကျနေကြသည်။

သို့သော် များမကြာမီ တပ်မအမှတ် ၂၀၀ မှ သတင်းများရရှိသည်။ ထိုသို့ သတင်းရရှိလာသည့်အခါ တရုတ်အရာရှိများ အပျော်ကြီး ပျော်သွားကြပြီး ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်ရန် သဘောတူညီကြပြန်သည်။

တပ်မ ၂၂ နှင့် တပ်မအမှတ် ၂၀၀ တို့ကို ပေါင်းလိုက်မည်ဆိုပါက တောင်ငူတွင် ဂျပန်တို့အားတိုက်ခိုက်ရန် လုံလောက် နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က ယူဆထားဆဲဖြစ်သည်။

တပ်များ ဆုတ်ခွာမသွားရမီ စောစောပိုင်းကာလများတွင် ဖြစ်ရပ်များစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်ကာလများတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် ၎င်း၏ တရုတ်တပ်မများသည် ဂျပန်တို့ကို ဟန့်တားနိုင်သည့် အခြေအနေများ ရှိခဲ့သည်။ အကယ်၍သာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် တပ်များကို တစ်နေရာတည်း စုစည်းထားနိုင်ပါမူ သေချာပေါက် ဟန့်တားနိုင်မည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် ၎င်းတို့၏ တပ်မများကို ရှေ့တန်းသို့ မပို့ရန် အချိန်ရှိသရွေ့ မဖွယ်မရာ ဆင်ခြေဆင်လက်အမျိုးမျိုးပေးပြီး ဟန့်တားနေကြသည်။ ကတ်ဖဲရပ်ဖဲ လုပ်နေကြသည်။ တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည်

မိမိအတွက် ကျောထောက်နောက်ခံ မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း၊ အထောက်အကူ မပြုနိုင်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သဘောပေါက်လာသည်။ တရုတ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် တရုတ်တပ်များအား တာဝန်လေးလေးပင်ပင် မပေးရန် ချန်ကေရှိတ်၏ ပြောကြားချက်ကြောင့် ယခုကဲ့သို့သော အခြေအနေတွင် တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုဖို့ ပြောအားကောင်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တရုတ်တပ်များ အား တာဝန်လေးလေးပင်ပင်မပေးရန် ချန်ကေရှိတ်ကလည်း အမှန်ပင် လမ်းညွှန် ခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် မည်မျှစိတ်ဓာတ်ကျနေမည်ဆိုသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်မျှ ကသိကအောက် ဖြစ်နေမည်ဆိုသည်ကိုလည်းကောင်း ခန့်မှန်းနိုင်ပါ သည်။ သူက ဤသို့မှတ်တမ်းရေးခဲ့၏။ ‘အဓိက အကြောင်းရင်းကတော့ ပျဉ်းမနားမှာ တပ်စွဲထားဖို့ ချန်ကေရှိတ်က ကျွန်ုပ်ကို ခွင့်မပြုခဲ့တာပဲ။ နောက် ခံအကြောင်းတစ်ခုက တပ်မ ၂၂ ကို မန္တလေးမှာ ကြန့်ကြာအောင် ချန်ကေရှိတ် က လုပ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ပျဉ်းမနားက ဘယ်ခွေးသားက ဒီလှုပ်ရှားမှုကို မနက် ၁ နာရီက ၄ နာရီအထိ ရပ်ထားတယ်မသိဘူး။ (ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူဟာ အတော့် ကို အလွမ်းကွာတဲ့ နောက်တန်းမှာရှိနေတယ်။ ဟိုနောက်ဘက် အဝေးကြီးမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူဟာ အလွမ်းသယ်ပြီး ငေးမှိုင်နေခဲ့တယ်။ သူဟာ လုပ်ငန်း တွေကို ပြီးပြတ်အောင် မစီစဉ်နိုင်ဘူး)’

တောင်ငူတွင် တပ်မအမှတ် ၂၀၀ သည် (၁၉၄၂ ခုနှစ်) မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တိုင်အောင် ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေသည်။ အခြား တရုတ်တပ်မများ ရှေ့တန်းသို့ သွားရောက်ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ ကြိုးပမ်းမှုများအား တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက ဟန့်တားကြသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး စတီးဝဲလ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ မျှော်မှန်းချက်များမှာ အချည်းနှီးဖြစ် ရပြန်သည်။ ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုရန် ဆင်ခြေဆင်လက်များကို တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက တစ်နေ့တစ်မျိုး နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တင်ပြကြသည်။ ဆက်လက်တိုက်ခိုက်မည် မဟုတ်သော တရုတ်တပ်များကို ကွပ်ကဲနိုင်တော့မည် မဟုတ်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ရာထူးမှနှုတ်ထွက်ရန် စဉ်းစား လာရတော့သည်။ ထို့အပြင် ချန်ကေရှိတ်အား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူ အကြောင်းကို အိတ်သွန်ဖာမှောက် တင်ပြရမည့်အခြေအနေမျိုး ရောက်လာသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့တွင် ထိုသို့ ရင်မဖွင့်ဖြစ်ခဲ့ချေ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားနှင့် တွေ့ဆုံရန်နှင့် ချန်ကေရှိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန် ပြင်ဦးလွင်သို့ ပြန်သွားသည်။ ချန်ကေရှိတ်သည် ယခုအခါတွင် မြန်မာပြည်သို့ တရုတ်တပ်များအားလုံးကို အလက်ဇန္ဒားက ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်သွားရန် သဘောတူညီထားပြန်ပြီ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ပြင်ဦးလွင်သို့ ရောက်ရှိလာသည့်အခါတွင် ဂျပန်တပ်များနှင့် အင်အားချင်းမယှဉ်နိုင်သော လက်ကျန်ဘုရင့်လေတပ်စုများ မြန်မာပြည်မှ အားလုံးရုပ်သိမ်းသွားပြီဟူသောသတင်းကို ကြားသိရတော့သည်။ မရုပ်သိမ်းရသေးပဲ ကျန်ရှိနေသော လေတပ်စုမှာလည်း လေကြောင်းအထောက်အကူ လုံးဝမပေးနိုင်တော့ကြောင်း သိရှိရသည်။ ပြင်ဦးလွင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူနှင့်တွေ့ပြီး တရုတ်တပ်များ ပြန်လည်လှုပ်ရှားရေးအတွက် ထပ်မံ ကြိုးစားပြန်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူက တိုက်ခိုက်ရန် သဘောတူသည်။ သို့သော် တရုတ်တပ်များအနေဖြင့် အောင်မြင်ရန် လမ်းမမြင်တော့ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူက ယူဆထားသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် 'ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် သူတို့သည် ခေါင်းချင်းရိုက်နေကြပြန်သည်။ တပ်မ ၂၂ ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လျာအိုသည် သွေးမရှိသော ငှက်တစ်ကောင်ဖြစ်သည်။ သူသည် တပ်မ ၉၆ ကိုစောင့်ရန်သာ အာသီသရိုနေသည်။ ဂျပန်တပ်များ မည်မျှ အင်အားတောင့်တင်းသနည်း။ ဂျပန်တပ်များအတွက် တပ်ကူများ မည်မျှရောက်လာဦးမည်နည်း စသည်ဖြင့် တွေးဆချက်ကိုသာ တရုတ်တို့က ကြိဖန် စဉ်းစားနေကြသည်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ရက်ကဆိုလျှင် တော်သေးသည်။ ယခုမူ အခြေအနေဆိုးနေပြီ စသည်ဖြင့်လည်း တရုတ်တပ်မှူးတို့က တောင်တောင်အီအီပြောနေသည်။ ကျွန်ုပ်ကသာ စစ်မြေပြင်သို့ သူတို့ကို ကန်မသွင်းခဲ့လျှင် ဘာတစ်ခုမျှ စိတ်ပါလက်ပါ ဆောင်ရွက်ကြတော့မည်မဟုတ်။ ငရဲတမျှပူပြင်းလှ၏။ မိမိတို့အားလုံး အပူပေးခံနေရပြီ။ အားအင်လည်း ကုန်ခန်းလှပြီ။ ကျွန်ုပ် သတ်သေချင်စိတ် ပေါက်လာပြီ' ဟု စတီးဝဲလ်က နေ့စဉ်မှတ်တမ်းရေးခဲ့သည်။

ထိုစဉ် ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက အမိန့်တစ်ခုထုတ်ပြန်သည်။ "တရုတ်တပ်များသည် အလွန်အမင်း ခက်ခက်ခဲခဲတိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသည်။ တရုတ်တပ်များကို ဗြိတိသျှတပ်များက အတုယူဖို့ပင်ကောင်းသည်" ဟု ဖော်ပြ

ထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က ဆူလင်း၏ ကြေညာချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူအား နှိုးဆွပေးရန် အသုံးပြုသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူသည် ဆင်ခြေဆင်လက် အများကြီးပေးနေသည်ကိုသာ တွေ့ရတော့သည်။ ဂျပန်တပ်များ ချိတ်ကံလာပြီဟူသော ကောလာဟလများကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူက ၎င်း၏ အဓိက တရုတ်တပ်များကို နောက်ဆုတ်ထားသည်။ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့သို့ ရောက် သောအခါ၌ကား စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ဆက်လက်သည်းမခံနိုင်တော့သည့် အခြေအနေမျိုးရောက်လာတော့သည်။ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်ပါစေတော့။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နုတ်ထွက်လိုက်တာ ကောင်းလိမ့်မည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလျာအိုနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူတို့ ဖောက်လာကြပြန်ပြီ။ နည်းနည်းမှ အသုံးမကျတဲ့လူတွေ။ လုံးလုံးမတိုက်ကြဘူး။ ရှေ့တန်းမှာလဲ ငြိမ်သက်နေတယ်။ ဂျပန်တွေက ဘာမှ မတုံ့ပြန်ဘူး။ မိယာအိုက သူ့စစ်ဌာနချုပ်စခန်းကို တစ်မိုင် နောက်ဆုတ်တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူက ဆက်မတိုက်ဖို့ မိယာအိုကို အမိန့်ပေးခဲ့တယ်” ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းတင်သည်။

မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင်မူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူ ကာဆီးကာဆီးလုပ်ခဲ့သည့် အတွက် အကျိုးနည်းရသည်ကို ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရတော့သည်။ ထိုနေ့တွင် တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၂၀၀ သည် တပ်သား ၃၀၀၀ ကျဆုံးကာ ဂျပန်တပ်များကို လုံးဝ အညံ့ခံကြရတော့သည်။ တပ်မအမှတ် ၂၀၀ သည် ၎င်းတို့တပ်ပိုင် ယာဉ်များနှင့် လက်နက်ကြီးများကို စွန့်လွှတ်ပြီး တောကြိုအုံကြားသို့ အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ကြရတော့သည်။ ဂျပန်တပ်များ၏ ဝိုင်းရံထားခြင်း ခံနေရရာမှ ထိုကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ထွက်ပြေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူနှင့် လျာအိုတို့ကြောင့် ထိုတပ်မကြီး ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်း ဖြစ်သည်။ ချုံကင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အား ချန်ကေရှိတ်က ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တာဝန်ပေးခဲ့သော အစီအစဉ်နှင့် ၎င်းတို့၏ နည်းဗျူဟာမှာ တစ်ခြားစီဖြစ်နေလေပြီ။ ယခုအခါ၌ကား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူနှင့် လျာအိုတို့နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဆိုသည်ကို နားလည်သဘောပေါက်လာပြီ ဖြစ်သည်။

ထိုမျှမက ယခုကဲ့သို့ ရုံးနိမ့်ခြင်းကို ချန်ကေရှိတ် ကိုယ်နှိုက်က ထမင်းရည်ပူလာ လျှာလွဲလုပ်မည့် အနေအထားမျိုးလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။

၀။ General Miao

မည်သည့် တရုတ်တပ်များမှ တောင်ငူရှိ အမှတ် ၂၀၀ တပ်မကို အကူအညီ ပေးရန်မလာရောက်နိုင်အောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူက ဟန့်တားခဲ့ချိန်တွင် တောင်ငူ မြို့ကို ဂျပန်တပ်များဖိထားခြင်းမှ သက်သာရာရအောင် တန်ပြန်တိုက်ခိုက်မှု များပြုလုပ်ကြရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားက အမှတ် (၁၇) အိန္ဒိယတပ်မ အား အမိန့်ပေးထားသည်။ ထိုတပ်မ (၁၇) ၏ တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုဝမ်^၁ က ဂျပန်တပ်များအား ပြန်လည်မောင်းထုတ်တိုက်ခိုက်နိုင်ရေးအတွက် တင့်ကား တပ်စုတစ်စုနှင့် အဝေးပစ်အမြောက်ကြီးတစ်လက်အပါအဝင် ခြေမြန်တပ်ရင်း သုံးရင်းကို စေလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုသို့ စေလွှတ်လိုက်သောတပ်သည် တောင်ငူ မြို့အနောက်ဘက်မိုင် ၅၀ ခန့်အကွာရှိ ရွှေတောင်မြို့ကိုအရောက်တွင် ဂျပန် တပ်များ၏ ဝိုင်းဝန်းခြင်းကိုခံရပြီး တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားသည်။ * ဗြိတိသျှ တပ်သားများ ကစဉ့်ကလျား ထွက်ပြေးကြရသည်။ ထိခိုက်ပျက်စီးမှု အတော် ပင် များပြားသည်။ လူအများအပြားသေဆုံးကာ စစ်သုံးယာဉ်များ အကြီး အကျယ်ပျက်စီးပြီး အမြောက်များ၊ စစ်လက်နက်များနှင့် တင့်ကားများ ဆုံးရှုံး သွားရသည်။ ထိုတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားချိန်တွင် ဗြိတိသျှကင်းလှည့်တပ်ဖွဲ့ကို ရွာတစ် ရွာတွင် ချောင်းမြောင်းပစ်ခတ်ခံရသည်။ ထို့အပြင် ဂျပန်တို့က ဒဏ်ရာရရှိသူ ၁၂ ဦးကို ဖမ်းဆီးသွားသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဖမ်းမိထားသော အဆိုပါ တပ်သား ၁၂ ဦးကို သစ်ပင်များတွင် ချည်နှောင်ပြီး လှံစွပ်ထိုးလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ထို တဲ့သို့သော ကွပ်မျက်မှုများကို မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာများစွာ၌ ကြုံတွေ့ခဲ့ရ သည်။ လှံစွပ်ထိုးကွပ်မျက်မှုများသည် ဂျပန်တို့၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် နည်းဗျူဟာ များပင် ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှတပ်သားဖြစ်စေ၊ တရုတ်တပ်သားဖြစ်စေ လမ်း ပေါ်တွင် တွေ့သည့်အခါတိုင်း ဂျပန်တပ်များသည် လူခွဲကာဝိုင်းထားပြီး ညှပ် ပူညှပ်ပိတ် ဝိုင်းတိုက်လေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် တရုတ်တပ်သားများသည် ဂျပန် တပ်သားများကို ရင်မဆိုင်ဝံ့ပဲ ရှောင်၍ချည်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တရုတ်တို့၏လုပ်ရပ်ကို စတီးဝဲလ်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှုတ်ချလျက် ရှိသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားကမူ ဗယ်တောင်ပံစစ်ကြောင်းကို

၁။ General Cowan

* မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ၏ နာမည်ကျော် ရွှေတောင်တိုက်ပွဲကို ဆိုလိုသည်။ မူရင်းစားရေးဆရာက ဘီအိုင်အေကို ထည့်သွင်းမဖော်ပြပဲ ဂျပန်တပ်များ ဟူ၍သာ ဖော်ပြထားသည်။ (မြန်မာပြန်သူ)

တရုတ်တပ်များအား အဆက်အသွယ်လုပ်ပြီး ကူညီရန်ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တောင်ငူမြို့ ကျဆုံးခြင်းတည်းဟူသော ကြေကွဲဖွယ်ဖြစ်ရပ်က တရုတ်တပ်များ၏ သူရဲဘောကြောင်မှုကို သက်သေပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တောင်တွင်းကြီးတိုက်ပွဲ၌လည်း အလားတူ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရသည်။

ဂျပန်တပ်များကို ခုခံမတိုက်မည့်သာ မတိုက်သည်။ ထိုအချိန်က မြန်မာပြည်တွင် တရုတ်တပ်မကြီး ခြောက်ခုရှိနေခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တရုတ်တပ်မတစ်ခုပင် ထပ်တိုးလာသေးသည်။ သို့သော် တကယ်တမ်း ဂျပန်တပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခဲ့သည်မှာ တရုတ်တပ်မတစ်ခုထက် မပိုပါချေ။ ဘားမားကိုး^၁ ခေါ် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှတပ်များကို ကွပ်ကဲခဲ့ရသည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း ၏လက်အောက်တွင် အမှန်တကယ်အားဖြင့် အမှတ် (၁၇) အိန္ဒိယတပ်မတစ်ခုသာ ရှိသည်။ ထိုတပ်မမှာလည်း စစ်တောင်းတံတားတိုက်ပွဲအပြီးတွင် ဖရိုဖရဲဖြစ်နေရှာသည်။ အမှတ် (၁) မြန်မာတပ်မ^၂ ဟုခေါ်ဆိုသော ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံတပ်မှာလည်း တပ်မအဆင့်လေ့ကျင့်မှု လုံးဝမရှိသေးသောတပ်ဖြစ်၏။ အဆိုပါ မြန်မာတပ်မမှာ အမျိုးမျိုးသော မြို့စောင့်တပ်ဖွဲ့များကို စုပေါင်းစပ်ပေါင်း လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း သည် ဤအခြေအနေမျိုးနှင့် ကြုံနေရသော်ငြားလည်း တရုတ်တပ်များအား ကူညီရမည်ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားထံမှ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာခဲ့သည်။

တရုတ်တပ်များကို ကူညီရေးအတွက် စီစဉ်နေခဲ့ရသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းသည် ဂျပန်တပ်များအား ခုခံရေးနှင့် တန်ပြန်တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်များပင် လစ်ဟင်းခဲ့ရသည်။

ဤတိုက်ပွဲကာလအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် တို့သည် စတင်ဆက်သွယ်မိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အပြီးသတ် အောင်ပွဲဆင်သည့် အကြိုကာလများအထိ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လက်ပွန်းတတီး အတူတကွ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက အရှုံးမှအနိုင်သို့^၃ အမည်ရှိစာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ရာ ထိုစာအုပ်တွင် စတီးဝဲလ်အား ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုထားသည်။

၁။ Burma Corps ၂။ 1st Burma Division ၃။ Defeat Into Victory

'မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကျွန်ုပ်ထက် ရက်အနည်းငယ်နောက်ကျ၍ ရောက်ရှိလာသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် စိတ်တိုတတ်သူဖြစ်ကြောင်း သတင်းကြီးနေခဲ့သည်။ သူမလွဲ၍ ကျန်ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးလိုလိုကို မယုံကြည်တတ်သူဟုလည်း ကြားဖူးထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် အသက်အရွယ်အားဖြင့် ၆၀ ကျော်ပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် သူသည် ရုပ်ပိုင်းရော စိတ်ပိုင်းပါ ခိုင်မာသည်။ သူသည် ခေါင်းမာသူဖြစ်သည်။ သူမလိုလားသူများကို ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း မခြေမငံပြောင်ပြောင်တင်းတင်း တဲ့တိုးပြောတတ်သည်။ မကျေနပ်လျှင် မကျေနပ်သလို ပြောချတတ်သူဖြစ်သည်။ သို့သော် လုပ်မည်ဟုပြောထားသည့်ကိစ္စကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် လုပ်သည်။

'ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သည် တချို့ အဆိုပြုချက်တွေကို ခေါင်းမာစွာ ဆန့်ကျင်သည်။ သို့သော် အာဃာတစိတ် ကင်းသည်။ သူ့အကျင့်တစ်ခုမှာ လူတစ်ယောက်ကိုကြည့်လျှင် မခိုးမခန့်ပြူးကာ မျက်မှန်ပေါ်မှ ကျော်ကြည့်တတ်သည်။ ထိုသို့ကြည့်ပြီးလျှင် ခင်ဗျားဖြစ်စေချင်တာကို အခုပြောပါ။ ကျွန်တော် လုပ်ပေးမယ်ဟု ခပ်ပြတ်ပြတ် ပြောတတ်သည်။ သူသည် နှစ်ကိုယ်ခွဲသမားဖြစ်သည်။ လူအများရှေ့တွင် နေထိုင်ဆက်ဆံပုံက တစ်မျိုး၊ နှစ်ကိုယ်ချင်းတွေ့လျှင် နေထိုင်ဆက်ဆံပုံကတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သူ့တပ်သားတွေ ရွှေမှာဆိုလျှင် အတော်ကြီး ခက်ထန်မာကျောသူ ဖြစ်သည်။

'အမေရိကန်များအနေဖြင့်မူကား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်ကို ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ အားလုံးက သူ့အား ကြောက်ရွံ့ကြသည်။ စတီးဝဲလ်တွင် ဗြိတိသျှတို့ထက် အမေရိကန်ရန်သူက ပိုများသည်။ ၎င်းကို အမေရိကန်တို့က အမှန်းများသည်။ သူသည် သူတကာထက်သတ္တိရှိသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် ခိုင်မာပြတ်သားသည်။ ထက်ထက်မြက်မြက် လုပ်တတ်သည်။ စွမ်းအားကြီးမားသူလည်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လင့်ကစား သူသည် တကယ့်စစ်သားကျော်ကြီးတစ်ဦးတော့ မဟုတ်ပါချေ။ သို့သော် သူသည် စစ်မြေပြင်၌မူ တကယ့်ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

'စစ်မတိုက်ချင်သော တရုတ်တွေ စစ်တိုက်ချင်လာအောင် သူကလွဲ၍ မည်သူမျှ လုပ်နိုင်ဖွယ်မရှိဟု ကျွန်ုပ် ကောင်းစွာသိရှိသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်ကား အရှေ့တောင်အာရှတွင် အထူးချွန်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည်ဆို

သည်မှာ ယုံမှားသံသယရှိစရာ မလိုပေ။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့်မူ စတီးဝဲလ်အား သဘောကျပါသည်' ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက သူ့စာအုပ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

တောင်ငူရှိ တရုတ်တပ်မကြီးကို ကယ်တင်ရေးကြိုးပမ်းမှုများ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ရသည့် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ဖွယ် သီတင်းပတ်ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ် နှင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန်အတွက် ချုံကင်းမြို့သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် သွားရောက်ခဲ့သည်။ စတီးဝဲလ်သည် ပြင်ဦးလွင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ် နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒား တို့အား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် ချုံကင်းမြို့သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာခြင်းဖြစ်သည်။ ချုံကင်းသို့ စပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ချုံကင်းတွင် ချန်ကေရှိတ် နှင့် မတွေ့ဆုံမီ စတီးဝဲလ်က စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းကို ရေးသားသည်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မထောက်မညှာ ဖော်ပြထားသော မှတ်တမ်းစာဖြစ်၏။ ယင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

'ချန်ကေရှိတ်က ဂျေဒဗလျူ စတီးဝဲလ်သည် အမှတ် ၅ နှင့် အမှတ် ၆ တပ်တော်များကို ကွပ်ကဲနိုင်ပါသည်ဟု ကြေငြာခဲ့သည်။ ထိုမျှမက ချန်ကေရှိတ်၏ မိန့်ခွန်းရှည်ကြီးကို ကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရသည်။

တရုတ်တပ်သားများ၏ စိတ်ဓာတ်ရေးရာအကြောင်း၊ အမှတ် ၅ နှင့် အမှတ် ၆ တပ်တော်တို့အား မပျက်ပြားအောင် မည်သို့မည်ပုံ ပြုလုပ်ရမည် ဆိုသည့်အကြောင်း၊ သို့မဟုတ်ပါက တရုတ်တပ်သားများ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းပြီး နိုင်ငံတစ်ခုလုံး ပြိုကွဲပျက်စီးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မန္တလေးမြို့သည် အရေးပါသည့်အခြေအနေတွင် ရှိသည်ဆိုသည့် အချက်အပေါ် အခြေခံသည့် မရေမရာ မဟာဗျူဟာ အယူအဆများဖြင့် ချန်ကေရှိတ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုနောက်ပိုင်းတွင်လည်း စာတွေကို အတောမသတ် ရေးပို့ပြန်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လင်း နှင့် ကျွန်ုပ်ထံသို့ပေးသောစာများ ဖြစ်သည်။ စာများမှာ တိုက်ရိုက်ပေးစာများဖြစ်သည်။ သို့သော် စာထက်ဝက်ကျော်ကို ကျွန်ုပ်မမြင်မတွေ့ခဲ့ရ။

တရုတ်တပ်မှူးများသည် 'စိတ်အပြောင်းအလဲ' သည်။ ခုတစ်မျိုး၊ ခုတစ်မျိုး လုပ်တတ်သည်။ စိတ်ဓာတ်ကျလိုက်၊ တက်လိုက် ဖြစ်နေတတ်သည်။ သူတို့သည် စစ်သေနာပတိချုပ် (ဂျင်နရယ်လီဆိုမို)၏ အလိုကျရေးကိုသာ အဓိကထားသည်။ အကယ်၍များ ကျွန်ုပ်၏ အကြံပေးချက်များ သို့

မဟုတ် အမိန့်များသည် ချန်ကေရှိတ်၏သဘောနှင့် မတိုက်ဆိုင်ဟု သူတို့ ထင်မြင်ပါက သူတို့သည် အတောမသတ် ကန့်ကွက်ကြတော့သည်။ ထိုကန့် ကွတ်ချက်များကို ကျွန်ုပ်က အလေးမထား ဂရုမပြုပဲ ဥပေက္ခာပြုထားပါက တရုတ်တပ်မှူးများက နည်းမျိုးစုံ ကဖျက်ယဖျက်လုပ်တော့သည်။

ကျွန်ုပ်၏အမိန့်များကို မနာခံပဲနေကြတော့သည်။ အမျိုးမျိုးဆန္ဒပြကြ တော့သည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် သူတို့ကို ပစ်မသတ်ရက်ပါ။ သူတို့ကို ရာထူးမှ မချရက်ခဲ့ပါ။ တာဝန်ကို ပြန်မရုပ်သိမ်းရက်ခဲ့ပါ။ သည်လိုဆန့်ကျင် သည်မှာ မကောင်းကြောင်းကိုသာ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏အဖြစ်မှာ ခိုင်းသမျှလုပ်ရပြီး မျက်နှာကောင်းမရခဲ့သူသာဖြစ်သည် ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီး ဝဲလ်က ဖော်ပြသည်။

စတီးဝဲလ်သည် ဒေါသအမျက်ခြောင်းခြောင်း ထွက်နေသည့်အချိန်တွင် ချန်ကေရှိတ်နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံသည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံရာတွင် မိမိရာထူးမှ နုတ်ထွက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရုတ်တပ်မှူး တစ်ဦး တစ်ယောက်ကမျှ မိမိ၏အမိန့်ကို မနာခံခဲ့သောကြောင့်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ် ကြီး စတီးဝဲလ်က ချန်ကေရှိတ်အား ပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ တရုတ်တပ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို လုံးဝ ပြောင်းလဲပစ်ရန်လည်း စတီးဝဲလ်က အကြံပြုသည်။ မိမိ အယုံအကြည်မရှိသည့် တရုတ်တပ်မှူးများ လက်အောက်ရှိ တရုတ်တပ်သားများအား ကူညီပံ့ပိုးရန် အမေရိကန်လေတပ် တို့ မိမိအသုံးပြုလိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့်လည်း စတီးဝဲလ်က ပြောကြား သည်။ 'ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူ အနေဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို မခြေမငံ ပမာမခန့် ဆက်ဆံ နိုင်တာဟာ ဌာနချုပ်က အမှာအကြားတွေ ရထားတဲ့အတွက်ကြောင့်ပဲ ဖြစ် တယ်' ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က ချန်ကေရှိတ်အား ဝမ်းနည်းမှုအပြည့်ဖြင့် ပြောကြားသည်။

'ချန်ကေရှိတ်ကို ပြောစရာတွေ ဘာကြောင့် မြို့ထားနေရတော့မလဲ။ ချန်ကေရှိတ်ရဲ့ နောက်လိုက်တွေဟာ သူ့ရဲ့အာဏာကို လွန်ဆန်တယ်။ ဖိဆန် တယ်ဆိုတာကို ချန်ကေရှိတ် ကိုယ်တိုင်ကို အမှန်အတိုင်း မထောက်မညှာ ပြောမှဖြစ်တော့မယ်' ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ ရေးသား ထားသည်။

ချန်ကေရှိတ်၏ဇနီး မဒမ်ချန်ကေရှိတ်အပေါ် သုံးသပ်ချက်ကိုလည်း စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ မဒမ်ချန်ကေရှိတ်ကို စတီးဝဲလ်က မဒမ်

မစ်ဆီမာဟု ခေါ်သည်။ လိမ္မာရေးခြားရှိပြီး ဦးနှောက်ဉာဏ်ထက်မြက်သော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

သူမသည် အနောက်တိုင်းအမြင်များကို နားလည်သည်။ မလိမ့်တပတ်နှင့် သွယ်ဝိုက်သည့်အပြင် လျှို့ဝှက်သော တရုတ်တို့၏ နိုင်ငံရေးမူဝါဒများနှင့် စစ်ပြုရေးဝါဒများအပေါ် နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦး၏ သဘောထားအမြင်များကို မဒမ်ချန်ကေရှိတ်က တန်ဖိုးထားသည်။ လေးစားသည်။

မဒမ်ချန်ကေရှိတ်သည် ပွင့်လင်းသည်။ ခွန်တိုက် အားတိုက်ရှိသည်။ သွက်လက်ချက်ချာသည်။ အာဏာကို မက်မောသည်။ နာမည်ကြီးလိုသည့် အမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ အမြောက်အပင့် ကြိုက်သည်။ ချန်ကေရှိတ်အပေါ်တွင် အများကြီး ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ ကိစ္စအတော်များများတွင် ချန်ကေရှိတ်အား အကြီးအကျယ် အထောက်အကူပြုသူလည်း ဖြစ်သည်' ဟု စတီးဝဲလ်က မဒမ်ချန်ကေရှိတ်အား သုံးသပ်သည်။

ချန်ကေရှိတ်အား စတီးဝဲလ်က သုံးသပ်ရာ၌မူ ချန်ကေရှိတ်သည် ခပ်တုံးတုံး ဖြစ်သည်။ အတော်နဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် စိတ်ဓာတ်ရေးရာ အရ တည်ငြိမ်မှုမရှိ။ ကျွန်ုပ် စိုးရိမ်နေသည်မှာ ချန်ကေရှိတ်အား အမှန်အတိုင်း ပြောရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ချန်ကေရှိတ်ကို အမှန်အတိုင်းပြောရမည်ကို စိုးရိမ်သည်။ ထို့အပြင် ကျွန်ုပ်၏ တာဝန်ဝတ္တရားကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ရန်လည်း စိုးရိမ်နေမိသည်။

ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် တာဝန်ကို ဆက်လက် ထမ်းဆောင်ရမည်ဆိုပါက ဒုက္ခဖြစ်ရတော့မည်။ ချန်ကေရှိတ်အနီးတွင် ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေသည့် မြောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်စားနေသူများနှင့် တူပြိုင်ရမည်မှာ ကျွန်ုပ်အတွက် လွယ်ကူသော ကိစ္စမဟုတ်သည်မှာ ထင်ရှားလှသည်' ဟု မှတ်တမ်းတင်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်းအား ၎င်း၏ အမှုဆောင်အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သဖြင့် အားတက်သွားရတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလိုချိုယင်းသည် အတွေ့အကြုံများပြီး ရင့်ကျက်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုမျှမက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတူ၏ အကြီးအကဲအဖြစ် ယခင်က တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူလည်း ဖြစ်သည်။

အထက်မှပေးအပ်သော အမိန့်နှင့်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်း အား ချန်ကေရှိတ်နှင့် ၎င်း၏ဇနီး

တို့က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ ရှေ့မှောက်တွင် မှာကြားသည်။ ထို့နောက် စတီးဝဲလ်သည် စစ်ဦးစီးချုပ်တာဝန်များကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်နေကြောင်း အထင်အရှား ဖော်ပြနိုင်ရေးအတွက် ပြင်ဦးလွင်သို့ သွားရောက်ရန် သဘော တူညီကြသည်။

၎င်းတို့သည် ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ပြင်ဦးလွင်သို့ ရောက်ရှိသည်။ စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် တရုတ်တပ်များအပေါ် အာဏာအပြည့်အဝရှိသည်ကို ထင်ရှားသွားစေသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် တရုတ်တပ်မှူးများကို ခေါ်ယူပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ အမိန့်များကို ပြန်လှန်စစ်ကြောနေစရာမလိုပဲ နာခံ ကြရန် တပ်မှူးများအား မှာကြားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် မည်သည့်အရာရှိကိုမဆို ရာထူးတိုးမြှင့်ပိုင်ခွင့်၊ ရာထူးမှထုတ်ပယ်ပိုင်ခွင့်၊ အပြစ်ပေး အရေးယူပိုင်ခွင့်များ ရှိထားကြောင်းဖြင့်လည်း ချန်ကော်ရိုတ်က တရုတ် တပ်မှူးများအား မှာကြားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ယခင်က ပြောခဲ့သည့်အတိုင်းသာ လုပ်ကြမည် ဆိုပါက အခြေအနေ ပိုကောင်းလာမည်ဖြစ်သည်ဟု မဒမ်ချန်ကော်ရိုတ်က ပြော ကြားသည်။ တရုတ်တပ်မှူးများနှင့် ယခုကဲ့သို့ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခြင်းကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် အားတက်ခဲ့ရပြန်သည်။

ကိစ္စများပြီးဆုံး၍ သူတို့ထွက်ခွာသွားသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူ တို့နှင့်အတူ တရုတ်တပ်မ များကို စစ်ဆေးရန် ဆင်းလာကြသည်။ စတီးဝဲလ်နှင့် အဖွဲ့သည် မန္တလေး ဦးသို့ ရောက်လာကြသည်။ မန္တလေးမြို့မှာ ဂျပန်တို့က ဧပြီ ၃ ရက်နေ့က လေကြောင်းမှ ဖုံးကြိတ်ခိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် လုံးဝနီးပါး ပျက်စီးနေပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်လေတပ်သည် ခုခံတိုက်ခိုက်မှု တစ်ခုတရာမခံရပဲ မြန်မာပြည်ရှိ မြို့တိုင်း လိုလို စနစ်တကျ ပျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်သည် နွေရာသီကုန်ဆုံးချိန် ဖြစ်ပြီး အများအားဖြင့် သစ်ဝါးများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော နေအိမ် အဆောက်အအုံများမှာ မီးသင့်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ချန်ကော်ရိုတ်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်^၁ ကွပ်ကဲ အုပ်ချုပ် သော တရုတ်တပ်မ (၃၈) အား မီးလောင်ပျက်စီးနေသော မန္တလေးမြို့ကို ထိန်း သိမ်းကာကွယ်ရေးအတွက် မန္တလေးမြို့အနီး၌ တပ်စွဲထားစေခဲ့သည်။ အမှတ်

၁။ General Sun

(၅) တရုတ်တပ်တော်မှ တပ်မများဖြစ်သည့် တပ်မအမှတ် ၂၀၀၊ တပ်မ ၉၆ နှင့် တပ်မ ၂၂ တို့ကို ပျဉ်းမနားဒေသတွင် တပ်စွဲထားစေသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကန် ကွပ်ကဲသော အမှတ် ၆ တရုတ်တပ်တော်ကို စစ်ဆေးရန် ဆက်လက်သွားရောက်သည်။ အမှတ် (၆) တရုတ်တပ်တော်ကို စစ်တောင်းမြစ်အရှေ့ဘက် လွိုင်လင်နှင့် လွိုင်ကော်တစ်ဝိုက်ရှိ တောပိုင်းဒေသတွင် ချထားသည်။ အမှတ် ၆ တရုတ်တပ်တော်ကို တပ်မသုံးခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ တပ်မ ၅၅၊ တပ်မ ၄၉ နှင့် တပ်မ ၉၃ တို့ ပါဝင်သည်။ အမှတ် ၆ တပ်တော်၏ ရည်မှန်းချက်မှာ အမှတ် ၅ တရုတ်တပ်တော်နှင့် အမြဲ ဆက်သွယ်နေရန်နှင့် ဂျပန်တပ်များ အရှေ့ဘက်သို့ တပ်ဖြန့်မလာအောင် ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အရေးကြီးသည့် မြန်မာ့လမ်းမကြီးကို ဂျပန်တပ်များ အန္တရာယ်မပြုနိုင်ရန်လည်း ဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် ဂျပန်တို့သည် အခြားစစ်ကြောင်းတွင် အကြီးအကျယ် ဖိတိုက်နေသည်။ တရုတ်နှင့် ဗြိတိသျှတို့သည် လမ်းပြိုင်နှစ်ခုကြားမှ မြောက်ဘက်သို့ ဆုတ်ခွာနေရသည်။ ထို့အပြင် တရုတ်တပ်များ ပျဉ်းမနား၌ရှိနေစဉ် ဗြိတိသျှတပ်နှစ်ခုဖြစ်သည့် အမှတ် (၁၇) အိန္ဒိယတပ်နှင့် အမှတ် (၁) မြန်မာတပ်တို့သည် ပျဉ်းမနားမှ အနောက်ဘက်သို့ မိုင် ၅၀ ဝေးသည့် အောင်လံမြို့ကို သိမ်းထားသည်။ ထိုတပ်နှစ်တပ်အနေဖြင့် ထပ်မံဆုတ်ခွာရမည့်အခြေအနေ ဖြစ်နေသည်။

ထိုအချိန်မှာ တရုတ်နှင့် ဗြိတိသျှတပ်များအကြား ဂျပန်တပ်များ အဓိက စိမ့်ဝင်တိုက်ခိုက်လာမည်ကို ကာကွယ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ အရေးကြီးသည့် တောင်တွင်းကြီးမြို့ကို မိမိ၏တပ်မ ၉၆ က သိမ်းပိုက်ခြေကုပ်ယူထားမည်ဟု ချန်ကေ ရှိတ်က ကတိပေးထားသည့်အချိန်လည်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် လေးရက်မျှကြာအပြီး ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်မူ ချန်ကေရှိတ်က ၎င်း၏ကတိကို ပြန်ရုပ်သိမ်းသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာမှ တရုတ်တပ်များကို အကာအကွယ်ပေးရန်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားက ၎င်း၏တပ်များကို အသင့်အနေအထား ပြန်လည်စီမံရပြန်သည်။

အမှတ် ၁၇ အိန္ဒိယတပ်မဖြင့် တောင်တွင်းကြီးကို ထိမ်းသိမ်းကာကွယ်ထားရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း အား အမိန့်ပေး

၁။ General Kan

သည်။ ထိုအမိန့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက စိတ်မပါတပါဖြင့် ဆောင်ရွက်ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမိန့်သည် ၎င်း၏ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာကို ရှည်လျားစေပြီး အားနည်းစေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုမျှမက ကာကွယ်ရေးအလားအလာကို အဟန့်အတားပြုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် တန်ပြန်တိုက်ခိုက်ရာတွင် အသုံးပြုရန် မျှော်လင့်ထားသည့်တပ်များ အားအင်ချည့်နဲ့သွားစေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက အမှတ် ၄၈ တပ်မဟာကို တောင်တွင်းကြီးမြို့၌ တပ်စွဲထားလိုက်သည်။

အခိုက်အတန့်မျှ မတိုက်ခိုက်ပဲ ငြိမ်နေပြီးနောက် ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တပ်များသည် ထပ်မံ တိုက်ပွဲဆင်ကြပြန်သည်။ ဂျပန်တပ်များသည် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတစ်လျှောက် မြန်မာဒုက္ခသည် အများအပြားအကြား စိမ့်ဝင် ထိုးဖောက်ကာ တောင်တွင်းကြီးမြို့အနီး တပ်စွဲထားသောတပ်များအား တိုက်ခိုက်ကြသည်။ တောင်တွင်းကြီးမြို့သည် တရုတ်တပ်များ ဝင်ရောက်ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းမရှိသည့်အဆုံး ဗြိတိသျှတပ်များက ရေးကြီးသုတ်ပျာ ဝင်ရောက်နေရာ ယူလိုက်ရသည့်မြို့ ဖြစ်သည်။ တောင်တွင်းကြီးတွင် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ရသည့်တိုင်အောင် ဂျပန်တို့သည် ရှေ့သို့ဆက်လက်ချီတက်လာပြီး တောင်တွင်းကြီးမြို့မှ မကွေးမြို့သို့ ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ်ထားသော လမ်းမတွင် နေရာယူ တပ်စွဲကြသည်။

ထိုစဉ်တွင် အင်အားအလွန်ချည့်နဲ့သော ဗြိတိသျှတို့၏ မြန်မာတပ်မသည် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးမှ တိုက်ထုတ်ခြင်းခံရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တပ်များသည် မကွေးမြို့ကို လုံးဝ အဟန့်အတားမရှိပဲ ဝင်ရောက်လာနိုင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းအနေဖြင့် တောင်တွင်းကြီးကို သိမ်းပိုက်ထားသင့်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားက ယူဆထားဆဲဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုသို့ သိမ်းပိုက်ထားခြင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း ၏တပ်များအားလုံး အကြီးအကျယ် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ပြိုကွဲရမည့်ကိန်း ဆိုက်နေတော့သည်။ ထို့အပြင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း အနေဖြင့် မကွေးမြို့မြောက်ဘက် မိုင် ၂၀ ခန့်အကွာတွင် ရှိသော ရေနံချောင်းမြို့ ရေနံတွင်းများအား ကာကွယ်ရေးအတွက် တပ်အင်အား မရှိပဲ ဖြစ်နေသည်။

ပျဉ်းမနားတွင် ဂျပန်တပ်များအား တားဆီးရန်နှင့် ပြန်လည်မောင်းထုတ်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ၏ အစီအစဉ်များသည် တောင်တွင်းကြီးနှင့် မကွေး

သို့ ဂျပန်တပ်များ ချီတက်နေရာယူကြခြင်းကြောင့် သဲထဲရေသွန်သကဲ့သို့ အကျိုးမထင် အရာမရောက် ဖြစ်နေတော့သည်။ စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားနှင့် ပြင်ဦးလွင်တွင် ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့၌ တွေ့ဆုံသည်။

‘အခြေအနေမှန်ကို အလက်ဇန္ဒား သုံးသပ်မိရဲ့လား မသိ။ ဗြိတိသျှတပ် တွေမှာ တိုက်စရာမကျန်တော့ဘူး။ မကွေးလဲကျပြီ။ ဂျပန်တွေကို ဟန့်တား နိုင်စွမ်း မရှိကြဘူး။ အခြေအနေကတော့ သိပ်ဆိုးနေပြီ။ တကယ်လို့သာ မန္တလေးမြို့ကျသွားမယ်ဆိုရင် အိန္ဒိယတပ်မဟာတစ်ခုနဲ့ တင့်ကားတွေဟာ လားရှိုးမြို့မှာရှိတဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့ နောက်ခံစစ်ကြောင်းကို အကာအကွယ်ပေးဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်။ ဗြိတိသျှလက်ကျန်တပ်တွေ ကလေးဝနဲ့ မြစ်ကြီးနားကို သွားကုန် ကြပြီ’ ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းရေးသည်။

ထိုနေ့မှာပင် စတီးဝဲလ်က ၎င်း၏ဇနီးထံ စာရေးသည်။ စစ်အခြေအနေ များကို မသိမသာဖော်ပြပြီးနောက် ‘ချစ်ဇနီးရေ၊ ဒီကိစ္စတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ သိပ်မစဉ်းစားချင်တော့တာ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် မင်းတို့တတွေ ဥမကွဲ သိုက် မပျက်နဲ့ တစ်စုတဝေးရှိနေကြတယ်ဆိုတာ သိရလို့ ဝမ်းသာပါတယ်ကွာ။ တစ်နေ့တော့ ငါပြန်လာမှာပဲ။ ငါပြန်လာတဲ့အခါမှာတော့ မှတ်ဆိတ်ဖြူဖားဖား ကြီးနဲ့ ခါးကုန်းကုန်းကြီး ဖြစ်နေတော့မှာ’ ဟု ရေးသားလိုက်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားတို့ ပြင်ဦးလွင် တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေစဉ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း သည် မြန်မာပြည်၏ အဓိက ရေနံထွက်ရာဒေသဖြစ်သည့် ရေနံချောင်းမြို့အား ဂျပန်တို့ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ရှင်ဆိုင်နေရသည်။ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့ တွင် ထိုရေနံတွင်းများကို ပျက်ဆီးပစ်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက အမိန့်ပေး လိုက်သည်။ ရေနံဂါလံတစ်သန်းခန့်ကို ချက်ချင်း မီးရှို့ရန်လည်း အမိန့်ပေး လိုက်သည်။

ဂျပန်တို့နှင့် တရစပ် တိုက်ခိုက်နေရခြင်းကြောင့် တဖြည်းဖြည်း လုံးပါး ပါးလျက်ရှိသည့် အမှတ် (၁) မြန်မာတပ်မက ရေနံချောင်းကို ထိန်းချုပ်ထား နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းသေးသော်လည်း ဂျပန်တို့၏ ဝိုင်းထားခြင်းကိုပင် ခံရသည့်အခြေ အနေ ဆိုက်နေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်၏ သဘော တူညီချက်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန်နှင့် ၎င်း၏တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၃၈ တို့ကို

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း ၏လက်အောက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပြီး ရေနံချောင်း ရေနံ မြေအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသော အမှတ် (၁) မြန်မာတပ်မကို ကူညီရန် စေလွှတ် လိုက်သည်။

ဗာဂျီးနီးယားစစ်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရရှိခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန် သည် မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာတွင် အတော်ဆုံးတရုတ်တပ်မှူးတစ်ဦးဖြစ်၍ ဆွန်နှင့် သူ၏တပ်မကို ရေနံမြေသို့စစ်ကူလွှတ်ခြင်းသည် စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ဆလင်း အပေါ် စေတနာကောင်းထားရှိကြောင်း ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန် တို့ ညှိနှိုင်းကြပြီးနောက် ဗြိတိသျှ အမှတ် (၇) သံချပ်ကာတပ်၏ တင့်ကားများအကူအညီဖြင့် အမှတ် (၃၈) တပ်မက တန်ပြန်တိုက်ခိုက်တော့သည်။ လေးရက်တိုင်တိုင် ဇွဲနပဲဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြသည်။ အပူချိန် ၁၁၄ ဒီဂရီအောက်တွင် ပျက်စီးယိုယွင်းနေပြီး မီးလောင်ကျွမ်းနေသော ရေနံတွင်းများအကြား တိုက်ခိုက်ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။ တရုတ်တို့ ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် မြန်မာတပ်မ ဆက်လက် တည်ရှိနေစေရုံမျှမက ဂျပန်တို့ ဖမ်းဆီးထားသည့် ဗြိတိသျှအကျဉ်းသား ၂၀၀ ကျော်ကိုလည်း ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် အလုံးအရင်းဖြင့် ချီတက်လာ သော ဂျပန်တပ်များကိုမူ ဟန့်တားနိုင်စွမ်းမရှိပဲ ဖြစ်နေသည်။

ရေနံချောင်းရှိ ရေနံမြေကို ဂျပန်တပ်များ ချီတက်တိုက်ခိုက်နေသည့် တိုင်အောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ကမူ ပျဉ်းမနားတွင် ဂျပန်တပ်များအား အဆုံးအဖြတ်တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်နေဆဲဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ် လင့်ကစား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ဦးစီးနေသော အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာ အခြေ အနေနှင့် အမှတ် (၆) တရုတ်တပ်တော်၏ အနေအထားတို့က အထူး စိုးရိမ် စရာဖြစ်လျက်ရှိသည်။ တရုတ် အမှတ် (၆) တပ်တော်သည် တပ်မ (၅၅)၊ တပ်မ (၄၉) နှင့် တပ်မ (၉၃) တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုတပ် တော်သည် ဂျပန်တပ်များ ထိုင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှတစ်ဆင့် တိုက်ခိုက်လာလျှင် ကာကွယ်ရန် ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းတွင် တပ်စွဲထားသောတပ် ဖြစ်သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် တရုတ်တပ်တော်ရှိရာသို့ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သွားရောက်စစ်ဆေးသည့်အခါ၌မူကား တရုတ်တပ်မှူးများ ၏ အနေအထားမှာ ယခင်ကြားသိထားသည်ထက်ပင် အခြေအနေဆိုးရွားနေ သည်ကို တွေ့ရတော့သည်။ အမှတ် (၆) တရုတ်တပ်တော်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်

ကြီး ကန်သည် ၎င်း၏တပ်မမှူးများအား မထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း၊ ရန်သူသတင်း ရရှိအောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ ၎င်း၏တပ်သားများအား ရိက္ခာထောက်ပံ့မှု မပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းကို အပြစ်ပေးအရေးယူသင့်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်း အား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် က ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

တပ်မ ၅၅ တပ်မမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချင်^၁ အားလည်း ရာထူးမှ ချက်ချင်း ထုတ်ပယ်ရန် စတီးဝဲလ် က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်း အား အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချင် သည် ၎င်းတာဝန်ယူရသော တပ်မကို ထိန်းချုပ် ကွပ်ကဲနိုင်စွမ်း မရှိခြင်း၊ ရန်သူတပ်နှင့်ရင်ဆိုင်ရသေးမီ အရေးပါသော စစ်မြေပြင်မှ ဆုတ်ခွာခဲ့ခြင်း၊ ရန်သူတပ်များအား တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ပေးချက်များကို မနာခံခြင်း၊ စစ်ရေးအရ အရေးကြီးသော မော်ချီးကိုပြန်သိမ်းရန် အမိန့်ပေးသည်ကို မဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မိမိဘက်မှ တပ်မဟာခြောက်ခုရှိပြီး ရန်သူဂျပန်တို့ဘက်မှ တပ်မဟာ တစ်ခုသာရှိသည်ကို မတိုက်ထုတ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ချက်ချင်းထုတ်ပယ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချင် မှာ ရာထူးမှ တကယ်တမ်းထုတ်ပယ်ခြင်း မခံခဲ့ရချေ။

ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်တပ်များသည် အမှတ် ၆ တရုတ်တပ်တော်၏ ရှေ့တန်းနယ်မြေများသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လျက်ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ တရုတ်တပ်မသုံးခုကို ချက်ချင်း စုစည်းခုံခံရမည့် အခြေအနေမျိုးဖြစ်လာပြီ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် အကျပ်အငြိမ်း ကြုံရပြန်ခြင်းမှာ တပ်မ ၉၃ ကို ချက်ချင်း ချီတက်ရန်အမိန့်ပေးသော်လည်း အမိန့်ကို ငြင်းပယ်ခံရခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုမျှမက တပ်မ ၉၃ ၏ ငြင်းပယ်ချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကန် က ထောက်ခံသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချင် ၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်ပင် ရှိနေသေးသည့် တပ်မ ၅၅ မှာလည်း မဖြစ်စလောက် တိုက်ပွဲကလေးများ ဆင်နွှဲခဲ့ရုံဖြင့် တစ်ဆုတ်တည်း ဆုတ်ခွာနေကြသည်။ ထိုတပ်မ ၅၅ သည် လွင်တီးခေါင်၌ စခန်းချနေရသည့်အပြင် ကင်းလှည့်ပင် မထွက်ရဲသည့်အခြေအနေမျိုး ရှိနေသည်။

တောင်ငူတိုက်ပွဲတွင် တရုတ်တို့ဘက်မှ အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်းများကို ဂျပန်တို့က ရရှိသွားသည်။ ထိုစာရွက်စာတမ်းများတွင် တရုတ်တပ်

၁။ General Chen

များ မန္တလေးတွင် အဓိကခံစစ်ဆင်မည့်ကိစ္စ ပေါ်လွင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်တို့သည် ၎င်းတို့၏ စစ်ရေးနည်းဗျူဟာများကို ပြောင်းလဲလိုက်သည်။ ဂျပန်တို့သည် အမှတ် ၁၈၊ အမှတ် ၅၅ နှင့် အမှတ် ၃၃ တပ်မများကို မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း၌ အဓိကဖြစ်ပွားလာမည့် တိုက်ပွဲများအား တိုက်ခိုက်ရန် စုစည်းလိုက်ကြသည်။ သို့ရာတွင် တင့်ကားများ၊ အမြောက်များသာမက ပို့ဆောင်ရေးမော်တော်ကားများ အလုံအလောက်အားဖြည့်ထားသည့် ဂျပန်တပ်မ ၅၆ အား တရုတ်တပ်မများ၏ အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာတစ်ဝိုက်သို့ ချီတက်ရန် ဆန္ဒလွှတ်လိုက်သည်။ လားရှိုးမြို့ကို ချက်ချင်းဝင်သိမ်းရန်လည်း ဂျပန်တပ်မ ၅၆ ကို ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ လားရှိုးမြို့သည် မြန်မာလမ်းမကြီး၏ အဓိက ကျသော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။

ဂျပန်တပ်များအနေဖြင့် မြန်မာလမ်းမကြီးကို ဖြတ်တောက်ကာ တရုတ်တပ်သားများ ယူနန်ကို ပြန်မသွားနိုင်ရန်ဟူသော အစီအစဉ်ဖြင့် ထိုတပ်မ ၅၆ ကို စေလွှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျပန်တပ်များသည် ဝက်ခေါင်းထိုးစစ်ဆင်ရေးဖြင့် ချီတက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ချီတက်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှတပ်နှင့် တရုတ်တပ်များအားလုံးကို ဝိုင်းထားရန်နှင့် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးရန်ပေတည်း။

ဤမျှကြီးကျယ်သော အစီအစဉ်များအနက် ပထမဦးဆုံး ဆောင်ရွက်ချက်အဖြစ် ဂျပန်တပ်များသည် လမ်းပေါ်တွင် ဖြစ်သလိုစခန်းချပြီး ပျင်းရိ ငြီးငွေ့နေကြသော တရုတ်တပ်မ ၅၅ ကို ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ တရုတ်တပ်များ အချိန်ကို အချည်းနှီး အလဟဿဖြုန်းနေကြစဉ်တွင် ဂျပန်တပ်များသည် တရုတ်တပ်များ မလုံမခြုံသိမ်းပိုက်ထားသည့် လမ်းမကြီးနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နေသည့် အရှေ့ဘက်ဒေသများမှ သစ်တောများသို့ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာဖြင့် တပ်စု တစ်စုပြီးတစ်စု စေလွှတ်နေသည်။ အဆိုပါ ဂျပန်တပ်စုများ ထိုကဲ့သို့ ချီတက်နေစဉ်တွင် အခြား ဂျပန်တပ်ရင်းတစ်ရင်းသည် တောင်ငူမြို့မှနေ၍ ဆောင်ကုန်းများကို ဖြတ်သန်း ချီတက်လျက်ရှိသည်။ ထို့နောက် ဂျပန်တပ်မ အမှတ် ၅၆ သည် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းနေသော တရုတ်တပ်များကို သုံးဘက် သုံးတန်းမှညှပ်၍ ချက်ချင်း တိုက်ခိုက်ကြတော့သည်။ ထိုသို့ ဂျပန်တပ်များက တိုက်ခိုက်သောအခါ တရုတ်တပ်မ ၅၅ သည် တပ်ပျက်ကာ သစ်တောများနှင့် ဆောင်ကုန်းများဆီသို့ ကစဉ့်ကလျား ထွက်ပြေးကြရတော့သည်။ တရုတ်တပ်

များ ခုခံနိုင်အား ပျက်ပြားသွားသည့်အခါတွင်မှ တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၉၃ မှ တပ်ကူများ ရောက်ရှိလာကြသည်။ သို့သော် တရုတ်တပ်များသည် တစ်စုံတရာ တိုက်ခိုက်ခြင်းမရှိပဲ နောက်သို့ ပြန်လှည့်ဆုတ်ခွာသွားကြသည်။

သုံးရက်ကြာမျှ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် ဂျပန်တပ် များသည် လွိုင်ကော်မြို့ မြောက်ဘက် မိုင် ၈၀ နီးပါးအကွာအထိ ချီတက်လာကြ သည်။

တပ်မ ၅၅ ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည့် နေ့ရက်များအတွင်း ဗိုလ် ချုပ်ကြီး တူ သည် ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်နေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်း က ပြင်ဦးလွင်သို့ ပြန်လာသည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူ နှင့် လိုချိုယင်း တို့နှစ်ဦးသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း တို့နှင့် အတူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ လက်အောက်ခံတပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချခဲ့ကြသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ကိုမူ လုံးဝအသိမပေးပဲ ထားခဲ့ကြသည်။

ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒား နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း တို့အား တွေ့ဆုံသည် သည်အခြေအနေ မျိုးရောက်နေသည်အထိ ၎င်းတို့အနေဖြင့် တရုတ်တပ်မ ၅၅ ရုံးခိုမိခဲ့ရသည်ကို မသိကြသေး။ တရုတ်တပ်တော်သုံးခုကို နေရာချထားရန်၊ တရုတ်တပ်တော် အမှတ် ၅၅ ကို ပျဉ်းမနား၌လည်းကောင်း၊ အမှတ် ၆ ကို လွိုင်ကော်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ အမှတ် ၆၆ ကို မန္တလေးတွင်လည်းကောင်း တပ်စွဲထားစေရန် အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုနေ့ညပိုင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူ ရောက်ရှိလာရာ စတီးဝဲလ် က သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ဤသို့ ရေးမှတ်ခဲ့သည်။

‘ည ၁၀ နာရီခွဲမှာ တူ ရောက်လာတယ်။ ဘာမှ တာဝန်မယူတဲ့လူစား မျိုးပဲ။ သူတို့တိုက်ခရာရှိတာ ဆက်တိုက်ဖို့ ကျုပ်ကပြောတယ်။ ဘုရားရေ... သူက သူခေါင်းကိုက်နေပါသတဲ့’

နောက်တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သည် အခြေအနေ မည်မျှ ဆိုးရွားနေပြီဆိုသည်ကို သိရှိလာရသည်။ ဂျပန်တပ်များသည် လားရှိုးမြို့သို့ ချီတက်လာနေပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်တပ်များ ချီတက်လာခြင်းကြောင့် တရုတ်တပ် များသည် ဧပြီ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဟိုပုန်းလမ်းဆုံသို့တိုင် ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည်။

သောက်တစ်နေ့တွင် ဂျပန်တပ်များက တရုတ်တပ်များအား အရှေ့ဘက်သို့ ဆင်းထုတ်ပစ်သည်။ အထူးအရေးပါသော လွိုင်လင်အထိ မောင်းထုတ်လိုက်သည်။ လွိုင်လင်မြို့သည် ရှမ်းပြည်နယ်ကိုဖြတ်၍ ကျိုင်းတုံသို့သွားနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောလမ်းပေါ်တွင် ရှိနေသည်။ တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းသို့ သွားရာလမ်းလည်း ဖြစ်သည်။

လွိုင်လင်မြို့ကို ဂျပန်တို့က ဝုံးကြိတိုက်ခိုက်ရာ မြို့မှာ အတော်ပင် ချစ်စီးသွားသည်။ တစ်မြို့လုံး ပြာကျသွားသလောက် ရှိသည်။ တရုတ်တပ်များက မြို့အနောက်ဘက်လမ်းကို အမိအရ ထိန်းချုပ်ထားရန် ကြိုးပမ်းစဉ် ဆိုတဲ့သို့ ဝုံးကြိတိုက်ခိုက်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် နာရီပိုင်းအတွင်း ဂျပန်တို့ လွိုင်လင်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။

တရုတ် အမှတ် ၆ တပ်တော်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကန် သည် လွတ်မြောက်လာသော စစ်သားအနည်းငယ်နှင့်အတူ လွိုင်လင်မြို့အနီးသို့ ရောက်ရှိလာသေးသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကန် ၏ တပ်များသည် ကျိုင်းတုံသို့ ဆုတ်ခွာနေသော တရုတ်တပ်များကို သုတ်ခြေတင် အမိလိုက်ခဲ့ကြရလေသည်။ သို့ရာတွင် ကျိုင်းတုံမြို့မှာလည်း ဂျပန်တို့၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ ထိုင်းတပ်များ၏ သိမ်းပိုက်ခြင်း ခံခဲ့ရပြန်သည်။

စတီဝဲလ်သည် အမှတ် (၆) တပ်တော်၏ ဆုံးရှုံးမှုများအကြောင်း သတင်းမရရှိမီ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း နှင့် “ဘားမားကိုး” တပ်များအား အကူအညီပေးရေးအတွက် တရုတ်တပ်မ အမှတ် (၂၀၀) ကို စေလွှတ်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှတို့က ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အထောက်အကူပြုသည်။

တရုတ်တပ်မ အမှတ် (၂၀၀) သည် မိတ္ထီလာမြို့အနောက်ဘက် မိုင် ၄၀ ခန့်အကွာ ကျောက်ပန်းတောင်းအထိ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန်နှင့် တပ်မ ၃၈ နှင့် အဆင်ပြေနေပြီဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း သည် ဆိုတပ်မအမှတ် (၂၀၀) ကို ကြိုဆိုရန် ထွက်ခွာသွားကြပြီဟူ၍သာ ကြားသိခဲ့ရသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် တရုတ်များကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီဝဲလ် က ပြန်ခေါ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီဝဲလ် က တရုတ်တပ်များကို ပြန်ခေါ်ကြောင်း အကြောင်းကြားချက်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း ထံသို့ မရောက်ရှိခဲ့ပေ။

စတီးဝဲလ်က ယခုကဲ့သို့ ချက်ချင်း အပြောင်းအလဲလုပ်လိုက်ရခြင်းမှာ ပျဉ်းမနား၌ ဂျပန်တပ်များ ချီတက်လာလျှင် ခုခံရန်ကြိုးပမ်းနေဆဲဖြစ်သော တရုတ် အမှတ် (၆) တပ်တော်အနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ရတော့မည် အခြေအနေမျိုး ဆိုက်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဂျပန်တပ်များသည် လွိုင်လင်နှင့် ဟိုပုန်းကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် အနောက်ဘက် မိတ္ထီလာသို့သွားသောလမ်းပေါ်ရှိ တောင်ကြီးမြို့ကို သိမ်းလိုက်သည်။ ထိုလမ်းကြောင်းကို ဂျပန်တို့သိမ်းလိုက်ခြင်းဖြင့် အမှတ် (၅) တရုတ်တပ်တော်အား လုံးဝ အဆက်ဖြတ်ထားနိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ သေရေးရှင်ရေးအချိန်အခါတွင် အသက်အရွယ်အားဖြင့် ၆၀ တွင်းသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သော စတီးဝဲလ်သည် စစ်ဦးစီးချုပ်တစ်ဦးအနေဖြင့် ကြံကြံနိုင်နိုင် အစွမ်းပြလေတော့သည်။ တရုတ်တပ်မှူးတို့ အောင်မြင်စွာ မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သည့် စစ်ဆင်ရေးကို သူကိုယ်တိုင် ဝင်နှံ့ခဲ့ရလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် သည် တရုတ်တပ်မ အမှတ် (၂၀၀) နှင့် အခြား တပ်မတစ်ခုမှ တင်ရင်းတစ်ရင်းကို ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ပြီး တိုက်ခိုက်တော့သည်။ သူကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် တရုတ်တပ်သားတို့ စိတ်ဓာတ် တက်ကြွလာအောင် ဖန်တီးရုံမျှမက တရုတ်တပ်သားများအား မက်မောလောက်သော ကြေးငွေများ ပေးခြင်းဖြင့်လည်း အားပြည့်ခဲ့ရသေးသည်။

ဤသို့ဖြင့် စတီးဝဲလ်သည် ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲများတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆင်နွှဲလျက် ဧပြီ ၂၃ ရက်နေ့မှ ၂၄ ရက်နေ့အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲအပြီးတွင် တောင်ကြီးမြို့ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် စတီးဝဲလ်၏ တပ်များသည် အရှေ့ဘက်သို့ ဆက်လက်ချီတက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ဟိုပုန်းနှင့် လွိုင်လင် နှစ်မြို့စလုံးကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။

ထိုတိုက်ပွဲများသည် စတီးဝဲလ်၏ ကြီးမားလှသော စွမ်းဆောင်ချက်များပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်မှ ဗြိတိသျှတို့ စစ်ဆုတ်ချိန်တွင် ကြုံတောင့်ကြုံခဲဖြစ်ရပ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းပင် မဖြစ်မနေလုပ်တတ်သော ခေါင်းဆောင်သူဖြင့် ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါက မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသော ဂျပန်တပ်များအား ရှေ့သို့မတိုးနိုင်အောင် တားဆီးထားနိုင်ရုံမျှမက ပြန်လည်၍ပင် မောင်းထုတ်နိုင်သည်ကို သက်သေပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ သူရသတ္တိရှိစွာ အောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် စစ်မှုထမ်းကောင်း ကြက်ခြေတံဆိပ်ကို ချီးမြှင့်ခံရသည်။ ထိုဆုကို ချီးမြှင့်ခံရခြင်းဖြင့် စတီးဝဲလ် အပေါ်တွင် အမြင်တစ်မျိုး ဖြစ်သွားကြရတော့သည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကြား၌ စတီးဝဲလ်သည် ထင်ရှားသူတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။

သို့တိုင်အောင် စတီးဝဲလ်သည် ဧပြီ ၂၃ ရက်နေ့နှင့် ၂၄ ရက်နေ့များက ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပြင်းထန်သည့်တိုက်ပွဲများအကြောင်းကို သူ၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် သာမန်မျှသာ ဖော်ပြခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမိုင်း၌လည်း သမန်ကာလ၌ ကာသာ ဖော်ပြထားသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း ၏ 'အရှုံးမှအနိုင်သို့' စာအုပ်တွင်ကား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ၏ သူရသတ္တိ ပြောင်မြောက်မှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်မာမှုတို့ကို အကြီးအကျယ် ချီးကျူးဖော်ပြထားသည်။

တောင်ကြီးမြို့ကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်ခြင်းသည် အမှတ် ၅ တရုတ်တပ်တော်နှင့် ၎င်းတို့၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များကို ပျဉ်းမနားမှ မြောက်ဘက်သို့ အကုန်အစင်ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန် လမ်းပွင့်စေခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုတပ်သည် ယခုအခါ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဖြစ်နေချေပြီ။ ဂျပန်တပ်များကို မည်ကာမတ္တမျှသာ တိုက်ခိုက်နိုင်တော့သည်။ တပ်စုငယ်ကလေးများသည် မြောက်ဘက်သို့ ပြေးလွှားရန် တက်ကဲဖြစ်နေချေပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားသည်နှင့်တပြိုင်နက် တရုတ်တပ်များ၏ တန်ပြန်တိုက်ခိုက်မှုများမှာ တဖြည်းဖြည်းနှင့် လျော့ပါးသွားပြန်သည်။ တရုတ်တပ်များ လွိုင်လင် လားရှိုးလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ ဆုတ်ခွာနေချိန်တွင် ဂျပန်တပ်များက နောက်မှ အနီးကပ်လိုက်လျက်ရှိသည်။

စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားတို့အား ကျောက်ဆည်မြို့တွင် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့၌ တွေ့ဆုံသည်။ တရုတ်တပ်တော် အမှတ် ၅ နှင့် အမှတ် ၆ တို့မှာ စုစည်း၍မရနိုင်တော့သည့် အနေအထားတွင် ရောက်ရှိနေသည်။

ထိုမျှမက အဓိက တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်နိုင်မည့် အလားအလာလည်း လုံးဝ မရှိတော့သောအခြေအနေ ဖြစ်နေသည်။ ဂျပန်တို့ကလည်း လားရှိုးကို အမြန်ဆုံး တိုက်ခိုက်အံ့ဆဲဆဲဖြစ်နေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။

ယခုအခါတွင် မဟာမိတ်များအတွက် အရေးအကြီးဆုံးမှာ ၎င်းတို့၏ တပ်သားများ များနိုင်သမျှများများ မြန်မာပြည်မှ ဘေးရန်ကင်းရှင်းစွာ ဆုတ်ခွာနိုင်ရန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ ဦးစီးချုပ်သုံးဦးသည် မန္တလေးမှ မြောက်ဘက်သို့ ဆုတ်ခွာရန် သဘောတူညီလိုက်ကြသည်။

တရုတ်တပ်တော် အမှတ် ၅ မှာ ထိန်းနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်နေပြီဖြစ်၍ ဗြိတိသျှ အမှတ် ၇ သံချပ်ကာတပ်မဟာက မဟာမိတ်တို့ဆုတ်ခွာမှုကို အကာအကွယ်ပေးရန် လိုက်ပါခဲ့ရသည်။

ထွက်ပြေးဆုတ်ခွာနေသော တရုတ်တပ်များအား ဂျပန်တပ်များ အနီးကပ် လိုက်လံတိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုနိုင်အောင် ဗြိတိသျှသံချပ်ကာတပ်က ခုခံပေးခဲ့ရလေသည်။

ဗြိတိသျှနှင့် ရှေ့တန်းတရုတ်တပ်များ ဆုတ်ခွာနေချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း လက်အောက်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော တပ်မအမှတ် (၃၈) မှအပ တရုတ်တပ်တော် အမှတ် (၆၆) အား လားရှိုးမြို့ကို သိမ်းပိုက်ထားရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က အမိန့်ပေးသည်။ အဆိုပါ တရုတ်တပ်မများသည် လားရှိုးမြို့သို့ ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့နှင့် ၂၉ ရက်နေ့အတွင်း ရောက်ရှိသွားသည်။

တရုတ်တပ်များသည် ကြောက်ဆုတ်ကြောက်ဆုတ်နှင့်ပင် လားရှိုးတောင်ဘက်အထိ ဆင်းသွားကြသေးသည်။ သို့သော် ဂျပန်ရှေ့ပြေးတပ်များနှင့် ပက်ပင်းကြို့တွေ့ရသောအခါတွင် ချက်ချင်းဆုတ်ခွာထွက်ပြေးကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဆုတ်ခွာလာသော အမှတ် ၅ တရုတ်တပ်တော်မှ တပ်ဖွဲ့များသည် လားရှိုးမြို့ကို အတင်းဝင်လာကြပြီး ရပ်နားခိုင်း၍လည်းမရ ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်းလည်းမပြုပဲ ထင်ရာစိုင်းနေခဲ့ကြသည်။

တရုတ်တပ်မှူးများသည် အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိရုံမျှမက မနာလိုဝန်တို့မှများလည်း ဖြစ်ပေါ်နေကြသေးသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လားရှိုးမြို့ကို ထိန်းချုပ်ထားရေးမှာ အခက်အခဲများစွာ ရှိနေတော့သည်။

ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင်မူ ဂျပန်တို့က အသေးစားတင့်ကားအစီး ၃၀၊ အမြောက် အနည်းငယ်နှင့် မော်တော်ယာဉ်တပ် နှစ်တပ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်သည်။

တို့ထံပွဲဖြစ်ပွားသည်မှာ မကြာလှပဲ လားရှိုးကို ဂျပန်တို့က သိမ်းလိုက်သည်။ တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချန် နှင့် တပ်သား ၃၀၀၀ ခန့်တို့သည် မြို့မှဆုတ်ခွာ ထွက်ပြေးကြသည်။ နောက်ချန်တပ်ဖွဲ့ အနည်းငယ်သာ ကျန်ရစ်သည်။

ထိုရက်များအတွင်း တရုတ်တပ်များ ရုံးနှိမ်ခြင်းနှင့် ဆုတ်ခွာပြေးခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း တို့ အကြီးအကျယ် သဘောထားကွဲလွဲမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသည်။

ရထားတစ်စီးအား အခြား တရုတ်တပ်ဖွဲ့များက ယူဆောင်သွားမည် နိုး၍ ထိုရထားအား စောင့်ရှောက်ပေးရန် ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို တရုတ်တို့က မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ထိုကဲ့သို့ မေတ္တာရပ်ခံထားသည်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က မသိ။

ဗြိတိသျှတပ်များ ရထားဖြင့် ထွက်ခွာသွားပြီဟု စတီးဝဲလ်က ယူဆသည်။ ထိုသို့ယူဆသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းထံ ခါးခါးသီးသီး ဝေဖန် ဖြစ်တင်သည့်စာကို ပို့သည်။

အကယ်စင်စစ်မှာမူ ဗြိတိသျှတပ်များသည် ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးသော တရုတ်တပ်များ၏ နောက်ပိုင်းတွင် တာဝန်ယူတိုက်ခိုက်နေရခြင်းဖြစ်ရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းက အထူးတင်းမာသော စကားလုံးများဖြင့် စတီးဝဲလ်အား တုံ့ပြန်ကန့်ကွက်သည်။ မကြာမီ စတီးဝဲလ်က ၎င်း၏ဝေဖန်ချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသည်။ မိမိမှားကြောင်းလည်း ဝန်ခံသည်။

ဂျပန်တပ်များ လားရှိုးမြို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒား နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် တို့သည် မည်သည့်တပ်များ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်ဝှမ်းကို ဖြတ်ကျော်ကာ အာသံပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းသို့ ဆုတ်ခွာရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်သည့်တပ်များက တရုတ်ပြည်သို့ ပြန်ရောက်အောင် ကြိုးစားရမည်ကိုလည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ကြရတော့သည်။

နောက်ဆုံးကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန်နှင့် တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၃၈ တို့သည် ဗြိတိသျှတပ်များနှင့်အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လိုက်ပါသွားရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က သဘောတူညီလိုက်သည်။

General Chang

သို့သော် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချက်ချင်းပင် စတီးဝဲလ်က ပြောင်းလဲ လိုက်ပြန်သည်။ တရုတ်တပ်များအနက် တစ်ခုတည်းသော အင်အားခိုင်မာစွာ ရှိနေသေးသည့် တပ်မအမှတ် ၃၈ အနေဖြင့် အခြားတရုတ်တပ်များ ဆုတ်ခွာ နေချိန်၌ နောက်ချန် အကာအကွယ်ပေးရန် စတီးဝဲလ်က မေတ္တာရပ်ခံသည်။

ယခုအခါ အခြား တရုတ်တပ်များသည် လားရှိုးမှမြောက်ဘက် မိုင် ၁၀၀ ကျော်ဝေးကွာသည့် မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ ဦးတည်ဆုတ်ခွာနေကြလေပြီ။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလ နောက်ဆုံးရက်များတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ် နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒား တို့သည် ၎င်းတို့အနေဖြင့် မြန်မာပြည်ရောက် ဂျပန်တပ်များအား ဟန့်တားနိုင်ရန် မည်သည့်စစ်မျက်နှာကိုမျှ မဖွင့်နိုင်တော့ ကြောင်း သဘောပေါက် လက်ခံလိုက်ကြရပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ နှစ်ဦးသည် ပြဿနာနှစ်ရပ်အပေါ် အခြေခံ၍ သုံးသပ်ရတော့သည်။

မြန်မာပြည်မှ မိမိတို့တပ်များ မည်သို့မည်ပုံ ထွက်ခွာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုသည့်အချက်နှင့် တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းရှိ ချန်ကေရှိတ်၏တပ်များ နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်မှုကို မည်သို့မည်ပုံ ထိန်းသိမ်းသွားရမည်ဆိုသည့် အချက်နှစ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။

လားရှိုးမြို့နှင့် လတ္တီတွဒ်တစ်ခုတည်းပေါ်၌ရှိပြီး ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ဘက်အနီး မြို့ငယ်လေးတစ်မြို့ဖြစ်သည့် ရေဦးမြို့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားနှင့် နောက်ဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ စတီးဝဲလ် အနေဖြင့် ရေဦးမြို့မှနေ၍ လမ်းနှစ်လမ်းကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။

ရေဦးမြို့မှ အနောက်ဘက်သို့သွားပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း လက်အောက်ရှိ အိန္ဒိယတပ်မ အမှတ် ၁၇ နှင့် မြန်မာတပ်မ အမှတ် ၁ တို့ သိမ်းပိုက်ထား ဆဲဖြစ်သော ချင်းတွင်းမြစ်ဝှမ်းလမ်းအတိုင်း အထက်သို့ ဆန်တက်နိုင်သည့် လမ်းကြောင်းတစ်ခု သို့တည်းမဟုတ် မြစ်ကြီးနားသို့သွားရာ ရထားလမ်းတစ်လျှောက် မြောက်ဘက်သို့ ပို၍ပေါက်သော လမ်းကြောင်းတစ်ခုရှိနေသည်။

စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်တပ်များနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်ကောင်း ပြုလုပ်နိုင်မည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် မြောက်ဘက်သို့ ခရီးနှင့်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သို့သော် ဂျပန်တပ်များအနေဖြင့် မြစ်ကြီးနားကို မိမိတို့မရောက်မီ ဦးအောင် သိမ်းပိုက်နိုင်ဖွယ်ရှိသည်ဟူသော အသိကလည်း ဝင်နေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ကာလကတ္တားသို့ ၎င်း၏ရုံးအဖွဲ့ သွား
ရောက်နိုင်ရန် နောက်ဆုံး ရရာလေယာဉ်များအနက် တစ်စင်းကို အသုံးပြုခဲ့
သည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်မှာမူ ဂျစ်ကားတစ်စီးဖြင့် မြောက်ဘက်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှတပ်များပါ အရပ်သားဒုက္ခသည်များကြားတွင်
ရောထွေးနှစ်မြုပ်လျက်ရှိသည်။ ဒုက္ခသည်များနှင့်ရော၍ ကုလား၊ မြန်မာ၊
တရုတ် တောကြောင်များလည်း ပါဝင်လာရာ လူဆိုးများသည် ကျေးရွာများသို့
ဝင်ရောက်ကာ မကြာခဏ တိုက်ခိုက်လုယက် သတ်ဖြတ်ကြသည်။

ထို့ပြင် ဒုက္ခသည်များကိုလည်း အနိုင်ကျင့်သည်။ စစ်ဘက်တာဝန်ရှိ
သူများသည် အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် ဒဏ်ရာရရှိသူများအား
စောင့်ရှောက်ရမည့်တာဝန်ကို မယူနိုင်သလောက် အခြေအနေမျိုး ကြုံလာသည်။

ကစဉ်ကလျားဖြစ်နေသော ဤအခြေအနေတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်
သည် အင်းတော်သို့ ၎င်း၏ အမေရိကန်နှင့် တရုတ်ရုံးအဖွဲ့ဝင် အနည်းငယ်နှင့်
အတူ ရောက်ရှိလာသည်။ တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်းမှာ ရထားတစ်စီးဖြင့်
လိုက်ပါလာရာ ၎င်းလိုက်ပါလာသော ရထားသည် အခြားရထားတစ်စီးနှင့်
တိုက်မိခဲ့သည်။

သို့သော် ကံကောင်းထောက်မ၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလို အသက်ဘေးမှ လွတ်
ကင်းခဲ့သည်။ ထိုနေ့တွင် လန်ဒန်ဘီဘီစီ အသံလွှင့်ဌာနက 'သူရသတ္တိနှင့်
ပြည့်စုံပြီး အားကိုးရသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအလက်ဇန္ဒားသည် အကြီးကျယ်ဆုံး
ခံစစ်တစ်ရပ်ကို ဆင်နွဲလျက် ရှိသည်' ဟု ကြေညာသွားသည်။

အင်းတော်မြို့တွင် စတီးဝဲလ်နှင့် နောက်လိုက်နောက်ပါများအား ရှမ်းပြည်
နယ် ခရစ်ယာန်သာသနာပြုဆေးရုံမှ အမေရိကန်ဆရာဝန် ဒေါက်တာဆီးဂရေ
နှင့် သူနာပြု ၅၀ တို့က ကြိုဆိုကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြစ်ကြီးနား ရထား
လမ်း ပိတ်လိုက်ပြီဟု ကြားသိရသည်။ သို့သော် စတီးဝဲလ်သည် စုစုပေါင်း လူ
၁၀၀ နီးပါးရှိသော ၎င်း၏အဖွဲ့အနေဖြင့် တောင်များကို ကျော်ဖြတ်ကာ အနောက်
ဘက် ချင်းတွင်းချိုင့်ဝှမ်းသို့ ချီတက်ရန်နှင့် ချင်းတွင်းချိုင့်ဝှမ်းမှတစ်ဆင့် အာသံ
ပြည်နယ် နယ်စပ် အင်ဖားသို့ ချီတက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် အလွန်ကြမ်းတမ်းသော ခရီးကို စတင်ရတော့
သည်။ ထိုအချိန်တွင် ယာဉ်များအားလုံးကို အပြီးအပိုင် စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။ ထို
ခရီးစဉ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က မှတ်စုတိုက်လေးများ ရေးမှတ်ခဲ့ရာ
အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

‘ထရက်ကားတွေကို စွန့်ခဲ့ရပြီ။ မန်ကျည်းကန်ကို ဆက် သွားကြတယ်။ ဖောင်လည်း မရှိ။ ကူလီတွေလည်း မရှိ။ ဖောင်တွေ ရအောင် စုဆောင်းရတာ ၁၀ ရက်ကြာတယ်။ ရွာ တစ်ရွာကို ရောက်တော့ သူကြီးကို တွေ့သည်။ မနက်ဖြန်အတွက် လှည်းအစီး ၆၀ ငှားသည်။ သည်ရွာတွင် ကြက်ဥကောင်းကောင်း စားရသည်။ သင်္ဘောသီးတွေ ရသည်။

နှစ်ရက်ကြာ ကုန်းကြောင်းလျှောက်ရသည်။ နှစ်ရက်ကျော်မှ လှေတွေနဲ့ ဟုမ္မလင်းသို့ သွားသည်။ စစ်ပြေး ဒုက္ခသည်တွေ သွားတဲ့ လမ်းကြောင်းက ကျွန်ုပ်တို့ ခွာခဲ့ကြပြီ။ တရုတ်အုပ်စု တွေထက် ရှေ့အလျင်ကြိုရောက်ဖို့ လိုသေးသည်။ ကံကောင်း ထောက်မရွံ့ မြင်းအုပ်တစ်အုပ်နှင့် တွေ့သည်။ မိမိတို့က မြင်း များကို လိုက်ဖမ်းပြီး သိမ်းဆည်းထားလိုက်သည်။ ရေဒီယို ကြေးနန်းဖြင့် နောက်ဆုံး သတင်းပို့ချက်များ ပေးပို့သည်။

‘မေလ ၇ ရက်နေ့။ ၆ နာရီခွဲမှာ ထွက်ခွာခဲ့။ အခြေအနေ ဆိုး။ မြစ်လမ်းတစ်လျှောက်လုံး အတော့်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲခွာ သွားနေရ။ အထုပ်တွေ အားလုံးကို ၁၀ ပေါင်အထိ လျှော့ရ။

‘မေလ ၈ ရက်နေ့။ ၅ နာရီ စတင်ထွက်ခွာရန် အမိန့်ပေး။ ၅ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် ထွက်ခွာ။ ဒွန်ကို စားဖို့မူးခန့်။ ရိက္ခာ တွေကို အစောင့်အရှောက်မရှိ။ အစစ်အဆေး မရှိ။ စဉ်ကူးသို့ လေးသုတ် ခွဲသွား။ ၁၀ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ရောက်။ ကျုပ် တို့လူတွေ ပင်ပန်းလှပြီ။ တောထဲတွင် မျောက်တွေ အော် မြည် ဆူညံနေကြသည်။ ဖုံးကြံ လေယာဉ်များ ခေါင်းပေါ်မှာ ဝဲနေ။ အန္တရာယ်တွေကြားထဲက ကျုပ်တို့ မလွတ်သေးဘူးဆို တဲ့ အဓိပ္ပာယ်။

တောကြီးမျက်မည်းတွင် နောက်ထပ် နှစ်ရက်ကြာမျှ ပင်ပန်း ကြီးစွာ လှည့်ပတ်နေခဲ့ပြီးနောက် ၎င်းတို့သည် မင်းကင်းသို့ ရောက်ရှိသွားသည်။ မင်းကင်းတွင် မြစ်ကို အလွယ်တကူ စုန် ဆင်းရန် ဖောင်များရမည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့တွင် လားအချို့ကားရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ထိုလားများကို တရုတ်

လားကျောင်းသမား အုပ်ထိန်းစေလျက် ကုန်းကြောင်းမှ စေလွှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အုပ်စုများ ပြန်လည် စုစည်းမိကြသောအခါ ဒေါက်တာဆီးဂရေ၏အဖွဲ့မှ သူနာပြုများက ဖောင်ပေါ်တွင် အမိုးအကာများ ပြုလုပ်သည်။ ဖောင်တစ်ခုလျှင် ဖောင်သမား ၁၀ ဦးကျဖြင့် မေလ ၁၀ ရက်နေ့ နံနက် ၁၀ နာရီခွဲတွင် ပထမဆုံး ဖောင်ထွက်ခွာစေသည်။ သို့သော် ဖောင်နှင့် သွားသော ခရီးမှာ ထင်သလောက် မလွယ်ကူလှချေ။ 'ဖောင်တွေဟာ ဖြောင့်ဖြောင့်မှန်မှန် သွားပေမယ့် နှေးလွန်းလှတယ်။ ရေဆင်းကူး၊ ခဏတဖြုတ် မေ့၊ မှောင်လာတော့ ညစာ စား။ ည ၁၀ နာရီမှာ ဖောင်တွေ ဆက်ထွက်ခွာ၊ တစ်ညလုံး ထိုးဝါးထိုးကြ၊ တွန်းကြနဲ့ ခရီးဆက်ကြသည်။'

ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းတင်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ပထမဦးဆုံး မိုးပြေးကလေး ရွာလာသည်။ မုတ်သုံမိုး စတော့မည့် မကောင်းသော လက္ခဏာပင် ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှတပ်များ ဆုတ်ခွာချိန်တွင် နောက်ဆုံးအဆင့် ဒုက္ခပေးမည့် အန္တရာယ်တစ်ခု ဖြစ်တော့သည်။ သို့သော် မုတ်သုံမိုးသည် သူတို့အတွက်တော့ ကောင်းဖို့ ဖန်လာခြင်းပင် ဖြစ်၏။ မုတ်သုံမိုးကြောင့် ဂျပန်တပ်များ တုံ့ဆိုင်းသွားသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

စတီးဝဲလ်နှင့် အဖွဲ့သည် လေထန် မလာမီ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း ဖောင်ဖြင့် စုန်ဆင်းရသည်မှာ လွယ်ကူ ချောမောသော်လည်း ထိုနေ့က လေထန်လာချိန်တွင် ဖောင်မျှောရခြင်းမှာ ကြမ်းတမ်းခက်ခဲလှသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏ခရီးစဉ်ကို ရပ်လိုက်သည်။ "ကျုပ်တို့ စားပွဲသောက်ပွဲကြီး ခင်းကျင်းကြတယ်။ လက်ဖက်ရည်၊ ကြက်သားနဲ့ ထမင်း၊ ခရမ်းချဉ်သီးစိမ်းနဲ့ ဟင်းနုနယ်ရိုင်းတွေကို စားကြရတယ်။ ည ၁၀ နာရီမှာ ပြန်ထွက်ကြတယ်။ တစ်ညလုံး ပင်ပန်းကြတယ်။ ဖောင်ရဲ့ ခုတ်တွေ ခဏခဏ ငြိတယ်"

ဟူ၍ စတီးဝဲလ်၏ မှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြသည်။

နောက်တစ်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ၎င်းတို့သည် ဟုမ္မလင်းသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ဟုမ္မလင်းတွင် အကူအညီရရှိမည့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများလည်း ထပ်မံရရှိမည်ဟု ၎င်းတို့က မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ၎င်းတို့သည် ဟုမ္မလင်းတစ်မြို့လုံး လူသူမရှိတော့ဘဲ တယ်လီဖုန်းရုံးလည်း ပိတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့်အဖွဲ့သည် ဟုမ္မလင်းမြို့နှင့် သုံးမိုင်ဝေးသောနေရာသို့ ခြေကျင်ခရီးနှင့်ကာဇရပ်တစ်ဆောင်တွင် တစ်ညတာ ရပ်နားရသည်။

နောက်ထပ် နှစ်ရက်တိုင် ၎င်းတို့ ခရီးဆက်ကြပြန်သည်။ မြစ်ချောင်းအများအပြားကို ဖြတ်ပြီး သွားရသည်။ မေလ ၁၄ ရက်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကောလင်းမြို့ကို ရောက်သည်။ “မိမိတို့ ကောလင်းမြို့ကို ရောက်သည်နှင့် မိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်းသည်။ မိုးရည် ရွဲကုန်ပြီ။

ကံအားလျော်စွာ ကောလင်းတွင် အင်ဖားမှ လာသော ဗြိတိသျှတို့နှင့် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တွေ့သည်။ ရိက္ခာလည်း ရသည်။ ဆရာဝန်လည်း ရှိသည်။ မြင်းလည်း ရသည်။ အစစ အရာရာ အားလုံး အဆင်ပြေသည်။ ဇိမ်တွေ့ကြရသည်။

ဗြိတိသျှတို့နှင့် စားသောက်ကြသည်။ စည်သွတ်ဝက်အူချောင်းကို အရသာခံသည်။ ဂျူး၊ ဆီးဘတ်နှင့် ကျွန်ုပ် တောင်ပေါ်တက်ကြည့်ကြပြီး ပြန်ဆင်းလာကြသည်။ မိုးကတော့ သဲသဲမဲမဲ ရွာသွန်းလျက် ရှိသည်။”

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ အဖွဲ့သည် ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ကြပြီ။ သို့သော် မဏိပူရ တောင်ကုန်းများပေါ်၌ မုတ်သုံမိုး ရွာသွန်းနေသည့် ကြားက ရက်သတ္တ တစ်ပတ်ကြာမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ ဖြတ်သန်းကြရပြန်သည်။ လမ်းတစ်လျှောက် ကျေးရွာသူကြီးများ၏ ကြိုဆိုခြင်းကို ခံရသည်။ ရွာသူကြီးများက မကြာခဏဆိုသလို ဆန်အရက်ဖြင့်လည်း ဧည့်ဝတ်ပြုကြ၏။

ခရီးလမ်းမှာ အတော်ပင် လွယ်ကူချောမောလာပြီ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာများတွင် တံခွန်တိုင်များ စိုက်ထူထားပုံကို ကြည့်၍ စတီးဝဲလ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ အလာစကာပြည်နယ် ကျေးလက်ရှခင်းများကို သတိရမိသည်။

တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက်ဖြင့်ပင် ခရီးဆက်လာရာ ရွာအတော်များများက ၎င်းတို့အဖွဲ့အား ဆန်အရက်များ၊ ခြံစောင်နီများ၊ သစ်တော်သီးများ၊ ကြက်များပေး၍ ကြိုဆိုသမှု ပြုကြသည်။

မေလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီဝင်နှင့် အဖွဲ့သည် ၂၁ မိုင် ခန့် နှင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် အကြိုထောက်လာသော ထရပ်ကား များဖြင့် အင်ဖားသို့ ရောက်သည်။ ဗြိတိသျှတပ်များက လှိုက်လှဲပျူငှာ ကြိုဆို သည်။

ခံတပ်တစ်ခုတွင် စားသောက်ကြရသည်။ အအေးဒဏ်မှာ ကြောက်စရာ ဝင် ကောင်းလှသည်။ ခြင်တွေကလည်း ခြင်ထောင်ထဲအထိ ရောက်အောင် ဝင် ကြသည်။

နောက်ထပ် နှစ်ရက်ကြာမျှ ထရပ်ကားတစ်တန်း၊ ရထားတစ်တန်း ခရီး နှင်ခဲ့ပြီးနောက် စတီဝင်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်နှင့် အလက်ဇန္ဒားတို့အား တင်ဆက်ယာစခန်းတွင် ခေတ္တမျှ တွေ့ဆုံရသည်။

တင်ဆက်ယာတွင် အမေရိကန်တပ်မှူး အများအပြားနှင့်လည်း တွေ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၄၂ ခု မေလ ၂၄ ရက်နေ့၌ ဒေလီမြို့သို့ လေကြောင်းခရီး ဖြင့် ရောက်သွားသည်။ “များလိုက်တဲ့စာတွေ၊ စာနှစ်စောင်က အိမ်က ပို့လိုက် တာ၊ မင်္ဂလာပဲ” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီဝင်က မှတ်တမ်းတင်လိုက်သည်။

မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် စတီဝင်က ၎င်း၏ ဇနီးထံ စာရေးသည်။ ဇနီးထံ ရေးလိုက်သောစာတွင် ထုံးစံအတိုင်း ရွတ်နောက်နောက် ဟာသများ ရေးထည့်လိုက်သည်။

“အားလုံး အဆင်ပြေတယ်။ ကိုယ်တော့ ကိုယ်အလေးချိန် နည်းနည်း လျော့သွားတယ်။ ဆေးစာအုပ်ထဲက အရိုးစုပုံလို ဖြစ်နေပြီ။ မြန်မြန်ပြန်ပြီး အသားအရေ စိုပြည်လာအောင် လုပ်မယ်လေ။ ကိုယ်ကတော့ ကိုယ့်အဖွဲ့တွေကို တောကြီးမျက် မည်းထဲက ဆွဲခေါ်နိုင်ခဲ့လို့ အတော်ကို ပျော်နေပြီ။ သူတို့အများစု ကတော့ ကိုယ့်ကို ကယ်တင်ရှင်ကြီးလို ယူဆနေကြပြီပေါ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့တာကိုး။

“နက်ဖြန် သို့မဟုတ် တစ်နေ့နေ့မှာတော့ ကိုယ် ပြန်သွား ရမယ်။ စစ်ဆေးနာပတီချုပ် (ချန်ကေရှိတ်ကို ဆိုလိုသည်) ဟာ သူ ဘယ်တုန်းကမှ မကြားဖူးတဲ့အကြောင်းတွေ ကြားဖူးတော့ မယ်။ သူ ဘယ်လိုလက်ခံမယ်ဆိုတာ ကြည့်ရသေးတာပေါ့။

တစ်နေ့နေ့မှာတော့ ဒီကောင်တွေနဲ့ လွတ်လွတ်ကင်းကင်းဖြစ်
ပြီး စစ်ပွဲကြီးကို အဆုံးသတ်နိုင်မယ်လို့ ကိုယ် မျှော်လင့်တယ်”

မြန်မာပြည်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ် နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲများ ဆင်နွဲခဲ့
ခြင်းကို အမေရိကန်ကရော တရုတ်တို့ကပါ အသိအမှတ်ပြုရသည်သာ။ စတီးဝဲလ်
သည် အမေရိကန် စစ်ဝန်ကြီးထံမှ တရားဝင် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခြင်းကို ခံယူခဲ့ရ
သည်။

များမကြာမီ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဂုဏ်ပြုကြိုဆို
ကြောင်း ကြေးနန်းရိုက်သည်။ ချန်ကေရှိတ်၏ဇနီး မဒမ်ချန်ကေရှိတ်ကလည်း
ဝမ်းသာအားရ ချီးကျူးစကားဆိုသည်။

အမေရိကန်သမ္မတရုစဗဲကပင်လျှင် မြန်မာပြည်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
စတီးဝဲလ်၏ စွမ်းစွမ်းတမံ ကြီးစား အားထုတ်မှုများကို လူသိရှင်ကြား ချီးကျူး
ထောမနာပြုသည်။

စတီးဝဲလ်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေလီမြို့ရှိ တော်ဝင်ဟိုတယ် သတင်းစာ
ရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တွင် တိုက်ပွဲ အများအပြား
ဖြစ်ပွားနေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်လက်ထဲမှ ပြန်လည် သိမ်းပိုက်
နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မုချ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်
ကြီး ဂျိုးဇက်ဒဗလျူ စတီးဝဲလ်က မြန်မာပြည် တောကြီးမျက်မည်း ခရီးကြမ်း
မိုင် ၁၄၀ ကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ပြီးနောက် ယနေ့ကြေငြာကြောင်းဖြင့် သတင်းစာ
များက ဖော်ပြကြသည်။ မြန်မာပြည်သည် တရုတ်ပြည်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်
နိုင်ရေးအတွက် အထူးအရေးပါသည်ဟု မိမိယူဆကြောင်း စတီးဝဲလ်က ပြောသည်။

မိမိတို့ မြန်မာပြည်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ
အရှက်ကွဲရခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသည် ဆိုသည်
ကို အကြောင်းရှာဖို့ လိုမည်ထင်ကြောင်း၊ ရုံးခဲ့ရသည့် အကြောင်းကို ရှာတွေ့ပြီး
လျှင် မြန်မာပြည်ကို ပြန်သိမ်းနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်
က သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် အလေးအနက် ပြောကြားသွားသည်။

အိန္ဒိယသို့ အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာ ထွက်ခွာနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော မျှော်လင့်ချက်
ဖြင့် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းတွင် ကျန်ရှိနေသေးသော တရုတ်တပ်မများသည်
မြောက်ဘက်သို့ ခရီးနှင်ခဲ့ကြသည်။

ထိုတရုတ်တပ်မများသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်တို့ ထရပ်ကားများကို နောက်ဆုံးစွန့်လွှတ်ခဲ့သော အင်းတော်သို့ ရောက်ရှိလာကြချိန်တွင် တရုတ်တပ်မ ၂၂ နှင့် ၉၉ အပြင် အခြားလမ်းလွဲ ကျန်ခဲ့သည့် တပ်များအား မြစ်ကြီးနားနှင့် နွဲ့ဟတ်စ်အကြား နယ်မြေတစ်ခုဆီသို့ မြောက်ကြောင်း ချီတက်ကြရန် ချန် ကေရှိတ်က အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

ကံအားလျော်စွာပင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်နှင့် ၎င်း၏ တိုက်ရည်ခိုက်ရည် ကောင်းသော တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၃၈ သည် ချန်ကေရှိတ်ထံမှ ညွှန်ကြားချက် ကို မရရှိခဲ့ကြပေ။

ထို့ကြောင့် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း အခြေအနေကို မှန်မှန်ကန်ကန် အကဲဖြတ်ပြီးနောက် မြောက်ပိုင်းသို့ ဆက်မသွားဘဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်သည် ၎င်း၏ တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၃၈ ကို အလေအလွင့် အကျအဆုံးမရှိစေဘဲ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ရောက်အောင် ခေါ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်၏ တပ်များအား ဂျပန်တပ်များက အနီးကပ် လိုက်လံခဲ့ သေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်က ၎င်း၏တပ်ရင်း အမှတ် ၁၁၃ ကို နောက်ချန် ကာ ဂျပန်တပ်များနှင့် ကြားခံထားခဲ့သည်။

ထိုတပ်ရင်းသည် နောက်ကြောင်းခံစစ်ကို ပြောင်မြောက်စွာ တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြပြီးနောက် တကွဲတပြားဖြင့်ပင် မေလကုန်ပိုင်း၌ အာသံပြည်သို့ ရောက် ရှိလာကြသည်။

ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များနှင့် အာသံပြည်နယ်တို့ကမူ တရုတ်တပ်များ ဝတ်ကျောတမ်းကျေမျှသာ လက်ခံခဲ့သည်။ တရုတ်တပ်များထံမှ လက်နက်များကို ဒေသအာဏာပိုင်များက ရုပ်သိမ်းခြင်းမပြုအောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂရူးဗားနှင့် ဝေဗယ်တို့က ကြားဝင် ဆောင်ရွက်ပေးရသည်ထိ ဖြစ်ခဲ့သေးသည်။

အလားတူစွာပင် အင်ဖားသို့ ထွက်ပြေးလာပြီး ကြိုဆိုခြင်း ခံရလိမ့် မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြသော ဗြိတိသျှ တပ်မနှစ်ခုမှလည်း လုံးဝ ကြိုဆိုခြင်း မခံရရုံသာမက မထိတထိ စောင်းချိတ် ပြောဆိုခြင်းများနှင့်သာ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြ ရသည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ကြီးဆလင်းက 'စိတ်ပင်ပန်း လှပင်ပန်း ဖြစ်လာကြတဲ့ ဒီတိုက်ပွဲဝင်တပ်သားတွေ တပ်ပြီး ဒုက္ခမပေးသင့်ဘူး၊ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြတာပဲ မဟုတ်လား'ဟု ပြောကြားခဲ့ရသည်။

၁။ General Gruber

မြန်မာပြည်မှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီး အာသံပြည်နယ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသော စစ်တပ်များသည် ဂျပန်ရန်ဘေးမှ အေးသွားသည့်တိုင်အောင် သက်သာရာမရခဲ့ကြချေ။ ၎င်းတို့သည် အမောမပြေကြ။ ရိက္ခာအထောက်အပံ့လည်း မရကြ။

ထိုမျှမက သစ်ပင်ဝါးရိပ်များမှလွဲ၍ ခိုလှုံရာမရှိ။ တိုက်ပွဲတွင် မသေဘဲ အသက်ရှင် ကျန်ရှိနေခဲ့ကြသော စစ်သား အတော်များများမှာ အာသံသို့ ရောက်ရှိပြီးမှ ငတ်ပြတ်၍ သေခဲ့ကြရလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်၏ ဦးဆောင်မှုကြောင့် တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၃၈ မှာ အခြား တပ်မနှစ်ခုထက် ကံကောင်းခဲ့သည်။ တရုတ်တပ်မ ၂၂ နှင့် ၉၆ တို့သည် ချန်ကော့ရှိတ်က မြောက်ဘက်သို့ ချီတက်ရန် အမိန့်ပေးသည့်အတိုင်း ဆက်၍သွားမိခဲ့ကြရာ တကွတပြားစိဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံး ဇူလိုင်လနှင့် သြဂုတ်လတွင် တပ်မ ၂၂ မှ အသက်မသေဘဲ လွတ်မြောက်လာသူများသည် အာသံပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း အစွန်အဖျားရှိ လီဒိုမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

လီဒိုသည် မြစ်ကြီးနားမြို့မှ မြောက်ဘက်သို့ မိုင် ၁၅၀ ခန့် ကွာသည်။ တရုတ်တပ်မ(၉၆) မှာမူ လမ်းတစ်လျှောက်ရှိ ကချင်တိုင်းရင်းသားများ၏ အကူအညီပေးမှုကြောင့် ပထမတွင် အခြေအနေကောင်းခဲ့သော်လည်း ရိက္ခာများ ပြတ်သွားသောအခါ တိုက်ခိုက် လုယက်သောင်းကျန်းလာကြတော့သည်။

အထူးသဖြင့် တပ်မအမှတ် ၉၆ မှ တရုတ်တပ်သားများသည် အခြားစစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ အပါအဝင် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသား မိသားစုများအား လုယက်တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည် ဆိုသည့် သတင်းဆိုးကြီး ထွက်ပေါ်လာသည်။

မြန်မာပြည်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ကြသော ဒုက္ခသည်များအတွက် ယာယီတဲခခန်းများ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် အိန္ဒိယ အာဏာပိုင်များက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ချိန်တွင် အမေရိကန် လေတပ်နှင့် ဗြိတိသျှ ဘုရင့်လေတပ်တို့ကလည်း အချက်အချာကျသော နေရာများသို့ ရိက္ခာပစ္စည်းများ ချပေးသည်။ သို့သော် ထိုရိက္ခာအကူအညီများသည် ဆင့်ပါးစပ် နှမ်းပက်သလို ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဒုက္ခသည်တို့အတွက် မလုံမလောက်နိုင်ဘဲ ရှိသည်။ ဒုက္ခသည် ထောင်ပေါင်းများစွာတို့သည် အားအင် ကုန်ခန်းနေကြပြီ။

ငှက်ဖျားရောဂါများလည်း ဖြစ်ပွားနေကြသည်။ ဝမ်းဖောဝမ်းရောင်ရောဂါလည်း စွဲကပ်နေကြသည်။ ဤကြားထဲတွင် တရုတ်တပ်များ၏ အနိုင်ကျင့် စော်ကားမှုကိုလည်း ခံနေကြရသည်။

စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား လှယက် ညှဉ်းပန်းကြပြီးနောက် တရုတ် တပ်မအမှတ် ၉၆ သည် မြောက်ဘက်သို့ ခရီးနှင့်ကာ မြစ်ကြီးနားမြို့မှ မြောက် ဘက်စူးစူးရှိ ဖို့ဟတ်စ်ခံတပ်သို့ ရောက်ရှိသွားကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ရှေ့သို့ ဝေးနှင့်ကြပြန်ရာ နောက်ဆုံးတွင် တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိသွားလေသည်။

အာသံပြည်နယ်သို့ တောတောင်အထပ်ထပ်ကို ကျော်ဖြတ်ကာ ဗြိတိသျှ နှင့် တရုတ်တပ်များ ရုန်းကန် သွားလာနေချိန်တွင် မြန်မာပြည်အရှေ့ပိုင်း၌ တရုတ်တပ်မခြောက်ခုသည် ဂျပန်တပ်များနှင့် တိုက်ခိုက်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ရန်သူဂျပန်တပ်များက နောက်မှ လိုက်လံ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံနေရခြင်း ဖြစ်သည်။ မေလအလယ်ပိုင်းတွင်မူ ဂျပန်တပ်များသည် မြန်မာပြည် လမ်းမကြီး၏ အထက်ပိုင်းအထိ တိုးမြှင့်တိုက်ခိုက်ပြီး ယူနန်နယ်အထိ ထိုး ဖောက်ရန် စိုင်းပြင်းလာကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် တရုတ်ပြည်ကို အနောက်အုပ်စုမှ အကူအညီများ လုံးဝ မပေးနိုင်တော့အောင် ဖြတ်တောက်ရန် ကြံရွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့တွင် မူ ဂျပန်တို့သည် ထိုအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည် မဖော်ဖြစ်ခဲ့ကြပေ။

ဂျပန်တို့ တရုတ်ပြည်သို့ ဆက်လက်ချီတက် တိုက်ခိုက်မည့် အစီအစဉ်ရှိ ခဲ့သည် ဆိုခြင်းကို ဂျပန်အထက်တန်းအရာရှိများက နောင်သောအခါ ငြင်းဆို ကြသည်။ တရုတ်ပြည်သို့ ဆက်လက် ချီတက် တိုက်ခိုက်မည့် အစီအစဉ် မရှိ ခဲ့ဖူးပါဟု ၎င်းတို့က ဆိုသည်။

သို့သော် ထိုအချိန်ကာလကမူ ချန်ကေရှိတ် ကိုယ်တိုင်နှင့် အမေရိကန် အပျော်တမ်းတပ်များ၏ အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချင်းနောက်တို့သည် ဂျပန် တပ်များ တရုတ်ပြည် တောင်ပိုင်းကို တိုက်ခိုက်လာဖွယ် ရှိသည်ဟု တကယ်ပင် ယူဆခဲ့ကြသည်။

ဧပြီလမကုန်မီ ဂျပန်တပ်များသည် တင့်ကားများ၊ မော်တော်ယာဉ်တပ်များ နှင့်အတူ ရှေ့သို့ ချီတက်လာကြကာ လားရှိုးမြို့မြောက်ဘက် မြန်မာပြည် လမ်း မကြီးအတိုင်း ရှေးရွာလာခဲ့ကြသည်။

တရုတ်တပ်မများက ကြီးကြားကြီးကြား ခုခံသော်လည်း ဂျပန်တို့က ရှင်းလင်းခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တပ်များသည် သံလွင်မြစ် အထက်ပိုင်း မြစ်ကျဉ်းများဆီအထိ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

သို့သော် တရုတ်တို့က တံတားများ၊ လမ်းများကို ဖျက်ဆီးထားသဖြင့် ဂျပန်တပ်များရှေ့သို့ သို့မတိုးနိုင်ပဲ ရှိခဲ့သည်။ ရှေ့ဆောင်တပ်ဖြစ်သော တိုက်တိုင်းအောင် ဂျပန်တပ်ရင်း အမှတ် (၁၄၈) သည် တပ်ခေါက်သွားခဲ့ရသည်။

မြစ်ကြီးနားမြို့ကို မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့ သိမ်းပိုက်သော အခါ ထိုဂျပန်တပ်ရင်းက တာဝန်ယူတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

တောင်ကြီးမြို့ တိုက်ပွဲတွင် ပြောင်မြောက်စွာ ဆင်နွဲခဲ့သော တရုတ်တပ်မ အမှတ် (၂၀၀) သည် မေလ ၆ ရက်နေ့အထိ တောင်ကြီး၌ပင် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ထိုနောက် မြောက်ဘက်သို့ ချီတက်ပြီး မြစ်ကြီးနားသို့ သွားရောက်ရန် တရုတ်တပ်မ အမှတ် (၂၀၀) အတွက် ညွှန်ကြားချက် ရရှိသည်။

ထိုတရုတ်တပ်မသည် အဆိုပါ ခရီးရှည်ကြီးကို ဂျပန်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသောနယ်မြေကို ဖြတ်ရန် ဟုတ်တိပတ်တိ တိုက်ပွဲစင်ရခြင်း မရှိဘဲ ချီတက်ခဲ့လေသည်။

တပ်မအမှတ် (၂၀၀) သည် ဗန်းမော်မြို့သို့ ရောက်သွားသည်။ သို့သော် မြောက်ပိုင်းသို့ ခရီးမဆက်တော့ဘဲ အရှေ့ဘက်သို့ ဦးလှည့်ပြီး တရုတ်ပြည်ဘက်သို့ တောလမ်းများမှ ဖြတ်၍ ပြန်လည် သွားရောက်ခဲ့ကြရာ ဘေးမသိ ရန်မခပဲ ရောက်ရှိသွားသည်။

ဂျပန်တပ်များကို တိုက်ရန်ဟု ဆိုကာ မကြာသေးမီကမှ မြန်မာပြည်လမ်းမကြီးအတိုင်း စုန်ဆင်း ချီတက်ခဲ့ကြသော တရုတ်တပ်မ အမှတ် (၂၈) နှင့် (၂၉) တို့သည်လည်း ယခုအခါ ထိုလမ်းမကြီးအတိုင်း ပြန်ဆန်တက်လာကြရပြီ ဖြစ်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မေလကုန်တွင် ဂျပန်တို့က မြန်မာပြည်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ကြပြီ ဖြစ်သည်။ မဟာဗျူဟာအရ ဂျပန်တို့က လုံးဝ စိုးမိုးထားနိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။ မုတ်သုံမိုးကြောင့် ယာယီအားဖြင့် အဟန့်အတား ကြုံနေရသော်လည်း ဂျပန်တပ်များအနေဖြင့် ယခုအခါတွင် အိန္ဒိယကို သော်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်ကိုသော်လည်းကောင်း တိုက်ခိုက်နိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှရိက္ခာများ စုစည်းပို့ပေးရာ အဓိကစခန်း ဖြစ်သည့် ကာလကတ္တားမြို့ကိုလည်း မြန်မာပြည်မှ ဂျပန်တို့က ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်နိုင်မည့် အနေအထားတွင် ရှိနေချေပြီ။

ဂျပန်တို့သည် အဓိကအရေးပါသော မြန်မာပြည်လမ်းမကြီးကို ပိတ်ဆို့ကာ တရုတ်ပြည်သို့ သွားနိုင်သော ကုန်းကြောင်း ခရီးလမ်းကိုလည်း အဆက်အသွယ်ဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုမျှရက ရံဖန်ရံခါ ဖြတ်သန်း သွားတတ်သော တရုတ်ပြည်သို့ လေကြောင်းခရီး အဆက်အသွယ်ကိုပါ နှောင့်ယှက်နိုင်သည့် အနေအထားကို ဂျပန်တို့က ရရှိထားသည်။

မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာတွင် ဂျပန်တို့အား ရုံးနိမ့်ခဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများကို စတီးဝဲလ်က တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် ရင့်ရင့်သီးသီး သုံးသပ်မှတ်တမ်းတင်ရာတွင်...

‘ကျုပ်တို့ဘက်က လူတွေဟာ အချင်းချင်း ဘက်ကန်နေခဲ့ကြတယ်။ လေကြောင်းအထောက်အကူလဲ ဘာမှမရခဲ့ဘူး။ ဂျပန်တွေက လက်ဦးမှု ရသွားတယ်။ ကျုပ်တို့ လက်နက်တွေကလဲ အညံ့စားတွေချည်း။ အမြောက်တို့၊ တင့်ကားတို့၊ စက်သေနတ်တို့၊ ကတုတ်ကျင်း၊ မော်တာတို့ဆိုတာတွေကလဲ အလကားပဲ။ အသုံးမကျဘူး။ အညံ့စားတွေ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်ကလဲ မလုံလောက်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်တွေကလဲ မလုံလောက်ပြန်။ အမှတ် (၅) တရုတ် တပ်တော်မှာ ထရပ်ကား အစီး ၃၀၀ ရှိခဲ့တယ်။ ရိက္ခာထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်လဲ စနစ်တကျ မရှိ။ ဆေးဝါးကုသရေးဆိုတာကလဲပဲ တကယ့်ဖြစ်ကတတ်ဆန်း။ အရေးထဲ ချန်ကေရှိတ်က ဝင်စွက်လိုက်သေးတယ်။ ဗြိတိသျှတွေကလဲ တကယ့်ကို အညံ့ခံ အရုံးပေးချင်တဲ့ စိတ်သဘောထားရှိတဲ့ လူတွေပဲ။ နည်းဗျူဟာ အနေအထားကလဲ ညံ့ပါဘိသနဲ့။ မျှော်လင့်ချက် မရှိဘူးဆိုတာ အစကတည်းက သိပြီးသားပဲ”

မြန်မာပြည်မှ မဟာမိတ်တပ်များ ဆုတ်ခွာခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စီလ်ချပ်ကြီးဆလင်းကလည်း ဤသို့ သုံးသပ်ခဲ့သည်။

‘စတီးဝဲလ်ဟာ တကယ့်ကို ခေါင်းမာပြီး ပြောမပြနိုင်အောင် သူရသတ္တိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်တယ်။ ပြန်တိုက်ဖို့ အမြဲ စဉ်းစားနေသူဖြစ်တယ်။ သို့သော်လဲ သူ့စိတ်ကူးကို သူ့အကောင်အထည် မဖော်နိုင်ခဲ့ရှာဘူး။ စတီးဝဲလ်ဟာ သူ့ရဲ့ညွှန်ကြားချက်တွေကို အခိုင်အမာ မလုပ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်။ သူ လိုချင်သလို

မဖြစ်ခဲ့ဘူး၊ ဒါတင်မက မလုံမလောက် ဖြစ်နေတဲ့ သူ့ရုံးအဖွဲ့
 ကလဲ သူ့တပ်တွေနဲ့ ထိထိတွေ့တွေ့ မရှိခဲ့ဘူး၊ စတီးဝဲလ်ဟာ
 သူ့မျက်စိအောက်မှာပဲ သူ့ရဲ့ အစီအစဉ်တွေ ပြိုကွဲသွားတာ
 တွေ့တယ်။ ဘယ်သူကမျှ ပိုကောင်းအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးဆို
 တာလဲ သိလာတယ်။ တရုတ်တပ်တွေကို ပြန်စုစည်းဖို့၊ အပုပ်
 အသိုးကို ပြန်ကောင်းအောင် လုပ်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်တော့ဘူးပေါ့။’

• • •

လက်စားချေတော့မည်

မြန်မာပြည်မှ မရွံ့မလှ ဆုတ်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ရခြင်းကြောင့် စိတ်သောက အကြီး အကျယ် ဖိစီးခံနေရသော အချိန်၌ပင်လျှင် စတီးဝဲလ်သည် အနာဂတ်ရေးကို မျက်ခြည်မပြတ်။ ဧပြီလ စောစောပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်သည် အသေးစိတ် အစီအစဉ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲကာ ချန်ကေရှိတ်ထံသို့ တင်ပြခဲ့သည်။

တရုတ်တပ်သား ၁၀၀၀၀၀ ကို အိန္ဒိယပြည်သို့ စေလွှတ်ကာ လက်နက် တပ်ဆင်ရန်နှင့် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရန် ထို့နောက် တပ်မ သုံးခုစီ ပါဝင်သော တပ်ပေါင်းစုနှစ်ခု ဖွဲ့စည်းပေးရန် စတီးဝဲလ်က အဆိုပြုသည်။

တရုတ်အရာရှိများ အခြေတကျ မဖြစ်သေးမီတွင် တရုတ်အရာရှိများ နှင့် အရာခံဗိုလ်များက တပ်ရင်းအဆင့်ကိုသာ ကိုင်တွယ်ပြီး အထက်အရာရှိ များနှင့် ဦးစီးအရာရှိများအဖြစ် အမေရိကန်တို့က တာဝန်ယူရန် ဟူ၍ ဖော်ပြ ခဲ့သည်။

၄ လမှ ၆ လအထိ တရုတ် တပ်သားများအား သေသေချာချာ ဖိပိစီးစီး လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးကာ လက်နက်ပြန်လည် တပ်ဆင်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ၁၉၄၂ ခု မေလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ တရုတ်တပ်သားများ စတင်စေလွှတ်ရန် စတီးဝဲလ်က စီစဉ်သည်။

ထိုသို့ လေ့ကျင့် သင်တန်းပေးကာ လက်နက် ပြန်လည်တပ်ဆင်ပြီးနောက် အိန္ဒိယတပ်မတော်နှင့် ပူးပေါင်း၍ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယမှ ပင်မ စစ်ဆင်ရေး

ဆင်နွှဲကာ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရန် ထိုသို့သိမ်းပိုက်ရန် တိုက်ခိုက်သည့်အခါ တရုတ် ပြည်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့မှ တရုတ်တပ်များက အထောက်အကူပြု တိုက်ခိုက် သွားရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ အစီအစဉ်တွင် ပါရှိသည်။

ထိုအစီအစဉ်ကို ချန်ကေရှိတ်က လေ့လာ သုံးသပ်ပြီးနောက် သဘောတူ လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် သဘောတူလိုက်ခြင်း ဖြစ် သည်။ ချန်ကေရှိတ်က ထိပ်တန်းအဆင့် အရာရှိထက်ဝက်ကို တရုတ်တပ်မှူး များ ဖြစ်စေချင်သည်ဟု ဈေးဆစ်ခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်နှင့် စစ်ဝန် ကြီး စတင်ဆန် တို့ထံ အိန္ဒိယမှ အစီရင်ခံစာ လှမ်းပို့သည်။ မြန်မာပြည်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ရေးအတွက် ၎င်း၏လက်အောက်တွင် ထားရှိရန် အမေရိ ကန်တပ်မတစ်ခု ပို့ပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည်တွင် အမေရိကန် တပ်မတစ်ခုသည် စတီအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နမူနာပြုအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း ရှိနေခြင်းအားဖြင့် တရုတ် တပ်များအား တိုက်ပွဲဝင်စေရန် ဆွဲဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု စတီးဝဲလ်က ထောက် ပြသည်။

တရုတ်တပ်များအပေါ် ၎င်း၏ ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များကိုလည်း မထောက် မညှာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖော်ပြထားသည်။ တရုတ်တပ်မပေါင်း ၃၀၀ တွင် မစို့မပို့ ပြန်ကျ တပ်ဆင်ထားသော အမေရိကန်လက်နက်များကို တကယ် ထိထိရောက်ရောက် တိုက်ခိုက်နိုင်မည့် လက်ရွေးစင်တပ်မ အနည်းအကျဉ်း၌ သာ စုစည်းထားသင့်ကြောင်းဖြင့်လည်း စတီးဝဲလ်က အကြံပြုထားသည်။

ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာသို့ မည်သည့်အခါကမျှ မသွားခဲ့သည့် အပြင် တပ် များကို ကြီးကြပ် ကွပ်ကွဲမှုလည်း မည်သည့်အခါကမျှ မပြုလုပ်ရုံမျှ မက မည် သည့်အခါကမျှ ရန်သူထောက်လှမ်းမှုများအား မပြုလုပ်ခဲ့ဖူးသည့် တရုတ်ထိပ်တန်း အရာရှိများအား အစုလိုက် အပြုံလိုက် ထိထိရောက်ရောက် ဖယ်ရှားရန် လိုအပ် ကြောင်း၊ အရေးကြီးဆုံးမှာ တရုတ်တပ်များကို ချန်ကေရှိတ်က ယုံကြည်စိတ်ချသူ တပ်မှူးချုပ်တစ်ဦး၏ လက်အောက်သို့ စုစည်းအပ်နှံရန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ အပ်နှံထားသည့် တပ်များကို ချုံကင်းမှ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက် ခွင့် မပြုသင့်ကြောင်းဖြင့်လည်း စတီးဝဲလ်က ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင်

၁။ Stimson

တရုတ်တပ်တော်မှူးအချို့နှင့် တပ်မမှူးအချို့ကို သုတ်သင် ကွပ်မျက်ပစ်သင့်ကြောင်း စတီးဝဲလ်က ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သီးသန့် အကြံပြုထားသေးသည်။

သို့သော် စတီးဝဲလ်၏ အဆိုပြုချက်များကို အမေရိကန်အစိုးရက လက်ခံဘဲ ငြင်းပယ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို လုံးဝ မပို့နိုင်သည့် အခြေအနေရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဝါရှင်တန်မှ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များက အဓိပ္ပာယ်လေးနက်သော တန်ပြန်အဆိုပြုချက်တစ်ရပ် ပြန်၍ ပေးလိုက်သည်။ ထိုအဆိုပြုချက်မှာ မြန်မာပြည် လမ်းမကြီးကို ဗြိတိသျှ တပ်များက ပြန်ဖွင့်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်။

ထိုသို့ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရေးတွင် အထောက်အကူ ပြုနိုင်ရန်အတွက် တရုတ်များအား ခွဲဝေပေးထားသည့် ချေးငွေ အကူအညီများကို အိန္ဒိယတပ်များ သို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

စတီးဝဲလ်က ထိုအစီအစဉ်ကို သဘောမတူချေ။ သို့ဖြစ်၍ ချောင်ထိုးထားလိုက်သည်။ သို့သော် ပြန်လည်စုစည်းမည့် တရုတ်တပ်များအား ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အရေးကြီးသော ပြဿနာအပေါ် ချန်ကောရွှိတ်၏ သဘောတူညီချက် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်ကိုမူ ဝါရှင်တန်က သဘောတူလိုက်သည်။

ထိုကိစ္စများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်းသို့ ရုတ်တရက် ထွက်ခွာသွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် စတီးဝဲလ်သည် အားအင်ကုန်ခန်းကာ အသားဝါရောဂါ ဖြစ်နေသည်။ သူသည် ကုမင်းမြို့သို့ အရောက်တွင် နာမကျန်း ဖြစ်လာ၍ အိပ်ရာထက်၌ပင် ရက်များစွာ အချိန်တုန်ခဲ့ရသည်။ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင်မှ ချုံကင်းသို့ ရောက်ရှိသည်။

ချုံကင်းတွင် နေအိမ်အဖြစ်ရော ဌာနချုပ်အဖြစ်ပါ အသုံးပြုနိုင်သည့် အဆောက်အအုံကြီးတွင် နေရသည်။ ထိုအဆောက်အအုံသည် ယန်စီမြစ်ကို နီး၍ မြင်ရသည့် တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည်။ ယန်စီမြစ်သည် မြို့၏ မြောက်ဘက်ရှိ တောတောင်များကို ဖြတ်သန်းလျက် တသွင် သွင်စီးဆင်းလျက် ရှိသည်။

ဤစံအိမ်ကြီးတွင် စတီးဝဲလ်အတွက် အစေခံအမှုထမ်း ၂၁ ဦးပေးထားသည်။ သို့သော် ထိုအစေခံများသည် အမှုထမ်းရန်ထက် မိမိအား စုံစမ်းထောက်

လှမ်းရန် စေလွှတ်ထားသူများ ဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က ချက်ချင်း သဘောပေါက် ခံယူထားသည်။

အဆိုပါ ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသည့် စံအိမ်ကြီးကို အမေရိကန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်ကြီး တီဗီဆွန်း ပိုင်ဆိုင်သည်။ စံအိမ်ကြီးတွင် စတီးဝဲလ်အတွက် အိပ်ခန်းကျယ်ကြီးတစ်ခု ပေးထားသည်။ ရေချိုးခန်းကအစ ရုံးခန်းအဆုံး အကျယ်ကြီးချည်းသာ ဖြစ်သည်။

စတီးဝဲလ်၏ ဝေဒနာမှာ အသားဝါရောဂါ သေချာကြောင်း နောက်တစ်နေ့တွင် ဆရာဝန်များက အတည်ပြု ပြောကြားသည်။ သို့သော် သူသည် ချန်ကေရှိုတ်နှင့် ဇနီးကိုမူ တွေ့ဖြစ်အောင် သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တိုက်ပွဲများနှင့် ပတ်သက်၍ ခရေစေတုတွင်းကျ အစီရင်ခံသည်။ အပိုဆာဒါးမပါဘဲ အတိအကျ ပြောကြားသည်။

တရုတ်တပ်မတော် ပြန်လည်ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း စတီးဝဲလ်က ချန်ကေရှိုတ်အား တင်ပြသည်။ တပ်များ အင်အားတောင့်တင်းလာရေးအတွက် ရနိုင်သမျှ လက်နက်များကို အားကိုးလောက်ပြီး ကောင်းမွန်စွာ လေ့ကျင့်ထားသော အကောင်းဆုံး အထောက်အကူပေးနိုင်သည့် တပ်မအချို့တွင်သာ စုစည်းထားရန် စတီးဝဲလ်က ပြောကြားသည်။

တရုတ်တပ်များမှ အရာရှိငယ်များနှင့် စစ်သားများ အနေဖြင့် စိတ်အားထက်သန်ပြီး စည်းကမ်းသေဝပ်သည့်အပြင် တူသား၊ ဝေသား ကျနေရုံမျှမက ခေါင်းဆောင်၏ လမ်းညွှန်ချက်ကို တသဝေမတိမ်း လိုက်နာလိုကြကြောင်း၊ သို့သော် တရုတ်တပ်မမှူးများနှင့် စစ်ဦးစီးများသည်သာ တကယ့်ပြဿနာဖြစ်နေကြောင်း၊ အဆင့်မြင့်တပ်မှူးများသည် အရည်အချင်း အရည်အသွေးမရှိကြကြောင်း၊ ထိုတပ်မှူးများသည် ရှေ့တန်းသို့ပင် ရောက်ခဲ့ပေါက်ခဲ့ကြောင်း ၎င်းတို့ပေးထားသော အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက် မဆောင်ရွက်ဆိုသည်ကိုလည်း မစိစစ်ကြကြောင်း၊ တကယ့်ကို မျက်နှာလွှဲခဲ့ပစ် တာဝန်မဲ့နေကြကြောင်း၊ ရှေ့တန်းမှ ပေးပို့လိုက်သည့် အစီရင်ခံစာများကိုလည်း စိစစ်ခြင်း မရှိပဲ လက်ခံကြကြောင်း၊ မကြာခဏ ဆိုသလို ရှေ့တန်းမှ အစီရင်ခံစာများမှာ ပုံကြီးချဲ့တင်ပြမှုများ ပါဝင်ရုံမျှမက လုံးဝ မှားယွင်းသော အစီရင်ခံစာများလည်း ဖြစ်နေတတ်ကြောင်း၊ တပ်မှူးကြီးများသည် တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရန် လိုအပ်သည်များကိုလည်း ဥပေက္ခာပြု မသိကျိုးကွန်လုပ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ရှေ့တန်းနှင့် မိုင် ၅၀ အကွာလောက်တွင်

နောက်ချန်နေပြီး အမိန့်များ ထုတ်ပြန်ပေးခြင်းဖြင့်ပင် လုံလောက်နေပြီဟု ယူဆနေကြဟန် ရှိကြောင်း၊ တပ်မှူးအတော်များများသည် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှု မရှိကြကြောင်း စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က အစီရင်ခံသည်။ အရည် အချင်းမရှိသော တပ်မှူးများအား ချက်ချင်း ဖယ်ရှားပေးရန်လည်း တဆက် တည်း အကြံပြုလိုက်သည်။

စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်းတွင် ရှိနေစဉ် ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လအတွင်း ချန် ကေရှိတ်ထံသို့ အရေးပါသော အမှာစာ ၁၂ ခုကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ အမှာစာ ၁၀ ခုအတွက် အဖြေတစ်စုံတစ်ရာ မရရှိခဲ့။ ရက်သတ္တသုံးပတ်ခန့်ကြာသည့်အခါ၌မူ ချန်ကေရှိတ်၏ ဇနီးက ထိုကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ ဓမ္မမိဋ္ဌာန်ကျကျ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုကြောင်း ပြန်လည်ပြောကြားသည်။

ချန်ကေရှိတ်မောင်နှံအား စတီးဝဲလ်က တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည့် အဓိက အချက်များမှာ-

- (၁) တရုတ် တပ်မတော် ပြန်လည်စုစည်း တည်ဆောက်ရေး
 - (၂) နောက်ဆုံးပေါ် စစ်လက်နက် ကိရိယာများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တပ်ဆင်ပေးရေးနှင့်
 - (၃) အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာရှိ တရုတ်တပ်များအား စီမံခန့်ခွဲရေးတို့ ဖြစ်သည်။
- စတီးဝဲလ်အနေဖြင့်မူ တရုတ်တပ်များကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း မရှိပါက နောက်ထပ် စစ်လက်နက် ကိရိယာများ ထပ်မံ တပ်ဆင်ပေးစရာ အကြောင်းမရှိ။ ဤသို့ဖြင့် ယခင်ရှိပြီး အမေရိကန် စစ်လက်နက် ကိရိယာများ တို့ တပ်မပေါင်း ၃၀၀ တွင် တဖြည်းဖြည်း ပြန့်ကျဲမသွားစေဘဲ တိုက်ရည် ခိုက် ရည်ကောင်းသော တပ်မအနည်းငယ်ကိုသာ တပ်ဆင်ပေးရမည်ဟု စတီးဝဲလ် က တာထစ်ချ ခံယူထားဆဲ ဖြစ်သည်။

ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ချန်ကေရှိတ်ထက် စိတ်ဓာတ် ထက်မြက်သော မဒမ် ချန်ကေရှိတ်ကမူ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ တရုတ်တပ်များ စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို ဗိုလ် ချုပ်ကြီးတူအား အပ်နှင်းလိုသည်။ ထို့အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ တရုတ်တပ်များ အား အနားယူခွင့်သာ ပေးထားသင့်သည်။ နောက်ထပ် ဆင်နွှဲမည့် တိုက်ပွဲများ အတွက် လေ့ကျင့်မှုများ မပြုလုပ်စေသင့် ဟူ၍လည်း မဒမ်က ယူဆသည်။

တပ်များ ဆုတ်ခွာခဲ့စဉ် အတွေ့အကြုံများအရ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တူအပေါ် စတီးဝဲလ်၏ သဘောထားမှာ ရှင်းလင်းနေပြီး ဖြစ်သည်။ အချိန်ကြာညောင်းစွာ

အချေအတင် ပြောဆိုဆွေးနွေးကြပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချို ယင်းကို တရုတ်တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ် တာဝန်ပေးရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် တရုတ်တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ်တာဝန်ကို အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးအားသော်လည်းကောင်း၊ တရုတ်တပ်မ အမှတ် ၃၈ ကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း ဦးဆောင်ခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန်းအား လည်းကောင်း တာဝန်ပေးရန် လိုလားခဲ့သော်လည်း မလွဲမရှောင်သာသောကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလိုအား လက်ခံခဲ့ရသည်။

အဆင့်မြင့် တပ်မှူးများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးရာ၌ ချန်ကေရှိတ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အား တပ်မမှူးများနှင့် ၎င်း၏ တိုက်ရိုက်ဆက်ဆံရေး အကြောင်းကို ရှင်းပြသည်။ တပ်မမှူးများထံ ချန်ကေရှိတ်က တိုက်ရိုက် စာပေးစာယူလုပ်ရသည့် အကြောင်းရင်းကို ရှင်းပြသည်။

တရုတ်တပ်တွေကို စီမံခန့်ခွဲတဲ့ နေရာမှာ အခြားတပ်တွေ စီမံခန့်ခွဲမှုနဲ့ မတူဘူး၊ ကျုပ်တို့ရဲ့ ထိပ်ပိုင်းအရာရှိတွေဟာ ပညာအရည်အချင်း မပြည့်ဝကြဘူး၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုလဲ အားနည်းတယ်ဆိုတာ ကျုပ် ကောင်းကောင်း သိထားတယ်။

‘သူတို့ အမှားလုပ်ကြမှာကို ကြိုတင် မြင်တဲ့အတွက် အမှားမလုပ်မီ အောင် ကျုပ်က အချိန်မီ သတိပေးတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အချိန်မီ စာရေးတယ်။ သူတို့ရဲ့ အတိုင်းအတာ တစ်ခုခုအထိသာ အကန့်အသတ်နဲ့ ရှိနေတဲ့ အစွမ်းအစတွေကို သိထားလို့ပဲ၊ သူတို့ထက်ဦးအောင် သူတို့ရှေ့က ကျောကျောပြီး ကျုပ်က စီစဉ်ညွှန်ကြားခဲ့တာပဲ။’

‘ဒီလိုအခြေအနေမျိုးနဲ့ပဲ ကျုပ်တို့ဟာ ငါးနှစ်ကြာ ခုခံရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေခဲ့ရတယ်။ တကယ်လို့သာ ခင်ဗျားဟာ ကျုပ်နဲ့ အနီးကပ် လအနည်းငယ် နေကြည့်မယ်ဆိုရင် တရုတ်အရာရှိတွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းအခြေအနေကို နားလည်သွားမှာပါ။ ပြီးတော့ ကျုပ်အနေနဲ့လဲ တရုတ် အရာရှိတွေရဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ သဘောသဘာဝတွေကို ထပ်ပြောနိုင်လိမ့်မယ်’ဟု ချန်ကေရှိတ်က ပြောပြသည်။

ထိုကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားသုံးသပ်ချက်များမှာ အဆင့်မြင့် မဟာဗျူဟာ ပြဿနာရပ်များကြောင့် ချက်ချင်းပင် ချောင်ထိုးထားရတော့သည်။ ပုလဲဆိပ်ကမ်း ဝှံ့ကြိမ်ခဲ့ရသည့် ကာလတွင် တရုတ်စစ်မျက်နှာတစ်ခုလုံး၏ သေနာပတိချုပ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရသည်ကို ချန်ကေရှိတ်က ကျေနပ်နေသော်

လည်း ၎င်းအနေဖြင့် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်များ ပူးတွဲကောင်စီ၌သော်လည်း
ကောင်း၊ ပင်လယ်ရပ်ခြား စစ်မြေပြင်များသို့ အင်္ဂလိပ် အမေရိကန်စစ်လက်နက်
ပစ္စည်းများ ခွဲဝေပေးပို့ရာ၌ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရသော စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ
ခွဲဝေရေး ဘုတ်အဖွဲ့တွင် သော်လည်းကောင်း ထပ်၍ မပါဝင်တော့သည်ကို
မကြာမီပင် သိရှိလာတော့သည်။

ချန်ကေရှိတ် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ သွားရောက် လည်ပတ်စဉ် ဂန္ဒီကြီးက
ချန်ကေရှိတ်သည် အထက်တန်း ဗိုလ်ချုပ်များ ဆွေးနွေးပွဲသို့ပင် ပါဝင်တက်
ဆရာကခွင့် မရှိပုံကို ထောက်ပြလိုက်သည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ
ဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ် တီဗီဆွန်းကလည်း တရုတ်ပြည်သို့ ထောက်ပံ့ရေး
ပစ္စည်းများ ခွဲဝေမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တို့မီးရှို့မီးလုပ်သည့် အစီရင်ခံစာများ ပို့ခဲ့
သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းလောက်တွင် တရုတ်ပြည်သို့ ပို့မည့် ချေးငွေ
ဖြင့် ကူညီရေး စာချုပ်တွင် ပါသည့် တန်ချိန် ၁၄၉၀၀၀ ရှိ ပစ္စည်းများသည်
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတွင် လည်းကောင်း၊ တန်ချိန် ၄၅၀၀၀ ရှိ ပစ္စည်း
များသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လည်းကောင်း စုပုံနေသည်ဟု ၎င်းက အစီရင်ခံ
သည်။ သို့သော် ထိုပစ္စည်းများကို တရုတ်ပြည်သို့ ပို့ပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းလည်း
မရှိဘဲ ဖြစ်နေသည်။

စင်စစ်မှာမူ တန်ချိန် ၁၄၉၀၀၀ ရှိ အဆိုပါ ကူညီရေးပစ္စည်းများကို
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းထားရန် တီဗီဆွန်းကပင်
သဘောတူညီခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပစ္စည်းများအစား လေကြောင်းဖြင့် အဓိက
ဆောင်ရွက်ပေး ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းတန်ချိန် ၅၀၀ စီကို လစဉ် ပေးပို့သွားရန်နှင့်
ထိုပစ္စည်းများကို စတီးဝဲလ်က လက်ခံ ထိန်းသိမ်းသွားရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့တော်ကို အမေရိကန်လေတပ်က ရှောင်တခင်
သွားရောက်ပုံးကြိုသည့် အကြောင်းကိုလည်း ချန်ကေရှိတ်မှာ နောက်ဆုံးအချိန်
ထပ်တော့မှ သိရှိခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်တို့သည် တိုကျိုမြို့ကို လေယာဉ်တင်
သင်္ဘောပေါ်မှ လေယာဉ်များဖြင့် ရုတ်တရက် သွားရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

ထိုလေယာဉ်များသည် တိုကျိုမြို့အား တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် တရုတ်ပြည်
သို့ ပြန်လည် ဆင်းသက်လာကြသည်။ တိုကျိုမြို့ ဝုံးကြီးခံရခြင်းအတွက် ဂျပန်

တို့က ချက်ချင်း လက်တုံ့ပြန်လိမ့်မည်ဟု ချန်ကောရိတ်က တွက်ဆခဲ့သည်။ ချန်ကောရိတ် တွက်ဆချက် မှန်ကန်ကြောင်း ချက်ချင်းလိုလိုပင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

တိုကျိုမြို့ အတိုက်ခံရပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဂျပန်တို့က တပ်မဟာ ပေါင်း ၅၀ ကျော်ကို အမေရိကန် လေယာဉ်များ ဆင်းသက်ခဲ့သော ချင်ကျန်း ပြည်နယ်သို့ စေလွှတ်ကာ ရန်သူဟူသမျှကို ချေမှုန်းရန်နှင့် လေတပ်စခန်းများ အားလုံးကို ပျက်ဆီးရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဆိုပါဒေသမှနေ၍ ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားရောက်ပုံးကြိတိုက်ခိုက်မည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ အစီအစဉ်များ ပျက်ပြားသွားရပြန်သည်။

ပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်များ ပေးပို့ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များ ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အမေရိကန်တို့ ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း အခြေအနေမှာ ပို၍ ဆိုးလာခဲ့သည်။

တရုတ်ပြည်သို့ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့ရာ မြန်မာပြည် လမ်းမကြီး ပိတ်သွားပြီ ဖြစ်သောကြောင့် အိန္ဒိယမှ ချက်ကင်းသို့ လေကြောင်းဖြင့်သာ ပေးပို့ရမည့် အခြေအနေဖြစ်လာသည်။ သို့ပေးပို့နိုင်ရန် ပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်များ ယခင်ကထက် ပိုမို လိုအပ်လာသည်။ အခြားစစ်မျက်နှာတိုင်းတွင် သူတို့ကဲ့သို့ပင် အရေးပေါ် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေကြောင်းကိုကား ချန်ကောရိတ်ရော စတီးဝဲလ်ပါ ထည့်မတွက်မိခဲ့ကြပဲ ရှိသည်။

ယခုအခါ အခြေအနေအရ တရုတ်ပြည်သည် ဦးစားပေးအဆင့်တွင် အောက်ပိုင်းသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်များ လိုအပ်သလောက် ရရှိရေးအတွက် ချန်ကောရိတ်က အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဗဲထံသို့ စာရေးအကြောင်းကြားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်ထံ စာရေးသည်။

သို့သော် လေယာဉ်အနည်းငယ်သာလျှင် ရောက်လာသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကောရိတ်ကစတီးဝဲလ်ကိုပင် အပြစ်ဖို့သည်။

အာသံပြည်နယ်ရှိ ဒင်ဂျန်ရှေ့တန်း လေယာဉ်ကွင်းတွင် အပိုပစ္စည်းနှင့် လေယာဉ်များ မရှိသောကြောင့် မပျံသန်းနိုင်ပဲ ရပ်နားထားရသည့် လေယာဉ်များဖြင့် ပြည့်ကျပ်နေသည်။ ထိုအခက်အခဲ အရပ်ရပ်ကြောင့် မျှော်လင့်ထားသည့် လစဉ်ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတန်ချိန် ၅၀၀၀ ပို့ပေးမည့်အစား မပို့ပေးတော့ဘဲ မေလတွင် တန်ချိန် ၈၀ ကို လည်းကောင်း၊ ဇွန်လတွင် တန်ချိန် ၁၀၆ တန်ကို လည်းကောင်း ပို့ပေးရသည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်လာတော့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ ချန်ကေရှိတ်၏ သံအမတ်ကြီး ဆွန်း
က သမ္မတရုစဗဲ၊ ချာချီ၊ ဟော့ပဲကင်နှင့် အခြားခေါင်းဆောင်များထံသို့ စာရေး
အကြောင်းကြားသည်။ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်း အစီအစဉ်များကို ဆက်လက်
အကောင်အထည် မဖော်ပါက တရုတ်ပြည်၏ ထောက်ခံမှုကို ရုပ်သိမ်းမည်ဟု
ခြိမ်းခြောက်သည်အထိပင် ဖြစ်လာသည်။

သံအမတ်ဆွန်း၏ ဒေါသကို ကတိပြုမှုများနှင့် ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြော
ဆိုမှုများဖြင့်လည်း နှစ်သိမ့်၍ မရရှိဘဲ ရှိနေတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျာမန်
စစ်သူကြီး ရွမ်းမဲ^၁ သည် အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ချီတက်ကာ စူးအက်တူးမြောင်းကို
တိုက်တော့အံ့ဆဲဆဲ ခြိမ်းခြောက်နေချေပြီ။ အမေရိကန်သမ္မတ အိမ်ဖြူတော်၌
ကျင်းပသည့် ညီလာခံတစ်ရပ်၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရီရက်တန်^၂က ၎င်း၏ အကြီး
စား ဗုံးကြဲလေတပ်များအား အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးမည်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ သင်္ဘောတစ်စီးစာရှိ ဟတ်ဆန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ^၃ အား
အိန္ဒိယမှ ကိုင်ရုံသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ထိုကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းသည် အီဂျစ်စစ်မျက်နှာ၌ ဆိုးဆိုးရွားရွား
ဖြစ်ပေါ်နေသည့် စစ်ရေးအကျပ်အတည်းကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ဖြစ်သော်လည်း
တရုတ်တို့အတွက်မူ ပို၍ အန္တရာယ်များလာစေသည်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေကြ
သည်။ (မည်သည့်ကိစ္စ၌မဆို) တရုတ်တို့အား တိုင်လည်း မတိုင်ပင်၊ အကြောင်း
လည်း မကြားဘဲ မဟာမိတ်တို့ သဘောအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချနေကြသည်ဟု
တရုတ်ဘက်က ခံစားနေရသည်။ အိမ်ဖြူတော် ညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်
သက်၍ ချန်ကေရှိတ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်ကိုသာ အပြစ်ဖို့ဦးမည် ဖြစ်သည်။
စတီးဝဲလ်မှာ ကျဉ်းထဲကျပ်ထဲ ရောက်နေရတော့သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ဂရုဘာနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘစ်ဆဲလ်^၄ တို့နှင့် အတူ ဘရီရက်တန်၏ အကြီးစား
ဗုံးကြဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ အသေးစား ဗုံးကြဲတပ်ဖွဲ့များ
ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း တင်ပြရန် ချန်ကေရှိတ်ထံသို့
ချွတ်ရောက်ကြသည်။

၁။ Rummel
၂။ Hudson Bombers

၂။ General Brereton
၃။ General Bissel

၎င်းတို့သည် ချန်ကောရှိတ်နှင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆွေးနွေးကြသည်။

ချန်ကောရှိတ်၏ဇနီးက စတီးဝဲလ်အပေါ် အယုံအကြည်မရှိတော့ကြောင်း ဟူ၍ပင် ပြောလာသည်။

ထို့ပြင် တရုတ် စစ်မျက်နှာကို အရေးမကြီးဟု မဟာမိတ်များက အတည်အလင်း ယူဆထားခြင်းကြောင့် တရုတ်ပြည်အနေဖြင့် စစ်ပွဲကို ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ရန် မလိုအပ်တော့ကြောင်း ချန်ကောရှိတ်၏ဇနီးက အကြံပြု ပြောကြား သည်။

ဆွေးနွေးပွဲများ၏ အဓိကအချက်များကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်က တရုတ် စစ်မျက်နှာ တာဝန်ခံဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ထံ ရေဒီယိုကြေးနန်းဖြင့် အကြောင်း ကြားလိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် သမ္မတ ရုစဗဲထံမှ သိက္ခာထိန်းသောသဘောဖြင့် အကြောင်းပြန်ကြားသော်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ ကတိပေးခြင်း မရှိချေ။ ရုစဗဲ ၏ ပြန်ကြားချက်ကို စတီးဝဲလ်က ချန်ကောရှိတ်ထံ တင်ပြသည်။ ဤတွင် စတီးဝဲလ်အား ချန်ကောရှိတ်က အချက်သုံးချက် တောင်းဆိုသည်။

တောင်းဆိုချက် သုံးရပ်တွင် (၁) စက်တင်ဘာလ မတိုင်မီ အမေရိကန် တပ်မသုံးခု စေလွှတ်ပေးရေး၊ (၂) တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်အစင်း ၅၀၀ ထက် မနည်း ပေးပို့ရေး၊ (၃) ကတိပြုထားသည့်အတိုင်း တစ်လလျှင် ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းတန်ချိန် ၅၀၀၀ စီ လေကြောင်းဖြင့် ပို့ပေးရေးတို့ ပါဝင်သည်။

ထိုနောက် လွန်ခဲ့သောလေးလအတွင်း သစ္စာဖောက်လုပ်ရပ်များ ဖြစ် ပွားခဲ့သည်ဟု ချန်ကောရှိတ်က သုံးသပ်ကာ ၎င်း၏ ဒေါသကို စတီးဝဲလ်ဘက် သို့ လှည့်လာတော့သည်။

စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ပြည်ရှိ အမေရိကန် ကိုယ်စားလှယ်အနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်၊ မြန်မာပြည်နှင့် အိန္ဒိယပြည်တို့ရှိ အမေရိကန် တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ်အနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယပြည်ရှိ ဗြိတိသျှတို့နှင့် ပူးပေါင်းစစ်ဆင်မှုများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေရသူအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်တွင် ပါရှိသော ပစ္စည်းများအား ခွဲဝေရာ၌ ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးရသူအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ စစ်မြေပြင်တွင် အစီအစဉ် ချမှတ်မှု၊ လေ့ကျင့်မှုနှင့် စစ်ဆင်မှု တာဝန်များကို ယူကာ စစ်သေနာပတိချုပ် (ဂျင်နရယ် လီဆိုမို ချန်ကောရှိတ်) ၏ ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်တာဝန်ကို ထမ်း

ဆောင်ရွက်ရသူအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း မိမိ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု အနေအထား အစီအစဉ်များကို တင်ပြရန်သာဖြစ်သည်။ ထောက် ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် တာဝန် မရှိချေ။

ချန်ကေရှိုတ်က ရစဉ်ထံသို့ အကြောင်းပြန်ရာတွင် စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ပြည်အတွက် ပေးထားပြီးဖြစ်သော လေယာဉ်ပျံများကို တောင်းယူရန် မိမိအား တိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်အနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံအတွက်ရော၊ တရုတ်ပြည်အတွက်ပါ တာဝန်နှစ်ရပ် ထမ်းဆောင် နေခြင်းကို အဆုံးသတ်ပေးရန်လည်း ချန်ကေရှိုတ်က တောင်းဆိုသည်။ နိုင်ငံ နှစ်ခုနှင့် စစ်ရေး ဆက်ဆံမှုများ တမျိုးတမည် မဖြစ်သွားမီ စတီးဝဲလ်၏ တာဝန် ပိုင်းကို ကွဲကွဲပြားပြား ဖြစ်စေသင့်သည်ဟု ချန်ကေရှိုတ်က အဆိုပြုသည်။

ဤသို့အားဖြင့် မြန်မာပြည်မှ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ရပြီး နောက်ပိုင်းအဆင့်မြင့် နိုင်ငံရေး ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ၎င်း၏ အနေအထားကို ကာကွယ်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ဝေလည်ချောင်ပတ် မရိုး မသား လုပ်တတ်သော တရုတ်တို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်အောင် သူ့ဘက် တလည်း ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် စတီးဝဲလ်က သမ္မတရစဉ်ထံသို့ ပြည်ပြည်စုံစုံ အစီရင်ခံစာတစ်ရပ် ရေးပို့ခဲ့သည်။

ချုံ့ကြောင်းသို့ ရောက်ရှိပြီး များမကြာမီ စတီးဝဲလ်က ၎င်း၏ ဇနီးထံ ဆေးပို့သည့်စာတွင်-

‘ဘစ်ဘိုင်း’ (ရစဉ်) ဆီကို ကိုယ့်အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ပို့ လိုက်တယ်။ အမှန်တရားအားလုံးကို ဖွင့်ချခဲ့တယ်။ ဒီလိုလုပ် လိုက်တာဟာ အဘွားအိုကြီးတစ်ယောက်ကို ဝမ်းဗိုက်ပိတ်ကန် လိုက်သလို အရှိုက်ထိသွားလိမ့်မယ်။ သို့သော်လဲ ကိုယ် သိ သမျှကို အိတ်သွန်ဖာမှောက် ပြောချလိုက်တာပဲ။ သူက အချိန် ရှိသရွေ့ ကိုယ့်ကို မယုံကြည်တဲ့ သဘောနဲ့ သူ့လျှို့ဝှက် လွတ် ပြီး လေ့လာခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ တကယ်တော့ ကိုယ်က သူ

၁။ Big Boy စတီးဝဲလ်က သမ္မတရစဉ်အား ကွယ်ရာတွင် ခေါ်ဝေါ်သော အသုံးအနှုန်း။ စတီးဝဲလ် ၏ မှတ်တမ်းများတွင် ရစဉ်ကို ဘစ်ဘိုင်းဟူ၍ ဖော်ပြသည်။

တို့ကို လုံးဝ ဂရုမစိုက်ပါဘူး ဖြစ်ချင်တာဖြစ် ကိုယ်လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်သွားမှာပဲ'

ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။

ယခုအခါ အမှန်တရားကို သုမြင်လာသည်။ တောင်းဆိုချက် သုံးရပ် သည် ဂျင်နရယ် လီဆိုမိုနှင့် အရိုကန်သမ္မတ ရုစဗဲတို့ နှစ်ဦးနှင့်သာ သက်ဆိုင် သော ပြဿနာသာ ဖြစ်သည် ဆိုခြင်းကို အတည့်အလင်း ဖြစ်အောင် စတီး ဝဲလ်က ဖန်တီးသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကြားတွင် မိမိအနေဖြင့် လက်ဝင်မလျှိုလို ကြောင်းကိုလည်း စတီးဝဲလ်က ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်အောင် လုပ်ထားသည်။

သို့သော် ဇူလိုင်လတွင် ရုစဗဲထံမှ ချန်ကေရှိတ်ထံ ပြန်ကြားချက်ကို တရုတ်သံအမတ်ကြီးဆွန်းက ပြုပြင်မွမ်းမံပြီး ပြန်လည်တင်ပြခဲ့ကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်က သိရှိသွားသည်။ ထို့ကြောင့် စတီးဝဲလ်က ရုစဗဲ၏ သဘောထားကို အမှန်အတိုင်း ချန်ကေရှိတ်အား ပြောကြားလိုက်သည်။

'အတော်မိုက်တဲ့လူပဲ၊ သူ့အနေအထားကို သူမသိဘူးလား၊ ဒီလောက် အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းကြားချက်မျိုးကို ဖုံးမထားသင့်ဘူး၊ သူ့ကို ဆင့်ခေါ် ပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူ ဖယ်ရှားသင့်တယ်'

ဟု သံအမတ် ဆွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏ သဘောထားကို ပြော သည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရုစဗဲက အလေးအနက်ထား စဉ်းစားသည်။ သို့ဖြစ်၍ အထူးသံတမန် ဒေါက်တာကျူရီကို ချူကင်းသို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ ကျူရီသည် ဇူလိုင်လတွင် ချူကင်းသို့ ရောက်လာသည်။ စတီးဝဲလ်၏ ရပ်တည် ချက်နှင့် ဆောင်ရွက်ချက်တချို့ကို ဝေဖန် ပြစ်တင်သည်။

သို့သော် စတီးဝဲလ်၏ အထွေထွေ မဟာဗျူဟာ အစီအစဉ်ကိုမူ ထောက်ခံသည်။ ထိုမျှမက တောင်းဆိုချက်သုံးရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ညှိနှိုင်းရာတွင် ပြေလည်မှု ရရှိသွားသည်။ အရေးကြီးဆုံးမှာ တန်ချိန် ၃၅၀၀ ရှိ ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ လေကြောင်းခရီးဖြင့် လစဉ် ပုံမှန်ပို့ပေးရန် အထူးသံတမန်ကျူရီ က ထောက်ခံတင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

တရုတ်ခေါင်းဆောင်ထံသို့ ပို့သည့် မည်သည့်အကြောင်းကြားစာမဆို စတီးဝဲလ်ထံသို့ မိတ္တူတစ်စောင်စီ ပေးရန်လည်း အထူးသံတမန် ကျူရီက အကြံပြုသည်။ အထူးသံတမန်ကျူရီ၏ အဆိုပြုချက်နှစ်ရပ်လုံးကို သမ္မတရုစဗဲ က လက်ခံသည်။

သို့ရာတွင် အထူးသံတမန်ကျူရီသည် ဝါရှင်တန်သို့ ပြန်လည်ရောက်
ရှိသည့်အခါ၌မူ စတီးဝဲလ်အား အခြားတစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးရန်နှင့်
တရုတ်သံအမတ်ကြီး မစ္စတာဆွန်းနေရာတွင် အခြားတစ်ယောက် အစားထိုး
ပေးရန်တို့ကို အကြံပြုတင်ပြသည်။

အမှန်တကယ်တွင်မူ သမ္မတရုစဗဲ၊ စစ်ဝန်ကြီး စတင်ဆန်နှင့် တရုတ်စစ်
မြေပြင် တာဝန်ခံ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်တို့အနေဖြင့် စတီးဝဲလ်အား ယုံကြည်
စိတ်ချနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။ တရုတ်သံအမတ်ဆွန်းသည် အမေရိကန်တို့အကြား
ပြဿနာဖြစ်ပွားရခြင်း၏ လက်သည်အရင်းခံဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့က မှန်မှန်
ကန်ကန် သိရှိသဘောပေါက်ထားကြသည်။

အင်ဖားမှတစ်ဆင့် အမေရိကန်တပ်မတစ်ခု၊ ဗြိတိသျှတပ်မသုံးခုနှင့်
တရုတ်တပ်မနှစ်ခုတို့က မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်
ရန် ထိုသို့ တိုက်ခိုက်နေစဉ် တရုတ်တပ်မ ၁၂ ခုက မြန်မာပြည်လမ်းမကြီး
အတိုင်း လားရှိုးအထိ စုန်ဆင်း တိုက်ခိုက်ပြီး လားရှိုးသို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ
တွင် အခြားမဟာမိတ်တပ်များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရန်ကုန်နှင့် ဗန်ကောက်အထိ
ရန်သူတပ်များအား ပိုက်စိပ်တိုက် တိုက်ခိုက်သွားရန်ဟူသော စတီးဝဲလ်၏ စီမံ
တိန်းကို အထွေထွေ မဟာဗျူဟာ အယူအဆတစ်ရပ်အဖြစ် အမေရိကန်တို့က
ရော တရုတ်တို့ကပါ လက်ခံသည်။

အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်အများစုကမူ တရုတ်တို့အပေါ် ဒွိဟသံသယ
ဖြစ်နေကြဆဲ ရှိသည်။ ချန်ကေရှိတ်အုပ်စုက အမေရိကန်တို့ထံမှ လက်နက်များ၊
လေယာဉ်များနှင့် အခြားပစ္စည်းများ အတောမသတ်နိုင်အောင် ချူယူနေခြင်းသည်
စစ်ပွဲပြီးသည့်အခါ ကွန်မြူနစ်များအား ဆက်လက်၍ အသင့်တိုက်ခိုက်ရေး
အတွက် စုဆောင်းထားရန် ရည်ရွယ်သောကြောင့် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သံသယဝင်
နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကြားထဲတွင် တရုတ်သံအမတ်ဆွန်းကလည်း စစ်ပွဲ
ပြီးဆုံးပြီးနောက် ခြောက်လအတွင်း ချန်ကေရှိတ်အား ဖယ်ရှားရန် အမေရိကန်
အစိုးရအား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အကြံပြုခဲ့သည်။

အဆင့်မြင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲများ အဆက်မပြတ် ပြုလုပ်နေချိန်တွင်
နောက်ထပ် တိုက်ပွဲဝင်ရေးအတွက် တရုတ်တပ်တော်အား အသင့်ပြင်ဆင်သည့်
လုပ်ငန်းကို စတီးဝဲလ်က ဆက်လက် ကွပ်ကဲနေသည်။

တရုတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် သံတမန်ရေးရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်အညီ သိမ်မွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ပကတိ အခြေအနေကို သုံးသပ်မိလာသည်။

တစ်ခါတွင် ပီကင်းမြို့မှ မကောင်းသတင်း ကျော်ကြားသူတစ်ဦးက ဂျပန်တို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေး စည်းကမ်းချက်များကို ယူလာသည်။ ထိုစည်းကမ်း ချက်များသည် တရုတ်တို့အနေဖြင့် စစ်ကို ရပ်စဲရမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သည့် သဘော ပါသော စည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က ယူဆသည်။

တရုတ်တို့သည် အမေရိကန်တို့အား ပစ်ဖိတ်စစ်မျက်နှာသို့ အဓိက ဦးတည်တိုက်ခိုက်လာစေရန် လိုလားနေကြသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုသို့ အမေ ရိကန်စစ်မျက်နှာ မြားဦးပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် အနောက်ဥရောပတွင် ဂျာမနီတို့ သက်သာရာရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တရုတ်များထဲတွင် နာဇီဂျာမန် တို့အား လိုလားသူ အများအပြားလည်း ရှိနေ၏။

ဥရောပသို့ အမေရိကန် စစ်ဦးမလှည့်လျှင် ဂျာမနီသည် ရုရှကို အပိုင် တိုက်ခိုက်နိုင်လိမ့်မည် ဟူ၍လည်း တရုတ်တို့က ယူဆသည်။ ထိုစဉ်က ရုရှ တို့သည် တရုတ်ပြည် မြောက်ပိုင်းရှိ တရုတ်ကွန်မြူနစ်များကို အားပေး ထောက်ခံလျက်ရှိရာ ရုရှအန္တရာယ် ကင်းဝေးရေးအတွက် ရုရှကို ဂျာမနီက အနိုင်တိုက်ရန် ချန်ကေရှိတ်က လိုလားလျက် ရှိသည်။

ချန်ကေရှိတ် ကိုယ်၌ကလည်း ဂျာမနီကို အတော်ပင် လိုလားခဲ့ကြောင်း သိရှိထားရသည်။ ဤအချိန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးမက်ဆူအိုကာက ၎င်းအနေဖြင့် ချန်ကေရှိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့ရာ အတော်အတန် တိုးတက်မှု ရရှိ ထားကြောင်း နာဇီတို့ထံ အကြောင်းကြားသည်။

တရုတ်တို့၏ တောင်းဆိုချက်သုံးရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာဖြစ်ပွား နေစဉ် အခါက စတီးဝဲလ်ကို ဖယ်ရှားနိုင်ရန် တရုတ်တို့က အစဉ်သဖြင့် ကြိုး ပမ်း အားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ချန်ကေရှိတ်အား မလိုလားသည့် စတီးဝဲလ်၏ သဘောထားမှာလည်း သိသာထင်ရှားသည်။

ချန်ကေရှိတ်အား စတီးဝဲလ်က မလိုလားမှုသည် နောက်ပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ် ကျဆုံးခန်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်လာသည်။ စတီးဝဲလ်က ၎င်း မိသားစုထံ စာရေးရာတွင်-

'ယခုအချိန်တွင် ယခင်ကနှင့်မတူသော စိတ်ပျက်စရာ စစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်နေရသည်။ မိမိထံက လွဲ၍ အမှန် တရားကို မည်သည့်အခါကမျှ မကြားဖူးခဲ့သော၊ မိမိပြော သမျှ အမှန်တရားကိုလည်း အမှန်ဟု ယုံကြည်ခြင်း မရှိ သော ခေါင်းမာသည့်အပြင် အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့ပြီး မျက်နှာ လိုက်တတ်ရုံမျှမက မာန်မာနထောင်လွှားနေသော ထင်ရာ စိုင်းအာဏာရှင်ကို ပြုပြင်လမ်းညွှန်ရန်နှင့် ဩဇာလွှမ်းမိုး နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းရသည်မှာ အတော်ပင် စိတ်ပျက်စရာ ဖြစ် နေသည်'

ဟု ဖော်ပြသည်။

တရုတ်တို့က ထပ်ခါတလဲလဲ ဆိုသလို လက်နက်ကိရိယာ တပ်ဆင်ပေးရန် တစ္ဆေ တောင်းဆိုနေခြင်းနှင့် ကျေးဇူးတရား လုံးဝ မသိတတ်မှုတို့ကြောင့် ပေါ် ဆောက်လာရသော စတီးဝဲလ်၏ ဒေါသများသည် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်ငွေ လဲလှယ်ရေးနှုန်းထားနှင့် ပတ်သက်၍ အကြီးအကျယ် စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ပွားရာ မှ ပိုဆိုးလာရတော့သည်။

ငွေလဲလှယ်ရေး နှုန်းထားကို အမေရိကန် တစ်ဒေါ်လာလျှင် တရုတ်ငွေ ၂၀ ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့သော် စစ်ပွဲအရှိန်မြင့်လာချိန်တွင် ချန်ကေရှိတ် အနီးရ၏ တပ်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ ပေးရေးအတွက် ချန်ကေရှိတ်အနေ ဖြင့် ငွေစက္ကူများစွာကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေနေရသည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်လာ သည်။

ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု အခြေအနေဆိုးနှင့် တိုး ချတော့သည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွလာခြင်းကြောင့် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်ငွေ၏ အမှန်တန်ဖိုးသည် အဆလေးရာနီးပါး ကွာခြားလာသည်။ အမေရိကန်တို့သည် ၎င်းတို့ ဝယ်ခြမ်းသမျှပစ္စည်းများအပေါ်တွင် အဆ ၂၀ ပို၍ ပေးရသည့်အဖြစ် နှင့် ကြုံနေရသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင်မှ အဆိပ်ပြွမ်းသော ချုံကင်းဒေသမှ ခွဲခွာ နေသည်ကို ဝမ်းမြောက်နေသည့် စတီးဝဲလ်သည် အိန္ဒိယသို့ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက် ထားသော တရုတ်တပ်သားများအား လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးသည့် လုပ်ငန်းကို စတင်တော့သည်။ စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်းမှ တရုတ်လေတပ်ကို စီမံကွပ်ကဲ

နေသော အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချင်း ရောက်ရှိရာ ကုမင်းမြို့သို့ လေကြောင်း ခရီးဖြင့် ဆင်းလာခဲ့သည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် အမေရိကန်မှ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့မည့် လမ်းကြောင်းဖြစ်သော ပေ ၁၇၀၀၀ ကျော် မြင့်သည် တောင်တန်းကြီးများကို ကျော်၍ သွားရသည့် လေကြောင်းခရီးဖြင့် အိန္ဒိယသို့ ကူးလာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အဆိုပါ လေကြောင်းလမ်းတွင် ဂျပန်လေယာဉ်များ မကြာခဏ ကင်းထောက်လျက် ရှိနေခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသို့ ရောက်ရှိပြီးလျှင် စတီးဝဲလ်သည် ဒေလီမြို့ရှိ ၎င်း၏ ဌာနချုပ်သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် မိုင် ၁၀၀၀ ခရီးနှင့်ရပြန်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် မိုင် ၇၀၀ ဝေးသော ကရာချိမြို့သို့ သွားရသည်။ ကရာချိမြို့တွင် အမေရိကန် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများစွာကို သိုလှောင်သိမ်းဆည်းထားသည်။

ဒေလီနှင့် ကရာချိမြို့အကြား လမ်းခုလပ်တွင် ရှိနေသည့် ရမ်ဂါးစခန်းတွင် တရုတ်တပ်သား ၉၀၀၀ ခန့်ကို နေရာချထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်း၊ ဒေလီနှင့် ရမ်ဂါးတို့သို့ ဒီစီ ၃ လေယာဉ်အိုတစ်စင်းဖြင့် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် သွားလာနေခဲ့ရသည်။ ထိုဒီစီ ၃ မှာ လေကြောင်းလမ်းပြန်ရိယာများပင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မပါရှိချေ။

အိန္ဒိယပြည် ရမ်ဂါးသို့ ရောက်ရှိနေပြီးဖြစ်သော တရုတ်တပ်မများအား လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရန် လက်နက်တပ်ဆင်ရန်နှင့် ရိက္ခာထောက်ပံ့ရန်အတွက်သာ တာဝန်ရှိသည်မဟုတ်ဘဲ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေးအတွက် တရုတ်တပ်သား အမြောက်အမြားအား လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပို့ပေးရမည့် အစီအစဉ်အတွက်လည်း တာဝန်ယူရသည်။ ထိုမျှမက တရုတ်လေတပ်ကို အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် အရေးပါသော မဟာဗျူဟာ အဆုံးအဖြတ်များ ချမှတ်ရာ၌လည်း စတီးဝဲလ် ပါဝင်ခဲ့ရသည်။

ကုမင်းတွင် တရုတ်လေတပ်ကို ထိထိရောက်ရောက် တိုးမြှင့် တည်ဆောက်နိုင်မည် ဆိုပါက ဂျပန် သင်္ဘောသွားလာမှုနှင့် တရုတ်ပြည်ရှိ ဂျပန် သိမ်းပိုက်ရေး တပ်များအား ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်နိုင်မည့် အလားအလာများ ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။

သို့သော် တရုတ်လေတပ်အနေဖြင့် အိန္ဒိယတစ်နိုင်ငံလုံးသို့ လေကြောင်းခရီး ဆက်သွယ်ရာ လမ်းဖြစ်သော 'ဟမ်'တောင်တန်းဒေသကို စိုးမိုးနိုင်ရန် ပထမဦးစားပေးအဖြစ် ထားရှိသင့်ကြောင်း စတီးဝဲလ်က အဆိုပြုခဲ့သည်။

ကောင်းသော ဆောင်ရွက်မှုရှိပြီး တပ်များကို ပိုမိုလျင်မြန်စွာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင် သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တရုတ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ (စိဘီအိုင်) စစ်မျက်နှာအတွက် ထိရောက်သော တိုက်ခိုက်ရေး အင်အားစုကို တည်ထောင်ရန် ကြိုးပမ်းရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အဖို့ လောလောဆယ် အရေးတကြီး ပြုလုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းမှာ ထောက်ပံ့ရေး ကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် မဆိုစလောက်သာ ထောက်နိုင်သည်။ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းအများစုမှာ မိုင် ၁၂၀၀၀ ကွာလှမ်းသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လှောင်အိန်ဂျလီမြို့မှ ပေးပို့နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘုံဆာမြို့သည် အကောင်းဆုံး ဆိပ်ကမ်းမြို့ ဖြစ်သော်လည်း မဟာမိတ်တို့၏ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ စုပုံသောင်တင်နေခြင်းကြောင့် အလျင်အမြန် သယ်ပို့ရေးအတွက် မျှော်လင့်ချက်မရှိ။ ကာလကတ္တား ဆိပ်ကမ်းမြို့မှာ ဂျပန်တို့၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု အန္တရာယ်ကို အမြဲတစေ ကြုံနေရသည်။

ကရာချီမြို့မှာကား အာသံသို့ ပို့ဆောင်ရန် အိန္ဒိယပြည်ကြီးတစ်ခုလုံး ခြားနေပြန်သည်။ ရထားပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းမှာလည်း တိုက်ခိုက်ရေးတပ်များ တိုးမြှင့်ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်သည့် ရထား အရေအတွက်ကို လုံလောက်အောင် ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ဖွယ် မရှိ။

ထိုအချိန်က စတီးဝဲလ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ၌ လည်းကောင်း အခြားအမေရိကန်မှတ်တမ်းများ၌ လည်းကောင်း၊ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိ။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်း၏ စာအုပ်တွင် တရုတ်တပ်များ အား ပြန်လည်လေ့ကျင့် ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် စတီးဝဲလ်၏ ကြိုးပမ်းမှုကို မှတ်တမ်းတင်ထား၏။

'တရုတ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ရေး အင်အားစုကြီးတစ်ရပ်အဖြစ် ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းရန် စတီးဝဲလ် တစ်ဦးတည်းကသာ စိတ်အား ထက်သန်နေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် တရုတ်တို့ကလဲ စိတ်မပါ၊ အိန္ဒိယတို့ကလဲ ဘာသိဘာသာ။ အမေရိကန်တွေကလဲ တရုတ်ဆိုလျှင် ဘယ်သူ့ကိုမျှ မယုံသလောက် ဖြစ်နေသည်။

'အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် စတီးဝဲလ်ကိုယ်တိုင်ကို လည်းကောင်း၊ ဗြိတိသျှတို့ကို လည်းကောင်း အယုံအကြည် လျော့နေလေပြီ။ သို့တိုင်အောင် စတီးဝဲလ်ကား အားမလျော့၊ သူသည် ချန်ကေရှိတ်ထံမှ တရုတ်တပ်များ ရရှိအောင် အကျပ်

တိုင် တောင်းဆိုနိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ တရုတ်တပ် အမြောက်အမြားကို လက်ခံ
ထားရှိရန်လည်း စတီဗင်ကပင် အိန္ဒိယနိုင်ငံအား ဖျောင်းဖျ နည်းရုံးခဲ့သည်။

'ထိုမျှမကသေး ဗြိတိသျှတို့က တရုတ်တပ်များအတွက် စရိတ်ကျခံရန်
နှင့် ရိက္ခာနှင့် အဝတ်အစားများ ပေးလာအောင်လည်း စတီဗင်ပင် ဆောင်
ရွက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပို့ဆောင်ရေးတပ်ကလဲ အာသံနှင့် တရုတ်ပြည်အကြား
မြင့်မားလှစွာသော တောင်ရိုးကြီးဖြစ်သည့် (ဟမ်)တောင်ကို ကျော်ဖြတ်ကာ
တရုတ်တပ်သား ၁၃၀၀၀ ကို ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်ဝှမ်း လေယာဉ်ကွင်းများသို့ လေ
ကြောင်းဖြင့် ပို့ပေးခဲ့သည်။

'ထိုမှတစ်ဆင့် ရမ်ဂါးသို့ ရထားဖြင့် ပို့ပေးခဲ့သည်။ ထိုစစ်မျက်နှာတွင်
ဤမျှ များပြားလှသော တပ်သားများကို လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပို့ဆောင်ခဲ့သည်
မှာ ဤအကြိမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်
နိုင်ခြင်းသည် ထူးခြားလှသော အောင်မြင်မှုကြီးပင် ဖြစ်သည်။

'ဤသို့ဖြင့် တရုတ်တပ်မနှစ်ခုကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်း
တို့အား စားနပ်ရိက္ခာဖြည့်ဆည်းမှု၊ ဆေးဝါးကုသမှုနှင့် ပုံမှန်လစာပေးထား
နိုင်မှုတို့မှာ အံ့ဩစရာပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် တရုတ်တပ်များကဲ့သို့
အခြေအနေ လျှင်မြန်စွာ ကောင်းလာသည်ကို ယခင်က မတွေ့ကြုံဖူးခဲ့။

'အမေရိကန်အရာရှိများ၏ ကွပ်ကဲမှုဖြင့် အပူတပြင်း သင်တန်းပေးမှု
များကို အစုလိုက် အပြုံလိုက် လေ့ကျင့်နည်းများဖြင့် စတင်ခဲ့ရာ လွန်စွာမှ
ဆီရောက်မှုရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ခြေလျင်တပ်သားများအား တိုတောင်းလှသော
ကာလအတွင်း အမြောက်တပ်သားအဖြစ် ပြောင်းလဲ လေ့ကျင့်စေခဲ့ပုံမှာ ချီးကျူး
ဖွယ် ဖြစ်တော့သည်။

'ဤမျှ တိုးတက်မှုရရှိခဲ့ခြင်းအတွက် အမြောက်တပ် နည်းပြဆရာကြီး
ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလင်နီ အား မှတ်တမ်းတင်အပ်ပေသည်။ စတီဗင်သည်ကား
အရာတကာတွင် လိုအပ်သောကိစ္စများအတွက် တောင်းဆိုဖြည့်တင်းပေးခြင်း
ပေးဆောင်မှုပေးခြင်း တက်သုတ်ရိုက် တွန်းအားပေးခြင်းတို့ဖြင့် မနားတမ်း ရှိခဲ့
ပေသည် စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လကုန်ပိုင်းတွင် ဇနီးထံသို့ စတီဗင်က စာတစ်
ဆောင် ရေးသည်။

Colonel Sliney

‘တရုတ်တပ်သားတွေတော့ အမြန်ဆုံးနည်းနဲ့ လှေကျင့်နေကြပြီ။ သူတို့တစ်တွေဟာ တကယ့် တပ်သားကောင်းတွေ ဖြစ်လာမယ်လို့ ကိုယ့်ရဲ့ခံယူချက် မှန်ကန်ကြောင်း ပြနိုင်လိမ့် မည် ထင်တာပဲ။ ဗြိတိသျှတွေကတော့ စိတ်ဝင်တစား စောင့်ကြည့်နေကြတယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်တွေ ကိုယ်တိုင် တကယ်တမ်း အလုပ်လုပ်နေတာ တွေ ရလေတော့ သူတို့အတွက် အသစ်အဆန်း ဖြစ်နေပုံရတယ်။’

‘ကိုယ်တော့ အခုအချိန်မှာ လူမှုရေးအောင်မြင်မှု အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်နေပြီ။ ကိုယ့်ကို ဘုရင်ခံချုပ်ကြီး ကိုယ်တိုင်က နေ့လယ်စာနဲ့ တည်ခင်း ဧည့်ခံတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်ကလဲ နေ့လယ်စာ ဖိတ်ကျွေးတယ်။ သူဟာ လုံးလုံးကြီး မောက်မာဝါကြွားသူမဟုတ်ပါဘူး။ သူက ကိုယ်ဟာ အင်မတန် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေတဲ့ အဘိုးကြီး ဖြစ်ပြီလို့ ထင်နေပုံရတယ်။’

‘ကိုယ့်အတွက် စိတ်မပူပါနဲ့။ ကိုယ်လေ စိတ်ဓာတ်ကျချိန် မရှိလောက်အောင် အလုပ် သိပ်များနေတယ်။ တကယ်လို့ကာ ကိုယ့်မှာ သွားအသစ်တွေပေါက်ပြီး မျက်စိလည်း ကောင်းလာမယ်၊ ဆံပင်ဆိုဆေးကောင်းကောင်းလည်း ရနိုင်မယ်ဆိုရင် ဘယ်တော့မှ အသက် ၇၀ ကျော်အရွယ်လို့ ထင်စရာ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး’

လှေကျင့်မှုများ နေသားတကျ ဖြစ်ပြီးချိန်တွင် စတီးဝဲလ်သည် ရမ်ဂါးလှေကျင့်ရေးစခန်း တည်ထားပုံနှင့် တရုတ်တပ်မများအား လှေကျင့်ပုံတို့ကို ချန်ကေရှိတ်နှင့် တွေ့ဆုံ - ရင်ခံရန် ဒေလီမှ ချုံကင်းသို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွားသည်။

ချုံကင်းတွင် ရမ်ဂါး၌ တရုတ်တပ်များ လှေကျင့်စဉ် ရိုက်ကူးထားသော ဓာတ်ပုံများကို ဂျင်နရယ်လီဆိုမိုအား ပြသသည်။ ဂျင်နရယ် လီဆိုမို (ချန်ကေရှိတ်) နှင့် ဆက်ဆံရေး ချောမွေ့လာသည်တိုင်အောင် စတီးဝဲလ်၏ အကျပ်အတည်း အခက်အခဲများမှာ မလျော့လှသေးချေ။

များမကြာမီတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ တရုတ်တပ်သားများ၏ လစာငွေ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိုချိုယင်းနှင့် ထိပ်တိုက်စာရင်းရှင်းကြရသေး

တရုတ်တို့၏ လစာပေးချေရေး စနစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးသည် မိမိ
ဆပ်သားများအတွက် ပေးမည့် လစာငွေအားလုံးကို လက်ခံထားရသည်။

ထိုနောက် တပ်မှူးများမှတစ်ဆင့် တပ်သားများအတွက် လစာငွေများ
ထို ခွဲဝေပေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသော စစ်သားများ
အနေဖြင့် လစာငွေမရှိသည့်အခါများလည်း ရှိတတ်သည်။ ဗြိတိသျှတို့ကမူ
အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ တပ်သားများအတွက် လစာကို ခွဲဝေပေးရာ၌ သက်ဆိုင်ရာ တပ်
သားများထံ တိုက်ရိုက်ပေးသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။

ဤသို့ဖြင့် တရုတ်တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလိုအနေဖြင့်
လစာငွေ ရူပိ ၄၅၀၀၀၀ ကို လက်ဖျားနှင့် မထိရဘဲ တပ်သားများထံ တိုက်
ရိုက်ထုတ်ပေးလျက်ရှိရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလိုက မကျေနပ်၍ တင်ပြလာသည်ကို
စတီဝဲလ်က ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းရခြင်း ဖြစ်သည်။

ရမ်ဂါးတွင် အကြီးဆုံးပြဿနာတစ်ခုမှာ ကူမင်းမှ ပေးပို့သည့် တရုတ်
စစ်သားများ ပုံမှန်ရောက်ရှိရေးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ချန်ကေ
ရှိုက်က တရုတ်တပ်သားများ ပို့ပေးရန် သဘောတူခဲ့စေကာမူ အောက်တိုဘာလ
၂၀ ရက်နေ့အထိ ပထမအသုတ် တရုတ်တပ်သားများ ရောက်ရှိမလာသေးဘဲ
ဖြစ်နေသည်။

အောက်တိုဘာလကုန်ခါနီးတွင်မှ တပ်သား ၄၀၀ မှ ၆၅၀ အတွင်းသာ
ရောက်ရှိလာသည်။ စတီဝဲလ်မှာမူ တရုတ်တပ်တို့၏ မထိတရီနိုင်မှုနှင့် လေးလေး
ခြည်းခြည်းလုပ်တတ်မှုတို့အတွက် တဆူဆူတပူပူ ဖြစ်နေခဲ့ရသည်။

ရမ်ဂါးထူထောင်ရေးနှင့် ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်၍ တရုတ်တပ်သား
များကို အိန္ဒိယသို့ သယ်ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများ တစ်ပိုင်းတစ်စ
ပြီးစီးသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိချေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် အခြေခံ ပြဿနာတစ်ရပ်
နှင့် ပတ်သက်၍ စတီဝဲလ်သည် အကျောက်အကန် ပြောနေရဆဲဖြစ်သည်။

ပြဿနာမှာ တရုတ်ပြည်အနှံ့ ပြန့်ကျဲနေသော ယခင်က အမေရိကန်
တို့က ပို့ပေးထားသည့် လက်နက်များကို ပြန်လည်စုစည်းပြီး တကယ်တမ်း
ထိုက်ပွဲဝင်မည့် တပ်မကြီးသုံးဆယ် ဖွဲ့စည်းကာ လက်နက်တပ်ဆင်ပေးရေး
ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုစဉ်က အခြေအနေမှာ ချန်ကေရှိုက်၏ ဗဟိုအစိုးရအနေ
ဖြင့် တရုတ်စစ်တပ်များကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မထိန်းချုပ်နိုင်သလောက် အခြေအနေ

ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် ချန်ကေရှိတ်၏ တိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် တပ်
 တော် ၁၀ ခု ရှိနေသည် ဖြစ်၍ ထိုတပ်တော်များမှ ကောက်နုတ်ပြီး တပ်မ ၃၀
 ပွဲစည်းနိုင်ကောင်းသည်ဟု စတီးဝဲလ်က မျှော်လင့်ထားသည်။

စက်တင်ဘာလတွင်မူ စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟိုနှင့်
 သဘောတူညီမှု အတော်အတန် ရရှိလာခဲ့သည်။ တပ်မ ၃၀ အစီအစဉ်ကို လက်
 မခံပါက တရုတ်ပြည်သို့ အမေရိကန် စစ်ရေးထောက်ပံ့မှုအားလုံးကို လုံးဝ
 ဖြတ်တောက်မည်ဟု အမေရိကန် စစ်ဝန်ကြီးဌာနက ခြိမ်းခြောက်ထားကြောင်းဖြင့်
 စတီးဝဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟိုအား ပြောပြသည့်အတွက် တရုတ်တို့ဘက်က လိုက်
 လျောလာခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် နွေဦးတိုက်ပွဲ

မိမိ၏ အစီအစဉ်များအပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ရမ်ဂါးလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း တည်ဆောက်ရေးကိစ္စအပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ချန်ကေရှိန်၏ သဘောတူညီချက်အတော်အတန်ရရှိခဲ့သည့်တိုင်အောင် စတီးဝဲလ်သည် ကြီးမားသော နိုင်ငံရေးနှင့် သံတမန်ရေး အခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ရနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စတီးဝဲလ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝေဗယ်နှင့် အရေးတကြီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဒေလီမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ ဆက်ဆံရေးမှာ တစ်လျှောက်လုံးတွင် အဆင်ပြေခဲ့ကြသည်မဟုတ်။ စတီးဝဲလ်က သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ဤသို့ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

“ဝေဗယ်ဟာ အလကား အသုံးမကျတဲ့လူ။ နေရာတကာ ညည်းတွား ဘတ်သု ဖြစ်တယ်။ သူဟာ ရမ်ဂါး လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းကို လိုလားသူမဟုတ်။ အခက်အခဲတွေကလည်း တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီး ရှိနေသည်။ ရထားလမ်းကိစ္စ၊ ငွေကိစ္စ၊ ရေကိစ္စ၊ ပို့ဆောင်ရေးကိစ္စ စုံနေသည်။ အိန္ဒိယတပ်မတော်တိုးတက်ရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေလိမ့်မည်။ ဒီလူမိုက်ကြီးနဲ့ လုပ်ရတာ ကောင်းကို မကောင်းဘူး။ မြန်မာပြည်ကို ပြန်သိမ်းတဲ့အခါ သူတို့က တရုတ်တပ်တွေ မပါအောင် ချင်ဘူး။ (ဟုတ်ပြီ။ ဒီလိုဆိုရင် အမေရိကန်တပ်တွေ အင်္ဂလန်ကို သွားနေသောမှ ဖြစ်လိမ့်မယ်”)

စတီးဝဲလ်နှင့် ဝေဗယ်တို့ သုံးရက်ကြာ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပြီးနောက် ဗြိတိသျှတို့၏ သဘောထား ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲလာသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြောင်းလဲလာခြင်းမှာ အမေရိကန် သို့မဟုတ် အင်္ဂလန်မှ ကြေးနန်းရောက်ရှိလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က လူဆဲသည်။

“အရာရာဟာ ကျေနပ်စရာကောင်းလာပြီ။ ဂျော့ (မာရှယ်) က အခြေအနေကို ပြောင်းလဲလိုက်ပုံရတယ်” ဟု မှတ်တမ်းရေးသည်။

ဝေဗယ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲမှ အဓိက အောင်မြင်မှုရလဒ်မှာ ၁၉၄၃ ခုနှစ် နွေဦးရာသီ စစ်ဆင်မှုဟူသမျှသည် အကန့်အသတ်ဖြင့် ပြုလုပ်သော စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်ရမည်။ ဗြိတိသျှတပ်များသည် ရခိုင်မြောက်ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်းကို တိုက်ခိုက်ရမည်။ စစ်တွေဆိပ်ကမ်းကိုပါ တိုက်ခိုက်ကောင်း တိုက်ခိုက်ရမည် စသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သဘောတူညီချက် ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စတီးဝဲလ်က တရုတ်တပ်မများ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ အင်ဖားမှတစ်ဆင့် ချီတက်သင့်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။ သို့သော် ဝေဗယ်က မြန်မာပြည်သို့ သွားရာလမ်းများ အနေအထားမကောင်းကြောင်း ထောက်ပြကာ ဟူးကောင်းတောင်ကြားတွင် အခြေစိုက်ပြီးမှ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ တရုတ်တပ်များ ဝင်ရောက်ရန် အကြံပြုခဲ့သည်။

ထိုအစီအစဉ်ကို စတီးဝဲလ်က လက်ခံသည်။ ထို့အပြင် အိန္ဒိယမှ ချီတက်သော ၎င်း၏တပ်များက မြစ်ကြီးနားမြို့နှင့် လေဆိပ်ကို သိမ်းပိုက်ပြီး တရုတ်ပြည်ထောင်စုပိုင်း ယူနန်ဘက်မှ ချီတက်လာမည့် တရုတ်တပ်မများနှင့် အဆက်အသွယ် လုပ်သွားရန် သဘောတူလိုက်သည်။ အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် လီဒိုမှ ဟူးကောင်းတောင်ကြား ဆက်သွယ်နိုင်မည့် လမ်းဖောက်ရေးကိုလည်း တာဝန်ယူသည်။ ထိုလမ်းသည် နောက်ဆုံးတွင် မြန်မာပြည်လမ်းမကြီးနှင့် ဆက်မိမည် ဖြစ်သည်။

စတီးဝဲလ်သည် ဒေလီမြို့တွင် ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ ပြီးဆုံးသည့်နောက် ချုံကင်းမြို့သို့ ပြန်လာသည်။ နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့တွင် ချန်ကေရှိတ်အား အခြေအနေများကို အစီရင်ခံသောအခါ ဆက်ဆံရေးမှာ အတော်ကြီး ပြောင်းလဲနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

စတီးဝဲလ်အား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်ခဲ့သည့် အမေရိကန်နိုင်ငံ တရုတ်သံအမတ်တီဗွီဆွန်းသည် ယခုအခါ တရုတ်ပြည်သို့ ပြန်ရောက်နေသည်။

ဆွန်းအား အမေရိကန် စစ်ဝန်ကြီးစဘင်ဆန်က အမှာအကြားများ ရှိလိုက်ပုံရ၏။ ဆွန်းသည် ယခုအခါ အမေရိကန်တို့အတွက် အားကိုးရသော အောင်သွယ်တော် ဖြစ်နေချေသည်။

တောင်းဆိုချက်သုံးရပ် ပြဿနာပေါ်ပေါက်ခဲ့ချိန်မှ စ၍ ချန်ကေရှိတ် သည် စတီးဝဲလ်ထံမှ ပေးပို့သော စာများကို လည်းကောင်း၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ များကိုလည်း လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ရာအကြောင်းမပြန်ဘဲ နေခဲ့ရာမှ ယခု အခါတွင်မှ စတီးဝဲလ်အပေါ် အတော်ပင် လိုက်လိုက်လျောလျော ရှိလာသည်။

ချန်ကေရှိတ်က တရုတ်တပ်မှ ၁၅ ခုသည် ၁၉၄၃ ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဆွန်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို တိုက်ခိုက်ပေးမည်ဟု ကတိပြုသည်။ (ဆိုတပ်များကို နောင်အခါ ဝန်ထမ်းတပ်များဟု ခေါ်တွင်လာသည်) အဆိုပါ တရုတ်တပ်များ ချီတက် တိုက်ခိုက်ချိန်တွင် မဟာမိတ်တို့က လေကြောင်းမှ အကာအကွယ်ပေးရန် ရန်ကုန်သို့ ဂျပန်တပ်ကူများ ပင်လယ်ရေကြောင်းမှ ထပ်မံ မလာရောက်နိုင်အောင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကို မဟာမိတ်ရေတပ်က နှိမ့်ထားရန် ချန်ကေရှိတ်က တစ်ဆက်တည်း တောင်းဆိုသည်။ စတီးဝဲလ် အနေဖြင့်မူ မိမိ၏ စစ်မျက်နှာအနေဖြင့် ဦးစားပေးစာရင်းတွင် မည်သည့်အဆင့် သို့ ကျဆင်းနေသည်ကို သိရှိထားသဖြင့် ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သဘောတူ ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှ၊ အမေရိကန်နှင့် တရုတ်တပ်များအား တပေါင်းတစည်းတည်း ထွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြ စာတွင် စတီးဝဲလ်က ၎င်းနှင့် တွဲခဲ့ဖူးသူ ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများအနက် အကောင်းဆုံး၊ အတော်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းအား ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်လိုကြောင်း ချန်ကေရှိတ်အား အတည် အလင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဆက်လက်၍ နွေဦးပေါက် ထိုးစစ်ဆင်နွှဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများသို့ သီတင်းပတ်များစွာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်ကာလ တွင် အခြားကမ္ဘာ့စစ်မျက်နှာများမှ အခြေအနေများကို စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်း ထင်ခဲ့ရာ-

'နိုဝင်ဘာ ၅ ရက် ဗြိတိသျှတပ်များ အီဂျစ်တွင် ပျားပန်းခပ်မျှ လှုပ်ရှား ဆူကြပ်ပြီ။ နိုဝင်ဘာ ၉ ရက် အာဖရိကမှ သတင်းကောင်းရသည်။ အယ်ဂျီးယားစ်၊

အိုရန်နှင့် ကာဆာဘလန်ကာတွင် မဟာမိတ်တို့ ကမ်းတက်တိုက်ပွဲ ဆင်နွဲကြသည်။ ရွမ်းမဲအကျပ်ရိုက်နေပြီ။ အီတလီတွေ အားလုံး လက်နက်ချကြပြီတဲ့' ထိုရက်ပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်၏သား တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်လာသည်။ သားမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦး ဖြစ်နေလေပြီ။ သားနှင့်အတူ စာများနှင့် အိမ်တွင်းလက်ဖြစ် သုံးမွေးခြေအိတ်များလည်း ပါလာသည်။

နီဝင်ဘာလကုန်ဆုံးချိန်တွင် တိုးတက်မှု အတော်ရှိလာပြီဟု စတီးဝဲလ်က ခံယူမိသည်။ စတီးဝဲလ်၏ စောင့်ကြည့်မှုအောက်တွင် ဝန်ထမ်းတပ်များ (ခေါ်) ယူနန်ရှိ တရုတ်တပ်များသည့် သူ၏ အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်၍ လေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်နေကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။ အရည်အသွေးမရှိသော တပ်မှူးများကိုလည်း ဖယ်ရှားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ အလုံအလောက် ရောက်မလာမည်ကို စိုးရိမ်ခြင်းသာ ကျန်ရှိတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချင်းနောက်ဦးစီးနေသော တရုတ်လေတပ်နှင့် ယူနန်က တရုတ်တပ်များအတွက် အမေရိကန်မှ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့မှုမှာ ကတိပြုထားသည့်အတိုင်း မရသည်ကများခဲ့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုကိစ္စကြောင့် ချုံကင်းတွင် စတီးဝဲလ် နေထိုင်ရသည်မှာ ဘေးကျပ်နံ့ကျပ် ဖြစ်နေတော့သည်။ ဤအတောအတွင်း နောက်ထပ် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ဆက်မပို့နိုင်တော့ဟူ၍ အမေရိကန် စစ်ဝန်ကြီးရုံးမှ အကြောင်းကြားချက်ကို ရရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၄၂ ခု နီဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် စတီးဝဲလ်က စစ်ဝန်ကြီးရုံးသို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စာရေးလိုက်သည်။ ထိုစာသည် အမေရိကန်တို့၏ မူဝါဒကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိခိုက်စေသည့် စာတစ်စောင် ဖြစ်လာသည်။

မဟာဗျူဟာပိုင်းအရ ဆိုသော် ၁၉၄၂ ခုနှစ် နီဝင်ဘာလသည် စစ်ရေးအနေအထားအရ အမြင့်ဆုံး အခြေအနေဖြစ်နေပြီး အလှည့်အပြောင်း ကာလတစ်ခုသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ "အာလာမိန်း" တွင် ဗြိတိသျှတို့ အောင်ပွဲခံခြင်းနှင့် အာဖရိက မြောက်ပိုင်းသို့ မဟာမိတ်တပ်များ ကမ်းတက်တိုက်ပွဲ ဆင်နွဲနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသကို ဂျာမနီတပ်များ အန္တ ရာယ်ပြုမည့် အနေအထားကို ရပ်တန့်သွားစေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုမျှမက လီနင်ဂရက်တွင် ရုရှတို့ ကြံကြံခံ တိုက်ခိုက်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဂျာမန်တပ်များ ဘာလင်အထိ ပြန်ဆုတ်ခွာနေကြရသည်။ ထိုသို့သော မဟာမိတ် တို့၏ အောင်ပွဲများကြောင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့ရေးအလားအလာ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည့် မျှော်လင့်ချက် ရှိနေသေးသည်ဟု စတီးဝဲလ်က ယူဆသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က စတီးဝဲလ် အရေးတကြီး လိုအပ်နေ သော မရှိမဖြစ်ပစ္စည်းများကို တင်ပို့နိုင်ရန်အတွက် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းနေကြောင်း စတီးဝဲလ်ထံ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစာတစ်စောင် ရေး၍ နှစ်သိမ့်သည်။

စတီးဝဲလ်သည် ၁၉၄၃ ခုနှစ် နွေဦးရာသီတွင် မြန်မာပြည်သို့ ကန့်သတ် ထိခံစစ်တစ်ရပ် ပြန်လည် ဆင်နွှဲရန် ဆက်လက်ခိုင်းပြင်းနေသည်။ ကာလကတ္တားသို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေသော ဂျပန်လေယာဉ်များ စခန်းချရာ စစ်တွေလေယာဉ်ကွင်း အပါအဝင် မြန်မာပြည်ရှိ ဂျပန်လေတပ်စခန်းများအား သိမ်းပိုက်ရန်နှင့် တရုတ် ဗြိတိသျှ ကုန်းလမ်းခရီး ပြန်ဖွင့်ပေးနိုင်ရန် မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေးကို စတီးဝဲလ် စိတ်စောနေခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် စတီးဝဲလ် ကြံတွေ့ရစမြဲ ကံကြမ္မာအတိုင်း စတီးဝဲလ်အပေါ် လုံးဝ သစ္စာမရှိဘဲ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဆန့်ကျင်ဝေဖန်သူ ချွဲကင်းမှ ရေတပ် သံဃူးတစ်ဦးက စတီးဝဲလ်ကို ဖယ်ရှားပြီး ၎င်း၏နေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချင်း နောက်အား အစားထိုး တာဝန်ပေးသင့်ကြောင်း ဟူ၍ ချန်ကေရှိတ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ဝေဗယ်ထံ အကြံပြု တင်ပြခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်ကလည်း စတီးဝဲလ်၏ နွေဦးထိုးစစ် အစီအစဉ်ကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆန့်ကျင်သည်။ ထိုမျှသာမက ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဒေလီမြို့၌ ထပ်မံဆွေးနွေးရန် စတီးဝဲလ်အား ဖိတ်ကြားသည်။

ဗြိတိသျှတို့က သုံးသပ်ရာတွင် စတီးဝဲလ်၏ အိန္ဒိယမှ တရုတ်တပ်များသည် မြစ်ကြီးနားသို့ ဟူးကောင်းတောင်ကြားမှတစ်ဆင့် မတ်လတွင် ထိုးစစ်ဆင်နိုင်သည် ဆားဦး၊ မေလလယ်၌ စတင်ကျရောက်မည့် မုတ်သုံရာသီအတွင်း ၎င်းတို့ထံ ဆောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့ရန် မဖြစ်နိုင်ဟု ကောက်ချက်ချကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှတို့က စစ်တွေမြို့သို့ ဦးတည်၍ ကြည်းကြောင်း ထိုးစစ်ငယ်တစ်ရပ် ဆင်နွှဲခဲ့သေးသည်။ သို့သော် အာဖရိက မြောက်ပိုင်းသို့ ကမ်း တက်စစ်ဆင်ရေး ရှိနေ၍ စစ်ပစ္စည်းနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများအား ခေါ်ယူသွားသဖြင့် နိုင်ငံကမ်းရိုးတန်းမှ ကမ်းတက်စစ်ဆင်ရေးကို ရပ်တန့်လိုက်ရသည်။

ရခိုင် မြောက်ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော တပ်မှာ ဗြိတိသျှတပ်မ အမှတ် ၁၄ ဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေး အရေးနိမ့်ခဲ့ခြင်းသည် ဗြိတိသျှတို့အား သင်ခန်းစာ များစွာရရှိစေခဲ့သည်။ ဂျပန်တပ်များသည် ထိုးစစ်ဆင်ရာ၌ သာမက ခံစစ်တွင်လည်း အလွန်ပင်ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည်။ ၎င်းတို့သည် ကတုတ် ကျင်းများကို အခိုင်အခံပြု၍ ကာကွယ်တိုက်ခိုက်တတ်သည်။ အမြောက်များ အကာအကွယ်ကို ယူ၍ တိုက်ခိုက်လေ့ရှိရာ ရန်သူကို များစွာ အထိနာစေသည်။

ဗြိတိသျှတပ်မကမူ လမ်းမကြီးများအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းလေးလေး ချီတက် တတ်သည်။ တောတွင်းမှ ချီတက်လေ့မရှိ။ အခက်အခဲကြုံလျှင် ကူညီရန် အရန် တပ်များလည်း လိုက်ပါလေ့ မရှိချေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုအခြေအနေများကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းသည် ကာလကြာမြင့်စွာကပင် သိရှိထားပြီး ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းသည် တောတွင်းစစ်ဆင်ရေး သဘောတရားနှင့် နည်းဗျူဟာများကို ရမ်ဂါးမြို့အနီး ရမ်ချီအရပ်တွင် အမှတ် (၁၅) ဗြိတိသျှတပ်ပေါင်းစုအား အပူတပြင်း လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးလျက် ရှိသည်။

ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ မရနိုင်သည်က တစ်ကြောင်း၊ တောတွင်းတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲနိုင်ရေးအတွက် အလုံအလောက် လေ့ကျင့်ပေးထားသည့် တပ်သားများ မရှိသေးသည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် မြန်မာပြည်သို့ ချက်ချင်း ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်၏ အယူအဆကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်း ကလည်း သဘောမတူသေးပေ။ မြန်မာပြည်ကို မဟာမိတ်တပ်များက ပြန်တိုက် တော့မည်ဆိုလျှင် ဂျပန်တပ်များအား လုံးဝ ချေမှုန်းနိုင်ပြီး ရန်ကုန်အထိ မနား တမ်း ချီတက်သွားနိုင်သည့် တပ်များ ဖြစ်စေရမည်ဟု ဆလင်းက သဒ္ဓါဋ္ဌာန် ချထားသည်။

စတီးဝဲလ်သည် ဒေလီမြို့တွင် ပြုလုပ်သည့် အထမမြောက်သော ဆွေးနွေး ပွဲမှ ချွဲကင်းမြို့သို့ ပြန်သွားရာ ပို၍ ဆိုးရွားသော အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရ ပြန်သည်။ အခက်အခဲအများစုသည် ချင်းနောက်ကို ဗဟိုပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ချင်းနောက်မှာ တရုတ်လေတပ်ပွဲ၏ ဦးစီးချုပ် ဖြစ်သည်။

တရုတ်လေတပ်အတွက် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းအများစုကို လေကြောင်း ဖြင့် ပို့ပေးနေသော်လည်း စတီးဝဲလ်က တမင်သက်သက် အနှောင့်အယှက်ပေး နေသည်ဟု ချင်းနောက်က ယူဆထားသည်။ ကြီးမားသော စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသူ ဖြစ်ရုံမျှမက ရည်မှန်းချက်လည်း ကြီးမားသူဖြစ်သည့် ချင်းနောက်က သမ္မတ

ရစေ့ထံသို့ တိုက်ရိုက် စာရေးသည်။ အကယ်၍ မိမိအား တရုတ်စစ်မျက်နှာတွင် အာဏာအပြည့်အဝ အပ်နှင်းပြီး တိုက်လေယာဉ်အစင်း ၁၀၀၊ အလတ်စား ခုံးကြိ လေယာဉ် အစင်း ၃၀၊ အကြီးစား ခုံးကြိလေယာဉ် ၁၂ စင်း ပေးမည်ဆိုပါက စစ်ပွဲကို ခြောက်လအတွင်း အဆုံးသတ်ပေးနိုင်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ် သည်။

ထိုအချိန်တွင် မဒမ်ချန်ကေရှိတ်သည် အမေရိကန်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မဒမ်ချန်ကေရှိတ်က ချင်းနောက်ကို ချီးကျူးထောမနာပြုပြီး စတီးဝဲလ်ကို ပြစ်တင် ဝေဖန်သည်။ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ ဖြစ်ရပုံမှာ အောက်တိုဘာလတွင် ချွဲကင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော သမ္မတ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် ဝင်ဒယ်ဝီလ်ကီ^၁ ကလည်း စတီးဝဲလ်ကို ပြစ်တင် ဝေဖန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝင်ဒယ်ဝီလ်ကီသည် ချွဲကင်းတွင် ရှိနေစဉ်အတွင်း စတီးဝဲလ်ကို စကားပင် မပြောဘဲနေသည်။ စတီး ဝဲလ်မှာ မထောက်မညာ ပြောဆိုတတ်မှုနှင့် မဟုတ်မမှန် ပြုလုပ်မှုကို စက်ဆုပ် နှံ့ရှာပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုတတ်မှုကြောင့် ၎င်းအား ရန်သူပွားစေခဲ့သည်။

နွေဦးထိုးစစ်နှင့် စတီးဝဲလ်၏ အထွေထွေ ရည်မှန်းချက်များနှင့် ပတ်သက် သည့် အပြီးသတ်အဖြေကို ချန်ကေရှိတ်ထံမှ ရစေ့ထံသို့ ၁၉၄၃ ခု ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာပြည်ကို ကြည်းကြောင်းနှင့် ရေကြောင်း ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးဖြင့် တိုက်ခိုက်ရမည်ဟု စတီးဝဲလ်က တင်ပြခဲ့သည်မှာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဂျပန်တို့၏ ဆွက်သွယ်ရေးလှိုင်းများက အသာစီးရနေပြီး ဗြိတိသျှတို့ကလည်း ကြည်းတပ်နှင့် ရေတပ် အကူအညီ အလုံအလောက် မပေးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် နွေဦး ထိုးစစ်ကို ရွေ့ဆိုင်းထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ချန်ကေရှိတ်က အကြောင်းပြန်သည်။

တရုတ်ပြည်အနောက်ပိုင်းမှနေ၍ လေကြောင်း ထိုးစစ်ဆင်ရေး ဟူသော ချင်းနောက်၏ အစီအစဉ်ကိုမူ ချန်ကေရှိတ်က ထောက်ခံလိုက်၏။ ချင်းနောက်၏ အစီအစဉ်သည် မဟာမိတ်တို့ အကုန်အကျလည်း ရယူမှု လျော့နည်းသွားစေသည် သာမက အကုန်အကျလည်း သက်သာမည် ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းက ဖော်ပြလိုက်သည်။

အချည်းနှီးအလဟဿ ၁၉၄၃ ခုနှစ်ကာလ

ပြင်းထန်လှသော ဆောင်းရာသီအတွင်း စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်တပ်များအား ဆူကျင့်ရေးကိစ္စများနှင့် နှစ်မြုပ်နေခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပြင်ပမှ သတင်းများကိုလည်း အမြဲတမ်း နားစွင့်နေရ၏။ စတာလင်ဂရက်တိုက်ပွဲအကြောင်း နိကာ့ကူးပြသသည့် ရုရှ သတင်းရုပ်ရှင်တစ်ခုကို ကြည့်ပြီးနောက် စတီးဝဲလ်က-
'ရုရှတွေ စစ်တိုက်တာ ဘယ်လောက် ပြောင်မြောက်သလဲ၊ ကြံ့ခိုင်တယ်၊ နည်းမှန်းချက် တူညီတယ်၊ ကိုယ့်လုပ်ရပ်အပေါ် ကိုယ်ဂုဏ်ယူကြတယ်၊ အောင်မြင်ရမယ်ဆိုတဲ့ သန့်ရှင်းနံ့ မြိမြိကြတယ်၊ သေ မြေကြီးစိတ် မွေးတဲ့ လူငယ်စစ်သားတွေ၊ ခိုင်မာပြတ်သားတဲ့ မိန်းမသားတွေ၊ နောက်ဆုံး ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကလေးတစ်ယောက်မကျန် စစ်ပွဲမှာ ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတာကလား။
'အဲဒါတွေနဲ့ တရုတ်တွေကို ယှဉ်လိုက်ရင် ကွာမှ ကွာပါပဲ။ ငွေကြေးချွံ၊ သြဇာအာဏာရဖို့၊ ရာထူးတည်မြဲဖို့ပဲ သူတို့ စဉ်းစားတယ်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်လည်း မလိမ့်တပတ် လုပ်ကြတယ်။ နှစ်ပေါက်တစ်ပေါက်ရိုက်ကြတယ်။ လိမ်လည်တဲ့ အစီရင်ခံစာတွေ တင်ပြနေကြတယ်။ သူတို့တစ်တွေဟာ ခုလေလိုလေ အိုတစ္ဆေတွေပဲ။ စစ်တိုက်တာတောင် လူငှားနဲ့ တိုက်ချင်ကြတဲ့လူတွေ' ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ချန်ကောရိုတ်အုပ်စု ခေါင်းဆောင်ပိုင်းများ၏ သူရဲဘောနည်း
မှု၊ မသိသားဆိုးရွားမှု၊ ထုံထိုင်းမှုများကို ဆက်လက် ရေးသားပြီး 'အမေရိကန်
ကလည်း ဒီလောက် အသုံးမကျတဲ့ အစိုးရကို ကူညီနေသေးတယ်။ ချီးကျူး
ထောမနာပြုနေသေးတယ်။ ဘုရားသခင် ကယ်တော်မူပါ' ဟု ရေရွတ်ခဲ့လေသည်။

အမေရိကန်သမ္မတက တရုတ်စစ်မျက်နှာကို စိတ်ဝင်စားနေသည်က
တစ်ကြောင်း၊ ချင်းနောက်၏ စီမံကိန်းများတွင် ပို၍ ပါဝင်ပတ်သက်လာခြင်းက
တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် ကာဆာဘလင်ဘာ^၁ တွင် ကျင်းပမည့် ချာချီရစဉ်
အစည်းအဝေး မတိုင်မီ ပြုလုပ်သည့် ပူးတွဲစစ်ဦးစီးချုပ်များ ညီလာခံအစီအစဉ်၌
မြန်မာပြည်ကိစ္စမှာ ဦးစားပေးနေရာတွင် ပါဝင်လာခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်သို့
ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မည့် စစ်ဆင်ရေးကို ၁၉၄၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် စတင်
ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဥရောပရှိ ဒုတိယစစ်မျက်နှာအတွက် ဗြိတိသျှ ကမ်းထိုး
ရေယာဉ်များအားလုံးကို အသုံးပြုရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အမေရိကန် ရေတပ်
အနေဖြင့် မြန်မာပြည်အတွက် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရေး ရေယာဉ်များ ပို့ပေးရ
မည် ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါ ညီလာခံ၌ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ကာဆာဘလင်ကာ အစည်းအဝေးအပြီးတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအာနီး^၂ နှင့်
ဖီးလ်မာရှယ်ဒီးလ်^၃ တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝေဗယ်နှင့် စတီးဝဲလ်တို့အား တွေ့
ဆုံဆွေးနွေးရန် ဒေလီမြို့သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။

မြန်မာပြည်သို့ ပဏာမ စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ရာတွင် စတီးဝဲလ်၏ တပ်များ
သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်၏ လက်အောက်တွင် လိုက်ပါကြရမည်။ သို့သော်
ယူနန်မှ ဝန်ထမ်းတပ်များနှင့် ပေါင်းဆုံမိပြီးချိန်တွင် တရုတ်တပ်များအားလုံး
ကို ချန်ကောရိုတ်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ရောက်ရှိစေရမည်ဟု ၎င်းတို့သဘောတူ
ညီကြသည်။

၎င်းတို့သည် ဒေလီမှ ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်၍ ချုံကင်းသို့
လေကြောင်းခရီးဖြင့် သွားကြသည်။ ထိုသို့ သွားရောက်ကြခြင်းမှာ လေတပ်၏
အခန်းကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကောရိုတ်နှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြရန် ဖြစ်သည်။
တရုတ်လေတပ်အနေဖြင့် လုံးဝ ကစဉ့်ကလျား ဖရိဖရဲ ဖြစ်နေသည့်တိုင်အောင်
ချင်းနောက်၏ အားပေးအားမြှောက်မှုဖြင့် ချန်ကောရိုတ်က လေယာဉ်များ ပို၍
ပို၍ ရရှိရေးကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။

၁။ Casablanca ၂။ General Arnold ၃။ Field Marshal Dill

ထို့ပြင် ချင်းနောက်အား စတီးဝဲလ်၏ ကွပ်ကွဲမှုအောက်တွင် မထားဘဲ
ဣတိလပ်စွာ ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုရန်လည်း ချန်ကေရှိတ်က တောင်းဆို
သည်။

သို့သော် စစ်ဦးစီးဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက စစ်ဆင်ရေးနှင့် မဆိုင်သော အသေး
အမွဲကိစ္စများကို ဆွေးနွေးခြင်းမပြုရန် ပြန်ကြားခဲ့ကြသည်။ ဤအခြေအနေတွင်
စတီးဝဲလ်က ချန်ကေရှိတ်အား စိန်ခေါ်တော့သည်။ ရေတပ်အကူအညီ မပါဘဲ
မြန်မာပြည်ကို တိုက်မလား မတိုက်ဘူးလားဟု အပြတ်မေးခြင်း ဖြစ်၏။ ချန်
ကေရှိတ်မှာ ဒေါသပူပန်ထလေတော့သည်။

စတီးဝဲလ်က သူ၏ မှတ်တမ်းတွင်-

‘သူမကြိုက်လို့ လဲသေချင်သေပေရော ဒီအချက်ကို မေးရတော့မှာပဲ။
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာနီးနဲ့ ဒီးလ်တို့ဟာ ဒီက အခြေအနေကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
ဖြတ်ပြတ်သားသား မသိရှာကြဘူး၊ သိသွားကြရင်လည်း ခေါင်းခဲကုန်ကြမှာပဲ’

ချင်းနောက်၏ တရုတ်လေတပ် အားဖြည့်ရေး စီမံကိန်းကို စတီးဝဲလ်
က ဆန့်ကျင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ် အာနီးနှင့် စစ်ဝန်ကြီး
စတင်ဆန်တို့က စတီးဝဲလ်ဘက်တွင် ရှိနေကြဆဲဖြစ်သော်လည်း သမ္မတရစေ့၏
အထူးကိုယ်စားလှယ် ဝင်ဒယ်ဝီလ်ကီနှင့် ဟော့ပ်ကင်တို့ အပါအဝင် ချင်းနောက်
တို့လားသူတစ်စုတို့က သမ္မတထံ နားပေါက်အောင် တင်ပြခဲ့ကြသဖြင့် သမ္မတက
ငှား၏ စစ်အကြံပေး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

၁၉၄၂ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ရစေ့က ပေးပို့သောစာတွင်
စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်အပေါ် ဆက်ဆံပုံ လွဲမှားနေကြောင်း၊ လူဦးရေသန်း
၅၀၀ ကျော်တို့၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးကို မာရေကျောရေ ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်းမှာ
သေဋ္ဌ်လှကြောင်း၊ အဓိကထား စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ ချင်းနောက်ဦးစီးသော
တရုတ်လေတပ်၏ မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါမှုဖြစ်ကြောင်း၊ ချင်းနောက်အနေဖြင့်
ငှား၏ စစ်ဆင်မှုများနှင့် နည်းဗျူဟာများကို လုံးလုံးလျားလျား ကွပ်ကဲပိုင်ခွင့်
ရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က ရစေ့၏ စာပါ အချက်များကို တစ်ချက်ချင်း
ဖြေရှင်း၍ စာပြန်ရေးလိုက်သည်။ စတီးဝဲလ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် ၎င်းအနေ
ဖြင့် ယုံကြည်မှုရှိကြောင်းကိုလည်းမာရှယ်က ထပ်လောင်း ဖော်ပြလိုက်သည်။

အကယ်၍ ချင်းနောက်၏ လေတပ်က ဂျပန်တပ်များကို လေကြောင်းမှ သွား၍ ရန်စမည်ဆိုပါက ဂျပန် ကြည်းတပ်က ချက်ချင်း တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်လိမ့် မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂျပန်တပ်များအနေဖြင့် တရုတ်လေယာဉ်ကွင်းများကို ရုတ် တရက် ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဖြစ်လာပါက အာဟာရပြတ်လပ် လစာကြေးငွေလည်း မရ၊ လှေကျင့်မှုလည်း အပြည့်အဝ မရှိ၊ ဖြစ်သလိုနေ ဖြစ် သလိုစားနေကြရပြီး အဂတိလိုက်စားမှုများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည့် တရုတ်တပ် များသည် ဂျပန်တပ်များကို ဟန့်တားနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် မာရှယ်က ရုစဉ်အား အထူးသဖြင့် သတိပေး ရေးသားလိုက်သည်။

သမ္မတ ရုစဉ်ထံမှ စာရေးလိုက်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်၏ အကျပ်အတည်းမှာ ပို၍ ဆိုးရွားလာသည်။ ဟမ်တောင်တန်းကို ဖြတ်ကျော်၍ လေကြောင်းဖြင့် ပေးပို့နေသော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းပမာဏမှာ တစ်လလျှင် ပျမ်းမျှ တန်ချိန် ၃၀၀၀ သာ ရှိတော့ရာ ထိုအခြေအနေကြောင့် ချင်းနောက်နှင့် အမြဲလိုလို စကားများနေရသည်။

ဤကြားထဲ၌ပင် အမြောက်နှင့် ခြေလျင်တပ် လှေကျင့်ရေးကျောင်းများကို ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချင်းအား တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်များ၏ ဦးစီးချုပ် အဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်ခဲ့သည်။ သင်တန်းကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း တရုတ်စစ်သားများ အလုံအလောက် မရရှိပြန်ချေ။

တရုတ်တပ်မမှူးများသည် သင်တန်းကျောင်းသို့ စေလွှတ်မည်ဟု ကတိ ပေးထားသည့် လူဦးရေ အချိုးအစားအတိုင်း မပို့ဘဲ ထက်ဝက်ခန့်ကိုသာ ပို့ခဲ့ သည်။ ပို့လိုက်သော အရာရှိများကလည်း သင်တန်းသို့ လိုလိုလားလား တက် ရောက်ခြင်း မရှိရုံမက သင်တန်းအပေါ် လေးအနက်မထားဘဲ နေကြသည်။

ထိုကာလအတွင်း လေယာဉ်ကွင်းများ တည်ဆောက်ရေးကိစ္စသည် ဦးစားပေးအဆင့်တွင် ရောက်ရှိနေသည်။ ချန်ကေရှိတ်အနေဖြင့် ၎င်း၏ လေတပ် ကို လျင်မြန်စွာ တိုးမြှင့်တည်ဆောက်နိုင်မည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် လေယာဉ် ကွင်းများ တည်ဆောက်ရေးကိစ္စကို စိတ်အားထန်သန်စွာ ထောက်ခံအားပေးသည်။

ချန်ကေရှိတ်သည် သမ္မတရုစဉ်အား ချင်းနောက်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ရန်ပင် လှမ်း၍ မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်က ထိုအစီအစဉ်ကို ကန့်ကွက်သည်။ ထို့ကြောင့် ရုစဉ်က ချင်းနောက်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် စတီးဝဲလ်ကိုပါ ခေါ်ယူ တွေ့ဆုံရသည်။ ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်အဆင့် ရာထူးရရှိနေပြီး အမှတ် ၁၄

ဆတပ်ကို တရားဝင် ဦးစီးကွပ်ကဲနေပြီဖြစ်သော ချင်းနောက်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီဝဲလ်သည် ၁၉၄၃ ခုနှစ် မေလတွင် ဝါရှင်တန်သို့ အတူတကွ ပြန်သွားကြပြီး သမ္မတနှင့် သီးခြား တွေ့ဆုံကြရသည်။

ချင်းနောက်က သမ္မတရစဉ်အား ရှေးဦးစွာ တွေ့ဆုံသည်။ ဂျပန်တပ်များအား ခြောက်လအတွင်း တိုက်ထုတ်နိုင်မည်ဆိုသော ၎င်း၏ စီမံကိန်းကို တင်ပြသည်။ အကယ်၍ ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်ပေးပို့နိုင်မည် ဆိုပါက ဂျပန်သင်္ဘောများ သယ်ယူပို့ဆောင်မှုတန်ချိန် ၁၀၀၀၀၀၀ အထိကို မိမိ၏ ဆတပ်က နှစ်မြှုပ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ချင်းနောက်က ပြောကြားသည်။ နိုင်ငံတော်ချုပ်ကို သမ္မတ ရစဉ်ကလည်း လက်ခံသည်။ ထို့အပြင် ချင်းနောက် အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်နှင့် စတီးဝဲလ်တို့အား အသိပေးရန် မလိုဘဲ မိမိနှင့် တိုက်ရိုက်စာရေး ဆက်သွယ်ခွင့် ရှိကြောင်းဖြင့်လည်း သမ္မတ ရစဉ်က အခွင့်ထူးပေးလိုက်သည်။

မိမိအပေါ် ဆန့်ကျင်ဘက် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း စိစစ်မိသော စတီးဝဲလ်က သူ၏ သဘောထားများကို ရှင်းပြခြင်း မပြုတော့ပေ။ ကြာမီ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က သမ္မတရစဉ်အနေဖြင့် ချင်းနောက်၏ အစီအစဉ်ကို ချက်ချင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆန္ဒရှိနေကြောင်း စတီးဝဲလ်ကို ပြောကြားလိုက်သည်။

ထရိုင်ဒင့်ညီလာခံ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နေချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် စာတမ်းတစ်စောင်ကို ပြုစုသည်။ ထိုစာတမ်းသည် တရုတ်ပြည် ပြဿနာအားလုံးကို ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက် ဆုံးသပ်ရေးသားထားသော လက်ရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်း၏စာတမ်းပါ အချက်အလက်များ၏ အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- (၁) သမ္မတသည် ချန်ကေရှိတ်၏ စရိုက်လက္ခဏာ၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အစွမ်းအစကို သဘောမပေါက်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။
- (၂) ဗြိတိသျှနှင့် တရုတ်တို့သည် ၎င်း၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို အမေရိကန်တို့အပေါ်သို့ ပုံချရန် ကြိုးစားနေကြသည်။
- (၃) ချန်ကေရှိတ်၏ လေတပ်အစီအစဉ်များသည် ထိရောက်သော ကြည်းတပ်များ ဖွဲ့စည်းရေးကို ဟန့်တားလိမ့်မည်။

- (၄) လေတပ်လှုပ်ရှားမှုများသည် ယူနန်ပြည်နယ်တစ်ခုလုံးကို ဂျပန်တို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်အောင် ရန်စသလို ဖြစ်လိမ့်မည်။
- (၅) ချန်ကေရှိတ်သည် စိတ်ကူးတည်ရာ ထွေရာလေးပါး မဟာဗျူဟာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်လိမ့်မည်။
- (၆) ချန်ကေရှိတ်သည် အမေရိကန်တပ်များကို သူ့ခြေသူ့လက်လုပ်ရန် ကြိုးစားလာလိမ့်မည်။
- (၇) ချန်ကေရှိတ်သည် မိမိအား ဖယ်ရှားလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် သူ့သဘော ကျ လက်ညှိုးထောင် ခေါင်းညိတ်သမားတစ်ယောက်ကို ရယူလိမ့်မည်။
- (၈) တရုတ်တို့သည် အမေရိကန်တို့ထံမှ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို စစ်ပြီးကာလ ရည်မှန်းချက်များအတွက် အားပြုနိုင်ရန် သိုဝှက်ထား လိမ့်မည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်တားဆီးရေး နည်းလမ်းများ အဖြစ် စတိုးဝဲလ်က အောက်ပါအချက်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြသည်။

- (၁) တရုတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံရေးအားလုံးကို စစ်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းကြောင်း များဖြင့်သာ ဆက်ဆံသွားရန်။
- (၂) အိမ်ဖြူတော်သို့ နောက်ဖေးပေါက်က ဝင်မှုများကို လုံးဝ ပိတ်ပင်ရန်။
- (၃) မိမိအား ချန်ကေရှိတ်နှင့် အပေးအယူ လုပ်ခွင့်ပြုရန်။
- (၄) မိမိအား သမ္မတ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ရန်နှင့် ဝိလ်ကီ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြန်ခေါ်ထားရန်။
- (၅) အမေရိကန် တပ်များအပေါ် ချန်ကေရှိတ်၏ ထိန်းချုပ်ကွပ်ကဲပိုင်ခွင့်ကို လျှော့ချရန်။
- (၆) မဟာဗျူဟာ အစီအစဉ်များကို ကာလကန့်သတ်ချက်များဖြင့် ပြတ်ပြတ် သားသား ချမှတ်ရန်နှင့် ထိုအစီအစဉ်များကို ချန်ကေရှိတ်က လိုက်နာ ပါမည်ဟု ကတိကဝတ် ပြုစေရန်။
- (၇) အမေရိကန်တပ်များကို အိန္ဒိယသို့ စေလွှတ်ရန်။
- (၈) တရုတ် အမေရိကန် ငွေကြေးဖလှယ်နှုန်းကို ပြောင်းလဲရန်။

တရုတ်တို့ကမူ အခြေအနေ အားလုံးကို ၎င်းတို့ စိတ်ကြိုက်ခြယ်လှယ် ခွင့်ရနေပြီဟု ခံယူထားကြသည်။ မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် တီဗီဆွန်းက အမေရိ ကန်တို့ထံမှ လေကြောင်းဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့မှုတိုးမြှင့်ခြင်း

ပြုလျှင် တရုတ်ပြည်အနေဖြင့် ဂျပန်တို့နှင့် သီးခြား ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုရလိမ့်မည်ဟူ၍ပင် အမေရိကန်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်များအား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြောကြားသည်အထိ ဖြစ်လာသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဆွန်းသည် သမ္မတနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံသည်။ သမ္မတက ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ချင်းနောက် (တရုတ်လေတပ်) အတွက် ဆောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတန်ချိန် ၄၇၀၀ ပို့ပေးမည် ဖြစ်ပြီး နောက်ထပ် ၂၀၀၀ ကို အထွေထွေကိစ္စရပ်များအတွက် ပေးပို့မည် ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးလိုက်ရသည်။

ဤအတောအတွင်း စတီးဝဲလ်သည် မြီတီသျှဝန်ကြီးချုပ် ချာချီနှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဗဲတို့နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့ပြီးနောက် ခါးသီးသော ဝေဖန်ချက်များကို ၎င်း၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ရေးသားခဲ့သည်။

'ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဗယ်ကို စစ်မျက်နှာ တာဝန်ခံအဖြစ် ထားလိုက်ကတည်းက ရုံးခိုမိဖို့ဆိုတာ မလွဲမရှောင်သာ ဖြစ်လာတော့တာပဲပေါ့။ ပြောကြတမ်းဆိုရင် အဓိက အကြောင်းရင်းကတော့ ချာချီက ရုစဗဲကို သူ့အိတ်ထောင်ထဲ ထည့်ထားခဲ့တာကြောင့်ပဲ။ အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ပစိဖိတ် စစ်မျက်နှာကို သိပ်ပြီး စိတ်ဝင်စားမှု မရှိကြဘူး။ အမေရိကန်သမ္မတကို သူတို့ခိုင်းလိုရာ ခိုင်းလိုရအောင် လုပ်ပြီး သူတို့က မိမိနဲ့နေကြတယ်။ သမ္မတ ရုစဗဲကလည်း ကျုပ် ပြောချင်တာကို ပြောအောင် ဟန့်ခဲ့တယ်။ ကျုပ်က နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကြားဖြတ်ပြီး ပြောခဲ့ပေမယ့် ချာချီက စကားလမ်းကြောင်း ပြောင်းပြီး လမ်းလွဲခဲ့တယ်။ ထရိုင်ဒင့် ညီလာခံ နှုတ်ဆက် ညစာစားပွဲမှာ ချာချီရဲ့ စကားတွေကို သာယာပြီး နေခဲ့တယ်'

မည်သို့ရှိစေ စတီးဝဲလ်က ချာချီအား အိန္ဒိယရှိ မြီတီသျှတပ်များ တက်ကြွမှုမရှိဘဲ ကတ်ဖဲရပ်ဖဲလုပ်နေကြကြောင်း စသည်ဖြင့် ခပ်ပြတ်ပြတ် ပြောဖြစ်အောင် ပြောခဲ့သေးသည်။ အဆိုပါ ထရိုင်ဒင့်ညီလာခံမှ စတီးဝဲလ်အတွက် အမြတ်တစ်ခုမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝေဗယ်၏ နေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အော်ချင်လက်အား အစားထိုး တာဝန်ပေးကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းပေတည်း။

ထရိုင်ဒင့်ညီလာခံအပြီး ချုံကင်းသို့ စတီးဝဲလ် ပြန်လာပြီးနောက် ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ချင်းနောက်၏ အမှတ် ၁၄ လေတပ်က ဂျပန် သင်္ဘောများကို ပထမအကြိမ် စတင်တိုက်ခိုက်၏။ ပထမတိုက်ခိုက်မှုမှာ လုံးဝ ဆီရောက်မှု မရှိဘဲ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်ရာတွင်

General Sir Dlaude Auchinleck

ဂျပန်သင်္ဘောငယ်နှစ်စင်းကို နှစ်မြှုပ်နိုင်ခဲ့၏။ ဂျပန်တို့က ချက်ချင်း တုံ့ပြန် တိုက်ခိုက်ရာ ချင်းနောက်၏ လေတပ်သည် ရှေ့တန်းလေယာဉ်ကွင်းနှစ်ခုမှ ဆုတ်ခွာပေးခဲ့ရ၏။

ခွေရာသီတစ်ခုလုံးတွင် ချင်းနောက်၏ လေတပ်က ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်လလျှင် ဂျပန်သင်္ဘောတန်ချိန် ၄၀၀၀၀ ကို နှစ်မြှုပ်ခဲ့သည်ဟု ကြေညာခဲ့သော် လည်း တရားဝင်မှတ်တမ်းများတွင်မူ တန်ချိန် ၃၀၀၀ နီးပါးခန့်သာ နှစ်မြှုပ်နိုင် ခဲ့၏။ ချင်းနောက်၏ လေယာဉ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမှာမူ ကြီးမားလှသည်။ ထို့ အပြင် ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်၍ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့မှုမှာလည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ကျဆင်းခဲ့ရလေသည်။ ဂျပန်တို့၏ တုံ့ပြန်မှုပြင်းထန်လာ ချိန်တွင် ချင်းနောက်အနေဖြင့် ဟမ်တောင်တန်းကို ကာကွယ်ရန်ပင်လျှင် အကျပ် ဆိုက်နေခဲ့သည်။

ချင်းနောက်၏ အစီအစဉ်များအား ဦးစားပေးရေးအတွက် ၁၉၄၃ ခုနှစ် မေလက ချမှတ်ခဲ့သော ထရိုင်ဒင့် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြား ဂယက်များကိုပါ ထလှာစေခဲ့သည်။ အဓိက အရေးပါသော အမေရိကန်ဆောက် လုပ်ရေးတပ်ဖွဲ့များသည် လီဒိုလမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်နေရာမှ ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာ ရှိ လေယာဉ်ကွင်းများ တည်ဆောက်ရေးဆီသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြရသည်။ ရှေ့တန်း လေယာဉ်ကွင်းလေးကွင်းကို ဇူလိုင်လတွင် အပြီးသတ် တည်ဆောက်ပေးနိုင် ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ၁၉၄၃ ခုနှစ် မတ်လမှ သြဂုတ်လအတွင်း လီဒိုလမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်မှု အခြေအနေမှာ သုံးမိုင်မျှသာ ပြီးစီးသည်ကို စတီးဝဲလ်က တွေ့ရှိလာရသည်။

ထရိုင်ဒင့်ညီလာခံ အပြီးကာလတွင် မိမိအပေါ် သမ္မတက ချီးနှိမ်နေသည် ဟု စတီးဝဲလ်က ခံစားမိခဲ့သည်။ ထိုအခြေအနေအပေါ် ချန်ကေရှိတ်ကလည်း အခွင့်အရေး ပို၍ ပို၍ ယူလာသည်။ တရုတ်ပြည်တွင်းရေး ပြဿနာများကလည်း ဝန်ထမ်းတပ် ဖွဲ့စည်းရေးအစီအစဉ်ကို ပျက်ပြားစေမည့် အန္တရာယ်ဖြစ်လာ နေသည်။

တပ်မအသစ်များ ဖွဲ့စည်းပေးမည် ဟူသော ကတိပြုချက်မှာလည်း အကောင်အထည်ပေါ်မလာချေ။ ဒေသဆိုင်ရာ စစ်ဘုရင်ခံများက ချန်ကေရှိတ်၏ ညွှန်ကြားချက်ကို အရေးမစိုက်ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဝန်ထမ်းအတွက် စုဆောင်းထားသော လက်နက်များမှာလည်း တရုတ်ပြည်

မြောက်ပိုင်းတွင် ကွန်မြူနစ်များအား တိုက်ခိုက်နေသည့် တပ်များထံတွင် ပြန်
သွှေရောက်ရှိနေသည်။ ချန်ကေရှိတ်ကိုယ်တိုင်လည်း ထက်မြက်ထိရောက်သော
စစ်တပ်တစ်တပ် ထူထောင်ရေးကို လိုလားဟန် မရှိ။ ထိုသို့သော စစ်တပ်ကို
ဖွဲ့စည်းလိုက်လျှင် ထိုတပ်၏ တပ်မှူးချုပ်သည် မိမိအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်လာ
နိုင်သည်ဟု ချန်ကေ ယူဆပုံရသည်။

ဝန်ထမ်းတပ်အတွက် စုဆောင်းထားသော တပ်သားများအနက် ၇၀
ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာလည်း မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါကြောင့် လည်းကောင်း၊ အခြားရောဂါ
များကြောင့် လည်းကောင်း တပ်သို့ အဝင်မခံဘဲ ဖယ်ရှားခဲ့ရပြန်သည်။

ထိုအချိန်တွင် စတီးဝဲလ်က ဆော်ဆီ^၁ ဟု အမည်ပေးထားသော မဟာ
မိတ်တပ်ဖွဲ့များ၏ မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေးစီမံကိန်းကို ချန်ကေရှိတ်ထံ တင်ပြရာ
ချန်ကေ အချိန်ဆွဲထားပြီး အစီအစဉ်များကို ဝေဖန်သည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်
ဆော်ဘက်မှ ရေကြောင်း စစ်ဆင်မှုများ၏ အခြေအနေကို အသေးစိတ် တင်ပြ
ချန်လည်း တောင်းဆိုသည်။ စတီးဝဲလ်မှာ ၎င်း၏ ရင်တွင်းခံစားချက်များကို
ဆွဲစဉ်မှတ်တမ်းတွင် ပျစ်ပျစ်နစ်နစ်ရေး၍သာ ဖွင့်ချမိတော့သည်။

“ဒီသတ္တဝါကောင်ဟာ ငါတို့ ဘာလုပ်မလဲဆိုတာကို အတွင်းကျကျ
စုံစမ်းနေတာပဲ။ ငါတို့ကတော့ သူ့အတွက် တပ်သားတွေ၊ လက်နက်ကိရိယာတွေ၊
ဆေးယာဉ်ပျံတွေ၊ ဆေးဝါးပစ္စည်းတွေ၊ အချက်ပြကိရိယာတွေ၊ မော်တော်ကားတွေ
မရရအောင် ကျောကွဲမတတ် ကြီးစားလုပ်ပေးနေကြရတယ်။ သူ့ရဲ့ အသုံးမကျ
တဲ့ ခွေးလှေးဂျပိုးတွေကို လေ့ကျင့်ပေးနေကြရတယ်။ သူ့ရဲ့ အသုံးမကျတဲ့ စစ်
ဦးစီးချုပ်ကို အားပေး ထောက်ခံနေရတယ်။ ဒီလူဟာ တကယ်တော့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ
အကြီးမားဆုံးသော တတ်ယောင်ကားကြီးပဲ။ ဘာတစ်ခုမှ ဟုတ်တိပတ်တိ
သိနားလည်တာ မဟုတ်ဘူး။ အလကားလူ”

ချန်ကေရှိတ်အနေဖြင့် မြောက်ပိုင်းရှိ ကွန်မြူနစ်များကို တိုက်ခိုက်ရာတွင်
အသုံးပြုနေသော တပ်များကို ပြန်စုစည်းပြီး မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေးတွင် သုံး
မည် မသုံးမည်ကိုလည်း စတီးဝဲလ်က မသေမချာ ဖြစ်နေသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင်မူ မြန်မာပြည် တိုက်ခိုက်ရေး
အတွက် ချန်ကေရှိတ်က စာဖြင့် ရေး၍ သဘောတူညီလိုက်သည်။

၁။ Saucy

လော့ဒ်လူဝီ မောင့်ဘက်တန်၏ လက်အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားရှိရန် ကွာဒရင့် ညီလာခံက သဘောတူညီလိုက်သည်။ စတီးဝဲလ်သည် မောင့်ဘက်တန်၏ လက် ထောက်အဖြစ် တရုတ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပြုလုပ်သွားရန် တာဝန်ပေး ခြင်း ခံရသည်။

အင်္ဂလိပ်နှင့် အမေရိကန်တို့ ပူးပေါင်းထားသည့် 'အက်စ်အီးအေစီ' ၏ အရှေ့တောင်အာရှ စစ်ဌာနချုပ်အစုတွင် မြန်မာပြည်၊ သီဟိုဠ်၊ ဆူမတ္ထရာနှင့် မလေးယားတို့ ပါဝင်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မပါဝင်ချေ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး အော်ချင်လက် ကွပ်ကဲသော အိန္ဒိယစစ်ဌာနချုပ်အောက်၌ ဆက်လက် တည်ရှိဆဲ ဖြစ်သည်။

ချန်ကေရှိတ်သည်လည်း တရုတ်စစ်မျက်နှာ၏ စစ်သေနာပတိချုပ် (ဂျင်နရယ် လီဆိုမို) အဖြစ် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်နေရဆဲ ဖြစ်သည်။ စတီးဝဲလ် သည် ချန်ကေရှိတ်၏ စစ်ဦးစီးချုပ်တာဝန်နှင့် တရုတ်မြန်မာ အိန္ဒိယ စစ်မျက်နှာ ၏ အမေရိကန်တပ်များ၏ တပ်မှူးချုပ်တာဝန်ကို ဆက်လက် ထမ်းရွက်နေရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် အက်စ်အီးအေစီ၏ ဒုတိယတပ်မှူးအဖြစ် သာ အာဏာရရှိထားသော်လည်း တရုတ်တပ်များကိုမူ လုံးဝ အကြွင်းမဲ့ စီမံ နေ့ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသည့်ပြင် အိန္ဒိယစစ်ဌာနချုပ်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ ရမ်ဂါးစစ် ကြောင်းတွင် လေ့ကျင့်နေသော တရုတ်တပ်မများကိုလည်း အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ စတီးဝဲလ်က မဟာမိတ်စစ်ဌာနချုပ်များ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ပတ်သက်၍ 'ဒါဟာဝေဗယ်၊ အော်ချင်လက်၊ မောင့်ဘက်တန်၊ ချန်ကေရှိတ်၊ အလက်ဇန္ဒားနဲ့ စတီးဝဲလ်တို့ကို ရောမွှေထားတဲ့ တရုတ် ပဟေဠိတစ်မျိုးလို ဖြစ်နေပြီ' ဟု မှတ် ချက်ချခဲ့သည်။

ဤမျှ ရှုပ်ထွေးနေသည့် ကြားမှပင် စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်ထံသို့ ၁၉၄၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် စာတမ်းတစ်စောင် တင်သွင်းလိုက်သည်။ ထိုစာတမ်းတွင် ချန်ကေရှိတ် ကတိပြုထားသော ပထမအသုတ် တပ်မပေါင်း ၃၀ ၏ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် ရိက္ခာဖြည့်တည်းရေးကိစ္စများကို ဖော်ပြထားသည်။

ဂျပန်တပ်များ တရုတ်ပြည်မြောက်ပိုင်း ဒေသများသို့ ရွှေ့ပြောင်းစေရန် နှင့် ဂျပန်ခံစစ်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွာဟသွားစေရန် တရုတ်ကွန်မြူနစ်တပ်မ များ အပါအဝင် တရုတ်စစ်တပ်အားလုံးက ဂျပန်တပ်များကို ရှေ့တန်းစစ် မျက်နှာအားလုံး၌ တစ်ပြိုင်တည်း တိုက်ခိုက်သွားကြရန်လည်း အတည်အလင်း အကြံပြုထားသည်။

တစ်ချိန်ကမူ ချန်ကေရှိတ်၏ ဇနီးသည် မိမိအားချင်းနောက်နှင့် အစားထိုးရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်ဟု စတီးဝဲလ်က ယုံကြည်ခဲ့သည်။ သို့သော် ယခုအခါတွင်ကား မိမိအပေါ်တွင် မဒမ်ချန်ကေရှိတ်က လိုလားနေပြန်ချေပြီဟု သဘောပေါက်လာရပြန်သည်။

စတီးဝဲလ်က မဒမ်ချန်ကေရှိတ်ကို 'မေ'ဟု အတိုကောက်ခေါ်သည်။ မေတို့ မိသားစုမှာ အလွန်ပင် အံ့ဩစရာကောင်းသည်။ မေ၏ အစ်ကို တီဗွီဆွန်းမှာ အမေရိကန်ဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူမ၏ ညီမတစ်ဦးမှာ တရုတ်ပြည်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာကွန်၏ ဇနီးဖြစ်၏။ မေ၏ အစ်မမှာ ကွယ်လွန်သူ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဆွန်ယက်ဆင်၏ ဇနီးဖြစ်၏။ မဒမ်ချန်ကေရှိတ်က စတီးဝဲလ်အား ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲထောက်ခံလာခြင်းသည် တီဗွီဆွန်းနှင့် သူမတို့အကြား သဘောကွဲလွဲမှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်၏။ တီဗွီဆွန်းမှာ ယခုအခါ စတီးဝဲလ်အပေါ် ပုန်းလှိုင်း ကွယ်လှိုင်း အကောက်ကြံခြင်း မဟုတ်တော့ဘဲ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဆန့်ကျင်နေပြီ ဖြစ်သည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တီဗွီဆွန်းသည် နယူးဒေလီမြို့တွင် မောင့်ဘက်တန်နှင့် သမ္မတ၏ အကြံပေး အရာရှိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆိုမာဗယ် တို့အား တွေ့ဆုံရာ၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အား ပြန်ခေါ်ရန် သဘောတူညီထားပြီး ဖြစ်၍ မောင့်ဘက်တန်၏ လက်ထောက်အဖြစ် စတီးဝဲလ်အား ခန့်အပ်မည် ဆိုလျှင် အကြီးအကျယ် မှားယွင်းမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆိုမာဗယ်နှင့် မောင့်ဘက်တန်တို့က စတီးဝဲလ်အား ပြန်ခေါ်ရေးကိစ္စကို ခါးခါးသီးသီး ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ အခြေအနေ အားလုံးသည် စတီးဝဲလ်၏ နောက်ကွယ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တီဗွီဆွန်း၏ တင်ပြချက်များကို စတီးဝဲလ်က ပြန်လည်ကြားသိသွားသည့် အချိန်၌မူ ထုံးစံအညွှန်း ဧည့်သူပုန်ထတော့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် အရုံးမထွက်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တီဗွီဆွန်းအား ကျန်းမာရေးအကြောင်းပြ၍ အနားယူခိုင်းထားပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တီဗွီဆွန်းသည် လအတန်ကြာ ခြေမရှုပ်နိုင်ဘဲ ငြိမ်နေရတော့မည် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် မောင့်ဘက်တန်သည် ယူနန်ရှိ တရုတ်ဝန်ထမ်း တပ်များ အပါအဝင် မြန်မာပြည် စစ်မျက်နှာရှိ တရုတ်တပ်များအားလုံးကို စတီးဝဲလ်၏

၁။ General Somervell

ရည်ရွယ်ချက်မှာ စစ်အတွင်း တရုတ်တို့ ဆက်လက်ပါဝင်နေစေရန် တရုတ်ပြည်သို့ ကုန်းလမ်းခရီး ပွင့်စေရေးနှင့် တရုတ်ပြည်၌ အခြေစိုက်မည့် လေတပ်ဖွဲ့များ တည်ဆောက်ရေးတို့ ဖြစ်သည်။

အဓိက ဦးစားပေးအဖြစ် တရုတ် ကြည်းတပ် လက်နက်တပ်ဆင်ရေး ကို ရည်ရွယ်ထားသည်။ မြန်မာပြည် ကန့်သတ်တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရေးတွင် မြစ်ကြီး နားသို့သွားသော ဟူးကောင်းနှင့် မိုးကောင်း တောင်ကြားဒေသကို ထိုးဖောက် တိုက်ခိုက်ရေးကိစ္စ ပါဝင်သည်။

ဟူးကောင်းနှင့် မိုးကောင်း တောင်ကြားဒေသတစ်လျှောက်ကို သိမ်းပိုက် မိပြုဆိုပါမူ ထိုကဲ့သို့ သိမ်းပိုက်မိခြင်းသည် အတိုင်းထက်အလွန် အဖိုးတန်သော သိမ်းပိုက်မှုပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနေရာတွင် အသုံးဝင်သော လေယာဉ်ကွင်း တစ်ခုရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လေယာဉ်ကွင်းကို ယခု လောလော ဆယ်တွင် ဂျပန်တပ်များက အသုံးပြုလျက် ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ အသုံးပြုနေခြင်း မှာ ဟမ်တောင်တန်းဆီမှလာမည့် လေကြောင်းလမ်းကို အဟန့်အတားပြုရန်နှင့် အနှောင့်အယှက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

ထိုလေယာဉ်ကွင်းကို မဟာမိတ်တို့က သိမ်းပိုက်မိမည်ဆိုပါက တရုတ် ပြည်သို့ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ တင်ပို့ရာ၌ ခရီးတိုသွားမည်ဖြစ်ပြီး ပစ္စည်းများ ပိုမိုပေးပို့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်တွင် အောင်ပွဲဆင်တိုက်ပွဲများ မစတင်မီ အိန္ဒိယနှင့် အာသံရှိ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပြဿနာကို ပြီးပြတ်အောင် ဖြေရှင်းရမည် ဖြစ်ကြောင်း ကွာဒရင့် ညီလာခံက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် လီဒိုလမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်ရေးနှင့် ကာလကတ္တားမှ စတင် ပြီး ကုမင်းတွင် အဆုံးသတ်မည့် ပိုက်လိုင်းဆက်သွယ်ရေး ကိစ္စရပ်များကို အရှိန် အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိသည်။

အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့များသည် ဗြဟ္မပုတ္တရ မြစ်ကြောင်းတွင် ဖောင်ဖြင့် ခရီးသွားလာရေး လုပ်ငန်းများ စတင်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယမြို့ပြ အာဏာပိုင်များကလည်း အာသံရထားလမ်း အစိတ်အပိုင်းများကို အမေရိကန်တပ်များအား သိမ်းယူ အသုံးပြုခွင့်ပေးရန် သဘောတူညီထားသည်။

အဆိုပါ ရထားလမ်း အစိတ်အပိုင်းများသည် စတီးဝဲလ်အတွက် အဓိက အရေးကြီးရုံမျှမက အင်ဖားရှိ ဗြိတိသျှတပ်များ တိုးမြှင့်တည်ဆောက်ရေးအတွက်

လည်း အထူးအရေးပါ အရာရောက်သည်။ ဘီ ၂၉ လေတပ်ဖွဲ့များ တိုးမြှင့် ဖွဲ့
ညှင်းပြီးသည့်အခါတွင် ၎င်းတပ်များကို တရုတ်ပြည်တွင် မထားဘဲ ကာလကတ္တား
တွင် ထားသင့်ကြောင်း၊ တရုတ် ရှေ့တန်း လေယာဉ်ကွင်းများကို လောင်စာ
ဖြည့်တင်းရန်အတွက်သာ အသုံးပြုသင့်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်မိယာ
တ အကြံပြုထားသည်။

ထိုအကြံပြုချက် တစ်ခုတည်းနှင့်ပင်လျှင် ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်
ဆူးပိုးရသည့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်း ဖြန့်ဖြူးရေးကိစ္စမှာ အတော်ပင် အလေးသာနေ
ပြီဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဂျပန်တို့အား ပိုမို နီးကပ်စွာ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်နိုင်မည်
ဖြစ်သည်။ ကွာဒရင့်ညီလာခံ၏ အခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုများမှာ တရုတ်ပြည်
အရှေ့ပိုင်းတွင် မြင်းကျားတပ်၊ ခေါ် ခရီးဝေး ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စုများ
ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် အမေရိကန်တပ်သားများ စေလွှတ်ပေးခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ထိုတိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စုကို ဝင်းဂိတ်၏ ချင်းဒစ်ကွန်မင်ဒိုတပ်များ၊ ပုံစံ
မျိုး ဖွဲ့စည်းသွားရန် ဖြစ်သည်။ ကွာဒရင့်ညီလာခံသို့ ဝင်းဂိတ်သည် ချာချီနှင့်
အတူ ကွီဘက်သို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၎င်း၏ အစီအစဉ်ကို ချာချီနှင့် ရုစဗဲတို့
နှစ်ဦးစလုံးက ထောက်ခံအောင် သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဆလင်းနှင့် စတီးဝဲလ်
တို့ကဲ့သို့သော စစ်မြေပြင် အတွေ့အကြုံရင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအနေဖြင့်မူ ထိုချင်းဒစ်
စစ်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းမျိုးကို အယုံအကြည် သိပ်မရှိကြချေ။

ချင်းဒစ် တပ်များသို့ ပေးသည့် ဦးစားပေး ထောက်ပံ့မှုများသည် ဂျပန်
ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများကို အနှောင့်အယှက်ပေးရန် သက်သက်မဟုတ်
ဘဲ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက် ချေမှုန်းရန် အားယူလျက်ရှိသော ဗြိတိသျှအမှတ် ၁၄
တပ်တော်မှ သမားရိုးကျတပ်များကို အားပျော့သွားစေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့်
ဗြိတိသျှအမှတ် ၁၄ တပ်တော်ကသာလျှင် ပိုမို သာလွန်အားကောင်းသည့် တပ်
များနှင့်အတူ ဂျပန်တပ်များ ရင်ဆိုင်ချေမှုန်းရမည့် တာဝန်ရှိနေသည်။

တပ်များကို အရှိန်အဟုန် တိုးမြှင့်ကာ ဆက်လက် တည်ဆောက်လျက်
ရှိသော သမ္မာရင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်း၏ လက်အောက်ရှိ တရုတ်တပ်မ (၂၂)နှင့်
တပ်မ (၃၈) တို့သည် ဟူးကောင်းတောင်ကြား ထိပ်ဦးပိုင်းဆီသို့ ချီတက်လျက်
ရှိနေစဉ် ချန်ကေရှိတ်၏ ယုံကြည်မှုကို ထပ်မံ ရရှိသဖြင့် ကြည်နူးနေသော
ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ပြဿနာများကို တင်ပြရန် ကိုင်ရိုညီလာခံ
သို့ တက်ရောက်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်နေသည်။

၁။ General Stratemyer ၂။ Zebra Force ၃။ Wingate's Chindits

စတီးဝဲလ်သည် စစ်သေနာပတိချုပ် (ချန်ကေရှိတ်) ဇနီးမောင်နှံနှင့်အတူ ကိုင်ရိုညီလာခံသို့ တက်ရောက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ကိုင်ရိုညီလာခံသည် အမေရိကန် နှင့် တရုတ်ပြည် ဆက်ဆံရေး အထူးပြေလည်မှု ရှိသည်ကို ပြသမည့် အထိမ်းအမှတ် ညီလာခံပင် ဖြစ်သည်။

ကိုင်ရိုညီလာခံကျင်းပရေးအတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်နေသည့် ကာလများတွင်မူ တရုတ်တို့နှင့် စတီးဝဲလ်၏ ဆက်ဆံရေးမှာ မကြုံစဖူး ကောင်းမွန်နေခဲ့သည်။ ကိုင်ရိုညီလာခံတွင် တင်ပြရန်အတွက် အသေးစိတ် အစီအစဉ်များကို စတီးဝဲလ်အား ရေးဆွဲခိုင်းပြီး သူတင်ပြသမျှကို ချန်ကေရှိတ်က မငြင်းတမ်းလက်ခံ သဘောတူ၏။

ဤကဲ့သို့ သဘောတူညီချက်များ ရရှိခြင်းကြောင့် စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် မည်မျှအထိ ကြည်နူးရသည်ဆိုခြင်းကို ၁၉၄၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ ၎င်း၏ မှတ်တမ်းက ဖော်ပြနေသည်။

“အယ်လာက တယ်လီဖုန်းဆက်တယ်။ ညီလာခံကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပီးနပ်က အထူးကျေနပ်နေတယ်လို့ ပြောတယ်။ [ပီးနပ် (မြေပဲတောင့်) ဆိုသည်မှာ ချန်ကေရှိတ်ကို စတီးဝဲလ်က ကွယ်ရာတွင် ခေါ်ဝေါ်သော နာမည်ဖြစ်သည်။] ဒီညီလာခံကတော့ ဘယ်တုန်းကနဲ့မှ မတူအောင် ကျေနပ်စရာကောင်းမယ့် ညီလာခံပါပဲလို့ ပြောသတဲ့။ ကျုပ်ကတော့ ဒီညီလာခံအပေါ် ကျေနပ်ရုံသာမကဘူး၊ ကြည်နူး ပျော်ရွှင်မိတယ်။ ဘယ်လောက်အထိ ပျော်ရွှင် ကြည်နူးနေရဦးမှာပါလိမ့်။ တကယ်ပဲလား၊ အတုအယောင်ပဲလား၊ ဘာလဲတော့ မသိဘူး။”

ကိုင်ရို ညီလာခံ ပြင်ဆင်ရေးကိစ္စများအတွက် ချုံကင်းသို့ ရောက်လာသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟာလေ သည် ချန်ကေရှိတ်နှင့် လည်းကောင်း၊ ဩဇာကြီးသော ညီအစ်မနှစ်ဖော် (မဒမ် ချန်ကေရှိတ်နှင့် ၎င်း၏ ညီမဝန်ကြီးချုပ်ကတော်) တို့နှင့် လည်းကောင်း တွေ့ဆုံပွဲများတွင် စတီးဝဲလ်ကိုပါ ခေါ်သွားခဲ့သည်။

ဟာလေက ယခုအချိန်သည် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်ပြည်အကြား အကျိုးအမြတ်ထွက်မည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု စတင်သည့် ပထမဆင့်ဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချ ယူဆထားသည်။ တရုတ်တို့ကို အဆင်ပြေအောင် စည်းရုံးနိုင်ပါက အာရှတိုက်တွင် အင်အားကောင်းသော ဒီမိုကရက်တစ် တရုတ်ပြည်ကြီးကို အမေရိကန်က ‘အပိုင်မွေး’ ထားနိုင်တော့မည်ဟု ၎င်းက ခံယူခဲ့သည်။

ကိုင်ရိုညီလာခံ

မြန်မာပြည် ထိုးစစ်ဆင်နွှဲရန် အက်စ်အီးအေစီက ပြုစုခဲ့သော အစီအစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်သည့် 'ချန်ပီယံ' အမည်ရှိ စီမံကိန်းကြောင့် စတိုးဝဲလ်၏ ကြံရွယ်ထားချက်များ ကမောက်ကမဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ချန်ပီယံ စီမံကိန်းတွင် တင်ပြထားသော အဆိုပြု ချက်များမှာ-

- စစ်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်သော လီဒိုလမ်းမှ တရုတ်တပ်မအမှတ် ၃၈ နှင့် တပ်မအမှတ် ၂၂ တို့ရှေ့သို့ ဆက်လက် ချီတက်ရေး၊
- အမှတ် ၄ ဗြိတိသျှတပ်မပေါင်းစုသည် ရခိုင်ဒေသအတွင်းသို့ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ လယ်ပိုင်းမှစ၍ ချီတက်ရေး၊
- အမှတ် ၄ ဗြိတိသျှ တပ်ပေါင်းစုသည် စစ်တောင်းအထိ ချီတက် ရေး၊ ဖြစ်နိုင်လျှင် စစ်တောင်းကျော်သည်အထိ ချီတက်ရေး၊
- ခရီးဝေး-ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရေး အုပ်စုများအနေဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီ လတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရေး၊ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုများဖြင့် အင်းတော်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ထားရေး၊ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် တွင် အဓိက ကမ်းတက် စစ်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်သွားရေး၊ မုတ်သုံမိုး များ စတင်ရွာသွန်းသည့် ၁၉၄၄-ခု ဧပြီလကုန်ပိုင်းတွင် စစ်ဆင်မှု အားလုံး အပြီးသတ်ရေး...စသည့် အချက်များ ပါဝင်သည်။

ထိုစီမံကိန်းကို ချန်ကေရှိတ်က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖန်တော့သည်။ အမှတ် ၁၅ ဗြိတိသျှတပ်နှင့် အမှတ် ၄ ဗြိတိသျှတပ်တို့အနေဖြင့် မန္တလေးမြို့အထိ

ချီတက်သင့်ကြောင်း ချန်ကေရီတံက ပြောကြားသည်။ မြန်မာပြည်တွင် လေကြောင်းစစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်နေစဉ် ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်၍ ပေးပို့နေသည့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို တစ်လလျှင် တန်ချိန် ၁၀၀၀၀ ထက် မနည်းပေးပို့ရန်လည်း ချန်ကေရီတံက တောင်းဆိုသည်။

ကိုင်းရီညီလာခံသည် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ကြသူ တစ်စုအကြား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆိုးဆိုးရွားရွား အချင်းများခဲ့ရသည့် ညီလာခံဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည်ရှိ လေတပ်များအတွက် တစ်လလျှင် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်း တန်ချိန် ၁၀၀၀၀ ပေးပို့ရန် ချင်းနောက်က တောင်းဆိုသည်။ ကြည်းတပ်များ မည်သို့ ရရှိမည်ဆိုသည့် အချက်ကိုမူ ချင်းနောက်က ဖြေကြားခြင်း မပြုဘဲနေသည်။ ညီလာခံ၌ အမေရိကန်အချင်းချင်း အကျောက်အကန် စကားများရသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့လည်း စကားများရသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှနှစ်ဖက်လုံးနှင့် တရုတ်တို့လည်း စကားများကြသည်။

စတီးဝဲလ်၏ မှတ်တမ်းတွင်

“၂ နာရီခွဲ။ ကြိုတင်ညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးသို့တက်။ ဂျီမို (စစ်သေနာပတိချုပ်) က တယ်လီဖုန်းဆက်၊ အဆိုပြုချက်များ မတင်ပြရန်ပြော၊ ဂျီမိုလာမည်ဟု သတင်းရရှိ၊ တစ်ခါ သူမလာတော့ဘူးလို့ ပြောပြန်၊ ခဏကြာတော့ သူလာဖြစ်မယ်တဲ့၊ ခုတစ်မျိုး ခုတစ်မျိုး ပြော၊ ဘုရားရေ သူရူးနေပြီထင်တယ်။ ၃ နာရီခွဲမှ တရုတ်ကြီး ရောက်လာတယ်။ ကြောက်စရာ အခြေအနေပဲ။ သူတို့ဘာမှ စောဒက မတက်နိုင်ကြဘူး။ သူတို့က ဝန်ထမ်းတပ်အကြောင်း မေးကြတယ်။ ကျုပ်က အဖြေရတာပေါ့”ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင်မူ စတီးဝဲလ်နှင့် ချန်ကေရီတံတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်နှင့် အဓိက ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ပြုလုပ်သည်။ နိုဝင်ဘာ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မာရှယ်သည် စတီးဝဲလ်ကို ခေါ်၍ သမ္မတထံ သွားတွေ့သည်။

စတီးဝဲလ်၏ အဓိကတင်ပြချက်မှာ အကယ်၍ တရုတ်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်နှင့် တရုတ်တပ်များကို တကယ်တမ်း အာဏာရှိသော အမေရိကန် စစ်ဌာနချုပ်အောက်တွင် ထားလိုလျှင် အခြားကြီးပမ်းမှုအားလုံးသည် အချည်းနှီး အလဟဿသာလျှင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

စတီးဝဲလ်၏ တင်ပြချက်ကို သမ္မတက အလေးမထားလှဘဲ နားထောင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် တိုက်ခိုက်ရေးတပ်များ ရရှိရေးအတွက် စတီးဝဲလ်၏

တောင်းဆိုချက်ကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့်ကား ချုံကင်းသို့ အမေရိကန် မရိန်း တပ်မဟာတစ်တပ် သွားရောက်စေရန် မရေမရာ အကြံပြုလိုက်သည်။

မည်သို့ရှိစေ အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် တရုတ် တပ်မပေါင်း ၉၀ ကို လက်နက်တပ်ဆင် ပို့စည်းပေးမည်။ အဆိုပါ တပ်မများ၏ အင်အားဖြင့် တရုတ် တို့က ဂျပန်ကို သိမ်းပိုက်ရာတွင် ကူညီရလိမ့်မည်ဟု သမ္မတက ကတိပေးခဲ့သည်။

ညီလာခံအပြီးတွင် စတီးဝဲလ်သည် ၎င်းအသေးစိတ် ပြုစုခဲ့သော အချက် အလက်များ ပါဝင်သည့် စာတမ်းကို ကြက်ခြေခတ်၍ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထို့နောက် 'အက်ဖ်ဒီအာက စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိ'ဟု မှတ်ချက်ရေးလိုက်သည်။ (အက်ဖ်ဒီအာမှာ ဖရန်ကလင် ဒီ ရုစဗဲ ဖြစ်သည်။)

ထိုအချိန်တွင် ချန်ကေရှိတ်သည် ချန်ပီယံစီမံကိန်းကို ချာချိနှင့် မောင့် ဘက်တန်တို့နှင့်အတူ သဘောတူပြီးမှ ထိုနေ့ ညနေပိုင်းတွင် ချန်ပီယံစီမံကိန်းပါ အချက်အားလုံးကို ငြင်းပယ်လိုက်ပြန်သည်။ အခြေအနေ ပြန်လည် ကောင်းမွန် အောင် မောင့်ဘက်တန်က ထပ်မံကြိုးပမ်းသေးသော်လည်း ချန်ကေရှိတ်က ခေါင်းမာ၍သာ နေတော့သည်။

ထိုကိစ္စတွင် မဒမ်ချန်ကေရှိတ်အား ကြားဝင် ဖျန်ဖြေပေးသူအဖြစ် အသုံး ပြုလျှင် ရနိုင်ကောင်းသည်ဟု စတီးဝဲလ်က သဘောပေါက်ထားသည်။ သူ့စိတ်ကူး အတိုင်ပင် ရုစဗဲနှင့် ချာချိကလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ချန်ကေရှိတ် မောင်နှံ နှင့် လက်ဖက်ရည်ပွဲတစ်ပွဲ ကျင်းပပြီးချိန်တွင် ချန်ပီယံ စီမံကိန်းကို လက်ခံကြောင်း ချန်ကေရှိတ်က တစ်ကြိမ် ထပ်မံ သဘောတူပြန်သည်။ ချန်ကေရှိတ်အား မှောက်ချည်တစ်ခါ လှန်ချည်တစ်လှည့် လုပ်နေသူပေတည်း။ မောင့်ဘက်တန်မှာ လည်း ဤတစ်ချိတည်းနှင့်ပင် ချန်ကေရှိတ်အား သဘောပေါက်သွားတော့သည်။

ချာချိနှင့် ရုစဗဲတို့သည် စတာလင်နှင့် တီဟီရန် ညီလာခံကြီး ကျင်းပရန် ကိုင်ရိုမြို့မှ ထွက်ခွာသွားလေပြီ။ မောင့်ဘက်တန်အနေဖြင့်မူ ချန်ပီယံစီမံကိန်းကို အသေးစိတ် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် နောက်နေ့များတွင် အက်စ်အီးအေစီ တပ်မှူးများကို တစ်ခုတစ်စည်းတည်း ခေါ်ယူဆွေးနွေးသည်။ သို့ရာတွင် စတီး ဝဲလ်၏ အစီရင်ခံချက်ကြောင့် တွန့်ဆုတ်သွားရပြန်သည်။

ချန်ကေရှိတ်သည် ခရီးမထွက်ခွာမီကလေးတွင် သူ သဘောတူညီပြီးသား များ အချက်များကို ငြင်းပယ်သွားကြောင်း၊ မန္တလေးကို လေကြောင်းဖြင့် တိုက် ခိုက်မည့် အစီအစဉ်နှင့် ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်၍ ပို့နေသော ထောက်ပံ့ရေး

ပစ္စည်းများကို တစ်လလျှင် တန်ချိန်၌ ၁၀၀၀၀ ပေးပို့ရေးကိစ္စရပ်များကိုသာ သဘောတူညီသွားကြောင်း စတီးဝဲလ်က အစီရင်ခံ သည်။ ချန်ကေရှိတ်နှင့်အတူ ရမ်ဂါးသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးရန် အစီအစဉ်ရှိသော မောင့်ဘက်တန်သည် ၎င်းအနေဖြင့် ထိုသတင်းများကို မကြားသိဟန် ဆောင်ထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်ရခြင်းမှာ ရမ်ဂါးသို့ ၎င်းတို့နှစ်ဦး ရောက်ရှိသွားသည့်အခါ ယုတ်စွာ အဆုံး သဘောတူညီချက်အချို့ ရရှိနိုင်ဖွယ် ရှိသေးသည် ဟူသော မျှော်လင့်ချက် ရှိနေခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ညီလာခံ တင်းမာမှုများ၊ ပြဿနာရိပ်များမှ နားဝေးရာတွင် အနားယူ အပန်းဖြေသည့် အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် မိတ်ဆွေအချို့တို့သည် ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ဂျေရုဆလင် ခရီးအကြောင်းကို စတီးဝဲလ်က ဇနီးသို့ စာရေးလိုက်သည်။

၃၂ကြိမ်တိုင်တိုင် ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရပြီး ဖြစ်သော ဂျေရုဆလင်မြို့ကြီးကို ကြည့်၍ စတီးဝဲလ်သည် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခဲ့ရသည်။ ခရစ်တော် လက်ထက် ကတည်းက ရှိခဲ့သောလမ်းမကြီးများမှာ မြေမျက်နှာပြင်အောက်သို့ ပေ ၃၀ ထက် မနည်း နိမ့်ဆင်းနေပြီ ဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်။ “ရှေးဟောင်း အခြေအနေ၊ ရှေးဟောင်း ပတ်ဝန်းကျင်တွေ အားလုံး ပျောက်ကွယ်နေပြီ။ အမေရိကန် မြို့တစ်မြို့ရဲ့ ရှုခင်းလို ဖြစ်လာနေပြီ။ ဟော့ဒေါ့အသားညှပ်မှန်ရောင်းတဲ့ လမ်းဘေး ဆိုင်ကလေးတွေပဲ လိုတော့တယ်” ဟု စတီးဝဲလ်က ဖော်ပြခဲ့သည်။

နာမည်ကျော် ကိုင်ရိုညီလာခံသည် ဂျပန်တို့အား အစွမ်းကုန် တိုက်ခိုက်သွားရန် မဟာမိတ်တို့က တခဲနက် သန့်ရွာန်ချလိုက်ကြောင်း အလေးအနက် ဖော်ပြထားသည့် ကြောငြာချက်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း ကိုယ်စားလှယ် အများအပြားသည် သဘောတူညီချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အလှမ်းဝေးနေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်တို့သည် ကမ်းတက် စစ်ဆင်မှုများ၊ ပြုလုပ်ရန် ချန်ကေရှိတ်အား ကတိပေးထားသည့်အတိုင်း ဘက်ကင်နီယာ ဟု အမည်ဝှက်ပေးထားသော ကပ္ပလီကျွန်းစုအား တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်ကို ထောက်ခံခဲ့သည်။ ချာချီကမူ ကပ္ပလီကျွန်းစုအစား ဆူမတ္တရာကျွန်းကို တိုက်ခိုက်ရန် အခိုင်အမာ အဆိုပြုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ၌မူ ဂျာမန်လက်အောက် ရောက်နေသော ပြင်သစ်

၁။ Buccaneer

နိုင်ငံအား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရေးသာလျှင် ထိပ်တန်း၊ ဦးစားပေးအဆင့် သို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှနှစ်ဖက်စလုံးက ခံယူထားကြ ပြန်သည်။

တီတီရန် ညီလာခံတွင် စတာလင်က ဒုတိယစစ်မျက်နှာဖွင့်ရန် ထပ်မံ ဤ အလေးအနက် တိုက်တွန်း၏။ ဒုတိယစစ်မျက်နှာအတွက် ကမ်းတက်ရေယာဉ် အမြောက်အမြား လိုအပ်လာမည် ဖြစ်သည်။ တီတီရန်တွင် အချိန်ကြာညောင်းစွာ အချေအတင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးနောက် ကိုင်ရိုတွင် ထပ်မံဆွေးနွေးကြသောအခါ ဌီမူ ရုစဗဲသည် ၎င်း၏ စစ်ဦးစီးချုပ်များက စုပေါင်းဆန့်ကျင်သည့် ကြားမှပင် ချာချီ၏ အဆိုကို လက်ခံသဘောတူလိုက်တော့သည်။

ကပ္ပလီကျွန်းစု စစ်ဆင်ရေးကို ပယ်ဖျက်၍ ဆူမတ္တရာကိုသာ တိုက်ခိုက် ရန် ရုစဗဲက သဘောတူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်း ဆိုပါက ချန်ကေရှိတ် သည် စစ်ပွဲမှ ဘေးထွက်သွားချေတော့မည်။ ပစိဖိတ် စစ်မျက်နှာသို့ ချီတက်လာ မည့် အမေရိကန်တပ်များသည်လည်း ကြီးမားလှသော ဂျပန်တပ်များနှင့် ရင်ဆိုင် ရချေတော့မည်ဟု စစ်ဦးစီးချုပ်များက စိုးရိမ်နေကြသည်။

ကပ္ပလီကျွန်းစု ထိုးစစ်အစီအစဉ်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ် သက်၍ ချန်ကေရှိတ်၏ တုံ့ပြန်မှုဒဏ်ကို မိမိ အပြင်းထန်ဆုံး ခံရလိမ့်မည်ဟု စတီးဝဲလ်က ချက်ချင်း သဘောပေါက်နားလည်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ အနေဖြင့် တရုတ်တို့ထံသို့ အမေရိကန်၏ မူဝါဒသဘောထားကို မည်သို့မည်ပုံ ရှင်းလင်းအစီရင်ခံသင့်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို ဒွိဟသံသယမရှိဘဲ ခံယူထား နိုင်ရန် အလို့ငှာ စတီးဝဲလ်သည် ရုစဗဲနှင့် သီးသန့်သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ထိုသို့တွေ့ဆုံရာတွင် ရုစဗဲက ၎င်း၏ ဘိုးအကြီး ကန်တုံတွင် နေထိုင် ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ စစ်ပြီးချိန်တွင် အာရှသို့ ဒေါ်လာကုဋေပေါင်းများစွာ ချေးသွား ရန် ရှိကြောင်း၊ စစ်ပြီးနောက် အနှစ် ၂၀ အတွင်း ပစိဖိတ်နိုင်ငံအချို့အား မည် သို့မည်ပုံ စည်းရုံးသွားရမည် ဆိုသည့်အကြောင်း စသည်တို့ကိုသာ ပြောကြားခဲ့ သည်။

သို့သော် လာမည့်လ အနည်းငယ်အတွင်း ချန်ကေရှိတ်နှင့် ဆက်ဆံ ရေးကိစ္စကိုမူ တစ်လုံးတစ်ပါဒ်မျှ မဟာခဲ့သည့်အတွက် စတီးဝဲလ်မှာ အံ့အားသင့် ခဲ့ရသည်။ အကယ်၍ ချန်ကေရှိတ် ရာထူးမှ ပြုတ်ကျသွားမည်ဆိုပါက ၎င်း၏ နေရာကို မည်သူ ဆက်ခံသည် ဖြစ်စေ၊ အမေရိကန်အနေဖြင့် ဆက်လက်

ဆက်ဆံသွားမည်သာ ဖြစ်သည် ဟူ၍လည်း ရစေ့က ပြောသည်။ သို့သော် ကွန်မြူနစ်တွေ လာလျှင် ဘယ်လိုဆက်ဆံမလဲ ဆိုသည်ကိုမူ ထည့်သွင်း ပြောဆိုခြင်း မရှိပေ။

အနေအထားမှာ မည်မျှ မလွယ်ကူကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်က သဘောပေါက် နားလည်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စတီးဝဲလ်အား မာရှယ်က အခြားစစ်ဌာနချုပ်တစ်ခုတွင် တာဝန်ပြောင်းလဲ၍ ပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်းသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က သစ္စာရှိစွာပင် ငြင်းပယ်လိုက်သည်။

ကပ္ပလီကျွန်းစု ထိုးစစ်အစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရစေ့ထံမှ ပေးပို့လိုက်သည့် ကြေးနန်းကို ချန်ကေရှိတ်က ပြန်ကြားရာတွင် ဂျပန်တို့အနေဖြင့် ထိုးစစ်ရန်မြင့်ကာ တရုတ်ပြည်ကို စစ်၏ ပြင်ပသို့ ရောက်အောင် ဖန်တီးမည့် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း အလေးအနက်ထား ဖော်ပြသည်။

ထို့အပြင် တရုတ်ပြည် စီးပွားရေးအတွက် ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀၀ ထုတ်ပေးရန်လည်း တောင်းဆိုသည်။ ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်၍ ပေးပို့နေသော ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများကို နှစ်ဆတိုးရန်လည်း ဖော်ပြထားသည်။

ဤသို့ဖြင့် အက်စ်အီးအေစီနှင့် ပတ်သက်၍ ကျင်းပခဲ့သော ကိုင်ရိုညီလာခံ၏ လက်တွေ့အကျိုးသက်ရောက်မှုများမှာ အမှန်စင်စစ် ဗလာနတ္ထိသာ ဖြစ်တော့သည်။ ဘာတစ်ခုမျှ အကျိုးမထင်လာ။ ချန်ကေရှိတ်အနေဖြင့် ယခင် လက်ခံခဲ့သော သဘောတူညီချက် ဟူသမျှအား ဖျက်သိမ်းနိုင်ရေးအတွက် ဆင်ခြေဆင်လက် ပို၍ ပေးစရာအကြောင်းများ ပေါ်လာသည်မှ လွဲ၍ အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိခဲ့။

ညီလာခံအပြီးတွင် စတီးဝဲလ်က သံတမန်ရေး ဆက်ဆံမှုများအပေါ် ၎င်း၏ ထင်မြင်ချက်ကို မှတ်တမ်းရေးခဲ့သည်။

“နိုင်ငံတကာ နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုတောင်းသော ကာလအတွင်း အတွေ့အကြုံအရ ဆိုရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အမှိုက်တင်ကားကိုသာ မောင်းချင်တော့သည့်စိတ် ပေါက်လာပြီ” ဟု ကောက်ချက်ချခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်သည် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့၏ သံတမန်ရေးနည်းလမ်းများကို မနှစ်သက်ဘဲ စတာလင်၏ ခပ်ကြမ်းကြမ်း တဲ့တိုး တိုက်ရိုက် ဆက်ဆံသော နည်းလမ်းကို သိသိသာသာ ချီးမွမ်းသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်းက ရုရှတို့က ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပေးပို့ခဲ့သော သဝဏ်လွှာတစ်စောင်ကို စတီးဝဲလ်က သဘောအကျကြီး ကျနေခဲ့သည်။

“အသင်ဂျပန်တို့ ကျုပ်တို့ရဲ့ ဥယျာဉ်ထဲကို သင်တို့ရဲ့ ဝက်တွေ နှုတ်သီး ကျွဲမလာအောင် ထိန်းမထားနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ အခြေအနေ သိပ်ဆိုးသွားလိမ့် မယ်” ဟူသော သတိပေး အကြောင်းကြားစာကို ရုရှက ဂျပန်သို့ ပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ် ၏။ ရုရှတို့၏ သဘောထား မည်သို့ ရှိလိမ့်မည် ဆိုခြင်းကို ဂျပန်ခေါင်းဆောင် များသည် သံတမန်ရေးဌာနမှ လူငယ်များအား ခေါ်ယူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခိုင်းစရာပင် မလိုတော့ပေ။

ကိုင်ရိုညီလာခံနှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကေရှိတ်နှင့် အသေးစိတ် ပြည်ပြည် ၀၀ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် စတီးဝဲလ်အား တာဝန်ပေးလိုက်သော်လည်း ယခင်က ကဲ့သို့ပင် ဝေလည်ချောင်ပတ် ဖြစ်နေသည်။ ဝန်ထမ်းတပ်များ မည်သည့် အချိန် အခါတွင် တိုက်ခိုက်ရမည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အခိုင်အမာ ဆုံးဖြတ်ချက် ရရှိနိုင်ရေးအတွက် စတီးဝဲလ်ကို မဒမ်ချန်ကေရှိတ်က ကူညီကြီးပမ်းသော်လည်း ချန်ကေရှိတ်ထံမှ ရေရေရာရာ အဖြေမရရှိဘဲ ဖြစ်နေသည်။

ချန်ကေရှိတ်က ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင် မဟာမိတ်တို့က ကမ်းတက် တိုက်ခိုက်ရေး ဆင်နွှဲရမည်ဟူသော အဆိုပြုချက်ကိုသာ ထပ်ခါတလဲလဲ ရည်ညွှန်း ပြောဆိုနေသည်။

“တခြားနည်းဆိုရင်တော့ မတိုက်ဘဲ နေတော့မယ် ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ ဒီချန်ကေရှိတ်ဆိုတဲ့ ငနဲဟာ ဘယ်တုန်းကမှ တိုက်ဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါ ဘူး” ဟု စတီးဝဲလ်က ခါးခါးသီးသီး မှတ်တမ်းရေးခဲ့သည်။

ထိုနောက် သူသည် မေနှင့် အယ်လာ ညီအစ်မနှစ်ယောက်နှင့်အတူ ချန်ကေရှိတ်ကို ဖျောင်းဖျရန် ဆက်လက် ကြိုးပမ်းသေးသည်။ သို့ရာတွင် မရချေ။

ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် လီဒိုရို တရုတ်တပ်မများကို အပြည့်အဝ စီမံခန့်ခွဲရန် ချန်ကေရှိတ်က စတီးဝဲလ်အား အာဏာအပ်နှင်းလိုက်သည့် အခါ ဦးကား ဒီဇင်ဘာလ စောစောပိုင်းက ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော သူ၏ အခက်အခဲ အကျပ် အတည်းများနှင့် စိတ်ပျက်အားငယ်စရာ အားလုံးမှာ နိဂုံးချုပ်သွားတော့၏။

“မည်သည့်နှောင်ကြီးမျှ တည်းစရာမလို၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်စရာလည်း အကြောင်းမရှိ။ ထိုတပ်သည် မိမိတပ်သာ ဖြစ်သည်။ တပ်အရာရှိများအားလုံး မည်သူ့ကိုမဆို ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခွင့် အမိန့်အာဏာများ ပေးထားရမည်။ ဗြိတိသျှတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဖြစ်မသွားအောင် ပြုလုပ်ရန် မိမိအား သတိ ပေးထားသည်” ဟု စတီးဝဲလ်က ဖော်ပြသည်။

တပ်၏ တာဝန်အားလုံး မိမိ၌ ရှိသည်။ မိမိအနေဖြင့် တပ်၏ ကိစ္စ အဝဝကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မဒမ်ချန်ကေရှိုတ်ကလည်း စာနှင့် ရေးသား ဖော်ပြထားသည်ဟု စတီးဝဲလ်က ဆိုသည်။

“အချိန်ကား အတော်ကြာညောင်းခဲ့သည်။ သို့သော် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ယုံကြည်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်လလောက်ဆီကမူ မိမိအနေဖြင့် ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခံရမည့် အခြေအနေမျိုး ရှိခဲ့၏။ ယခုအခါမူ သူက မိမိအား ကြိုက်သလိုလုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး ပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။ ဒီဇွေးမသားတွေကသာ တိုက်မည်ဆိုလျှင် မိမိတို့သည် ဂျပန်တို့အား ပြားပြား ဝပ်အောင် တိုက်ခိုက်နိုင်ပြီ ဖြစ်သည်”ဟု စတီးဝဲလ်က ဖော်ပြ၏။

တရုတ်တပ်မများအား စီမံခန့်ခွဲရန် စတီးဝဲလ်က စိုင်းပြင်းနေချိန်တွင် မောင့်ဘက်တန်အနေဖြင့် ကမ်းတက် စစ်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရမည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။ ဘက်ကင်နီယာ အစီအစဉ် (ကပ္ပလီကျွန်းစု စစ်ဆင်ရေး) ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီ ဖြစ်၍ ၎င်းအနေ ဖြင့် အရှေ့တောင်အာရှ စစ်ဌာနချုပ်အောက်ရှိ ကမ်းတက်ရေယာဉ်များဖြင့် ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ် အစားထိုးပြုလုပ်သွားရန် တင်ပြခဲ့သည်။

သို့သော် နော်မန်ဒီနှင့် အီတလီစစ်မျက်နှာကို အဓိကထားသင့်ကြောင်း ဗြိတိသျှ စစ်ဦးစီးချုပ်များက ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် မောင့်ဘက်တန်အနေဖြင့် အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်ရပြန်သည်။ အရှေ့တောင်အာရှမှ ရှိသမျှ ကမ်းတက် ယာဉ်များကိုပင် စေလွှတ်ပေးရန်နှင့် အစီအစဉ်များကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် မောင့် ဘက်တန်အား စစ်ဦးစီးချုပ်များက အကျပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာပြည်တွင် ကွပ်ကဲခြင်း

အထူးကောင်းမွန်စွာ လေ့ကျင့်ထားသော ခေတ်မီရန်သူတပ်များအား တရုတ်တပ်များအနေဖြင့် ထိထိရောက်ရောက် တိုက်ခိုက်နိုင်မည့် အခြေအနေမရှိ။ မည်သည့်အခါမျှ တိုက်ခိုက်နိုင်မည် မဟုတ်ဟု ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်တို့သာမက တရုတ်တပ်မှူးများ ကိုယ်နှိုက်ကပင်လျှင် ယုံကြည်ထားသည်။

ချန်ကေရှိတ်က ကြောက်ကြောက်လန့်လန့် ချီတုံချီတုံဖြစ်နေခြင်းသည်လည်း ထိုကဲ့သို့ ယုံကြည်စရာအကြောင်း ဖြစ်လာရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်း၌ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် နေထိုင်ပြီး ကွပ်ကဲစီမံပါက ပို၍ ထိထိရောက်ရောက်ရှိနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိသော်လည်း မြန်မာပြည်သို့ ကိုယ်တိုင် သွားရောက်၍ အမှတ် ၃၈ နှင့် အမှတ် ၂၂ တရုတ်တပ်မများ နည်းဗျူဟာများကို ကွပ်ကဲရန် တမင်သက်သက် ရွေးချယ်လိုက်သည်။

ဤသို့ ရွေးချယ်ခြင်းမှာ တရုတ်တပ်များသည် ရိက္ခာလည်း လုံလောက်၊ ဝဝလင်လင်လည်း စားသောက်ရ လေ့ကျင့်မှုလည်း ရရှိပြီး ဂရုတစိုက် စောင့်ရှောက်ခြင်းလည်း ခံရမည် ဆိုပါက ၎င်းတို့အနေဖြင့် အများနည်းတူ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်ကြပါသည်ဆိုသော အချက်ကို သက်သေထုပြုရန်ပင် ဖြစ်သည်။

အကယ်တော့ အဆိုပါ တရုတ်တပ်မများနှင့်အတူ မြစ်ကြီးနားဆီသို့ အောင်မြင်စွာ ချီတက်နိုင်မည် ဆိုပါက ချန်ကေရှိတ်အနေဖြင့် ယူနန်မှ ဝန်ထမ်း

တပ်များဖြင့် မဖြစ်မနေဆင်းလာပြီး တိုက်ခိုက်လိမ့်မည်ဟု စတီးဝဲလ်က မျှော်လင့်ထားသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ကိုင်ရိုညီလာခံသည် လက်တွေ့တွင် ဘာမျှ အသုံးမကျ ဖြစ်နေသည်။ စတီးဝဲလ်က ၎င်း၏တပ်များကို ဦးဆောင်ကာ ရှေ့သို့ ဆက်လက် ချီတက်သည်။ ဗြိတိသျှတပ်များကလည်း မြန်မာပြည်တွင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်နေကြပြီ။ ဂျပန်တပ်များကလည်း မဟာမိတ်တပ်များကို တွန်းလှန်ရန် အသင့်ရှိနေကြသည်။

ကိုင်ရိုညီလာခံ မကျင်းပမီကပင်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်၏ အမှတ် ၃၈ တပ်မမှ ရှေ့တန်းတပ်ဖွဲ့များသည် ဟူးကောင်းတောင်ကြား အထက်ပိုင်းသို့ ချီတက်ကာ အမှတ် ၁၈ ဂျပန်တပ်မ၏ ရှေ့တန်းစခန်းများကို စတင် တိုက်ခိုက်နေခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ လီဒိုလမ်းမကြီးကို ဖောက်လုပ်နေသော အင်ဂျင်နီယာတပ်များ ရှေ့တိုးနိုင်ရေးအတွက် အာရုံလွှဲပေးရန် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရှေ့တန်းတရုတ်တပ်ရင်းသုံးရင်းကို ဂျပန်တို့ ဝိုင်းမိလျက်သား ဖြစ်သွားသည်။ ဤသို့ အဝိုင်းခံနေရသော်လည်း မှုစရာမလို။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့အား လေကြောင်းမှ လွယ်လင့်တကူ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကိုင်ရိုညီလာခံမှ အပြန်ခရီးတွင် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာများသို့ ချန်ကေရှိတ်က သွားရောက် စစ်ဆေးစဉ် ထိုဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအခြေအနေတွင် ချန်ကေရှိတ်က မည်သည့် အဓိက စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုကိုမျှ မပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ မြစ်ဘက်သို့ ရှေးရှုသော ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာကို တပ်ရင်းတစ်ရင်းတည်းဖြင့် ထိန်းထားသင့်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ မည်သို့ရှိစေ၊ ချန်ကေရှိတ်ခရီးလှည့်လည်ခြင်း၏ အကျိုးတရားအဖြစ် အခြားတပ်ကူများ ရောက်ရှိလာသည်။

သို့သော် အဝိုင်းခံနေရသော မိမိတို့ တပ်ရင်းများ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် အမှတ် ၃၈ တရုတ်တပ်မ ကြီးပမ်းရာ၌ ကမ်းကုန်အောင် ကြောက်ဒူးတုန်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ တိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် ဂျပန်စက်ကြီးစခန်းလေးခုအနက် သုံးခုကို တရုတ်အမြောက်တပ်များက အနိုင်ယူလိုက်နိုင်သော်လည်း ကျန်ရှိသော ဂျပန်စက်ကြီးစခန်းတစ်ခုတည်းက တရုတ်တပ်များအား ပြန်လည် မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် ၁၂ ခုနှင့် ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဟူးကောင်းတောင်ကြားရှိ ၎င်း၏ ဌာနချုပ်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ခရီးရောက် မဆိုက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်နှင့် ချက်ချင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်၏ အစီအစဉ်ကို စတီးဝဲလ်က ပြောင်းလဲလိုက်ပြီး ယူ ပန်ရှိ ဂျပန်စခန်းတစ်ခုကို အမြောက်တပ်များ အကူအညီဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ် စေသည်။ ခရစ္စမတ် အကြိုနေ့တွင် တိုက်ပွဲများ စတင်ခြင်းမပြုမီ အမှတ် ၁၁၄ တပ်ရင်းမှ တပ်သားများကို စတီးဝဲလ်က အမှာစကားပြောသည်။

စတီးဝဲလ်က တိုက်ပွဲစေသည့်နေ့ အကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်း တင်ခဲ့သည်။

“ဒီဇင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့ နံနက် ၆ နာရီတွင် နံနက် စာစားသည်။ ၆ နာရီခွဲတွင် ခြေလျင်ခရီး စထွက်သည်။ အမှတ် (၃) တပ်မဟာ ဌာနချုပ်စခန်းသို့ ၈ နာရီ မိနစ် ၄၀ တွင် ရောက်သွား၏။ နံနက် ၉ နာရီမှ ၁၀ နာရီ အတွင်း အမြောက်ကျည်ပေါင်း ၃၇၀ ပစ်သည်။ ၁၀ နာရီ ၅ မိနစ်တွင် ခြေလျင်တပ်များ ထွက်သွားသည်။ ညှပ်ပူး ညှပ်ပိတ် တိုက်သည်။ ညနေ ၅ နာရီတွင် တပ်များ ပြန်စု သည်။ ညနေ ၇ နာရီတွင် စုံသည်။ ပင်ပန်းသောနေ့...”

“ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ရက်နေ့။ နံနက် ၉ နာရီပေးပို့သော သတင်းအရ ဂျပန် ကတုတ်ကျင်းများကို ရှင်းလင်းပြီး ကြောင်း သိရ။ ဂျပန်တွေ သူတို့ကိုယ်သူတို့ လက်ပစ်ဗုံး ဖြင့် ပစ်ဖောက် သတ်သေကြသည်။ ဂျပန်အရာရှိတစ်ဦးကို ဖမ်းမိသည်။”

တပ်မဟာမှူးတစ်ဦး၏ အဆင့်အထိ ဆင်း၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည့်အတွက် စတီးဝဲလ်သည် နောက်ပိုင်းတွင် ပြစ်တင် ဝေဖန်ခြင်း ခံရသည်။

မည်သို့ရှိစေ၊ မကြီးကျယ်လှသော ဤတိုက်ပွဲတွင် တရုတ်တို့ အောင်ပွဲ ဆင်လိုက်နိုင်ခြင်းသည် အလွန်ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုကြီးပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုကဲ့သို့ အောင်ပွဲဆင်လိုက်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဂျပန်တို့အား အနိုင်တိုက်နိုင်သည်ဟူသော ယုံကြည်ချက် ရရှိလာစေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

စတီးဝဲလ်က တောတွင်းတွင် နေထိုင်ရပုံများကို စနီးထံသို့ ပေးပို့သည့် စာ၌ ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့သည်။

“အခု ကိုယ်တို့ ခွဲတမ်းနဲ့ စားသောက်နေကြရ တယ်။ အတိအကျဝေပေးတဲ့ ခွဲတမ်းအတိုင်းပဲ စားကြရ တယ်။ တရုတ်အစားအစာတွေလဲပါရဲ့။ နေရေး ထိုင်ရေး ကတော့ ကြုံရာကျရာပဲ။ စိုစိုစွတ်စွတ်နဲ့ ရွံ့ညွှန်တွေကလဲ ပေါ့ပါဘိသနဲ့။ သို့ပေမယ့် အိပ်လိုက်ရင်တော့ တုံးခနဲပဲ။ အမြဲတမ်း ဆာလောင်နေလေတော့ အစာစားရင် ဘာပဲ စားစား စားလို့ ကောင်းနေတယ်။ ကိုယ်တို့ သွားလေရာရာ စိမ့်ကြီး မြိုင်ကြီး တောင်တောချည်းပဲ။

“တောက တိုးမပေါက်ဘူးလို့ ထင်ရလောက်အောင် နက်တယ်။ မနေ့ကတုန်းကဆိုရင် ဖြတ်လမ်းခရီး သုံးမိုင် ကို သုံးနာရီခွဲလောက်သွားရတယ်။ ကိုယ်တို့ဟာ ကျားတွေ ဆင်တွေပေါ်တဲ့ တိုင်းပြည်ထဲ ရောက်နေပေမယ့် ခုထိတော့ ကိုယ်တိုင် ကျားတို့ ဆင်တို့ကို မမြင်ရသေးဘူး။ အခြေအနေ ကတော့ အရင်တုန်းကနဲ့ ခြားနားနေပြီ။ အခု ကိုယ်တို့ဆီမှာ လေယာဉ်တွေလဲ ရှိပြီ။ လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက်တွေ လဲ ရပြီ။ အမြောက်တွေလဲ ရောက်ပြီ။ လေ့ကျင့်ပြီးတဲ့ စစ်သားတွေလဲ ရှိနေပြီ...”

ထိုနောက် ဆရာလုပ်ချင်သည့် လူနာများနှင့် ဝေးရာသို့ ရောက်နေ၍ ဝမ်းသာကြောင်း ဆက်လက်ရေးသားထားသည်။ ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ် ကြာသွားတိုင်း စတီးဝဲလ်သည် ၎င်းတို့ရောက်ရှိနေရာ တောတွင်းမှ နယူးဒေလီ သို့ ပြန်ကာ အရှေ့တောင်အာရှ စစ်ဌာနချုပ် (အက်စ်အီးအေစီ) ၏ ဒုတိယ ဦးစီးချုပ် တာဝန်များကိုလည်း သွားရောက်ဆောင်ရွက်ရသေး၏။ နယူးဒေလီ သို့ ပြန်၍ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များနှင့် အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ရသည့်အခါတိုင်း စတီးဝဲလ် သည် အခက်အခဲများ၊ စိတ်ကသိကအောင် ဖြစ်ရမှုများ ကြုံတွေ့ခဲ့သည်ချည်း ဖြစ်သည်။

ဤကြားထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂစ်ဖတ်သည် မြန်မာပြည်တွင်း ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်မည့် ကြည်းတပ်နှစ်ခု၏ ဦးစီးချုပ်တာဝန်ကို ယူထားရာ စတီးဝဲလ်

ကလည်း ဂစ်ဖတ်လက်အောက်၌ တာဝန်မယူလိုဘဲ ရှိနေသည်။ အက်စ်အီးအေစီ၏ ဒုတိယ ဦးစီးချုပ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် မည်သူ၏ လက်အောက်ခံမှ မဖြစ်လိုကြောင်း စတီးဝဲလ်က ပြောသည်။ စတီးဝဲလ်၏ ကလန်ကဆန် ပြုနေမှုကြောင့် သူ့အား အမြဲတမ်း ချီးမွမ်းခန်း ထုတ်လေ့ ရှိသည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းကပင် 'ဒီအဘိုးကြီးဟာ စိတ်တိုတတ်လာတယ်။ ပြီးတော့ ခေါင်းမာတယ်။ ဒါဟာ မကောင်းဘူး' ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် စတီးဝဲလ်က မြန်မာပြည်ထိုးစစ်တွင် ကာမိုင်းမြို့သို့ ရောက်သည်အထိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်း၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်သွားမည်ဟု ကတိ ပြုသဖြင့် အဆင်ပြေသွားကြသည်။ သို့ဖြင့် ဆလင်းနှင့် စတီးဝဲလ်သည် အသေးစိတ် အစီအစဉ်များကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ကြရာ ပြေပြေပြစ်ပြစ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ထိုကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် စတီးဝဲလ်က ဗြိတိသျှတပ်များ ထိထိရောက်ရောက် တိုက်ခိုက်ကြမည် မဟုတ်ဟု စွဲမှတ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ၏အစွဲကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းက ချွတ်လိုက်နိုင်ခဲ့၏။

ဆလင်းသည် စတီးဝဲလ်နှင့်အတူ မြန်မာပြည်မှ ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီးနောက် (၁၄) နံပါတ် တပ်တော်ကို ကောင်းစွာ လေ့ကျင့် အားမွေးထားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ မဟာမိတ်တပ်များ ပြန်လည် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သော အခါတွင် ဂျပန်များကို တွန်းလှန် မောင်းထုတ်ရုံမျှသာမက စစ်မြေပြင်တွင် ရင်ဆိုင်၍ ချေမှုန်းပစ်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းက သန္နိဋ္ဌာန်ချထားခဲ့သည်။

အင်ဗားနှင့် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းတွင် ထူးထူးခြားခြား အောင်ပွဲများ ရရှိခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့ကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်သည်အထိ ထိုးစစ်ဆင်နိုင်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်း မှန်ကန်ကြောင်း အထောက်အထားများ ဖြစ်လာသည်။ ဆလင်းသည် စတီးဝဲလ်နှင့်ကား အဆက်မပြတ်စေဘဲ ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်နေခဲ့၏။

သူသည် လေယာဉ်ဖြင့် မကြာမကြာ လာရောက်၍ စတီးဝဲလ်နှင့် နှစ်ကိုယ်ချင်း ဆွေးနွေးလေ့ ရှိသည်။ စတီးဝဲလ်သည် တစ်ဦးချင်း ဆွေးနွေးသည့်အခါများတွင် ကျေနပ်စရာပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ မိမိအနေဖြင့် စတီးဝဲလ်အား အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် မပြောတတ်သူ၊ ကတ်ဖဲယပ်ဖဲ လူတစ်ဦး အဖြစ် မမြင်မိပါဟု ဆလင်းက ၎င်း၏စာအုပ်တွင် မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီလအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲများတွင် အမှတ် (၃၈) တရုတ်တပ်မသည် အဆုံးအရှုံးများပြားခဲ့၏။ ကောင်းစွာ လေ့ကျင့်ထားသော အရာရှိများနှင့် တပ်သားများ အတော်များများ ကျဆုံးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဇန်နဝါရီလကုန်ပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်သည် တပ်မတစ်ခုလုံးကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရသည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ခဲ့သည်။

တပ်မ (၃၈) ကို အနားပေးထားစဉ် တပ်မ (၂၂) ကို ရှေ့သို့ ချီစေ၍ စစ်မျက်နှာတစ်ခုပွင့်ရန် စတီးဝဲလ်က ညွှန်ကြားသည်။ သို့သော် မျှော်လင့်ထားသလောက် အောင်မြင်မှု မရရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မမျှော်လင့်ဘဲ မိုးများ ရွာလာသည်က တစ်ကြောင်း၊ အရေးတကြီး ချီတက်နေချိန်တွင် တပ်မ (၂၂) မှ အမှတ် (၆၆) တပ်ရင်းသည် မြေပြန်သို့ အဆင်းတွင် လုံးဝ လမ်းမှားသွားပြီး ကြန့်ကြာနေခြင်းကြောင့် တစ်ကြောင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန်သတင်းစာများက မာရေး၏ ဓားမြလူရမ်းအဖွဲ့ ဟု ကင်ပွန်းတပ် အမည်ပေးခြင်း ခံနေရပြီဖြစ်သော ဂါလာဟက်တပ်သည် ဟူးကောင်းတောင်ကြားသို့ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ရောက်ရှိလာသည်။ ဟူးကောင်းတောင်ကြားအတိုင်း ဆန်တက်သွားသည့် လမ်းမကြီး အရှေ့ဘက်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အောက်ခြေသိမ်းတိုက်ခိုက်ရန်နှင့် ဝါလောပန်ဒေသကို ပိတ်ဆို့ထားရေးအတွက် အဆိုပါ တပ်များအား တရုတ်တပ်ရင်းတစ်ရင်းနှင့် အတူ အသုံးပြုရန် စတီးဝဲလ်က ရည်ရွယ်သည်။

ထိုနောက် ကျန်ရှိသည့် ၎င်း၏တပ်များက တင့်ကားများ အထောက်အကူဖြင့် မိုင်းကွန်မြို့ကလေးရှိ ဂျပန်တပ်များကို တိုက်ခိုက်မည် ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်တို့၏ အစီအစဉ်ကို အမှတ် (၁၈) ဂျပန်တပ်မမှ တပ်မမှူးတာနာကာက ချက်ချင်း ရိပ်မိသွားသည်။

သို့သော် တရုတ်တပ်များအနေဖြင့် ချီတက်ရာတွင် မည်မျှ နှေးကွေးသည်ကို သိရှိထားသော အတွေ့အကြုံအရ တာနာကာသည် တရုတ်တို့ ချီတက်လာရာလမ်းတွင် ခံစစ်အတွက် တပ်စုကလေးများသာ ချန်ထားပြီး ထွက်ပေါက်ပိတ်ထားသည့် အမေရိကန်တပ်တို့အား ချေမှုန်းရန်အတွက်သာ ၎င်း၏တပ်များကို စုစည်းလိုက်သည်။

၁။ Merrill's Marauders

နောက်ဆုံးတွင် ဝါလောပန်အရပ်၌ တိုက်ပွဲ အကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားသည်။ သို့သော် တာနာကာအနေဖြင့် ပိတ်ဆို့လမ်းဆုံးကို မဖွင့်နိုင်ဘဲ ရှိသည်။ ထိုအချိန်တွင် တရုတ် တပ်များနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးဘရောင်း၏ တွဲကားတပ်များသည် မျှော်လင့်ထားသည်ထက် ပို၍ လျင်မြန်စွာ ချီတက်လာနိုင်သည်။ ဂျပန်တပ်များသည် ၎င်းတို့ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားသော ဆုတ်လမ်းကြောင်းမှ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာသွားကြရသည်။

တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေစဉ်တွင် စတီးဝဲလ်သည် မာရေးနှင့် အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားသည်။ မာရေးက ဂျပန်တပ်များကို နောက်ဆွယ်မှ ဖြတ်တိုက်ရန်ဟုဆိုကာ မူလချထားသည့် နေရာမှ ရွှေ့သွားခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ရပ်ကြောင့် စတီးဝဲလ် စီစဉ်ထားသည့် ထောင်ချောက်မှ တာနာကာနှင့် ၎င်း၏အမှတ် (၁၈) ဂျပန်တပ်မသည် တတိယအကြိမ် လွတ်မြောက်သွားခဲ့ရသည်။ စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် တဖူနာသွားရပြန်ချေပြီ။ တာနာကာ၏ ဂျပန်တပ်များကို တကယ်တမ်း အရေးပါပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် တိုက်ပွဲများ မဆင်နွှဲလိုက်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ဟူးကောင်း တောင်ကြားတိုက်ပွဲများတွင် ရင်တဖိုဖိုဖြင့် ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေစဉ် အတွင်းအက်စ်အီးအေစီနှင့် မောင့်ဘက် တန်တို့နှင့် ဆက်ဆံရာ၌ အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့နေရပြန်သည်။

ကိုင်းရိုညီလာခံ၌ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခဲ့သော်လည်း ဗြိတိသျှဦးစီးချုပ်များသည် မြန်မာပြည်အစား ဆူမတ္တရာကျွန်းကို တိုက်ခိုက်ရန် ချာချီ၏ အစီအစဉ်ကို လုံးလုံးလျားလျား မစွန့်လွှတ်လိုသေးဘဲ ရှိနေကြသည်။ စတီးဝဲလ်နှင့် မောင့်ဘက်တန်တို့ သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်မှုသည် အရှေ့ဖျား တိုက်ပွဲများ ကျင်းပရေး မဟာဗျူဟာ နည်းလမ်းများအပေါ် သဘောထား ကွဲလွဲသည်အထိ သက်ရောက်သွားသည်။

အမေရိကန်တို့က မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို သိမ်းပိုက်ပြီး (အထူးသဖြင့် မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်ကို သိမ်းပိုက်ကာ) တရုတ်ပြည်သို့ ကြည်းကြောင်းနှင့် လေကြောင်းလမ်းများ ဖွင့်လှစ်ရန် လိုလားသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဂျပန်ပြည်မသို့ လေကြောင်းနှင့် ကမ်းတက်တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဗြိတိသျှတို့ အနေဖြင့်မူကား တောင်ပိုင်း မလေးယားနှင့် စင်ကာပူတို့ကို ဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်ရေးကို ပို၍ လိုလားကြသည်။

၁။ Colonel Brown

မြိတိသျှတို့သည် မြန်မာပြည် စစ်ဆင်ရေးကို ဘေးဖယ်ကာ ဆူမတ္တရာ တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုဆူမတ္တရာ တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်ကို ကူလ်ဗီရင်^၁ ဟု အမည်ပေးထားကြောင်း စတီးဝဲလ်က သတင်းရရှိသည်။

ထို့ကြောင့် စတီးဝဲလ်သည် မြိတိသျှတပ်များအနေဖြင့် တရုတ်တပ်များနှင့်အတူ မြန်မာပြည်ကို အလုံးအရင်းဖြင့် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်နိုင်ရေးအတွက် တင်ပြတောင်းခံရန် ၎င်း၏ အရာရှိ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဝါရှင်တန်သို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ သို့သော် စတီးဝဲလ်သည် ဝါရှင်တန်သို့ ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်လိုက်ခြင်းကို မောင့်ဘက်တန်အား အသိမပေးခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့် မောင့်ဘက်တန်က စတီးဝဲလ်သည် အမိန့်နာခံခြင်းမရှိဟု ဇွပ်ခွဲကာ အက်စ်အီးအေစီရှိ စတီးဝဲလ်၏ တာဝန်များကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန် အမေရိကန် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သို့ တောင်းဆိုသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ကြယ်သုံးပွင့်တပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးအနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ တရုတ်မြန်မာ အိန္ဒိယစစ်မျက်နှာဆိုင်ရာ အမေရိကန်တပ်မှူးကြီးအနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ချန်ကေရှိတ်၏ ချဲ့ကင်းအစိုးရ ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်အနေဖြင့် လည်းကောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ဝါရှင်တန်သို့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်က အမေရိကန် စစ်ဦးစီးချုပ်များအနေဖြင့် ကိုင်ရိုနှင့် တီဟီရန် ညီလာခံမှ ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်နေကြကြောင်း၊ ဝါရှင်တန်သို့ စတီးဝဲလ်က ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်ခြင်းကြောင့် ဘာမျှ မထိခိုက်ကြောင်း တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် အမေရိကန်နှင့် မြိတိသျှထိပ်ပိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်များအထိ ဂယက်ရိုက်လာသည်။ အမေရိကန်သမ္မတနှင့် မြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်တို့ပါ ဤပြဿနာတွင် ပါဝင်လာကြရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် မြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချာချိက ဆူမတ္တရာ စစ်ဆင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ အခြားမည်သည့် ကမ်းတက် စစ်ဆင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေးမှ မြိတိသျှတပ်များကို ရုပ်သိမ်းခြင်း မပြုပါဟု ကတိပေးခဲ့ရသည်။

၁။ Calverin

အက်စီအီးအေစီအတွင်း မဟာမိတ်တို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို ယခုအခါ ဂျပန်တို့က တိုက်ခိုက်လာသည့် အင်ဖားနှင့် ကိုတီးမားတိုက်ပွဲကြီးများဖြင့် မှတ်ကျောက်တင်ရတော့မည် ဖြစ်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဂျပန်တပ်မ (၁၅) သည် ရခိုင်ဒေသရှိ အိန္ဒိယတပ်မ အမှတ် (၅) နှင့် အမှတ် (၇) တို့ကို စတင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်း၏ တောတွင်းတိုက်ပွဲ လေ့ကျင့်ခန်းများဖြင့် အသားကျထားသော အိန္ဒိယတပ်များက ကောင်းစွာ ခုခံနိုင်ခဲ့၏။

ထို့အပြင် ရန်သူ၏ ဖြတ်တောက်ပိတ်ဆို့ခြင်း ခံရသော တပ်ဖွဲ့များထံ လေကြောင်းဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့မှုကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သောကြောင့်လည်း မဟာမိတ်တပ်များက တပန်းသာခဲ့သည်။

လေကြောင်းမှ ရိုက္ခာများ မှန်မှန်ရရှိနေသော မဟာမိတ် အိန္ဒိယတပ်မ နှစ်ခုသည် တောတွင်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် ရိုက္ခာများ ရယူနေရသော ဂျပန်တပ်များကို မကြာမီ အပေါ်စီးမှ တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

(၁၄) နံပါတ် တပ်တော်ကို ကွပ်ကဲနေသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းသည် ဂျပန်တို့အင်ဖားကို တိုက်ခိုက်လာလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင် ခန့်မှန်းထားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကိုဟီးမားကို အလျင်အမြန် အလုံးအရင်းနှင့် တိုက်ခိုက်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု လျော့တွက်မိခဲ့၏။

သို့သော် ဗြိတိသျှတို့ အံ့အားသင့်သွားလောက်အောင်ပင် ဂျပန်တို့အင်ဖားနှင့် ကိုဟီးမားကို တိုက်ခိုက်ရန် အင်အား ၁၅၀၀၀၀ အထိ စုစည်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗြိတိသျှတို့ ထိတ်လန့်တကြား ခံစစ်ကြောင်း ဖွင့်ခဲ့ကြရသည်။ ဟမ်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်၍ လေကြောင်းမှ အကူအညီပေးရန် ယူရန်အထိ အရေးတကြီး စီစဉ်ကြရသည်။

ကိုဟီးမား တိုက်ပွဲကြောင့် စတီးဝဲလ်သည်ပင် စိုးရိမ်ပူပန်ခဲ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကိုဟီးမားတိုက်ပွဲသည် လီဒိုလမ်းမကြီး၏ အောက်ပိုင်းအစွန်နှင့် နီးကပ်လာပြီး စတီးဝဲလ် တာဝန်ယူထားသော နယ်မြေကိုပါ ခြိမ်းခြောက်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စတီးဝဲလ်နှင့် မောင့်ဘက်တန်တို့ တွေ့ဆုံပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် စတင်ဆင်နွှဲသော ဂျပန်တို့၏ ထိုးစစ်သည် ဝါးလုံးထိုး စစ်ဆင်ရေးပင် ဖြစ်တော့သည်။

ရှိသမျှ ဂျပန်တွေ အကုန်ပါဝင်ဆင်နွှဲလာရောသလားဟု မှတ်ထင်ရလောက်အောင် အလုံးအရင်းဖြင့် အကြီးအကျယ် တိုက်ခိုက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ဂျပန်တို့လုံးဝ အောင်ပွဲခံရန် လက်မတင်ကလေးမျှသာ လိုတော့သည့် အခြေအနေသို့ပင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်တပ်များသည် စတီးဝဲလ်၏ စစ်တပ်များကို အဆက်ဖြတ်ထားနိုင်ပြီး ဗြိတိသျှ တပ်များကို တွန်းတိုက်နိုင်ခဲ့သည် ရှိသော် ဘင်္ဂလားပြည်နယ် ကျဆုံးပြီး ကာလကတ္တားဆိပ်ကမ်းမြို့ကြီးကိုပါ သိမ်းပိုက်သွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အင်ဖားနှင့် ကိုဟီးမားတွင် ဗြိတိသျှနှင့် အိန္ဒိယတပ်များသည် ရိက္ခာထောက်ပံ့မှု မှန်မှန်ရနေပြီး တပ်ကူများအားဖြည့်ပေးမှုကို လေကြောင်းမှ ရရှိနေသဖြင့် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်တပ်များမှာမူ အချိန်ယူ ဆင်နွှဲရမည့် တိုက်ပွဲအတွက် ရိက္ခာထောက်ပံ့ရေးစနစ် အားနည်းနေခဲ့သည်။

သို့တိုင်အောင် မေလနှင့် ဇွန်လအတွင်း ဂျပန်များက အပေါ်စီးမှ တိုက်ခိုက်နေနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဗြိတိသျှတပ်များမှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်းခံနေရသည်။ ဗြိတိသျှတပ်မှူးများ (အထူးသဖြင့် ဂစ်ဖတ်)သည် ဗြိတိသျှ စစ်ဦးစီးချုပ်များ၏ ဝေဖန်မှုကိုသာမက အမေရိကန်များ၏ ဝေဖန်စွတ်ချမှုကိုပါ ခံနေရသည်။

ဝေဖန်သူများသည် အင်ဖားနှင့် ကိုဟီးမားသို့ ဂျပန်တို့က မည်မျှကြီးမားသော အင်အား အလုံးအရင်းဖြင့် ထိုးစစ်ဆင်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကိုမူ မသိကြပေ။

ထိုသို့ ပြစ်တင် ဝေဖန်မှုများကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းက အလေးမထားဘဲ မိမိ လုပ်စရာရှိသည်တို့ကိုသာ ဆက်လုပ်ခဲ့သည်။ ဤစစ်ပွဲသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် စစ်ပွဲအစစ် ဖြစ်သည်ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် မယိမ်းမယိုင် ကြံကြံ့ခံ၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် ဗြိတိသျှတို့က တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ အရေးသာလာသည်။ ရန်သူတို့ ပျက်စီးမည့်အချိန် နီးလာပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်တို့ကား ဗြိတိသျှတို့ကို အောင်ပွဲဆင်ရန် မလွယ်တော့၊ မျှော်လင့်ချက်လည်း မရှိတော့၊ နောက်ဆုတ်ရတော့မည့် အခြေအနေမျိုး ကြုံနေပြီ။

မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးဟန်းတားသည် တာဝန်ဝတ္တရားများကို စတင်ထမ်းဆောင်သည်။ ၎င်းသည် အင်ကန်ဂါတောင်၌ လမ်းပိတ် စခန်းချထားသည်။ ဂျပန်တို့က ချက်ချင်း တုံ့ပြန်ကာ ထိုလမ်းကို ဖွင့်ရန် ကာမိုင်းမှ နေ၍ တပ်ရင်း သုံးရင်းထက် မနည်းကို စေလွှတ်လိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရက်အတန်ကြာမျှ တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဤတိုက်ပွဲတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး ဟန်းတားလက်အောက်ရှိ ဂါလာဟက်တပ်ရင်းမှ ရှေ့တန်းတပ်သည် ဖွန်ဂါ^၁ သို့ ရုပ်သိမ်းရပြီး ဂျပန်တပ်များ၏ ဝိုင်းထားခြင်းကို ခံရသည်။ သို့သော် ဂျပန်တပ်များသည် ကြာကြာမဆိုင်းဘဲ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာသွားသည်။

အဆိုပါ တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေစဉ် စတီးဝဲလ်သည် ချန်ကေရှိတ်ထံမှ အခြား တရုတ်တပ်မတစ်ခု ထပ်မံစေလွှတ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုရန် ချဲ့ကင်းသို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ စတီးဝဲလ်၏ ဆန္ဒပြည့်ဝခဲ့သည်။ ချဲ့ကင်းမှ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် သူသည် မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဆလင်းတို့အား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ချက်ချင်း ထွက်ခွာသွားရပြန်သည်။

စတီးဝဲလ်၏ တပ်များက ဟူးကောင်းတောင်ကြားတွင် တိုက်ပွဲဝင်နေချိန်၌ ၁၄ နံပါတ် ဗြိတိသျှ တပ်တော်မှလည်း ဗိုလ်ချုပ်ဝင်းဂိတ်၏ ကွပ်ကဲမှုဖြင့် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ 'ချင်းဒစ်' တပ်များကို စေလွှတ်နေခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်သည် လည်းကောင်း၊ ဆလင်းသည် လည်းကောင်း ချင်းဒစ် တပ်များ၏ အစွမ်းအစကို လုံးဝယုံကြည်မှုမရှိ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ချင်းဒစ်များသည် တပ်မကြီးများမှဆွဲယူထားသော သောင်းပြောင်းတပ်သားများ၊ လက်နက်များနှင့် လေယာဉ်များဖြင့် စုစည်းထားသည့် အရေးပေါ်တပ်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ရန်သူနယ်မြေသို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်ရေးဟူသော ၎င်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်အပေါ် တယူသန် ယုံကြည်ထားသော ဝင်းဂိတ်သည် ကွီဘက်ညီလာခံသို့ပင် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ရုစဗဲနှင့် ချာချီတို့၏ ထောက်ခံအားပေးမှုကို ရရှိအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် ၎င်း၏ လုပ်ငန်းတွင် ၎င်းကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသော အမှတ် (၁) လေကြောင်းကွန်မန်ဒိုတပ်ကိုသာမက အထူးအတွေ့အကြုံရင့်သော အမေရိကန်လေတပ် လေယာဉ်မှူးများကိုပါ အသုံးပြုခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

၁။ Nhpum Ga

ဂျပန်တပ်များ၏ နောက်ဆွယ်သို့ ထိုးဖောက်သွားရောက်၍ လှုပ်ရှားခဲ့သော ချင်းဒစ်တပ်များ၏ လုပ်ရပ်ကြောင့် စောစောပိုင်းတွင် ဂျပန်တပ်များ၏ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ ပျက်ပြားခဲ့သည်။

သို့သော် ဂျပန်တပ်များအတွက် ထိခိုက်လှအောင် မဖြစ်ခဲ့ချေ။ ယခုမူကား ဝင်းဂိတ်သည် အလတ်စားနှင့် အငယ်စား ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ ပါဝင်သည့် အမှတ် (၁) လေကြောင်း ကွန်မန်ဒိုတပ်နှင့်အတူ တပ်ရင်းလေးခုစီပါသော တပ်မဟာခြောက်ခု ရရှိထားပြီး ဖြစ်သည်။

ဝင်းဂိတ်၏ အမှတ် (၁) လေကြောင်း ကွန်မန်ဒိုတပ်တွင် ပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်များသာမက တိုက်လေယာဉ်များလည်း ပါဝင်သည်။

ဝင်းဂိတ်၏ လေကြောင်း ကွန်မန်ဒိုတပ်သည် စတိုးဝဲလ် ရည်မှန်းထားသည့် မြစ်ကြီးနားမြို့၏ တောင်ဘက် မိုင် ၁၀၀ ခန့်အကွာ ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်း၏ 'ဘရောဒဝေး' နှင့် 'ဝိုက်စီးတီး' ဟု အမည်ပေးထားသည့် နေရာများသို့ မတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် လေထီးဖြင့် ဆင်းခဲ့ကြသည်။ လေထီးဆင်း ချင်းဒစ် ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့ဝင်များက လမ်းတံတားများကို ဖျက်ဆီးကြပြီး မြောက်ပိုင်းသို့ သွားသော ရထား သံလမ်းများကို ဖြတ်တောက်ခဲ့ကြသဖြင့် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တာနာကာမှာ အထိနာခဲ့တော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် အင်ဖားတိုက်ပွဲကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတာနာကာ၏ တပ်ရင်းများမှာ သီတင်းပတ်များစွာ ငတ်မွတ်နေသည့်အပြင် တပ်ကူများလည်း မရရှိဘဲ ဖြစ်နေရာ ချင်းဒစ်တပ်များက လမ်းများကို ဖျက်ဆီးလိုက်သဖြင့် ဆိုးရွားသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းတို့၏ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးနေသော ချင်းဒစ်တပ်များ၏ ပမာဏကို ဂျပန်တို့ သိရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိကာစ အမှတ် (၅၃) တပ်မကို စေလွှတ်ကာ ချင်းဒစ်တပ်များအား တိုက်ခိုက်စေသည်။

ချင်းဒစ်တပ်များသည် ပဏာမလေထီးဆင်းမှုများအပြီးတွင် အနောက်အာဖရိကတပ်မဟာတစ်ခု အပါအဝင် တပ်မဟာနှစ်ခုကို 'အာဘာဒင်' ခေါ် လေထီးဆင်းနယ်မြေသို့ ချပေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဗိုလ်မှူးချုပ် ဖာဂူဆင်^၁ လက်

၁။ Broadway ၂။ White City
၃။ Aberdeen ၄။ Brigadier Fergusson

အောက်ရှိ တပ်မဟာအမှတ် ၁၉ တပ်များသည် လီဒိုမှ နေ၍ တောင်တွင်းခရီးဖြင့် ထိုနယ်မြေသို့ ချီတက် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ချင်းဒစ်တပ်များ ထိုသို့ လှုပ်ရှား၍ ကောင်းတုန်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ဝင်းဂိတ်သည် ၁၉၄၄ ခုနှစ် မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့၌ လေယာဉ်ပျက်ကျ၍ သေဆုံးခဲ့သည်။ ချင်းဒစ်တပ်များသည် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တာနာကာ၏ တပ်များကို အကြီးအကျယ် ဒုက္ခပေးနိုင်ခဲ့ကြလင့်ကစား ၎င်းတပ်များ၏ အနာဂတ်ရေးမှာ မရေရာတော့ချေ။

အင်ဖားနှင့် ကိုဟီးမားတိုက်ပွဲများတွင် မဟာမိတ်တပ်များနှင့် ဂျပန်တပ်များ သူတင် ကိုယ်တင် တိုက်ခိုက်နေကြချိန် ဧပြီလ စောစောပိုင်းက ကျင်းပခဲ့သော ညီလာခံတစ်ရပ်၌ ချင်းဒစ်တပ်မဟာနှစ်ခုကို စတီးဝဲလ်၏ တပ်များအား အထောက်အကူပြုရေးအတွက် အသုံးပြုရမည်၊ အခြားချင်းဒစ်တပ်မဟာနှစ်ခုက အင်ဖားစစ်မြေပြင်သို့ ဂျပန်တို့၏ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများအား နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။

ချင်းဒစ်တပ်များအား အသုံးချရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောတူညီချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သော်လည်း ဝင်းဂိတ်၏ နေရာကို ဆက်ခံသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လင်တိန်း^၁ နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်တို့ သဘောကျင်း ကွဲလွဲမှု ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။

ချင်းစစ်တပ်များက ဂျပန်ရှေ့တန်းမျဉ်းများ နောက်ဆွယ်၌ ရက် ၉၀ နီးပါး လှုပ်ရှားပြီးလျှင် ပြန်လည်ဆုတ်ခွာလိုကြသည်။ စတီးဝဲလ်ကမူ ဤသို့ မဟုတ်။ ချင်းဒစ်များကို တိုက်ခိုက်ရန် စုစည်းထားသည့် ဂျပန်တပ်များသည် ချင်းဒစ်တပ်များဆုတ်ခွာသွားခြင်းကြောင့် မိမိ၏ ညာတောင်ပံ စစ်ကြောင်းဆီသို့ ပြိုကျလာကြလိမ့်မည်ဟု ယူဆသည်။

ထိုသို့သော သဘောကွဲလွဲချက်အပြင် အရှေ့တောင်အာရှစစ်ဌာနချုပ် (အက်စ်အီးအေစီ) နှင့် အမေရိကန် ပူးတွဲစစ်ဦးစီးချုပ်များအကြားတွင် မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ အထွေထွေ မဟာဗျူဟာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ကွဲလွဲချက်များ ရှိနေသည်။

အမေရိကန်တို့က မြစ်ကြီးနားမြို့အားသိမ်းပိုက်ရေးကို ပို၍ အားသန်သည်။ သို့ဖြင့် ဟမ့်တောင်တန်းကို ကျော်၍ တရုတ်ပြည်သို့ လေကြောင်းဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပို့ရေးနှင့် ကုန်းကြောင်းဖြင့် ဆက်သွယ်ရေး လမ်းပွင့်သွားမည်ဟု ခံယူထားဆဲဖြစ်သည်။

၁။ General Lentaingne

ဗြိတိသျှ (အက်စ်အီးအေစီ) တို့ကမူ အင်ဖားတိုက်ပွဲအောင်နိုင်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရန်ကုန်မြို့ကို ရေကြောင်းမှ ချီတက်တိုက်ခိုက်ရေးကိုသာ ဆန္ဒစောနေကြသည်။ ရန်ကုန်ကို အလျင်စလို တိုက်ခိုက်လိုခြင်းမှာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးကို ဖြည်းဖြည်းချင်း စရိတ်ကြီးစွာ စစ်ဆင်ရေး ဆင်နွှဲရခြင်းမှ သက်သာလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စတီးဝဲလ်အနေဖြင့်မူ ချင်းဒစ်တပ်များ ရုပ်သိမ်းသွားကြမည့်အရေးအတွက် ပူပန်မှုရှိနေသော်လည်း ဝါရှင်တန်နှင့် ချုံကင်းနှစ်ဌာနစလုံးမှ ထောက်ခံအားပေးမှုကို ဆက်လက်ရရှိနေသဖြင့် စိတ်အေးနေရသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် မေလဆန်းတွင် တရုတ်တပ်မအမှတ် ၅၀ သည် စတီးဝဲလ်၏ တပ်များနှင့် ပူးပေါင်းရန် လေကြောင်းဖြင့် ရောက်ရှိလာသည်။ မရှေးမနှောင်းပင် တပ်မအမှတ် ၁၄ လည်း ရောက်ရှိလာသည်။

* * *

၉

မြစ်ကြီးနားတိုက်ပွဲ

စတီးဝဲလ်၏ တပ်များသည် ဧပြီလ အကုန်ပိုင်းတွင် မိုးကောင်းလွင်ပြင်သို့ ကာမိုင်မြင်စွာ ချီတက် ရောက်ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။ စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ကာမိုင်း မိုးကောင်းဆီသို့ အမှတ် ၂၂ နှင့် အမှတ် ၃၈ တပ်မများဖြင့် ဆော့လျင်စွာ ချီတက်ရန်နှင့် မြစ်ကြီးနားမြို့ကို ချီတက်ကာ လျှပ်တစ်ပြက် ထိုးနှက် တိုက်ခိုက် နိုင်ရေးအတွက် အမြန်ဆုံး ချီတက်လာဖို့ ဂါလာဟက်တပ်ကို စေလွှတ်ရန် မျှော်လင့်ထားသည်။

ထိုကဲ့သို့သော အချိန်အခါမျိုးတွင် ချန်ကေရှိတ် တပ်မမှူးများအား တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လာပြန်ချေပြီ။ အမှတ် ၂၂ တပ်မနှင့် တွဲဖက်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော တင့်ကားတပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဘရောင်းက ချန်ကေရှိတ် ၏ စွက်ဖက်မှုများကို စောစီးစွာ သိရှိပြီး စတီးဝဲလ်ထံသို့ တင်ပြသည်။ ဆွန် နှင့် လျာအိုထံသို့ ပေးပို့သည့် ချန်ကေရှိတ်၏ အမိန့်များတွင် မြစ်ကြီးနားကို အဆောတလျှင် မတိုက်ခိုက်ဘဲ အချိန်ဆွဲနိုင်သမျှ ဆွဲထားရန် ဖော်ပြပါရှိသည်။

စတီးဝဲလ်က မြောက်တစ်ခါ ခြောက်တစ်လှည့်ဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ချီ တက်လာသော တပ်မအမှတ် (၂၂) သည် ကာမိုင်းအနီးသို့ တရွေ့ရွေ့ရောက် ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်နှင့် အမှတ် ၃၈ တပ်မတို့ အား မိုးကောင်းအရှေ့ဘက် သွားလာရေးခက်ခဲသောဒေသသို့ တပ်ဖြန့်ချီတက် ရန် စေလွှတ်လိုက်သည်။ ဆွန်သည် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ချီတက်သည်။ သို့သော် ချန်ကေရှိတ်၏ အမိန့်အတိုင်း တဖြည်းဖြည်း ချီတက်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဧပြီလနှင့် မေလတစ်လျှောက်လုံး စတီးဝဲလ်သည် စိတ်မချမ်းသာခဲ့ရ။ သို့သော် မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ကား အခြေအနေတစ်မျိုး ပြောင်းလာ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွန်သည် ချန်ကေရှိတ်ထံမှ မီးစိမ်းပြချက်ကို ရရှိဟန်တူသည်။ ကာမိုင်းကို တိုက်ရန် အားတက်သရော ရှိလာသည်။ ဆွန်သည် သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်းအမှတ် (၁၁၂) ကို လုံးဝ အဆက်အသွယ် မရနိုင်သော တောကြီးမျက်မည်းကို ဖြတ်ကျော်ကာ ကာမိုင်းတောင်ဘက် လမ်းမကြီးသို့ ချီတက်စေခဲ့သည်။ ထိုတပ်ရင်းသည် ဂျပန် ထောက်ပံ့ရေးစခန်းကြီးတစ်ခုကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။

အဆိုပါ ဂျပန် ထောက်ပံ့ရေးစခန်းကြီးတွင် ထရပ်ကား ၃၅ စီး၊ မြင်းကောင်ရေ ၁၀၀ နှင့် ပစ္စည်းအပြည့်ကုန်လှောင်ရုံရှစ်ခု ရှိသည်။ တစ်ဖန် တပ်ရင်း (၁၁၂) သည် သင့်လျော်သည့် နေရာတွင် ခံစစ် စခန်းတစ်ခု ဆောက်သည်။

တပ်သားအင်အား ထက်ဝက်ကျော် လျော့ပါးသွားပြီ ဖြစ်သော ဂျပန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တာနာကာ၏ တပ်မ (၁၈) သည် တရုတ်တပ်ရင်း (၁၁၂) ၏ ခံစစ်စခန်းကို ဖြိုခွင်းရန် မီးကုန်ယမ်းကုန် ပြန်လည် တိုက်ခိုက်သည်။ တာနာကာသည် နောက်ပြန်ဆုတ်ခွဲရမည်ဆိုသော အထက်အမိန့်ကိုပင် အလေးမထားတော့ဘဲ ဆက်၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

နောက်ထပ် တပ်ကူရောက်လာသော ဂျပန်တပ်မ (၅၃) ကိုလည်း တရုတ်တပ်အား ဆက်၍ တိုက်ခိုင်းသည်။ သို့သော် တရုတ်တပ်ရင်းက ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်သဖြင့် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတာနာကာသည် ၎င်း၏တပ်မမှ အကြွင်းအကျန် တပ်သားများနှင့်အတူ ဆားမော်အထိ ဆုတ်ခွာသွားရတော့သည်။ ဆားမော်သည် မိုးကောင်းတောင်ဘက် ရထားလမ်းပေါ်ရှိ ရွာငယ်ကလေး ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်နှင့် တရုတ်တပ်မများသည် ဂျပန်များအား ဟူးကောင်းတောင်ကြားနှင့် မိုးကောင်းလွင်ပြင်ဒေသများမှ မောင်းထုတ်ဖယ်ရှားလိုက်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းသော အခြေအနေနှင့် ရာသီဥတုတွင် ဤကဲ့သို့ ပြင်းထန်သောတိုက်ပွဲများ ရေရှည်ဖြစ်ပွားရခြင်းကြောင့် စတီးဝဲလ်နှင့် ၎င်း၏တပ်များသာမက ချင်းဒစ်တပ်များတွင်ပါ အကြီးအကျယ် သေကြေဒဏ်ရာရမှုများ ရှိခဲ့သည်။ ချင်းဒစ်တပ်များသည် မေလတွင် စတီးဝဲလ်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်သို့ ရောက်ရှိလာရာ ချင်းဒစ် တပ်မှူး လင်တိန်းနှင့် စတီးဝဲလ်တို့အကြား အကြီးအကျယ် ပဋိပက္ခဖြစ်ကြပြန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် ဆက်ဆံရေး အမြဲတမ်း အဆင်ပြေခဲ့သော မဟာမိတ် တပ်မှူးကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းအား ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကြားဝင် ဖျန်ဖြေပေးရန် ဌာနချုပ်က စေလွှတ်လိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချင်းဒစ်တပ်များက ၎င်း၏အမိန့်များကို မနာခံမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ချင်းဒစ် တပ်မဟာများသည် ပေးအပ်လိုက်သော တာဝန်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဒေါသဖြစ်နေသည်။

လင်တိန်းကလည်း စတီးဝဲလ်သည် ချင်းဒစ်တပ်အား အဆမတန် တာဝန်များ ပေးထားသည်ဟု စောဒက တက်သည်။ ချင်းဒစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ဖျားနာ နှမ်းနယ် အားကုန်နေကြဖြစ်၍ စတီးဝဲလ်အလိုကျ မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု လင်တိန်းက တင်ပြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းသည် တပ်အချင်းချင်း မသင့်မတင့်ဖြစ်နေခြင်းကို ရင်ကြားစေပေးရန် ကြီးစားသော်လည်း နှစ်ဖက်တပ်များ၏ တပ်မှူးနှစ်ဦးစလုံးနှင့် တပ်သားများမှာ စေ့စပ်မရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေကြသည်ဟု နားလည်ခဲ့ရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ချင်းဒစ်တပ်များနှင့် မာရေး၏ မာရောက်ဒါးတပ်များမှ ဖျားနာနှမ်းနယ်နေသူများအား လေယာဉ်ဖြင့် ပြန်ပို့ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အစား စတီးဝဲလ်လက်အောက်သို့ ဗြိတိသျှတပ်မအမှတ် (၃၆) ကို ပို့ပေးလိုက်သည်။

မေလအတွင်း စတီးဝဲလ်သည် ခါတိုင်းထက်ပို၍ စိတ်သောက ပိစီးနေခဲ့သည်။ တရုတ်တို့၏ ဖင့်လေးစွဲသော နည်းဗျူဟာနှင့် လင်တိန်းနှင့် ဖြစ်ပွားရသော ပဋိပက္ခများကြောင့်သာမက မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်ကို အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်နေသော ဂါလာဟက်တပ်ဖွဲ့များ၏ အရေးအတွက်လည်း အကြီးအကျယ် စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေရသည်။

ထိုစဉ်က အခြေအနေများကို စတီးဝဲလ်၏မှတ်တမ်းတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

“ဒုက္ခသုက္ခကြုံတွေ့နေရတာ လေးလခွဲကြာခဲ့ပြီ။ မေလ ၈ ရက်။ ၁၁:၃၀ နာရီတွင် စတင်ထွက်ခွာခဲ့သည်။ တပ်မ (၃၈) ဌာနချုပ်၌ ဆွန်ကို ဝင်ခေါ်။ တပ်ရင်း (၁၁၃) စခန်းကို ဆက်။ ၁: ၃၀ မှ ၃: ၃၀ အထိ တပ်ရင်း (၁၁၄) ဌာနချုပ်စခန်းကို တောင်တက်ခရီးနှင့်ရ။ ပူပြင်းလှသည်။ ပေ ၂၀၀၀ တောင်တက်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ် သေလုမတတ် ကြံရ။ ခြေလက်ပင် မသယ်ချင်တော့”

မြစ်ကြီးနားတိုက်ခိုက်ရေးအခြေအနေသည် မေလ ၁၇ ရက်မတိုင်မီ မှတ်သုံမိုးကကျရောက်လာမည်ဆိုပါက ပျက်ပြားသွားနိုင်ကြောင်း စတီးဝဲလ်က သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဂါလာဟက်တပ်များက မြစ်ကြီးနားသို့ စတင် စေလွှတ်လိုက်သည်။ သို့သော် မြစ်ကြီးနားတွင် ဂျပန်မြို့စောင့်တပ်များ အင်အား မည်မျှဖြစ်လျက်ရှိသည်မည်မသိ။ ဂျပန်များက မိုးကောင်းဆီသို့ များခေါ်မည်လော စသည်ဖြင့်လည်း စတီးဝဲလ်မှာ တွေး၍ ကြောင့်ကြနေ၏။

တရုတ်နှင့် အမေရိကန်တို့ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော ဂါလာဟက်တပ်ကို ဦးဆောင်ချီတက်သွားသည့် ဗိုလ်မှူးကြီးဟန်းတားသည် မြစ်ကြီးနားမြို့အရှေ့ဘက် ၄၈ နာရီ ခရီးအကွာအဝေးသို့ မရောက်မချင်း ရေဒီယိုအဆက်အသွယ် မလုပ်ဘဲ ချဉ်းကပ်သွားရမည် ဖြစ်သည်။

ဟန်းတားသည် သီးခြားစစ်ကြောင်း သုံးခုဖြန့်၍ ချီတက်သွားသည်။ စစ်ကြောင်းအမည်များမှာ အိပ်ချ်၊ ကေနှင့် အမ်ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထိုစစ်ကြောင်းများ စတင်ချီတက်သွားစဉ် စောစောပိုင်းတွင် ဂျပန်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရသေးသည်။

သို့သော် ဂျပန်တို့အနေဖြင့် ထိုစစ်ကြောင်းများသည် မြစ်ကြီးနားသို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မသိရှိခဲ့။ ထိုအချိန်တွင် ရာသီဥတုက အတိုင်းထက်အလွန် ဆိုးရွားလာခဲ့ပြန်သည်။

မေလ ၁၆ ရက်နေ့ညတွင် ရှေ့တန်းစစ်ကြောင်းမှူး ဟန်းတားသည် မြစ်ကြီးနားတောင်ဘက် လေဆိပ်နယ်မြေသို့ ရောက်သွားပြီး စခန်းချရန် စီစဉ်နေသည်။ ကချင် အရေးပေါ်တပ်များက မဟာမိတ်များအား ကောင်းစွာ ကူညီကြသည်။

မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်တွင်ဂျပန်များ တပ်လှန့်ထားခြင်း မရှိကြောင်း ကချင်တို့က ထောက်လှမ်းပြီး သတင်းပေးသည်။ သို့သော် ပို၍ သေချာစေရန် ဟန်းတားသည် တစ်ညလုံးစောင့်၍ လေ့လာသည်။

မြို့ပေါ်တွင်မူ အင်အားနည်းနေသော ဂျပန်တပ်ရင်းနှစ်ရင်း ရှိနေသည်။ မြို့၏ တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်တို့တွင် ရှိသော လေဆိပ်နှစ်ခုကို ဂျပန်တပ်သား ၁၀၀ ခန့်က စောင့်ကြပ်နေသည်။

မေလ ၁၇ ရက်နေ့ ၁၀ နာရီတွင် ဟန်းတားက စတင်တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ အမှတ် (၁၅၀) တရုတ်တပ်ရင်းကို လေဆိပ်တိုက်ခိုက်ရေး

တာဝန်ပေးသည်။ အမေရိကန်တပ်များကိုမူ ဧရာဝတီကုတို့ဆိပ်ဖြစ်သည့် ပါမိတ်ကို သိမ်းရန် အမိန့်ပေးသည်။

ဂျပန်တို့မှာ ရှောင်တခင်တိုက်ခိုက်ခံရ၍ အငိုက်မိသွားကြသည်။ အကြီးအကျယ် ရှုံးနိမ့်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြင့် မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်ပြီး စတီးဝဲလ်တို့၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်များ ဆင်းသက်နိုင်သည်။ ယန္တရားတပ်နှင့် တပ်ကူများလည်း ရောက်လာ၏။

စတီးဝဲလ်နှင့် စစ်သတင်းထောက် ၁၂ ဦးတို့သည် နောက်တစ်နေ့တွင် မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ရောက်လာကြသည်။ သို့သော် ဟန်းတားနှင့် ၎င်း၏ တပ်များသည် တပ်ကူများ ပေးပို့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ပျက်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်ကို ဂျပန်တို့ ရုတ်တရက် ပြန်သိမ်းမည်စိုးရ၍ တပ်ကူများ ရရှိရန်မှာ အရေးကြီးနေသည်။ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်များလည်း ပို၍ လိုအပ်နေသည်။

အကျပ်အတည်း အခက်အခဲများ ရှိနေသေးသည့်တိုင်အောင် စတီးဝဲလ်အနေဖြင့်မူ မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်တိုက်ပွဲ အောင်မြင်မှုအပေါ် အကြီးအကျယ် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးနေတော့သည်။ မြစ်ကြီးနားကို တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရေးအတွက် စတီးဝဲလ်၏ အစီအစဉ်သည် အောင်မြင်နိုင်ဖွယ် မရှိဟူ၍ ဗြိတိသျှ အမေရိကန်နှင့် တရုတ်တို့က စတီးဝဲလ်အား အကြိမ်ကြိမ် သတိပေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ယခု စတီးဝဲလ်က လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ပြုလိုက်ပြီဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် မြန်မာပြည် စစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းများ ရေရေရာရာ ချမှတ်၍ မပြီးနိုင်သေးဘဲ ရှိသည့် ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် အမေရိကန်အစိုးရတို့ပင်လျှင် ထိုအောင်မြင်မှုအတွက် အံ့အားသင့်ကြရ၏။ မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာကပင် အံ့သြကြသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်တပ်မှူးများအပေါ် လုံခြုံရေးအရ စိတ်မချရသောကြောင့် မြစ်ကြီးနားတိုက်ပွဲ အစီအစဉ်ကို မည်သူ့အားမျှ မပြောခဲ့ပေ။ စတီးဝဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းကိုသာ အကြောင်းစုံပြောကြားထားခဲ့သည်။

မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေရခြင်းမှာ မကြာမြင့်လှ။ သောကများ၊ တင်းမာမှုများ၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့မှုများ၊ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုများနှင့် ကြုံလာရပြန်သည်။

ဒုက္ခသုက္ခများကို အမှတ် ၁၅၀ တရုတ်တပ်ရင်းက စတင်ခဲ့သည်။
 တွေ့ကရာလူဖြင့် စုစည်းထားရသော အဆိုပါ တပ်ရင်းသည် မြစ်ကြီးနားမြို့ကို
 တိုက်ခိုက်ချိန်တွင် တပ်ခွဲများတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အဆက်အသွယ် ပြတ်ကုန်သည်။
 ထိုနောက် ၎င်းတို့တပ်ဖွဲ့များ အချင်းချင်းမှားယွင်းပြီး အကြီးအကျယ် တိုက်ခိုက်
 ကြရာမှ မြို့ပြင်သို့ ပြန်လည် ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြရသည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ဂျပန်တို့အနေဖြင့် မြစ်ကြီးနားမြို့သည်
 ၎င်းတို့အတွက် မည်မျှ အရေးကြီးသည်ကို သဘောပေါက်ထားသည့်အလျောက်
 ခုခံမည့် ဂျပန်တပ်အင်အားကို ၂၅၀၀ ကျော် ရှိသည့်အထိ မေလမကုန်မီ စုစည်း
 ခဲ့သည်။ သံလွင်မြစ်ဘက်မှ ချီတက်လာသော ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိဇူကာမိ
 ဇာ တပ်များပါ အားပြည့်လိုက်သောအခါ ဂျပန်အင်အား ၄၅၀၀ ကျော်အထိ
 ရှိလာခဲ့သည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့ ခုခံကာကွယ်ရေးတပ်များ၏ အင်အားကို အမေရိ
 ကန်တို့က လျှော့တွက်သော်လည်း ဂျပန်တို့ကမူ အမေရိကန်တပ်များ၏ အင်အား
 ကို အမြဲပိုတွက်ခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားလာသောအခါ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက်
 ကိုက် ၁၀၀ အကွာအဝေးဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြရသည်။ ဗုံးခိုကျင်းများ တူးထားသော
 ဂျပန်တို့က စက်သေနတ်များ၊ မော်တာများ၊ လက်ပစ်ဗုံးများဖြင့် တိုက်၏။
 မြစ်ကြီးနားလေဆိပ်မှာ အကြီးအကျယ် ပျက်စီးရ၏။

ထိုအချိန်တွင် တောကြီးမျက်မည်းအတွင်း ခရီးရှည် နှင်ခဲ့ရသော ဂါလာ
 ဟက်တပ်များမှာ ဝမ်းကိုက်ရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ငန်းဖျားရောဂါများ ဖြစ်
 ပွားနေသည်။ ဇွန်လဆန်းပိုင်းတွင် ဂါလာဟက်တပ်မှ တပ်သား ၉၀ နီးပါး
 တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့သည်။ တပ်သား ၂၀၀၀ ကျော်မှာ ပန်းဖျား ဖျားပြီး သေ
 ဆုံးခဲ့ကြ၏။

ထိုအခြေအနေတွင် ဂျပန်တို့၏ တန်ပြန်တိုက်ခိုက်မှုကို ထိထိရောက်ရောက်
 မတွန်းလှန် မတိုက်ခိုက်နိုင်ဘဲ ရှိနေသည်။ ကံကောင်းထောက်မ၍ တပ်ကူများ
 ရောက်လာခဲ့သည်။ ဆောက်လုပ်ရေး အင်ဂျင်နီယာတပ်လည်း ရောက်လာ၏။
 ဂါလာဟက်တပ်သားတို့၏ အခြေအနေမှာ ပြန်ကောင်းစပြုလာချေပြီ။ အိန္ဒိယ
 နိုင်ငံမှ အပျော်တမ်းတပ်များလည်း ရောက်ရှိလာသည်။

၁။ General MizukaMi

သို့သော် အစိမ်းသက်သက်ဖြစ်နေသော ထိုတပ်သားသစ်များအနေဖြင့် တာဝန်ကို ကျေနပ်လောက်အောင် မထမ်းဆောင်နိုင်ကြသည့်အပြင် ၎င်းတို့အတွက် ပြဿနာပင် ကြုံနေရပြန်၏။ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် စတီးဝဲလ်က တာဝန် ပေးလိုက်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘုတ္တနာ^၁ က အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဇွန်လဆန်း ပိုင်း၌ စာရေး၍ တင်ပြခဲ့သည်။

လေယာဉ်ကွင်းတွင် လေယာဉ် ၁၃ စင်း ပျက်စီးနေသဖြင့် ရိုက္ခာထောက် ပုံမှု အခက်အခဲကြုံရ၏။ နောက်တစ်ရက်စာမျှသာ ကျန်တော့သည့် အခြေအနေ မျိုးဖြစ်နေ၏။ အမေရိကန်တပ်များသည်လည်း ဖရိုဖရဲဖြစ်နေပြီး ဂျပန်တပ်များ အား ကြောက်ရွံ့နေကြသည်ဟူ၍လည်း အစီရင်ခံခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်နှင့် ဘုတ္တနာတို့သည် မောရစ်တပ်ဖွဲ့^၂ ဟု ခေါ်သော ချင်းဒစ်စစ် ကြောင်းမှ တပ်တစ်တပ်အံ့ကူအညီကို ရယူရန် မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ မောရစ် တပ်ဖွဲ့သည် တောင်ဘက်မှ ချီတက်လာသောတပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အားမကိုးရ။ မောရစ်တပ်ဖွဲ့သည် ဂါလာဟက်တပ်ထက်ပင် အခြေအနေဆိုးနေသေး၏။ ထို တပ်သည် မူလက တပ်သား ၁၃၀၀ ကျော် ရှိခဲ့ရာမှ ဇူလိုင်လတွင်မူ ၂၅ ဦး အထိသာ ကျန်တော့သည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်နေ၏။

မေလ ၁၇ ရက်နေ့ အောင်ပွဲကြောင့် အပျော်ကြီးပျော်ခဲ့ရသော စတီးဝဲလ် သည် အခြေအနေဆိုးကို ကြုံနေရပြန်ချေပြီ။ တပ်များကို စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ကူညီနိုင်စွမ်း မရှိသလောက် ဖြစ်နေသည်။ 'အခြေအနေတွေ ဆိုးပြီ။ ကျွပ် ဖြေရှင်းနိုင်တာထက် ဆိုးနေပြီ။ ဖြေရှင်းနိုင်စွမ်း မရှိတော့ တစ်မနက်လုံး မိုး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းနေ၏။ သည်မကောင်းဆိုးဝါးမိုးကြောင့် လေယာဉ်ကွင်း တွေကို ကျွပ်တို့ ရက်အနည်းငယ်သာ သုံးနိုင်တော့မည်။ လေယာဉ်တွေ မဆင်း နိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ တပ်သားတွေလည်း လာနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ အခြေအနေ ကတော့ သေချင်စော်နံ့အောင် ကြောက်စရာကောင်းနေပြီ။ ည ၁၀ နာရီအထိ မိုးက သည်းသည်းမည်းမည်း ရွာနေဆဲပဲ။ ကြောက်စရာပါပဲလား' ဟု စတီးဝဲလ် က နေ့စဉ်မှတ်တမ်းရေးသည်။

မေလကုန်ပိုင်းတွင် ရေးသော မှတ်တမ်း၌မူ 'အခြေအနေဆိုးသည်။ ဂါလာဟက်တပ်မှ အမှတ် ၂ တပ်ရင်းမှာ ၁၂ ဦးသာ ကျန်တော့၏။' ဟု ရေး

၁။ General Boatner

၂။ Morris Ferce

သားထားသည်။ ထိုရက်များအတွင်း စတီးဝဲလ်သည် မြစ်ကြီးနားသို့ လေယာဉ်ဖြင့် မကြာခဏ သွားရောက်ခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်သည် မြစ်ကြီးနားနှင့် ပတ်သက်၍ သောကမအေး တအုံနွေးနွေး ဖြစ်နေချိန်တွင် မြေပူရာကင်းမှောက် ဆိုသလို တရုတ်ပြည်မှ သတင်းဆိုးတစ်ခု ကြားရပြန်သည်။ တရုတ်ပြည်တွင် ဂျပန်တို့က တောင်ပိုင်း ကူမင်းမြို့နှင့် မိုင် ၃၅၀ သာဝေးသော ချန်ဆာကို အဓိက ထိုးစစ်ဆင်နေပြီ ဟူသော သတင်းပေတည်း။

ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့တွင် စတီးဝဲလ်အား ချန်ကေရှိတ်က ချုံကင်းသို့ လာရောက်ရန် ဆင့်ခေါ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် စတီးဝဲလ်က ၎င်း၏နီးထံသို့ စာရေးရာ၌ 'တရုတ်ပြည် အခြေအနေကတော့ အတော့ကို ဆိုးနေပြီ။ ဒီတစ်ခါတော့ ပီးနပ်ဟာ သူ့မိုက်ပြစ်နဲ့ သူ့ခေါင်းမာမှုရဲ့ ဒဏ်တွေကို ခံရတော့မယ်' ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်းတွင် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တစ်နေ့သာ နေခဲ့သည်။

'ကျုပ် မျှော်လင့်ထားသလိုပဲ၊ အမှတ် ၁၄ လေတပ်အတွက် လောင်စာရအောင် စီစဉ်ပေးမယ်ဆိုတာ အလကား လိမ်ပြောခဲ့တာ။ သူလိုချင်တာက တစ်ကမ္ဘာလုံး၊ သူ့ဘက်ကတော့ ဘာမှ အတုံ့အလှယ် ပြန်မပေးဘူး' ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းတင်သည်။

စတီးဝဲလ် ပြန်လာသည့်အချိန်တွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိနေသော တရုတ်တပ်သား ၂၀၀ နီးပါးကို မြစ်ကြီးနားမှ ပြန်လည်သယ်ယူပြီး ဖြစ်သည်။ ဘုတ္တနာထံမှလည်း မကြည်သာစရာ အစီရင်ခံချက် ရရှိသည်။ 'ဘုတ္တနာက သတင်းပို့တယ်၊ အားလုံး ထွက်ပြေးကုန်ကြပြီ။ ဒုက္ခရောက်ကြတော့မှာပဲတဲ့။ ဂျပန်တပ်တွေက ထိုးစစ်ဆင်တော့မယ့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်နေပြီတဲ့။ မြစ်ကြီးနားက သတင်းကလဲ ဆိုးပါဘိ။ အမေရိကန်တပ်တွေ ထိတ်လန့်တကြား ဖြစ်နေသတဲ့။ မယုံနိုင်စရာ ပါပဲလား။ ကျုပ်တို့ အရာရှိတွေပါ ဒီပုတ်ထဲက ဒီပဲဖြစ်နေပြီလား၊ ဘုတ္တနာကိုယ်တိုင် သွေးရူးသွေးတန်း ဖြစ်နေပြီလား၊ ကျုပ်သွားမှ ဖြစ်တော့မယ်' ဟု မှတ်တမ်းရေးသည်။

ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လတစ်လျှောက်လုံးတွင် တရုတ်နှင့် အမေရိကန်တပ်ကူများ တဖြည်းဖြည်း တိုးပွားလာသည်။ ထို့အပြင် မြစ်ကြီးနားမြို့ ဘေးပတ်လည်တွင် တပ်စွဲထားသော တပ်များသည်လည်း မြို့နှင့် နီးသည်ထက်နီးသည့် နေရာများသို့ တိုး၍ နေရာယူလာကြသည်။

ဂျပန်စစ်သားများ၏ ဆင်းရဲချို့တဲ့သော အခြေအနေနှင့် ဒုက္ခသည်များ တင်ဆောင်သည့် ဖောင်များအရေအတွက် များပြားလာခြင်းကို ထောက်စွ၍ ဂျပန်တို့ ဖောက်ထွက်ကြတော့မည်ဟု အကဲခတ်နိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။

ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အမှတ် ၅၀ တရုတ် တပ်မမှ တစောက်ကန်း တပ်မမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပန်ယုကွန်^၁ သည် ဂျပန်စစ်ကြောင်းများ အတွင်းသို့ လက်နက်ကြီးများ တပ်ဆင်ထားသော တပ်စု ၁၅ စုကို တိတ်တဆိတ် စေလွှတ် လိုက်သည်။

၎င်းတို့သည် တပ်မတစ်ခုလုံး တိုက်ခိုက်သည့် အရုဏ်ဦးတိုက်ပွဲမစတင် မီ ပြားပြားဝပ်၍ စောင့်နေခဲ့ကြရသည်။ တပ်မတစ်ခုလုံး တိုက်ခိုက်ကြသည့် အခါမူကား ထိုတပ်စု ၁၅ စုတို့က ဂျပန်တပ်များ ဖရိုဖရဲဖြစ်ပြီး အကြီးအကျယ် ဆုံးရှုံးအောင် ချေမှုန်းခဲ့ကြသည်။ ထိုတိုက်ပွဲသည် ဂျပန်တို့အနေဖြင့် ၎င်းတို့ အနိုင်အမာတပ်စွဲထားသော မြစ်ကြီးနား ခြေကုပ်စခန်းကို စွန့်လွှတ်ရန် ဆုံးဖြတ် သည့်အချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသည်။

မြစ်ကြီးနားကို နောက်ဆုံးအချိန်အထိ လက်မလွှတ်လိုသော ဂျပန်ဗိုလ် ချုပ်ကြီး မိဇူကာမိသည် ဂျပန်ဘုရင်အား ဝန်ချတောင်းပန်ကာ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်သွားသည်။ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ကား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးက ဂျပန်တပ်သား ၆၀၀ ကို ဦးဆောင်ကာ မြို့မှ ထွက်ခွာသွားသည်။ ထိုနေ့မွန်းလွဲပိုင်းတွင် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်တပ်များက မြစ်ကြီးနားမြို့ကို သိမ်းယူလိုက်သည်။

မြစ်ကြီးနားတိုက်ပွဲတွင် အကျအဆုံး အထူးများပြားသည်။ တရုတ်တပ်သား ၄၀၀၀ သေကြေ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး အမေရိကန် ၁၂၀၀ သေကြေ ထိခိုက်ခဲ့ရ သည်။ ဖျားနာ၍သေရသော တရုတ်တပ်သားများမှာ ၂၀၀ ပင် မပြည့်သော်လည်း အမေရိကန်တို့မှာမူ လူ ၁၀၀၀ နီးပါးမျှ ဖျားနာ၍ သေကြေပျက်စီးခဲ့ကြရသည်။

တရုတ်တို့ ကျန်းမာရေးကောင်းရခြင်းမှာ ကျိုချက်ပြီး ရေကို အမြဲသောက် သုံးခြင်းနှင့် အစားအစာကို ချက်ပြုတ်၍ စားသောက်ခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင် သည်။ အမေရိကန်တို့ကမူ ထိုသို့ မပြုလုပ်ခဲ့ကြချေ။ မြစ်ကြီးနားမြို့ကို အပြီး သတ်အောင်ပွဲဆင်ချိန်တွင် စတီးဝဲလ်သည် သီဟို (ယခု သီရိလင်္ကာ) ရှိ အရှေ့ တောင်အာရှ စစ်ဌာနချုပ် (အက်စ်အီးအေစီ) သို့ ရောက်နေသည်။

၁။ General Pan Yu Kun

‘မြစ်ကြီးနား အောင်ပွဲသတင်းကို ရေဒီယိုက ကြားရတယ်။ နောက်ဆုံး တော့ ပြီးသွားပြီပဲ။ ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်မိတယ်။ ဒီနေ့မနက်တော့ သောကတွေ ကင်းဝေးသွားရပြီ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါးမိနစ်လောက်တော့ သောက ကင်းဝေးသွားရပြီ’ဟု နေ့စဉ်မှတ်တမ်းရေးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းကလည်း သူ၏စာအုပ်တွင် စတီးဝဲလ်အား ချီးကျူး မှတ်တမ်းတင်ခဲ့၏။

‘အချိန်များစွာ ကြန့်ကြာခဲ့ရသည့် မြစ်ကြီးနားမြို့ ပြန်လည်သိမ်းပိုက် ရေးကိစ္စ အောင်မြင်လိုက်ခြင်းဖြင့် စတီးဝဲလ်၏ စစ်ဆင်ရေးကို ပထမအဆင့် အနေဖြင့် ဖြည့်ဆည်းလိုက်နိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း ထိုးစစ် အောင်ပွဲသည် တရုတ်တို့၏ လီဒိုတပ်မများနှင့် စတီးဝဲလ်၏ ခေါင်းဆောင်မှု ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။’

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ် သိဟိုနိုင်ငံ ကန္ဒီမြို့ရှိ အက်စ်အီးအေစီဌာနချုပ် တွင် ရောက်ရှိပြီး မကြာမီမှာပင် မြစ်ကြီးနားမြို့ကို သိမ်းပိုက်သည့် သတင်း ကြားသိရရုံမျှမက ကြယ်လေးပွင့်တပ်ဆင်ရသည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဆင့်သို့ ရာထူး တိုးမြှင့်ခံရသည်။ ကြယ်လေးပွင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဆင့်ကို ထိုစဉ်က မက်အာသာ၊ မာရှယ်၊ အာနီးနှင့် အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါတို့သာ ရရှိထားသည်။

သို့ရာတွင် ရာထူးတိုးမြှင့်ခံရခြင်းကို စတီးဝဲလ်က ထုံးစံအတိုင်း အေးတိ အေးစက်ဖြင့်သာ လက်ခံခဲ့သည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့သိမ်းတိုက်ပွဲ မတိုင်မီ စတီးဝဲလ် ၏ မှတ်တမ်းတွင် တပ်မှူးကောင်း အရည်အချင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အတိုင်း ရေးသားထားသည်။

“တပ်မှူးကောင်းတို့မည်သည် မြင့်မားသော စရိုက် လက္ခဏာ ရှိရမည်။ ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်။ နိုင်မာသော ကျင့်ဝတ်သိက္ခာရှိရမည်။ ရဲစွမ်းသတ္တိ ရှိရမည်။ ရဲစွမ်းသတ္တိ မရှိလျှင်လည်း ဟန်ကိုယ့်ဖို့ သဘောမျိုး နေထိုင်ပြတတ် ရမည်။ လုပ်ငန်းကို ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းရမည်။ ဘက်လိုက်မှု ကင်းရမည်။ ချီးကျူးမြှောက်စားသင့်သူကို ချက်ချင်း မဆိုင်း မတွ ချီးကျူး မြှောက်စားရမည်။ အပြစ်ပေး အရေးယူစရာ ရှိလျှင်လည်း ဦးမလေးသင့်။ အခက်အခဲကြုံရချိန်တွင် တည် ငြိမ်မှု ရှိရမည်။ လူသားဆန်ရမည်။ မာန်မာနနိမ့်ချသူ ဖြစ်

ရမည်။ သည်းခံနိုင်စွမ်း ရှိရမည်။ စိတ်ရှည်ရမည်။ အကြံ
ဉာဏ်ပေးလျှင် ခံယူနိုင်ရမည်။ ကိုယ်ပိုင်အဆုံးအဖြတ်ကို
ပေးနိုင်ရမည်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် အစွမ်းကုန် အကောင်
အထည်ဖော်ရမည်။

“တပ်မှူးတစ်ဦးသည် လူသားမဆန်ပါက ၎င်း၏
နောက်လိုက်များထံမှ တုံ့ပြန်ချက်များကို နားလည်နိုင်စွမ်း
ရှိမည်မဟုတ်။ အကယ်၍သာ သူသည် လူသားဆန်မည်ဆို
ပါက ၎င်းအပေါ်ကျရောက်လာသော သောက၊ ဒုက္ခ၊
အခက်အခဲမှန်သမျှကို ထူးချွန် ပြောင်မြောက်စွာ ရင်ဆိုင်
နိုင်ရမည်။ ရက်စက်၍ အကြင်နာကင်းမဲ့ပြီး ကိုယ်ချင်း
မစာနာတတ်သော သူသည် လူ ၁၀၀၀၀ တို့၏ အသက်
များ အန္တရာယ်ကျရောက်မည့် အခြေအနေမျိုးကို လုပ်မိ
ကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

“ကိုယ့်အသက်ဆုံးရှုံးမည်ကို စိုးရိမ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
ဘေးကင်းကြောင့်နေကာ စစ်သည်များကို သေတွင်းသို့ ပို့ခဲ့
ကြသူများလည်း ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့လက်အောက်
ခံငယ်သားများ အသက်ဆုံးရှုံးခံရပြီးမှ ရရှိလာသော တံဆိပ်
များကို ဝင့်ကြွားစွာ တပ်ဆင်တတ်ကြသည်။”

စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်က ရေးသားခဲ့သည်။

ဝိန့်ဂေါ့အသစ်

စတီးဝဲလ်သည် သီဟိုတွင် အေးဆေးစွာ အနားယူခဲ့ရ၍ အားအင်များ ပြန်လည် ပြည့်ဖြိုးလာသည်။ ကန့်မြို့၌ နေရခြင်းသည် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၌ နေခဲ့ရခြင်းနှင့် တခြားစီဖြစ်သည်။ ကန့်သည် နတ်ဘုံနတ်နန်းသဖွယ် ဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်သည် သီဟိုတွင် ရှိနေစဉ် တောင်ပေါ် အပန်းဖြေစခန်းသို့ မော်တော်ကားဖြင့် အမြဲတစေသွား၏။ ထိုသို့နေရခြင်းကို သူ နှစ်သက်နေ၏။

သီဟိုတွင် စတီးဝဲလ် အနားယူနေစဉ် တရုတ်ပြည်တွင်း အရှုပ်တော်ပုံနှင့် တရုတ်အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးကိစ္စအတွင်း ကြားဝင်ရမည့် အခြေအနေဆီသို့ ဆွဲခေါ်သည့် ဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် မတ်လစောစောပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်၏ နိုင်ငံရေး အကြံပေးဂျွန်ဒီဒေးဗီးစ် ဂျူနီယာ^၁ က အမေရိကန်အစိုးရသို့ အကြံဉာဏ်ပေးခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ရုရှအပေါ် တရုတ်ကွန်မြူနစ်တို့ မှီခိုမှုများ လျော့နည်းသွားစေရန် အလို့ငှာ တရုတ်ကွန်မြူနစ်များထံသို့ အမေရိကန် စစ်မစ်ရှင်တစ်ရပ် စေလွှတ်သင့်သည် ဟူ၍ အကြံပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုအကြံပြုချက်သည် အခက်အခဲကာလအတွင်း အချိန်မတော် ပေါ်ပေါက်လာသော အကြံပြုချက်သာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အချိန်ကာလမှာ တရုတ်ပြည် မြောက်ပိုင်းတွင် ကွန်မြူနစ်နှင့် အမျိုးသားဝါဒီနှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး စစ်အင်အား

၁။ John D Davies Jr.

များ တိုးမြှင့်၍ ရန်စောင်နေချိန် ဂျပန်တို့က ထိုအခြေအနေကို အခွင့်ကောင်း ယူကာ နှစ်ဖက်စလုံးကို ဆွပေးနေချိန် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့သော အချိန်ကာလတွင် ချန်ကေရှိတ်က အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဗဲထံသို့ သတင်းပို့သည်မှာ တရုတ်ပြည်မြောက်ပိုင်းရှိ ချန်ကေရှိတ်၏ တပ် များသည် ကွန်မြူနစ်သူပုန်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေကြောင်း၊ မိမိတပ် များသည် ဝုံးကြံလေယာဉ်များ၊ တိုက်လေယာဉ်များနှင့်ပါ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံနေကြောင်း၊ ထိုလေယာဉ်များနှင့်ပါ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံနေကြောင်း ထို လေယာဉ်များသည် ရုရှအမှတ်အသားများ ပါရှိကြောင်း ချန်ကေရှိတ်က သတင်း ပေးသည်။

ထို့နောက် ကွန်မြူနစ်များထံသို့ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သွား ရောက်မည့်အရေးကို ချန်ကေရှိတ်က ကန့်ကွက်သည်။ ရုစဗဲက ပို၍ ပြတ်သား သော သဘောထားကိုကိုင်စွဲ၍ ချန်ကေရှိတ်ထံ စာပြန်ရေးသည်။ အင်ဖားနှင့် မြစ်ကြီးနား စစ်မျက်နှာသို့ တရုတ်ပြည် ယူနန်မှ တပ်များ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ပေး ရန် ရုစဗဲက တောင်းဆိုလိုက်သည်။

တပ်မ ၁၂ ခုရှိသော တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်သည် အားနည်းနေပြီဖြစ်သော ဂျပန်တပ်မ အမှတ် (၅၆) တစ်ခုတည်းနှင့်သာ ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်နေခြင်း ဖြစ် ကြောင်းကိုလည်း ရုစဗဲက ထောက်ပြသည်။ ထိုပေးစာကို ချန်ကေရှိတ်၏ ဇနီး က လက်ခံရယူထားပြီး ချန်ကေရှိတ် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ် ၍ မတင်ပြဘဲ ထားသည်။

သို့ဖြင့် ရုစဗဲသည် စတီးဝဲလ်၏ အယူအဆများနှင့် တဖြည်းဖြည်း နီးစပ်လာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်အနေဖြင့်လည်း ပို၍ ခိုင်မာသော ရပ် တည်ချက်ကို စွဲကိုင်ထားသည်။

အကယ်၍ သံလွင်မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်များက ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုပါက အမေရိကန်မှ တရုတ်ပြည်သို့ ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများကို လျှော့ချရန် အမေရိကန်အစိုးရက သုံးသပ်နေသည်ဆိုသည့်အချက် ကို မာရှယ်က တရုတ်တို့အား အသိပေးခဲ့သည်။

ထိုသို့ အသိပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် တုံ့ပြန်မှုများ ရရှိလာသည်။ ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင်မူ တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟိုသည် မဟာမိတ်တို့အား ကူညီတိုက်ခိုက် ရန် သဘောတူညီကြောင်း အမေရိကန်အရာရှိများ ရှေ့မှောက်တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးလိုက်သည်။

မြန်မာပြည်တွင်းသို့ သံလွင်မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ယူနန်မှ တရုတ်တပ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်မတင်မီကာလတွင် တရုတ်ပြည်၌ ရက်ရှည်လများ မတိုက်ခိုက်ဘဲ ငြိမ်နေခဲ့သော ဂျပန်တို့သည် ၎င်းတို့၏ အဓိက အိချိုဂို ထိုးစစ်ကို စတင်ဆင်နွှဲတော့သည်။

ထိုထိုးစစ်တွင် စစ်မျက်နှာနှစ်ခု ဖွင့်ခဲ့သည်။ ပထမစစ်မျက်နှာကို ကိုဂိုဟု ခေါ်သည်။ ကိုဂို စစ်မျက်နှာတွင် တပ်မလေးခု ပါဝင်တိုက်ခိုက်မည် ဖြစ်ပြီး မြစ်ဝါမြစ်နှင့် ယန်စီမြစ်ဝှမ်းကို ဆက်သွယ် ဖောက်လုပ်ထားသော ရထားလမ်းများ တစ်လျှောက် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်သည်။

ဒုတိယစစ်မျက်နှာကိုမူ တိုဂိုဟု အမည်ပေးထား၏။ တိုဂိုစစ်မျက်နှာကို တပ်မကိုးခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းပြီး ဟန်းကောင်းဒေသမှ နေ၍ တောင်ဘက်ဆီသို့ တိုက်ခိုက်သွားရန်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ် ချင်းနောက်၏ လေတပ်များနှင့် တရုတ်တို့ အသုံးပြုခဲ့သော ရှေ့တန်း လေယာဉ်ကွင်းများကို ဖျက်ဆီးရန်လည်း ရည်ရွယ်သည်။

ဂျပန်တို့၏ တိုဂိုစစ်ကြောင်းက ဖျက်ဆီးပစ်မည့် ရှေ့တန်းလေဆိပ်များမှာ ဟန်ယန်း၊ ကွီလင်းနှင့် လီယူချောင်းလေဆိပ်တို့ ဖြစ်သည်။ ထိုမျှမက တိုဂိုစစ်ကြောင်းသည် ဟောင်ကောင်နှင့် ကန်တုံတို့၌ အခြေစိုက်ထားသော ဂျပန်တပ်များနှင့် အဆက်အစပ် ရရှိသွားရန်လည်း ရည်ရွယ်သည်။

ထိုအခြေအနေသည် စတီးဝဲလ်နှင့် ချင်းနောက်တို့ နောက်တစ်ကြိမ် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားအောင် စေ့ဆော်ခဲ့ပြန်သည်။ ဂျပန်တို့ စတင် ချီတက်လာသည့် အခါတွင် ချင်းနောက်က ချန်ကေရှိုတ်ထံသို့ အထိတ်တလန့် အစီရင်ခံစာကို တိုက်ရိုက်ပေးပို့ခဲ့သည်။

ထိုအစီရင်ခံစာတွင် ၎င်း၏ တပ်များ အကြီးအကျယ် အန္တရာယ်ရှိနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုသို့ ပြုမှုခြင်းကို စတီးဝဲလ်က မကြိုက်။ အခြေအနေကို သဲသဲကွဲကွဲ မသိရသေးမီ ထိုသို့ မပြုလုပ်သင့်ဟု စတီးဝဲလ်က ယူဆ၏။

ချင်းနောက်က ချန်ကေရှိုတ်ထံသို့ တိုက်ရိုက်စာရေး၍ သတင်းပို့ခြင်းမှာ အတည့်အလင်း ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်ကို ချိုးဖောက်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စတီးဝဲလ်က ရှင်းလင်းချက် တောင်းသည်။

၁။ Kogo

၂။ Togo

ထိုအခါ ချင်းနောက်က သူ၏ အထက်အရာရှိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟန်းသည် နေမကောင်းထိုင်မသာ ဖြစ်နေသဖြင့် ချန်ကေရိတ်ထံ သူပင် သတင်းပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ထုချေသည်။ စတီးဝဲလ်က ထိုဆင်ခြေကို လက်မခံ။ ချင်းနောက်သည် အထက်အမိန့်ကို မနာခံသဖြင့် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားရမည်ဟု စတီးဝဲလ်က တောင်းဆိုခဲ့သည်။

စတီးဝဲလ်က ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ် သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ် ချင်းနောက်သည် လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုဖြင့်သာ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လေတပ် အခြေစိုက်စခန်းများကို တရုတ်တပ်များက ကာကွယ်နိုင်စွမ်း ရှိကြောင်း အမြဲတစေ စောဒက တက်ခဲ့သည်။

ယခုအခါတွင်မူ သူပေးသော ဆင်ခြေများသည် မှားယွင်းနေချေပြီ။ ထိုမှားယွင်းမှုကို သူတစ်ပါးအပေါ် အပြစ်ပုံချပြီး ချင်းနောက်က ကိုယ်လွတ်ရုန်းခဲ့သည်။ ချင်းနောက်သည် ဂျပန်တို့၏ ထောက်ပံ့ရေးလှိုင်းကို ဖျက်ဆီးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ မဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့။ မည်သည့် ဂျပန်တပ်ကိုမျှ ဆုတ်ခွာသွားအောင် ချင်းနောက် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ဟု စတီးဝဲလ်က သုံးသပ်သည်။

ယူနန်ရှိ တရုတ်တပ်များ စစ်မြေပြင်ထွက်၍ တိုက်ပွဲဝင်ကြသည့် အချိန်အထိ စတီးဝဲလ်နှင့် ချင်းနောက်တို့၏ ပဋိပက္ခမှာ မပြီးဆုံးသေး။ ယူနန်တပ်များသည် အဓိကစစ်ကြောင်းနှစ်ကြောင်းဖြင့် ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ပထမစစ်ကြောင်းမှာ သံလွင်မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ မြစ်ကြီးနားမြို့ အရှေ့ဘက် မိုင် ၁၀၀ ခန့် အကွာရှိ တိန်ချွန်းကို သိမ်းပိုက်ရန် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယစစ်ကြောင်းမှာမူ သံလွင်မြစ်အောက်ပိုင်းကျကျ နေရာမှ အနောက်ဘက်သို့ ကျော်ဖြတ်ကာ မြန်မာပြည် လမ်းမကြီးပေါ်ရှိ လုံလင်းကို သိမ်းပိုက်ရန်နှင့် တရုတ်ပြည်သို့ အဓိက လမ်းကြောင်းဖွင့်ရန် ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်လမ်းမကြီး ပွင့်သွားလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝေနှင့် ၎င်း၏ တပ်မ ၁၂ ခုသည် စတီးဝဲလ်နှင့် ဆက်သွယ်နိုင်သည့် ဗန်းမော်မြို့သို့ ရောက်ရှိအောင် ချီတက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးကို ယခင်နှစ် အောက်တိုဘာလကတည်းက စတင်ရန် စတီးဝဲလ်က တိုက်တွန်းခဲ့သော်လည်း ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ မေလရောက်မှ စတင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

စစ်ဆင်ရေး စတင်ချိန်သည် မုတ်သုံရာသီ မကျရောက်မီရက်သတ္တ အနည်းငယ်မျှသာ စောသည် အချိန်ကာလဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လေကြောင်းဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပို့ပေးမှုအပေါ်တွင် အဓိက အားထားနေရသည် တိုက်ခိုက်ရေးတပ်များအဖို့ ရာသီဥတုကြောင့် တပန်းရှုံးနေရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒွန်၏ လက်အောက်ရှိ အမေရိကန်တပ်သားများသည် အဆိုပါ စစ်ဆင်ရေးတပ်များကို ရိက္ခာထောက်ပံ့မှု၊ လေ့ကျင့်မှု၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်ပေးမှုများသာမက လေကြောင်းဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာရပ်များ မကျန် လိုလေသေးမရှိ အထောက်အကူပြုခဲ့ကြသည်။

ခုခံနေသော ဂျပန်တို့၏ တပ်မအမှတ် ၅၆ မှာ တကွဲတပြားစီ ဖြစ်နေကြောင်း သိရှိထားသည့်အလျောက် အကယ်၍ တရုတ်တပ်များက တိုက်ခိုက်လျှင် မရပ်မနားဘဲ ဆက်တိုက်ဖိ၍ ချီတက်သွားရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒွန်က အကြံပြုခဲ့သည်။

မေလ ၉ ရက်နေ့တွင် တရုတ်တပ်များက တိုက်ပွဲများ စတင်ဆင်နွှဲသည်။ တရုတ်တပ်များသည် သံလွင်မြစ်ကို အဟန့်အတားမရှိ ကျော်ဖြတ် ချီတက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ တရုတ်တို့ ချီတက်နိုင်ရန် ချင်းနောက်၏ ဝုံးကြံလေယာဉ်များနှင့် တိုက်လေယာဉ်များက ကူညီပံ့ပိုးပေးသည်။

ပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်များကလည်း အထောက်အကူပြုပေးသည်။ လိုအပ်သော အကြံဉာဏ်များ ပေးနိုင်ရန်အတွက် တရုတ်တပ်မတိုင်းတွင် အမေရိကန် ဆက်သွယ်ရေးမှူးများ တွဲဖက်ပေးထားသော်လည်း အမေရိကန်တို့ ပေးသည့် အကြံဉာဏ်ကို အရေးတယူ မလုပ်ကြ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ၎င်းတို့သည် တိန်ချွန်ဆီသို့ ကောင်းစွာ ချီတက်နိုင်ကြပြီ ဖြစ်သည်။ မုတ်သုံမိုးများ ရွာသွန်းနေသည့်ကြားမှ ဖြစ်လိုရာဖြစ် ချီတက်လာခဲ့သော တရုတ်တပ်များသည် လုံလင်းသို့ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိလာသည်။ တော်ပိုင်းသို့ ထိုးဖောက် တိုက်ခိုက်လာသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစေ၏ တပ်များသည်လည်း ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ရှေ့တိုးချီတက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒွန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝေတို့ထံသို့ စတီးဝဲလ်က ရေဒီယိုကြေးနန်းဖြင့် အားပေးစကား ပြောခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ တပ်အချို့ကို တရုတ်ပြည် အရှေ့ပိုင်းသို့ လေကြောင်းဖြင့် ပြန်ပို့ပေးမည်ဟု စတီးဝဲလ်က ပြောကြားသည်။

ထိုနောက် လုံလင်းတွင် တရုတ်တပ်များ ၁၀၀၀၀ တို့သည် ဂျပန်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဂျပန်တပ်သား ၁၅၀၀ က ခုခံတိုက်ခိုက်ကြရာ တရုတ်တပ်သားများ ထွက်ပြေးကြခြင်းကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝေမှာ အရှက်တကွ အကျိုးနည်းဖြစ်ရပြီး စိတ်လည်း အကြီးအကျယ် ပျက်သွားသည်။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည်မကြီး သိမ်းပိုက်ရေးကိစ္စသည် မပြီးပြတ်သေးဘဲ ရှိနေတော့၏။ ဂျပန်တို့က မြန်မာပြည် လမ်းမကြီးကို ဆက်လက်၍ သိမ်းပိုက်ထားဆဲပင်တည်း။

တရုတ်တပ်များ၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ်

တရုတ်ပြည် အရှေ့ပိုင်းသို့ ဂျပန်တို့က ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ရာ၌ အောင်မြင်မှုများ ရရှိနေသည်။ သို့ဖြင့် စတီးဝဲလ်၏ ရှေ့ရေးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည့် နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးပြဿနာ အရှုပ်တော်ပုံမှာ ပို၍ အံ့ကြွလာသည်။ အမေရိကန် ဒုတိယသမ္မတ ဝေါလေ့စ်သည် တရုတ်ပြည် ချုံကင်းမြို့သို့ အလည်လာရောက်ခဲ့ရာ မြန်မာပြည်ရှိ စတီးဝဲလ်ထံသို့ လုံးဝမဝင်ခဲ့ချေ။ ထိုကဲ့သို့ စတီးဝဲလ်ထံ လမ်းကြိုအဖြစ်ပင် မဝင်ရောက်ခြင်းမှာ စတီးဝဲလ်၏ ရန်သူတော် ဗိုလ်ချုပ်ချင်း နောက်အား ထောက်ခံသူများထံတွင် ပါဝင်သူ အဲလ်ဆော့၏ စကားကို နားဝင်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စတီးဝဲလ်ကို အမေရိကန်သို့ ပြန်ခေါ်ရေး အလားအလာရှိနေသည့်သဘောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုမှ မောင့်ဘက်တန်ကမူ ယခုအခါ စတီးဝဲလ်အား လက်မလွှတ်ဘဲ မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာတွင် စတီးဝဲလ်အား လက်မလွှတ်ဘဲ မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာတွင် စတီးဝဲလ်ကို ဆက်လက်ထားရှိရန် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိသည်။

အမှန်စင်စစ် ထိုအချိန်က မောင့်ဘက်တန်သည် ၎င်း၏လက်ထောက်များ ဖြစ်ကြသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂစ်ဖတ်၊ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆိုမာဗီးလ်နှင့် လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပီးယာ့စ်တို့ အားလုံးကို ဖယ်ရှားရန် ကြိုးပမ်းနေခိုက် ဖြစ်သည်။ မောင့်ဘက်တန်က စတီးဝဲလ်တစ်ယောက်ကိုသာ ချန်ထားလိုခြင်းမှာ ရန်သူဂျပန်

တို့အား အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့သော ရှားရှားပါးပါး တပ်မှူးကြီးတစ်ဦး အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဇွန်လတွင် လန်ဒန်သို့ ရောက်ရှိနေသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်ကလည်း စတီးဝဲလ်အား ဖယ်ရှားပြီး အခြားတစ်ဦးဦးအား အစားထိုး ခန့်ထားရေးကိစ္စကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်သည်။ အီတလီနှင့် ဥရောပမြောက်ပိုင်း တိုက်ပွဲ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် အခြေခံလျက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က သုံးသပ်ရာတွင် ထိရောက်သော ကြည်းတပ်အင်အားမရှိပါဘဲ လေတပ်သက်သက်ကို အားကိုးလိုသည့် ချင်းနောက်ထံသို့ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပုံအောပေးခဲ့ခြင်းသည် အကြီးအကျယ် ဖြန့်တီးမှုပင်ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ မာရှယ်က စတီးဝဲလ်၏ ကြည်းတပ်များသည်သာ စစ်ပွဲအနိုင်အရှုံး ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပဓာနကျကြောင်း ထောက်ခံခဲ့သည်။

ထိုနောက် မာရှယ်က စတီးဝဲလ်အား တရုတ်ပြည်သို့ သွားရောက်၍ ဂျပန်တပ်များအား ခုခံနေသော တရုတ်ကြည်းတပ်များကို ကွပ်ကဲရန် ဆန္ဒရှိမရှိ မေးမြန်းသည်။

စတီးဝဲလ်က တရုတ်တပ်များကို မိမိ ဦးစီးရမည် ဆိုလျှင် လုံးလုံးလျားလျား အာဏာပိုင်အဖြစ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးမှသာ တာဝန်ယူနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန်သမ္မတကိုယ်တိုင်က ချန်ကေရှိတ်အား ထိုသို့ ပြတ်သားစွာ အကြောင်းကြားပေးရမည် ဖြစ်ကြောင်း မာရှယ်ထံသို့ ပြန်ကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဂျပန်တပ်များ ရှိနေသော ဟန်းကောင်းမြို့ကို တရုတ်တပ်များက ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ရာတွင် မြောက်ပိုင်း၌ရှိနေသော တရုတ်ကွန်မြူနစ်များထံမှ တက်တက်ကြွကြွ ပူးပေါင်း ကူညီမှုကိုပါ ရယူသင့်သည် ဟူ၍လည်း စတီးဝဲလ်က အဆိုပြုသည်။ ဤကိစ္စများကို ချန်ကေရှိတ်ထံ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အသိပေးထားသင့်သည်။ စစ်အောင်နိုင်ရေးအတွက် တပ်မှူးချုပ်တစ်ဦးအနေဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ကွပ်ကဲစီမံခွင့်ကို ခွင့်ပြုဖို့ လိုအပ်သည်ဟူ၍လည်း စတီးဝဲလ်က တောင်းဆိုသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က ချက်ချင်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် စတီးဝဲလ်၏ အကြံဉာဏ်အများဆုံး ပါဝင်သော အဆိုများကို သမ္မတကြီးထံသို့ တင်ပြသည်။ အဆိုပါ ပါဝင်သော စကားလုံးများမှာ ပြင်းထန်သည်။ ထိုအဆိုကို ပူးတွဲကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်များက တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည် အရှေ့ပိုင်း အခြေအနေမှာ စိုးရိမ်စရာ ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်

ကြောင်း၊ ဂျပန်တို့ အချိန်မရွေး ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်နိုင်သည့် အခြေအနေ ရှိနေကြောင်း၊ လောလောဆယ် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်း အမြောက်အမြားကို ချင်း နောက်ထံသို့ ပို့နေခြင်းမှာ အလဟဿဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုချက်တွင် ထောက် ပြထားသည်။

တရုတ်တို့၏ ကြည်းတပ်များကို ပြန်၍ ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် တစ်ဦးတည်းသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဗိုလ်ချုပ် ကြီးစတီးဝဲလ်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ မြစ်ကြီးနားတိုက်ပွဲကို ပြောင်မြောက်စွာ တိုက် ခိုက်အောင်မြင်ခဲ့သည့်အတွက် စတီးဝဲလ်အား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဆင့်သို့ အပြည့်အဝ တိုးမြှင့်တာဝန်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ထို့အပြင် စတီးဝဲလ်အား တရုတ်ပြည်တွင် စစ်ဦးစီးတာဝန်အသစ်ပေးအပ်သင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အမေရိကန် ပူးတွဲ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်များက သမ္မတထံ တင်ပြသည်။ အကယ်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ အကြံပေးချက်အတိုင်း အစကတည်းက ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါက တရုတ်ပြည် အခြေအနေသည် ဤမျှလောက် ဆိုးရွားမလာနိုင်ကြောင်းဖြင့် လည်း ၎င်းတို့က ထောက်ပြသည်။

ထိုနောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆူလတန်အား အိန္ဒိယရှိ တရုတ်တပ်များကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲစေရန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝိုးလားအား မောင့်ဘက်တန်၏ လက် ထောက်အဖြစ် အက်စ်အီးအေစီတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်စေရန်လည်း ပူးတွဲ ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်များက သမ္မတထံ ဆက်လက်အကြံပြု တင်ပြသည်။ အဆိုပြုချက်ပါ အချက်အလက်များ၏ ကောက်နုတ်ချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီး ဝဲလ်ထံ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က ပေးပို့ခဲ့သည်။ သို့သော် မာရှယ်က မိတ်ဆွေ ကောင်းတစ်ဦးအနေဖြင့် သတိပေးစကားကိုလည်း လှမ်း၍ ပြောကြားသေးသည်။ ပြဿနာ-နည်းနိုင်သမျှ နည်းပါစေ၊ ချန်ကေရှိတ်အား ဘာမဟုတ်သည့် ကိစ္စ ကလေးများအတွက် ကဏ္ဍကောစ မလုပ်ပါနှင့်၊ စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး နေထိုင် သွားလျှင် သမ္မတ၏ ထောက်ခံချက်ကို စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် လျင်မြန်စွာ ရရှိ မည်ဖြစ်ကြောင်း မာရှယ်က သတိပေးသည်။

စတီးဝဲလ်က မာရှယ်၏ သတိပေးချက်များကို လက်ခံသည်။ သမ္မတ ကြီးနှင့် ဂျင်နရယ် လီဆိုမိုချန်ကေရှိတ်တို့အား လက်ခံသည်။ သမ္မတကြီးနှင့် ဂျင်နရယ်လီဆိုမိုချန်ကေရှိတ်တို့အား စိတ်ကသိကအောင့်ဖြစ်အောင် မလုပ်ပါဟု လည်း ကတိပေးလိုက်သည်။ သမ္မတ ရစဗဲက ပူးတွဲကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်

များ၏ အဆိုပြုချက်ကို လက်ခံလိုက်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် သုံးနှုန်းထားသည့် စကားလုံးများဖြင့် ချန်ကေရှိတ်ထံသို့ ရစဉ်က သဝဏ်လွှာပို့လိုက်သည်။ သဝဏ်လွှာတွင် တရုတ်ပြည်အား လုံးဝ ဥသယံ ဘေးဆိုးကပ်ဆိုးကြီး ကျရောက်မည့်ဘေးမှ ရှောင်လွှဲနိုင်ရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ စတီးဝဲလ်ကို တရုတ်တပ်မတော်အားလုံး၏ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ရန်မှတစ်ပါး အခြားမရှိကြောင်း အကြံပြုဖော်ပြထားသည်။

ချန်ကေရှိတ်က ထိုအကြံပြုချက်ကို မူအားဖြင့် လက်ခံသော်လည်း နိုင်ငံရေး အရပ်အထွေး ပို၍ ကြီးမားလာမည့် အရေးကိုမူ ထောက်ပြလိုက်သည်။ ချုံကင်းတွင် အမေရိကန်သမ္မတ၏ အမြဲတမ်း ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ထားရှိသင့်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးအရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို စစ်ရေးအရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးထက် ပို၍ ဦးစားပေးသင့်ကြောင်းဖြင့်လည်း ရစဉ်ထံ ချန်ကေရှိတ်က ပြန်ကြားလိုက်သည်။

ရစဉ်က ချန်ကေရှိတ်၏ တုံ့ပြန်ချက်ကို ရိုးရိုးသားသား သဘောထား ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင်မူ ချန်ကေရှိတ်သည် စတီးဝဲလ်အား ခန့်အပ်ရေးကိစ္စကို မလိုလား၍ ဤသို့ ပြန်ကြားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရှိသွားသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ချန်ကေရှိတ်သည် တရုတ်ပြည်၏ စစ်ဦးစီးချုပ်ကိစ္စကို အဲလ်ဆော့နှင့် လည်းကောင်း၊ တီဗွီဆွန်းနှင့် လည်းကောင်း စက်ပုန်းခုတ် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းထားပြီး ဖြစ်သည်။

သို့သော် အမေရိကန်တို့ထံမှ ချေးငွေဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ဆက်လက် ရရှိရေးအတွက် ရစဉ်အား ချန်ကေရှိတ်က ကြီးရည်ရှည်လှန်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လအတွင်းတွင် ဂျပန်တို့၏ အီချိုဂို^၁ ထိုးစစ်ကြီး ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့သည် ချန်ဆာမှ ချီတက်လာနိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုဂျပန်တပ်များသည် ဟန်ယန်းတွင် ခံစစ်နှင့်တွေ့ပြီး ရက်သတ္တအတန်ကြာမျှ ရှေ့မတိုးနိုင်ပဲ ရှိခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့၏ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းများအား ချင်းနောက်၏ လေတပ်က တိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း ဂျပန်တပ်များသည် ဆက်လက်ထိုးဖောက် တိုက်ခိုက်လာခဲ့ရာ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဟန်ယန်းမြို့ကျ

၁။ Ichigo

သွားသည်။ ဟန်ယန်းဒေတွင် တရုတ်တပ်မ ၁၇ ခု ရှိနေသည့်ကြားက ဂျပန်တို့ အောင်ပွဲဆင်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ တရုတ်တပ်မများသည် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ အကြီးအကျယ် လိုအပ်လျက် ရှိသည်။ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကိစ္စအတွက် စတီးဝဲလ်မှာ အကျပ်ဆိုက်ခဲ့ရသည်။ ဟမ့်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်၍ လေယာဉ်ဖြင့် ပို့ပေးနေသော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို တရုတ်ကြည်းတပ်များသို့ ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုမှုများ ရှိလာသည်။ စတီးဝဲလ်၏ ပြန်ကြားချက်မှာ ရှင်းသည်။ ချင်းနောက်က အကယ်၍ လစဉ် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတန်ချိန် ၁၀၀၀၀ ရရှိမည်ဆိုပါက ဂျပန်တပ်များကို သူ၏ လေတပ်ဖြင့် ပြန်လည်တိုက်ထုတ်နိုင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့်လက ချင်းနောက်အတွက် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတန်ချိန် ၁၂၀၀၀ အထိ ပို့ပေးခဲ့သည်။ သို့စင်လျက် ချင်းနောက်၏ လေတပ်က ဂျပန်များကို မောင်းမထုတ်နိုင်ခဲ့ဘူးဆိုလျှင် ချန်ကေရှိတ်ကို အကျိုးအကြောင်း တင်ပြပြီး ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ မည်သူ့ထံ ပေးသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခိုင်းဖို့သာ ရှိသည်ဟု စတီးဝဲလ်က ဖြေကြားခဲ့သည်။

ဟန်ယန်းမြို့ ကျဆုံးသည့်အချိန်တွင် ဆိုးရွားသော အခြေအနေသစ် တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ကွီလင်းမြို့ရှိ အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်သည် အရေးတကြီး သတင်းတစ်ရပ် ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသတင်းမှာ တရုတ်ပြည် အရှေ့တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်များအားလုံးမှ ခေါင်းဆောင်များသည် မာရှယ်လီချီရှင်းကို ဦးစီးစေလျက် ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ ယာယီအစိုးရ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ချန်ကေရှိတ်၏ ငါတကော ကောနေသော အာဏာရှင်အစိုးရကို ဖြုတ်ချရန် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့အပြင် မဟာမိတ်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ရရှိရန်နှင့် ဂျပန်တို့နှင့် ဖြစ်ပွားနေသော စစ်ပွဲကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အောင်ပွဲရသည်အထိ ဆင်နွှဲရန်လည်း ရည်ရွယ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ထိုအချိန်တွင် စတီးဝဲလ်မှာ သီဟိုတွင် ရှိနေသည်။ စတီးဝဲလ်က ပထမတွင် ချန်ကေရှိတ်တော့ သူ့မိုက်ပြစ်သူ ခံရပြီဟု ဝေဖန်ချက်ပေးသည်။ သို့ရာတွင် မကြာမီ ချုံကင်းသို့ ပြန်မည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟင်းကို မှာကြားသောအခါ၌

၁။ Marshal Li Chi Shen

မူ အခြေအနေများကို စောင့်ကြည့် လေ့လာရန်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာ ဝေဖန်သုံးသပ်ခြင်း မပြုရန် စကားကျင့်ခြင်း၊ နှုတ်လွန်ခြင်း မဖြစ်စေရန် မှာကြားလိုက်သည်။

အရှေ့တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များက ချန်ကေရှိတ်ထံမှ အာဏာသိမ်းဖို့ ကြိုးစားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရုတ် ကွန်မြူနစ်တို့က မည်သို့ တုံ့ပြန်သည်ကို လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏သဘောထား မည်သို့ ရှိသည်ကို လည်းကောင်း သိရှိရန်လည်း စတီးဝဲလ်က ကြိုးစားသည်။

နောက်ထပ် အခြေအနေ တစ်စုံတစ်ရာ မထူးခြားသေးမီ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်းမြို့သို့ ခေါ်ယူခြင်းခံရသည်။ စတီးဝဲလ်အား စစ်ဦးစီးချုပ် တာဝန်ပေးရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြရာတွင် ချန်ကေရှိတ်က တရုတ်တို့အနေဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို ကြိုက်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသင့်သည်ဟူသော စည်းကမ်းချက်ကို ဆက်လက်တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ထိုစည်းကမ်းချက်ကို ရုစဗဲက လျစ်လျူရှုထားလိုက်သည်။ ထိုနောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟာလေနှင့် မစ္စတာနယ်လ်ဆင်တို့အား ချုံကင်းမြို့တွင် အမေရိကန် သမ္မတ၏ ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ရုစဗဲက တာဝန်ပေးပြီး စတီးဝဲလ်အား သီဟိုတွင် ဝင်ခေါ်၍ တရုတ်ပြည်သို့ သွားရောက်ရန် ၎င်းတို့အား စေလွှတ်လိုက်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ အဓိကတာဝန်မှာ စတီးဝဲလ်အား စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ရေးအတွက် ချန်ကေရှိတ်နှင့် အပြီးသတ် ဆွေးနွေးရန် ဖြစ်သည်။

ချုံကင်း

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟာလေအား သမ္မတကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းကို စတီးဝဲလ်က အားရ ကျေနပ်သည်။ ဟာလေသည် မက္ကဆီကို ရေနံပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာ၌ သြဇာတိက္ကမရှိသော ညှိနှိုင်းရေးသမားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ရုံမျှမက ရင့်ကျက်သူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဟာလေသည် ကိုင်ရိုညီလာခံမတိုင်မီ ချုံကင်းရှိ စတီးဝဲလ်ထံ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ဖူးသည်။

ဟာလေနှင့် ချန်ကေရှိတ်တို့ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများ စတင်သောအခါ ချန်ကေရှိတ်က ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ကိစ္စကိုသာ တစာစာပြောနေသည်။ ထို့အပြင် ကွန်မြူနစ်များနှင့် လက်တွဲရမည်ဆိုလျှင် ကွန်မြူနစ်များအနေဖြင့် မိမိ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုအောက်သို့ ဝင်ရောက်ရမည် ဟူ၍သာ ဈေးကိုင်နေသည်။

ထိုအချက်များကို ဟာလေနှင့် စတီးဝဲလ်တို့က သဘောမတူနိုင်ကြချေ။ ၎င်းတို့သည် ဆွေးနွေး၍ ဖြစ်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို ပြင်ဆင်ကြသည်။ အမေရိကန်၏ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို တရုတ်တို့က လုံးဝဥသယံ ထိန်းချုပ်ကွပ်ကဲခွင့်ရရှိရေးကိစ္စမှာ အဓိကပြဿနာဖြစ်ကြောင်း သံအမတ် တီဗွီဆွန်းက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောခဲ့သည်။ စတီးဝဲလ်နှင့် ဟာလေတို့က ထိုအချက်ကို သဘောမတူကြောင်း တုံ့ပြန်လိုက်သည်။

အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် ကိုယ်ထောက်ပံ့ထားသော ပစ္စည်းများကိစ္စကို လုံးဝ ဝင်စွက်ခွင့်မရှိဘဲ တရုတ်တို့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်သည်ကို လက်ပိုက်ကြည့်နေရမည် ဆိုခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိဟု ဟာလေက ပြောကြားသည်။ စတီးဝဲလ်ကလည်း တရုတ်တို့နှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် တင်ပြရန် အရေးပါသောအချက်များကို ဟာလေအား ပြောကြားခဲ့သည်။ မိမိအား လေတပ်နှင့် ကြည်းတပ်များ၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ် အမျိုးသားစစ်ကောင်စီက ရှင်းလင်း ပြတ်သားစွာ ထောက်ခံ အသိအမှတ်ပြု ရမည်။

ချန်ကေရှိတ်ကလည်း မိမိကို စစ်ဦးစီးချုပ် ခန့်အပ်ကြောင်း ကြေညာ၍ စစ်ရေးဆိုင်ရာ အာဏာကုန်လွှဲအပ်ရမည်။ တရုတ်ပြည်သို့ ချေးငွေဖြင့်ပေးသော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို ချုံကင်းရှိ အမေရိကန်ကော်မရှင်တစ်ရပ်က စီမံခန့်ခွဲရမည်။ ထိုကော်မရှင်တွင် တရုတ်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ခွင့်ပြုမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် တရုတ် ကွန်မြူနစ်ကိုယ်စားလှယ် ချူအင်လိုင်^၁နှင့်လည်း အရေးကြီးသော ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်နေသည်။ ချူအင်လိုင်မှာ လွယ်လွယ်နှင့် ဆွေးနွေး၍မရသော လူစားမျိုး ဖြစ်သည်။ ဂျပန်တို့အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရာတွင် တရုတ်ကွန်မြူနစ်တို့က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည် ဟူသော ယေဘုယျ သဘောတူညီချက်မှတစ်ပါး ချူအင်လိုင်ထံမှ အခြားကတိကဝတ် တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိသေးချေ။

တရုတ်တို့ထံမှ အဖြေမရရှိမီ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာသို့ အရေးတကြီး သွားရောက် လေ့လာသည်။ ဂျပန်တို့သည် ဟန်ယန်းမြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် တောင်ဘက်သို့ ချီတက်လျက်ရှိသည့်အပြင် ကန်တုံ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်သို့လည်း ဦးတည်လျက် ရှိလေသည်။ ဂျပန်စစ်ကြောင်းများက ကွီလင်းမြို့ရှိ အမေရိကန်လေတပ်စခန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေးစခန်းများကို အကြီးအကျယ် ခြိမ်းခြောက်လျက် ရှိသည်။

စတီးဝဲလ်သည် အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာ၌ မိမိတို့ဘက်မှ တပ်များကစဉ်ကလျား ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ တပ်သားများနှင့် တပ်မှူးများသည် ခိတ်ဓာတ်ကျနေကြသည်။ တရုတ်တပ်များသည် ဂျပန်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် လုံးဝ ပြင်ဆင်မှု မရှိသည်ကိုလည်း စတီးဝဲလ် တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

၁။ Chou En Lai

ထို့ကြောင့် ကွီလင်း အခြေစိုက်စခန်းကို ဂျပန်တို့လက်သို့ အကျမခံဘဲ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ရန် စတီးဝဲလ်က အမိန့်ထုတ်လိုက်ရသည်။ လီယူချောင်းရှိ အခြားလေတပ်အခြေစိုက်စခန်းကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားရန် မျှော်လင့်ချက် မရှိကြောင်းကိုလည်း စတီးဝဲလ် သတိပြုမိသည်။

ဂျပန်တပ်များက ချုံကင်းကိုပင် ခြိမ်းခြောက်နေပြီဖြစ်သော ဤအခြေအနေတွင် မြစ်ကြီးနားရှိ တရုတ်တပ်မများအား ဗန်းမော်သို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်စေရန် ချန်ကေရှိတ်က စတီးဝဲလ်ကို ပြောကြားသည်။

အကယ်၍ စတီးဝဲလ်က သူ့အမိန့်ကို မလိုက်နာပါက မြန်မာပြည်လမ်းမကြီးပေါ်ရှိ အရေးပါသော လုံလင်းမှ တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်အားလုံးကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပေးမည်ဟူ၍လည်း ချန်ကေရှိတ်က ခြိမ်းခြောက် ပြောကြားသည်။

အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို စတီးဝဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်ထံသို့ အသေးစိတ် အစီရင်ခံသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ရေးထားသော စတီးဝဲလ်၏ မှတ်တမ်းတွင် ချန်ကေရှိတ်၏ ရူးနှမ်းသော စိတ်ကူးများအတွက် စိတ်ပျက်မိကြောင်း ရေးသားထား၏။

တရုတ်ပြည်၌ ဂျပန်တပ်များကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ရေးနှင့် အမေရိကန်ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ခွဲဝေ အသုံးချရေးကိစ္စ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲမှာလည်း မပြီးမပြတ် ဖြစ်နေဆဲ ရှိသည်။

အခြေအနေမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟာလေတို့က တစ်ဖက်၊ တရုတ်တို့က တစ်ဖက်ဖြစ်နေသည်။ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အကြိတ်အနယ် ဖြစ်လာကြသည်။

ချန်ကေရှိတ်က ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို တရုတ်တို့ စိတ်ကြိုက် စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရရှိရေးကိုသာ တောင်းဆိုနေသည်။ နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကျွန်ုပ်တို့က လေးစားရမည်ဟု တရုတ်ကိုယ်စားလှယ် တီဗွီဆွန်းက ပြောသည်။

အကယ်၍သာ မိမိ (စတီးဝဲလ်) က ရိက္ခာ ထောက်ပံ့ရေးကိစ္စကို ကိုင်တွယ်ထားမည် ဆိုပါက တရုတ်ပြည်ကြီး သိက္ခာကျရမည်သဘော ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟာလေက တီဗွီဆွန်းအား နားချသည်။ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများသည် အမေရိကန်တို့က ပေးသော ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ပိုင်သော

ပစ္စည်းကို မိမိတို့ ချယ်လှယ်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ မိမိတို့ပစ္စည်းကို မိမိတို့ ကျေနပ်သူ အား ပေးခွင့်ရှိကြောင်း ဟာလေက ပြော၏။ ထိုမျှမက လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၁၃၀ ရှိသော အမေရိကန်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုလည်း ထောက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထောက်ပံ့မည့် နိုင်ငံ၏ သားစဉ်မြေးဆက်ကိုလည်း ထည့်တွက်ရမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း ဟာလေက ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

“ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ခွဲဝေခွင့်ကို ချန်ကောရိတ်လက်အတွင်း အပ်နှင်းလိုက်ပါက သူ၏ လက်ကိုင်တုတ်များအကြားတွင် ဝေစားမျှစား လုပ်ပစ်သည်နှင့်ပင် ကုန်သွားလိမ့်မည်။ တရုတ်ကွန်မြူနစ်တို့မှာ ဘာတစ်ခုမျှ ရရှိကြလိမ့်မည်မဟုတ်” ဟု စတီးဝဲလ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

ထိုနေ့မှာပင် စတီးဝဲလ်က သူ၏ ဇနီးထံ ရေးသော စာထဲ၌ “ငါတို့တော့ ချန်ကောရိတ်နဲ့ အကြီးအကျယ် ထိပ်တိုက်တွေ့နေရပြီ။ အခြေအနေတွေကတော့ ၁၉၄၃ ခုနှစ် မေလက သူ့ကို ငါ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း တသဝေမတိမ်း ဖြစ်လာတာပဲ။” တရုတ်ပြည်အရှေ့ပိုင်းမှာ သူပို့ထားတဲ့ တပ်သား သုံးသိန်းကလည်း ဂျပန်တွေကို တစ်ချက်ကလေးမှ ရင်ဆိုင် မတိုက်ကြဘူးလေ။ ချန်ကောရိတ်ကတော့ အဝေးကလှမ်းပြီး အာဏာတွေ ပြနေတာပဲ။ ဒီလိုလူစားမျိုးကို အမေရိကန်လို မဟာဒီမိုကရေစီနိုင်ငံကြီးက ထောက်ခံအားပေးနေတာ အံ့ဩကုန်နိုင်ဖွယ် ဖြစ်နေပြီကွယ်။ တရုတ်ပြည်က အဖြစ်မှန်တွေကို အမေရိကန်ပြည်သူတွေ နောက်ဆုံးမှာ သိသွားကြရင် ဘာများပြောကြမလဲ မသိဘူး” ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ ဂျပန်တို့သည် တရုတ်ပြည် အတွင်းပိုင်းကို ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင်မှ ထိုးစစ်ကြီး ဆင်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်ထိုးစစ်မတိုင်မီ တစ်နှစ်ခန့်ကစ၍ စတီးဝဲလ်က ချန်ကောရိတ်ကို သတိပေးခဲ့၏။ ဂျပန်တပ်များကို မောင်းထုတ်ရာတွင် တရုတ် ကြည်းတပ်များကိုသာ အဓိက အားပြုသင့်ကြောင်း၊ လေတပ်အင်အားသည် ရန်သူကို မောင်းထုတ်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကြည်းတပ်များ လေ့ကျင့်တည်ဆောက်ဖို့ အရေးတကြီးလိုအပ်ကြောင်း စတီးဝဲလ်က တင်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ချန်ကောရိတ်က လက်မခံခဲ့။ တစ်နှစ်အကြာတွင် ဂျပန်များက ထိုးစစ်ဆင်လာသောအခါ လေတပ်ကလည်း ထိထိရောက်ရောက် မတားဆီးနိုင်။ ကြည်းတပ်များကလည်း ရင်မဆိုင်ဝံ့ဘဲ တရုတ်တပ်များ ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။]

စတီးဝဲလ်မှာ စိတ်အချဉ်ပေါက်နေပြီဖြစ်၍ သူ၏ မကျေနပ်ချက်များကို နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ဖိ၍ ရေးသားခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှများကိုလည်း အလွတ်မပေးဘဲ ဝေဖန်ခဲ့သည်။

“အင်္ဂလိပ်တပ်တွေက ပစ်ဖိတ်စစ်မျက်နှာမှာ ငါတို့ရဲ့ အမေရိကန်တပ်တွေကို ကူညီဖို့ဆိုပြီး ရေးကြီးသုတ်ပျာ လှုပ်ရှားနေကြတယ်။ တကယ်တော့ အလကားပဲ။ သူတို့က ပါးစပ်သေနတ်ပစ်နေကြတာ။ စစ်သင်္ဘောအိုကြီးလေးငါးစင်းလောက်နဲ့ ဘုရင့်လေတပ်မတော် (အာရ်အေအက်ဖ်) က လေယာဉ်ပျံ ၁၀ စင်းလောက်တော့ သြစတြေးလျကို သွားလိမ့်မပေါ့။ ပြီးတော့မှ နောင်နှစ် ၂၀ လောက်ကြာရင် ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေထဲမှာ ‘ဗြိတိသျှတပ်များသည် ပစ်ဖိတ်စစ်မျက်နှာ၌ အမေရိကန် မဟာမိတ်များနှင့်အတူ ရင်ပေါင်တန်း၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ ဗြိတိသျှအင်ပါယာကြီးသည် ဘုံရန်သူအား တိုက်ခိုက်ရာ၌ မိမိ၏စွမ်းအားရှိသမျှ ပုံအော၍ ထိုးနှက်ခဲ့ပေသည်’ လို့ ရေးကြပေလိမ့်ဦးမယ်...”

အပြီးသတ်ချေမှုန်းခြင်း

၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့နှင့် ၁၈ ရက်နေ့များတွင် အမေရိကန် ကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟာလေသည် စတီးဝဲလ်အား ဦးစီးချုပ်ခန့်ရေးကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကေရှိတ်နှင့် အချိန်ယူ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ သဘော တူညီမှုရရှိလှန်းပြီ ဟူ၍လည်း ဟာလေက ယူဆ၏။

စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ချုံကင်းသို့ စကားဝှက်ဖြင့် အကြောင်း ကြားချက်နှစ်စောင် ရောက်လာ၏။ ပထမတစ်စောင်မှာ အမေရိကန်သမ္မတ နှင့် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်တို့ထံမှ ပေးပို့လိုက်သော သဝဏ်လွှာဖြစ်၏။ ထိုသဝဏ် လွှာတွင် အပြီးသတ် ကိစ္စဘက်ညီလာခံနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်စုံစုံစေ့စေ့ ဖော်ပြထား၏။ တရုတ်ပြည်မကြီးတွင် ဆိပ်ကမ်းတစ်ခု လမ်းပွင့်သွားအောင် မဟာမိတ်များက ရည်ရွယ်ထားပုံလည်း ပါရှိ၏။ ဒုတိယသဝဏ်လွှာမှာမူ အမေရိကန်သမ္မတထံမှ ချန်ကေရှိတ်ထံသို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ လျှို့ဝှက်သင်္ကေတများကို ဖော်ယူပြီး သဝဏ်လွှာပါစာသားများ စတီးဝဲလ်ထံသို့ ပေးပို့ရောက်ရှိလာသောအခါ စတီးဝဲလ်မှာ မျက်လုံးပြူးသွားရသည်။

သမ္မတထံမှ ချန်ကေရှိတ်ထံသို့ ပေးသည့် အဆိုပါစာသဝဏ်ကို မိမိ ကိုယ်တိုင် ပေးသင့်မပေးသင့် စတီးဝဲလ်က အမျိုးမျိုး စဉ်းစားသေး၏။ ဗိုလ်ချုပ် ကြီးဟန်းနှင့်လည်း တိုင်ပင်၏။ ဟန်းက သမ္မတရစေ့သည် ချန်ကေရှိတ်ထံ သို့ ပေးပို့သော စာတစ်စောင်ကို မဒမ်ချန်ကေရှိတ် ကြားဖြတ် ထိမ်ချန်ထား

သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်းထံမှ ချန်ကေ ရှိတ်ဆီသို့ ပို့သောစာများကို အမေရိကန်အရာရှိတစ်ဦး ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ထိ လက်ရောက်သွား၍ ပေးရမည်ဟု ညွှန်ကြားထားကြောင်း ပြောကြားသည်။

သို့ဖြစ်၍ စတီးဝဲလ်သည် ထိုစာကို မိမိကိုယ်တိုင် ချန်ကေရှိတ်လက်ထဲ သို့ ထည့်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။ စာကိုပေးရန် ချန်ကေရှိတ်၏ စံအိမ်သို့ စတီးဝဲလ် ရောက်သွားချိန်တွင် ချန်သည် ဟာလေ၊ ဆွန်းနှင့် အခြား တရုတ် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးနေချိန် ဖြစ်သည်။ စတီးဝဲလ်အား ဦးစီးချုပ်ခန့် အပ်ရေးသဘောတူညီချက် မိတ္တူများ စားပွဲပေါ်တွင် ရှိနေသည်။ ထိုသဘောတူညီ ချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန်သာ ကျန်တော့၏။

ထိုသို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနေရာသို့ စတီးဝဲလ် ရောက်ရှိသွားရာ ဟာလေ က ဆွေးနွေးပွဲမှ ထွက်တွေ့သည်။ စတီးဝဲလ် ယူလာသော သဝဏ်လွှာကို ဟာလေက အပြေးအဖြန်း ကြည့်ရှုလိုက်ပြီးနောက် ထိုသဝဏ်လွှာကို ချန်ကေ ရှိတ်မတွေ့ခင် ကြိုတင်၍ ရှင်းလင်းသင့်မသင့် မေးမြန်းသည်။

သို့သော် စတီးဝဲလ်က ထိုစာကို သူ့အရှိအတိုင်းပင် ပေးသင့်သည်ဟု ဖြေကြားသည်။ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ပြုလုပ်လျက်ရှိသော အဆိုပါ ဆွေး နွေးပွဲသို့ စတီးဝဲလ် ဝင်သွားပြီး သဝဏ်လွှာကို ပေးအပ်လိုက်၏။ တရုတ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးချူက သဝဏ်လွှာကို ဘာသာပြန်ပြမည်ပြုစဉ် ဟာလေက သူ့လက်ထဲ မှ သဝဏ်လွှာကို ယူလိုက်ပြီး ချန်ကေရှိတ်ကို တိုက်ရိုက်အပ်နှံလိုက်သည်။

ထိုသဝဏ်လွှာသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်၏ ကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးမည့် အရေးကြီးသော အလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ချန်ကေရှိတ်အနေ ဖြင့် အကြီးအကျယ် ဒုက္ခသုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်ကို သမ္မတကြီးနှင့်တကွ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးက သိရှိ သဘောပေါက်ထားပါကြောင်း၊ မြန်မာပြည်မြောက် ပိုင်းသို့ ရောက်ရှိနေသော တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်များအနေဖြင့် အကောင်းဆုံး တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ကြသည်မှာ မှန်သော်လည်း တပ်ကူများ အမြန်ဆုံးရောက် မလာပါက အားလုံး ဆုံးရှုံးရလိမ့်မည်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုဝန်ထမ်းတပ်များ ကို မြန်မာပြည်မှ ပြန်ရုပ်သိမ်းရေးအတွက် စဉ်းစားခြင်းသည် ဂျပန်တို့၏ အကြိုက် ဖြစ်မည်မှာ သေချာကြောင်း၊ ဝန်ထမ်းတပ်များကို ရုပ်သိမ်းလိုက်လျှင် တရုတ် ပြည်မကြီးနှင့် မြန်မာပြည် ကုန်းလမ်းအဆက်အသွယ် ပြတ်သွားမည့်အပြင် လေကြောင်း အဆက်အသွယ်များပါ ပြတ်တောက်ကုန်မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည် ဖြင့် သဝဏ်လွှာတွင် ဖော်ပြထား၏။

တစ်ဖန် တရုတ်ပြည်နှင့်တကွ အဆွေတော်ထံသို့ နီးကပ်လာနေပြီဖြစ်
 သော အန္တရာယ်ဆိုးကို အလုံးအရင်းဖြင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခုခံရန် အဆွေ
 တော်အား မကြာသေးမီလများအတွင်း မိမိ အကြိမ်ကြိမ် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။
 တရုတ်ပြည်ရှိ တပ်များအားလုံး၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်အား
 ယခုအထိ အဆွေတော်က ခန့်အပ်ခြင်း မပြုသေးဘဲ ရှိနေချိန်တွင် တရုတ်ပြည်အရှေ့
 ပိုင်းရှိ အရေးပါသော ဒေသများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီဖြစ်ပြီး ဆိုးရွားသော အကျိုးဆက်
 များ ကြုံတွေ့ရမည့်အလားအလာလည်း ပေါ်ပေါက်နေပြီဖြစ်သည်။ အဆွေတော်
 ဘက်မှ ချက်ချင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အဆွေ
 တော်၏ နှစ်ရှည်လများ ရုန်းကန်တိုက်ပွဲဝင်ရခြင်း၏ အကျိုးတရားများကို
 ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပေလိမ့်မည်။ အဆွေတော်အတွက် မိမိတို့၏ အကူအညီကိုလည်း
 ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပေလိမ့်မည်ဟူ၍ သဝဏ်လွှာတွင်
 ဆက်လက်ဖော်ပြသည်။ ကိစ္စဘက်ညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဖော်ပြထားသော
 သဝဏ်လွှာ၌လည်း တရုတ်ပြည်သို့ ကုန်းလမ်းခရီးပွင့်ရေးကိစ္စမှာ တရုတ်တို့
 ၏ သံလွင်ကြောင်း ချိတ်တပ်များအပေါ် အဓိက မူတည်နေကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

သမ္မတ ရုစဗဲ၏ သဝဏ်လွှာတွင် လိုရင်းအားဖြင့် စတီးဝဲလ်အား
 လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသော စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ချက်ချင်း
 ခန့်အပ်ရန်နှင့် ထိုသို့ ဆောင်ရွက်မှသာ တရုတ်ပြည်သို့ အမေရိကန်မှ ပေးပို့
 သော အကူအညီများကို ဆက်လက်ပေးပို့သွားနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပါရှိသည်။

စတီးဝဲလ်အနေဖြင့်မူကား ထိုသဝဏ်လွှာ၏ အကျိုးဆက်များ မိမိအပေါ်
 မည်သို့ သက်ရောက်မည်ကို မသိခဲ့ချေ။ မည်သို့ရှိစေ၊ သမ္မတသည် နောက်ဆုံး
 ၌မူ မိမိဘက်မှ ပြတ်သားစွာ ရပ်တည်ပါကလား ဟူ၍ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နေမိ
 သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ရေးသားထားသော နေ့စဉ်မှတ်တမ်း
 တွင် 'ဤနေ့သည် ကျွန်ုပ်၏ ဘဝတွင် အလွန်အမင်း ထူးခြားသည့်နေ့အဖြစ်
 မင်္ဂလာသား၍ မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရသည်။ ကြာတောင်းကြာလှပြီးသည့် နောက်
 တွင်ကား သမ္မတသည် ဗုံးဖောက်ခွဲသကဲ့သို့သော စကားလုံးများဖြင့် ပွင့်ပွင့်
 လင်းလင်း ရင်ဖွင့်လိုက်လေပြီ'ဟူ၍ ရေးသားခဲ့သည်။

ဇနီးထံသို့ ရေးသားသည့် စာတွင်လည်း 'လက်စားချေဖို့ စောင့်နေတာ
 ကြာပြီ၊ နောက်ဆုံးတော့ လက်စားချေခွင့်ရလာသည်။ မျက်နှာစေ့စေ့ကြည့်ပြီး
 အရှိန်ကို ကန်လိုက်နိုင်ပြီ'ဟု နဘေထပ်၍ ကဗျာဖွဲ့လိုက်သေးသည်။

သမ္မတ၏ သဝဏ်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ရက်အတန်ကြာသည့်တိုင်အောင် ချန်ကေရှိတ်က တစ်စုံတစ်ရာတုံ့ပြန်ခြင်းမရှိ။ သို့ရာတွင် တိဗ္ဗိဆွန်းထံမှ တစ်စွန်းတစ်စ ကြားနေရ၏။ သမ္မတ ရုစဉ်ထံမှ ယခုကဲ့သို့ တင်းမာသော စာသဝဏ် ပို့သည်အထိ ဖြစ်ရခြင်းသည် ချန်ကေရှိတ်အား တမင်သက်သက် အရှက်ခွဲရန် ဖန်တီးထားသော စတီးဝဲလ်၏ လက်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့က ယူဆနေကြသည်။ စတီးဝဲလ် တရုတ်ပြည်ကို သိမ်းပိုက်ရန် ဆန္ဒရှိနေသည်ဟု ဂျပန်တို့က ဝါဒဖြန့်နေခြင်းကိုလည်း တရုတ်တို့က ဆတ်ဆတ်ခါ ခံပြင်းကြသည်။

ချန်ကေရှိတ်မှာ ထိုသဝဏ်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ရက်အတန်ကြာ ခေါသထွက်နေခဲ့သည်ကို စတီးဝဲလ်က မသိ။ စတီးဝဲလ်သည် စစ်ဦးစီးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စစ်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက်သာ လုံးပန်းနေ၏။ စစ်ဆင်ရေး စီမံကိန်းကိုလည်း တရုတ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ စစ်ဌာနချုပ် (စိဘီအိုင်ဌာနချုပ်) က ရေးဆွဲထားပြီး ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းတွင် ကန်တုံသို့ ထိုးစစ်ဆင်ရာ၌ တရုတ်တပ်များနှင့် အတူ တပ်သား ၁၀၀၀၀ ရှိသော အမေရိကန်တပ်ကြီးတစ်ခုလည်း ပါဝင်ရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ အိန္ဒိယမှ တပ်မများနှင့် ဝန်ထမ်းတပ်တို့၏ အထောက်အကူပြုမှုဖြင့် မြောက်ဘက်သို့ ဆန်တက်တိုက်ခိုက်ကာ ဟန်းကောင်းကို သိမ်းပိုက်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ယန်စီမြစ်ဝှမ်းနှင့် ရှန်စီဒေသတို့ကို စိုးမိုးထားရန်လည်း စီမံကိန်းတွင် ထည့်သွင်းထားသည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဟာလေသည် စတီးဝဲလ်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သမ္မတထံသို့ အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ပို့ခဲ့သည်။ အစီရင်ခံစာတွင် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့က ပေးပို့လိုက်သည့် သဝဏ်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကေရှိတ်က အချိန်ဆွဲမထားအောင် မိမိ တိုက်တွန်း ပျောင်းပျံ့ခဲ့ကြောင်း၊ အခြေအနေတင်းမာနေသည့်တိုင်အောင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အဖြေရရှိနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

ထိုနေ့မှာပင် စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတို့နှင့် တွေ့ဆုံကာ သောင်မတင်ရေမကျ ဖြစ်နေသော အခြေအနေမှ ကျော်လွှားနိုင်မည့် နည်းလမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အကြံပြုချက်တစ်ရပ် ရေးသားပေးခဲ့သည်။ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကေရှိတ်သည် သဘောထားတင်းမာလျက်ပင် ရှိသည်ဟု စတီးဝဲလ်က နားလည်ထားသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗြိတိသျှနှင့် ရုရှတို့သည် ၎င်းတို့ထံမှ ပေးပို့သော ချေးငွေဖြင့် ထောက်ပံ့ရေး အကူအညီပစ္စည်းများအပေါ် နှောင်ကြီး လုံးဝမထား ရှိကြောင်း ချန်ကေရှိတ်က သိရှိထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စတီး ဝဲလ်က တရုတ်ကွန်မြူနစ်များထံသို့ မိမိ သွားရောက် ဆွေးနွေးမည်။ ကွန်မြူနစ် တပ်မ ကြီးငါးခုအတွက် ပစ္စည်းကိရိယာ အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ပေးမည်။ အပြန် အလှန်အားဖြင့် မိမိ၏ စစ်ရေးအရ ကွပ်ကဲမှုနှင့် ချန်ကေရှိတ်၏ လုံးဝဥသည့် အာဏာပိုင်မှုကို ကွန်မြူနစ်တို့က လက်ခံရန် ပြောဆိုမည်ဟု တင်ပြသည်။

ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ချန်ကေရှိတ်က တာဝန်ယူ ခွဲဝေလိုက်သည်ဟု ဆိုလျှင် အောက်ပါ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များဖြင့် ခွဲဝေပေး သင့်ကြောင်း စတီးဝဲလ်က အကြံပြုသည်။ ပထမဦးစီးပေးအနေဖြင့် အိန္ဒိယ တပ်မများနှင့် တရုတ်ဝန်ထမ်းများအား အဓိကထားသင့်သည်။ မူလ တရုတ် တပ်မ ၃၀ နှင့် ကွန်မြူနစ်တို့၏ တပ်မငါးခုကို ဒုတိယဦးစားပေးအဖြစ် ခွဲဝေ ပေးသင့်သည်။ နောက်မှ ဖွဲ့စည်းသော တပ်များကို တတိယ ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်သင့်သည်ဟု စတီးဝဲလ်၏ စာတမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ် တပ်မများအား အမေရိကန်က လက်နက်တပ်ဆင် ပေးသင့်သည် ဆိုခြင်းမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် တရားဝင် အကြံပြုချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအကြံပြုချက်များကို ဟာလေက လက်ခံပြီး ချန်ကေရှိတ်ထံ တင်ပြသည်။

သို့သော် အချိန်နှောင်းခဲ့...ပြု။ စတီးဝဲလ်အား ဖယ်ရှားရမည်ဟု ချန် ကေရှိတ်က ဆုံးဖြတ်ပြီးချေပြီ။ စတီးဝဲလ်က ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ကြောင်း ချန် ကေရှိတ်ထံမှ စာကို လက်ခံရာ၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟာလေက ထိုစာကို အမေရိကန် သမ္မတထံ တင်ပြရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ငြင်းဆန်ရခြင်းမှာ စာတွင် ဖော်ပြထားသော စကားလုံးများ ရင့်သီးလွန်းသည့်အပြင် စော်ကားရာ ရောက် နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် နောက်ဆုံး၌ ထိုစာကို တရုတ်တို့ဘက်မှ ပြုပြင်ပေးသဖြင့် ဟာလေက ရုစေ့ထံသို့ ပို့ခဲ့သည်။ သီးခြားမှတ်ချက်လည်း ရေးပေးလိုက်သည်။ စတီးဝဲလ်နှင့် ချန်ကေရှိတ်တို့အကြား သင့်မြတ်အောင် မိမိမဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အတွက် ဝမ်းနည်းပါကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

သမ္မတကြီးထံမှ ချန်ကေရှိတ်ထံသို့ ပေးပို့လိုက်သည့် သဝဏ်လွှာကို စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အပ်နှံခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းမှ စတီးဝဲလ်အား ထိုကဲ့

သို့ ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်လည်း ဟာလေထံမှ ရစဉ်
ထံသို့ သီးခြားတင်ပြသည့် မှတ်ချက်တွင် ဖော်ပြထား၏။

ချန်ကေရှိတ်က ရစဉ်ထံသို့ ပေးပို့သော စာတွင် တရုတ်ကာကွယ်ရေး
ဦးစီးချုပ်အဖြစ် အမေရိကန်တစ်ဦးအား ခန့်ထားရန် သဘောတူညီကြောင်း
အတည်ပြု ဖော်ပြထားသော်လည်း စတီးဝဲလ်ကိုမူ လက်မခံနိုင်ကြောင်း၊ စတီးဝဲလ်
ကို ဖယ်ရှားရမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း အတည်အလင်း တင်ပြထားသည်။

စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုစိတ် လုံးဝမရှိ
ကြောင်း၊ သူ့ကို ခန့်ထားသည်မှာ ကျွန်ုပ်အား အမိန့်ပေးရန် ခန့်ထားသည်ဟု
စတီးဝဲလ်က ယုံကြည်နေကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်ကို မည်
သည့်အခါကမျှ ညွှန်ကြားနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ စတီးဝဲလ်သည် စစ်ဦးစီးချုပ်
ရာထူးနှင့် မတန်ကြောင်း၊ ထိုရာထူးနှင့် မအပ်စပ်ကြောင်း၊ အပြန်အလှန် ယုံ
ကြည်မှုနှင့် အလေးထားမှုလည်း စတီးဝဲလ်၌ လားလားမျှ မရှိကြောင်း စသည်
ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

ချန်ကေရှိတ်၏ စာနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်အစိုးရက ရက်အတန်
ကြာမျှ တစ်စုံတစ်ရာ တုံ့ပြန်ခြင်း မပြုဘဲနေသည်။ ထိုနောက်ပိုင်းတွင် တီဗွီဆွန်း
က စတင်လှုပ်ရှားလာသည်။ စတီးဝဲလ်က ထုတ်ပယ်ရေးကိစ္စကို လိုက်လျောရန်
ရစဉ်က ရည်ရွယ်ကြောင်း ညစာစားပွဲတစ်ခုတွင် အမေရိကန်ဆိုင်ရာ တရုတ်
ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာကွန်အား ဟယ်ရီဟော့ပကင်းက ထုတ်ဖော်ပြောကြား
သည်ဟု တီဗွီဆွန်းက သတင်းလွှင့်သည်။ ထိုသတင်းကို ချန်ကေရှိတ်က ကြား
သိရသောအခါ သူ့အနေဖြင့် အားတက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် စတီးဝဲလ်အား
ခန့်အပ်ရေးကိစ္စကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်လိုက်ကြောင်းဖြင့် ကူမင်တန်အမှုဆောင်
အဖွဲ့သို့ ချန်က ပြောကြားသည်။

ဝါရှင်တန်မှ တရားဝင် တုံ့ပြန်ချက် မရရှိသေးမီ အချိန်၌ ကွီဘက်ညီလာခံ
မှ မကြာသေးမီကမှ ပြန်လာခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရေးက ကွီဘက်ညီလာခံ၏
သဘောထားကို စတီးဝဲလ်အား ပြောကြားသည်။ အမေရိကန်တို့အနေဖြင့်
ကန်တုံဒေသကို စိတ်မဝင်စားတော့ကြောင်း၊ တရုတ်ပြည် စစ်မျက်နှာအတွက်
အမေရိကန်တပ်များကို သုံးတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ဂျပန်တပ်များကို ဟန့်
တားရန် တရုတ်တို့ကသာ တာဝန်ယူရလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း မာရေးက ပြော
သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ရစဉ်ထံမှ ချန်ကောရှိုတ်ထံသို့ ပြန်ကြားစာပို့လိုက်သည်။ စာတွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းအရာမှာ စတီးဝဲလ်အား စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ရေးကိစ္စနှင့် ချန်ကောရှိုတ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားခြင်းကြောင့် အံ့အားသင့်ရုံမျှမက ဝမ်းနည်းကြောင်း၊ စစ်ရေးအခြေအနေမှာ ဆိုးရွားသည်ထက် ဆိုးရွားလာနေကြောင်း၊ ယခုအခါမှ အမေရိကန်တစ်ဦးအနေဖြင့် စစ်ဦးစီးချုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ပါတော့မည်လောဟု သံသယဖြစ်မိကြောင်း၊ ဟာမုံတောင်တန်းကို ကျော်၍ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့ရေးကိစ္စမှာ အရေးကြီးသည် ဖြစ်သောကြောင့် စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်များနှင့် မြန်မာပြည်ရှိ တပ်များကို ဆက်လက်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသွားရလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဟာလေနှင့်ချင်းနောက်တို့သည် ၎င်းတို့၏တာဝန်များကို ဆက်၍ ထမ်းဆောင်ကြမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ စတီးဝဲလ်ကမူ ၎င်း၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တာဝန်နှင့် အထူးထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်ကို လွှဲအပ်လိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာပြည်မှ စတီးဝဲလ်အား ဖယ်ရှားမည်ဆိုပါက အဆွေတော် သဘောပေါက်ထားသည်ထက် အခြေအနေ ပိုမိုဆိုးရွားလာမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်လည်း ရစဉ်၏ စာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ချန်ကောရှိုတ်သည် သမ္မတ၏ စာကို လက်ခံရရှိပြီးနောက် ရက်အတန်ကြာတွင် ထပ်မံ၍ စာပြန်လိုက်သည်။ စတီးဝဲလ်အား ခန့်ထားရေးကိစ္စကို မိမိငြင်းပယ်ကြောင်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စတီးဝဲလ်သည် စစ်ရေးရှုထောင့်မှ ကြည့်၍ မိမိအပေါ် အယုံအကြည်ရှိသူ မဟုတ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ချန်ကောရှိုတ်၏ စာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ချန်ကောရှိုတ်အနေဖြင့် တရုတ်ပြည်သို့ ကုန်းလမ်းခရီးဖွင့်လိုသော်လည်း မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေးကိုမူ ဆန့်ကျင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို မြန်မာပြည် စစ်ဆင်ရေးအတွက် သုံးရဦးဖြစ်ပြီး တပ်သားအင်အားများ ဖြည့်ဆည်းပေးရမည် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ မြန်မာပြည် စစ်ဆင်ရေးအတွက် စတီးဝဲလ်က ခေါင်းခံပြီး တောင်းဆိုနေသောကြောင့် တရုတ်ပြည်အရှေ့ပိုင်း စစ်မျက်နှာအတွက် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များအရနည်းခဲ့ရသည်ဟု ချန်ကောရှိုတ်က ယူဆထားသည်။

စတီးဝဲလ်၏ အနာဂတ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ အချိန်ကြာစွာ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပြုလုပ်နေချိန်တွင် စတီးဝဲလ်သည် ၎င်း

၏ ကြီးလေးသောတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေဆဲပင် ဖြစ်သည်။ ဤအတောအတွင်း စတီးဝဲလ်အနေဖြင့် ချင်းနောက်အား ထပ်မံသတိပေး အရေးယူရမည့် အခြေအနေမျိုး ဆိုက်လာပြန်သည်။ ချင်းနောက်သည် ပစိဖိတ်ရှိ မက်အာသာအား ကူညီရာတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် လုပ်ရပ်မျိုးကို လုပ်ခဲ့သည်။ မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါသော သို့လှောင်ရေးစခန်းတစ်ခုမှ ဓာတ်ဆီတန်ချိန် ၃၀၀၀ နီးပါးကို တစ်စုံတစ်ရာ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ချင်းနောက်က အသုံးပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဖိလစ်ပိုင်ရှိ အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာအတွက် လေယာဉ်လောင်စာဆီများ ထောက်ပံ့ရေးတွင် အခက်အခဲ ကြုံတွေ့လာရနိုင်သည်။ ထိုရက်ပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်သည် မြစ်ကြီးနားသို့လည်း တစ်ခေါက်သွားရောက်ခဲ့သေး၏။ ဂါလာဟက်တပ်မှ တပ်ကြွင်း တပ်ကျန်များ၏ နစ်နာချက်များကို ဖြေရှင်းပေးရန် မြစ်ကြီးနားသို့ နောက်ဆုံး သွားရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အမေရိကန်အိမ်ဖြူတော်နှင့် စစ်ဝန်ကြီးဌာနအကြား အချိန်ကြာမြင့်စွာ အပြန်အလှန် ညှိနှိုင်းပြီးနောက် သမ္မတကြီး ရုစဗဲက ချန်ကေရှိတ်ထံ ၎င်း၏ ပြန်ကြားချက်ကို ပေးပို့လိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်ကို အမြန်ဆုံးခေါ်ယူရန် သမ္မတက သဘောတူကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း စစ်ဆင်ရေးကိစ္စသည် စတီးဝဲလ်နှင့် လုံးဝ မပတ်သက်ကြောင်း၊ အမေရိကန်သမ္မတနှင့် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်တို့ကသာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဖြင့်လည်း အဆိုပါ စာထဲတွင် ရှင်းလင်းထားသည်။ ယခုကဲ့သို့သော အခြေအနေတွင် အမေရိကန်တပ်မှူးတစ်ယောက်သည် တရုတ်တပ်မတော်တွင် တာဝန်ယူလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝက်ဒ်မေယာအား တရုတ်ပြည်၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တရုတ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ စစ်မျက်နှာကို ခွဲခြမ်းပိုင်းခြားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆူလတန်ကို အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပြည် စစ်မျက်နှာတွင် အုပ်ချုပ်စေပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချင်းနောက်အား အမှတ် ၁၄ လေတပ်ကို ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်တွင် အက်စ်အီးအေစီတပ်ဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းလျက် တရုတ်ဝန်ထမ်းတပ်များက ဆက်လက် တိုက်ခိုက်သွားရန် ဖြစ်ကြောင်း၊ ချန်ကေရှိတ်၏ သဘောထားကို အမြန်ဆုံး အကြောင်းပြန်ကြားစေလိုကြောင်း စသည်ဖြင့် ရုစဗဲ၏ ပေးစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

သမ္မတ၏ ပေးစာသည် ဟာလေ၏ တင်ပြချက်များအပေါ် တစ်စိတ်
တစ်ဒေသအားဖြင့် အခြေခံ၍ အကြောင်းပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟာလေက
စတီးဝဲလ်အား လေးစား ချီးကျူးသော်လည်း ၎င်းအား ပြန်မခေါ်လျှင် ချန်ကော
ရှိုက်၏ ထောက်ခံမှုနှင့် တရုတ်ပြည်၏ ထောက်ခံမှုကို အမေရိကန်နိုင်ငံအနေ
ဖြင့် ဆက်လက်ရရှိတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ပေသတည်း။

ပြန်ခေါ်ပြီ

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စောင့်ဆိုင်းနားစွင့်နေရင်း ၎င်း၏ ခံစားချက်များ၊ လုပ်ငန်းအဆင်မပြေမှုများ နှစ်နာချက်များကို နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ ရေးသားနေခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့သည် သမ္မတ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စောင့်ဆိုင်းရင်း စိတ်ညစ်နေကြရသည်။ အကယ်၍သာ စစ်ဦးစီးချုပ်တစ်ဦးသည် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ် ချမှတ်ရန်အတွက် နှစ်လမျှ အချိန်ယူနေရမည်ဆိုပါက ထိုသူအား ကားစင်တင်၍ ကြီးဆွဲချ၊ အရေဆုတ် မီးရှို့ပြီး အပြစ်ပေးရုံသာ ရှိတော့သည်။ သို့မဟုတ်ပါက လည်း သင့်တင့်သော ထိုက်သင့်သော အပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်လိုက်ရုံသာ ရှိတော့သည်။ သို့ပေမယ့် အသုံးမကျတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတဲ့ လူတွေကတော့ စည်းမရှိ ကမ်းမရှိ ထင်သလို လုပ်နိုင်ကြပါကလား။ စစ်တိုက်ဖို့ကိုလည်း မရေမရာ မပြတ်မသား အချိန်ဆွဲထားနိုင်ကြပါပေရဲ့။ မည်သို့ရှိစေ ကျွန်ုပ်တို့ အမေရိကန်များသည် ယခုအခါ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ မွေးစားသားများ ဖြစ်နေကြပြီ။ စစ်ထဲမှာ အချောင်ပါနေကြပြီ။”

“ဂျပန်တို့က ကျွန်ုပ်တို့၏ ရေတပ်သင်္ဘောထက်ဝက်ကို နှစ်မြှုပ်ပစ်လိုက်ပြီဟု ကြေညာထားသည်။ ချန်ကေရှိတ်သည် တကယ်တမ်း နဖူးတွေ၊ ဒူးတွေ တိုက်နေရသော အမေရိကန် ငမိုက်သားများအား ကြည့်နူး ပျော်ရွှင်စွာ မေးထောက်စောင့်ကြည့်လျက် ရှိလေသည်တကား။”

“၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်။ ကျွန်ုပ်၏ ၃၄ နှစ်မြောက် လက်ထပ်မင်္ဂလာ နှစ်ပတ်လည်နေ့ ဖြစ်သည်။ နံနက်စာ စားပွဲတွင် ကျွန်ုပ်၏ စနီး (ဝင်း) ထံမှ ရေဒီယိုကြေးနန်းဖြင့် နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုက်သည်ကို ရရှိသည်။

“လေတပ်သားများအား ဘွဲ့တံဆိပ်အပ်နှင်းပွဲ ယနေ့ ကျင်းပသည်။ ကွန်ရက်လီဆိုမို (ချန်ကေရှိုတ်) သည် ကျွန်ုပ်အား ဖယ်ရှားရန် ခေါင်းမာမာ နှင့် တောင်းဆိုနေကြောင်း တိစွာဆွန်းက ပြောသည်။ အသုံးမကျသည့် လက်ထပ် မင်္ဂလာနှစ်ပတ်လည်နေ့ပေ။ အပြင်မှာ မိုးတွေ ရွာနေသည်။

“အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်။ အာဏာပါးကွက်သားရဲ့ ပေါက်ဆိန် ခုတ် ချလိုက်ပြီ။ ဂျော့မာရှယ်ထံမှ ရေဒီယိုကြေးနန်း ရရှိသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ပြန်ခေါ် ပြီတဲ့။ ကျွန်ုပ်၏ နေရာတွင် ဆူလတန်ကို ယာယီအုပ်ချုပ်စေသည်။ တရုတ် ပြည်ရှိ အမေရိကန်တပ်များကို ဝက်ဒ်မီယာအား ကွပ်ကဲစေသည်။

“တရုတ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ (စိတီအိုင်စစ်ဌာနချုပ်) ကို ခွဲခြားလိုက်ပြီ။ လူတိုင်းက ဝါရှင်တန်ကို ဒေါသပုန်ထနေကြသည်ဟု သတင်းစာဆရာနှစ်ဦးဖြစ် သော ဝိုက်နှင့် အက်ကင်ဆန်တို့က ပြောပြသည်။ အက်ကင်ဆန်က အမေ... ပြန်ပြီး သတင်းစာတွေမှာ ရေး၍ ဖွင့်ချမည်ဟု ပြောသည်။

“ဟာလေက စိတ်မကောင်းဖြစ်နေ၏။ ဟာလေမှာ သူ့အများကို နောက်ကျပြီးမှ သိရရှာသည်။ ချန်ကေရှိုတ်က ဝက်ဒ်မီယာကို ကြိုဆိုပွဲလုပ်၍ လက်ခံသည်။ အင်း... အခုတော့ အားလုံး အဆင်ချောကုန်ကြပြီပေါ့။”

ထိုနောက်ပိုင်းတွင် စတီးဝဲလ်သည် ချုံကင်း၌ ရက်သတ္တတစ်ပတ်ကြာ ဆက်နေပြီး အလုပ်များ လွှဲပေး၏။ ၎င်း၏ ရုံးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် တရုတ်မိတ်ဆွေ များကို နှုတ်ဆက်၏။ တရုတ်ပြည်၏ အမြင့်ဆုံး ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့တံဆိပ်ကို စတီးဝဲလ်အား ချန်ကေရှိုတ်က ချီးမြှင့်သော်လည်း စတီးဝဲလ်က လက်မခံ။

“အဲဒီတံဆိပ်ကို သူ့မှာပဲ ချိတ်ကပ်ထားပါစေ” စတီးဝဲလ်က သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ရေးလိုက်သည်။ သူသည် မဒမ်ဆွန်ယက်ဆင်ကိုလည်း သွားရောက်နှုတ်ဆက်၏။ မဒမ်ဆွန်ယက်ဆင်သည် စတီးဝဲလ်အား ရာထူးမှ ဖယ်ရှားလိုက်ခြင်းအတွက် အကြီးအကျယ် ဝမ်းနည်းနေသူဖြစ်၏။ စတီးဝဲ ထွက်ခွာသွားသည့်အခါတွင် မဒမ်ဆွန်ယက်ဆင်သည် ချုံးပွဲချ ငိုခဲ့သည်။ ထို နောက် စတီးဝဲလ်သည် ဟာလေနှင့် တိစွာဆွန်းတို့နှင့်အတူ ချန်ကေရှိုတ်အား နောက်ဆုံး သွားရောက်တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်သည်။

ယခုကဲ့သို့ဖြစ်ရသည့် ကိစ္စအားလုံးအတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်း ချန်ကော
 ရှိတ်က ပြော၏။ စတီးဝဲလ်သည် တရုတ်ပြည်အတွက် ကြီးမားစွာ ဆောင်ရွက်
 ပေးခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း၊ တရုတ်တပ်များကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်းနှင့် ဦးဆောင်မှုပေး
 ခြင်း စသော တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်ကြောင်း စသည် စသည်ဖြင့်
 ချန်ကောရှိတ်က ပြော၏။ စတီးဝဲလ်အား ပြန်ခေါ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမှာ
 ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ ကွဲလွဲချက်များကြောင့်သာ ဖြစ်ကြောင်း။ စတီးဝဲလ်အနေဖြင့်
 မိမိထံ စာရေးပြီး အဆက်အသွယ်လုပ်နေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း၊ တရုတ်
 ပြည်၏ မိတ်ဆွေရင်းချာတစ်ဦးအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်နေလိမ့်မည်ဟု မျှော်
 လင့်ကြောင်း ချန်ကောရှိတ်က ပြောသည်။

စတီးဝဲလ်က မိမိအပေါ် ချန်ကောရှိတ်က မည်သို့ ထင်မြင်ခဲ့သည် ဖြစ်
 စေ၊ မိမိလုပ်ဆောင်ခဲ့သမျှမှာ တရုတ်ပြည်ကြီး ကောင်းစားရေးအတွက်သာ
 ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည် ပြောကြားခဲ့သည်။ ချန်ကောရှိတ်က တံခါးဝအထိ လိုက်
 ပို့၏။

စတီးဝဲလ်သည် နောက်ဆုံးနှုတ်ဆက်ပွဲများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် မြစ်ကြီးနား
 သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာသွားပြီး သားဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးကြီး ဂျိုးဇက်စတီးဝဲလ်
 နှင့် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အိန္ဒိယသို့ ခရီးဆက်သည်။

တရုတ်ပြည်နှင့် ပတ်သက်၍ သမ္မတရစဉ်က ချမှတ်လိုက်သော ဆုံး
 ဖြတ်ချက်သည် ကျင်းပအံ့ဆဲဆဲ အမေရိကန် ရွေးကောက်ပွဲကို ဆိုးဆိုးရွားရွား
 ထိခိုက်မည်ဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က ယူဆထားခဲ့သည်။ သူက ချန်ကောရှိတ်နှင့်
 ကွန်မြူနစ်တို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အဓိက ပြဿနာများကို မခြွင်းမချန် ပွင့်ပွင့်
 လင်းလင်း ပြောဆိုဝေဖန်ခဲ့သည်။ ချန်ကောရှိတ် အစိုးရဆိုသည်မှာ အခွန်အတုတ်
 များ မတရားစည်းကြပ်ခြင်း၊ အဂတိ လိုက်စားခြင်း၊ အများပြည်သူအကျိုးကို
 ဥပေက္ခာပြုခြင်း၊ ချွေးတပ်စခန်းများ နာဇီဂျာမန်တို့ကဲ့သို့သော ဂတ်စတာပို
 (လျှို့ဝှက်ပုလိပ်) များနှင့် တန်ခိုးထွားသော လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့
 (အက်စ်အက်စ်) များဖြင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း စသည့် အာဏာရှင်စနစ်သာလျှင်
 ဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က ထုတ်ဖော်ပြောသည်။

ကွန်မြူနစ်များကမူ ချန်ကောရှိတ်နှင့် မတူဘဲ အခွန်အတုတ်များကို လျှော့
 ချကာ အဂတိလိုက်စားမှု ကင်းရှင်းစွာ အုပ်ချုပ်ပြီး ဒီမိုကရေစီ ရှင်သန်အောင်
 အားပေး မြှင့်တင်ကြလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရုတ်ပြည်သူတို့က

ကွန်မြူနစ်တို့ဘက်သို့ အားပေးနေကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု စတီးဝဲလ်က သုံးသပ်ပြောကြားသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတီးဝဲလ် ဝါရှင်တန်သို့ ပြန်ရောက်ချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်လျက် နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာမှ သတင်းထောက် အက်ကင်ဆန်ကလည်း စတီးဝဲလ်၏ ပြောကြားချက်များကို ထောက်ခံ၍ ဆောင်းပါးရေးသားခဲ့သည်။ အက်ကင်ဆန်မှာ လွန်ခဲ့သည့်အပတ်က ချုံကင်းတွင် စတီးဝဲလ်နှင့်အတူရှိနေခဲ့ပြီး စတီးဝဲလ် ဖယ်ရှားခံရသည့်ကိစ္စကို သတင်းစာမှ ဖွင့်ချမည်ဟုဆိုကာ တင်ကြို၍ ပြန်သွားသူဖြစ်သည်။

အက်ကင်ဆန်၏ ဆောင်းပါးရှည်ကြီးမှာ နိုင်ငံရေးပေါက်ကွဲမှုကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တရုတ်ပြည်နှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ကာလကြာမြင့်စွာ ထားရှိခဲ့သော သဘောထားများကို အရှိုက်ထိုးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသည်။ တရုတ်ပြည်ကြီးကို မတရား ဖိနှိပ်စိုးမိုး ချယ်လှယ်နေသော ချန်ကေရှိတ်အုပ်စုအား အမေရိကန်တို့က အားပေး ထောက်ခံခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းထောက်ပြပြီး စတီးဝဲလ်၏ သဘောထားများကို သတင်းထောက် အက်ကင်ဆန်က ထောက်ခံရေးသားလိုက်သည်။ ထိုဆောင်းပါးသည် ရက်သတ္တအနည်းငယ်အတွင်း သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ထပ်မံဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်တော့မည့် ရုစဗဲအတွက် ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သွားနိုင်၏။

ရုစဗဲကလည်း ချက်ချင်းတုံ့ပြန်သည်။ ဆောင်းပါးပါပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲခေါ်ပြီး စတီးဝဲလ်အား ပြန်ခေါ်လိုက်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာကိစ္စများကြောင့်သာ ဖြစ်ကြောင်း သင်္ကာရှင်းသည်။ ထိုနေ့မှာပင် စတီးဝဲလ်သည် ဝါရှင်တန်သို့ ပြန်ရောက်သွားသည်။ စတီးဝဲလ် စကားတစ်ခွန်းပြောလျှင် နိုင်ငံရေးဒိုင်းနမိုက်ခွဲလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားနိုင်ရကား သူသည် စကားပြောခွင့်မရဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။ ဇနီးသည်နှင့် တွေ့ဆုံရာ၌ပင် အနီး၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှစ်ဦး စောင့်ကြပ်လိုက်ပါနေပြီး တရုတ်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူ့ကိုမျှ မည်သည့်အကြောင်းမျှ မပြောရန် သတိပေးခြင်း ခံနေရသည်။ ခပ်စွာစွာ ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦးကဆိုလျှင် စတီးဝဲလ်အား ဝါရှင်တန်တွင် ကြာကြာ မနေဘဲ ချက်ချင်း ထွက်ခွာသွားပါဟူ၍ပင် ပြောဆိုခဲ့သည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်နှင့် မတွေ့ဆုံရသေးဘဲ မထွက်ခွာနိုင်ကြောင်း စတီးဝဲလ်က ပြန်ပြောလိုက်၏။ မာရှယ်နှင့် တစ်နာရီကြာမျှ တွေ့ရ၏။ သို့

သော် တရုတ်ပြည်အကြောင်းကို တစ်လုံး တစ်ပါဒမျှ ပြောခွင့်မရ။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဇနီးနှင့်အတူ ဌာနေမြို့ဖြစ်သော ကာမဲလ်ကို လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွားရတော့သည်။ စတီးဝဲလ်မှာ အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက် ကြေကွဲနေ၍ ရုပ်မှာလည်း အကျကြီးကျသွားရာမှ မိသားစုပင် အံ့အားသင့်နေကြရ၏။ ရက်အတန်ကြာသည့်အခါမှ သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရ၏။ သို့သော် တရုတ်ပြည်အကြောင်းကို တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ ပြောခွင့်မရခဲ့။

စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာ အနားယူခဲ့ရသော ရက်များတွင် စတီးဝဲလ်သည် စာရေးရန် ကြိုးပမ်းသေးသော်လည်း ပြီးမြောက်ခြင်း မရှိဘဲ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားရှာသည်။ စတီးဝဲလ်သည် သူ၏ တုံးတိတိ၊ တင်းတင်းမာမာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အပြောအဆိုများကြောင့် ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်းခံခဲ့ရသော်လည်း သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများနှင့် မှတ်စုမှတ်ရာများသည် နောင်အခါ “စတီးဝဲလ် စာရွက်စာတမ်းများ” ဟူ၍ ထင်ရှားလာခဲ့ပြီး သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်လာတော့သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် စတီးဝဲလ်သည် နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးပရိယာယ်များအကြားတွင် ညှပ်ပူးညှပ်ပိတ် ဓားစာခံ ဖြစ်ခဲ့ရသူပင်။ အမေရိကန် စစ်သေနာပတိကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က “တရုတ်ပြည်ကို အားပေးကူညီ” ဟူသော ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ချန်ကေရှိတ်၏ တရုတ်စစ်တပ်များကို လှေကျင့် ထူထောင်ပေးရန်နှင့် လက်နက်ခဲယမ်း ရိက္ခာ အစစ ထောက်ပံ့ရန် စတီးဝဲလ်ကို တာဝန်ပေးသည်။ တစ်ဖန် ကိုင်ရိုညီလာခံကလည်း မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ စစ်ဆင်ရေးလုပ်ပြီး တရုတ်ပြည်သို့ လမ်းပေါက်အောင် မြန်မာပြည် လမ်းမကြီးကို ဖွင့်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။

စတီးဝဲလ်သည် အထက်မှ ခိုင်းသမျှကို အခက်အခဲများစွာ အကြားမှ ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူ၏အမှားမှာ အမြင်မတော်သည်များကို မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်၍ မနေဘဲ ဖော်ထုတ်ဖွင့်ချမိခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သူသည် တရုတ်ပြည်၏ သပွတ်အူဇာတ်ရွပ်ကို အဟုတ်အမှန်အတိုင်း မြင်ခဲ့သည်။ ချန်ကေရှိတ်အုပ်စုသည် တရုတ်ပြည်တွင်း၌ မတရား ခြစားကြီးစိုးနေပြီး တစ်ဖက်တွင်မူ အမေရိကန်တို့အား လှည့်ဖြား၍ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ “ချူ” ယူနေကြောင်းကို စတီးဝဲလ်က သိနေခဲ့၏။ အမေရိကန်တို့အကြိုက်ကို လိုက်၍ ဂျပန်များအား ခုခံတိုက်ခိုက်ပေးမည်ဟု လေသံပစ်ပြီး လက်တွေ့တွင် ချန်ကေရှိတ်၏ တပ်မှူးများ ကြောက်ရွံ့တုန်နေကြသည်ကိုလည်း စတီးဝဲလ်

က တွေ့ရှိခဲ့၏။ ဂျပန်ကို တကယ်ခုခံတိုက်မည့်သူများမှာ တရုတ်ကွန်မြူနစ်များဖြစ်၍ အမေရိကန်မှ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို တရုတ်ကွန်မြူနစ်များထံသို့ အရောက်ပေးပို့သင့်ကြောင်းကို ပထမဆုံး ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သည့် အမေရိကန်စစ်ခေါင်းဆောင်မှာ စတီးဝဲလ်ပင် ဖြစ်၏။

[နောင်သောအခါ စတီးဝဲလ် ကြိုတင် ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သကဲ့သို့ပင် အဂတိလိုက်စား၍ အခြေမခိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသော ချန်ကေရှိတ်အုပ်စု ပြုတ်ကျပြီး တရုတ်ပြည်ကြီးသည် ကွန်မြူနစ်တို့ လက်အောက်သို့ ကျရောက်သွားခဲ့ရလေသည်။]

အမြင်မတော်သည်များကို မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်၍ နေသာသလို မနေခဲ့သော စတီးဝဲလ်သည် နောက်ဆုံး၌ နိုင်ငံရေး ပရိယာယ်များ၏ သားကောင်ဖြစ်ခဲ့ရရှာသည်။ အမေရိကန်သမ္မတသည် မဟာမိတ်ဟု ၎င်းက ယူဆထားသော ချန်ကေရှိတ်နှင့် ချစ်ကြည်မှုကို အဆုံးရှုံးမခံနိုင်သောကြောင့် စတီးဝဲလ်ကို "စတေး"၍ နောက်ဆုံးစာရင်းရှင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သို့ရာတွင် ဘဝနိဂုံးမချုပ်မီ စတီးဝဲလ်အဖို့ ဖြေသာစရာကား ရှိခဲ့ပါ၏။

၁၉၄၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အငြိမ်းစားဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် အမေရိကန်အစိုးရ၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆုတံဆိပ်များ အပ်နှင်းခြင်းကို ခံယူခဲ့ရသည်။ စစ်ဝန်ကြီး စတင်ဆန်က စတီးဝဲလ်အား စစ်မှုထမ်းကောင်း ထူးချွန်ဆုတံဆိပ်များ ချီးမြှင့်ပြီးနောက် မြန်မာပြည် စစ်ဆင်ရေးတွင် သူ၏ ခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်စကား ဆိုခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲလ်သည် အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများအနက် အခက်ခဲဆုံးသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါကြောင်း ဟူ၍ စစ်ဝန်ကြီးက ဂုဏ်ပြုပြောကြားခဲ့ပေသတည်း။

ရန်ကုန်မြို့
၁၉၈၄ ခု မတ်လ ၅ ရက်၊
နံနက် ၂ ၁၀ နာရီ

“စတီးဝဲလ်နှင့် မြန်မာပြည်စစ်များ” နှင့်
ပတ်သက်၍ အခြားဖတ်စရာများ

- (1) The Stillwell Papers by J W Stillwell (Macdonald, London)
- (2) Defeat Into Victory by W Slim (Mckay, New York)
- (3) War with Japan by C Bateson (Barrie & Rockliff, London. Michigan State University press. Michigan)
- (4) A Different Kind of War by M E Miles (Doubleday, New York)
- (5) War in the Far East by B Collier (Morrow, New York)
- (6) Beyond the Chindwin by B Fergusson (collins, Lon-don)

ထွက်ကုန်များ အောက်တွင် ထားရှိရန် ချန်ကော့ရှိတ်ထံမှ သဘောတူညီချက်ကို ရယူနိုင်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် တရုတ်တပ်များသည် ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဆောင်တိုက်ခိုက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေလိမ့်ပါမည်ဟူသော ချန်ကော့ရှိတ်၏ ကတိပြုချက်ကိုလည်း မောင့်ဘက်တန်က ရယူခဲ့သည်။

ချန်ကော့ရှိတ်က ပြင်သစ်ပိုင် အင်ဒိုချိုင်းနားဒေသကို အရှေ့တောင် အာရှ စစ်ဌာနချုပ် (အက်စ်အီးအေစီ) လက်အောက်၌ ထားရှိမည်ကိုမူ ကန့်ကွက်သည်။ ဆင်းကို မောင့်ဘက်တန်က သဘောတူလိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ထိုပြင်သစ်ပိုင် အင်ဒိုချိုင်းနားသည် တရုတ်စစ်မျက်နှာ၏ ပင်မအစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ဆက်လက် တည်ရှိနေမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အကယ်၍ လိုအပ်မည်ဆိုပါက အက်စ်အီးအေစီ တပ်များအား အင်ဒိုချိုင်းနားတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခွင့် ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ချန်ကော့ရှိတ်က လက်ခံလိုက်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်သည် မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဆိုမာဗယ် ဇီ၏ ထောက်ခံမှုများကို အပြည့်အဝ ရရှိရုံသာမက ထာဝရ သစ္စာရှိသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်နှင့် စစ်ဝန်ကြီး စတင်ဆန်တို့ထံမှ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည့် စာများကိုလည်း လက်ခံရရှိသည်။

တိဗ္ဗိဆွန်းအပေါ် စတီးဝဲလ်က အောင်နိုင်လိုက်ခြင်းမှာ မေနှင့် အယ်လာ ညီအစ်မ၏ ဖန်တီးပေးမှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ အောက်တိုဘာလနှင့် နိုဝင်ဘာလ အတွင်း ၎င်းတို့သည် စတီးဝဲလ်နှင့် နေ့စဉ်လိုလို အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့ကြသည်။ ချန်ကော့ရှိတ်အပေါ် ၎င်းညီအစ်မက ဩဇာညောင်းမှုကြောင့်လည်း ချန်ကော့ရှိတ် နှင့် စတီးဝဲလ်တို့ ပြန်လည် သင့်မြတ်အောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ခဲ့ကြသည်။

စတီးဝဲလ်အနေဖြင့်မူ ထိုအခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူကာ တရုတ်တပ်မ ဗျား လေ့ကျင့်ရန်နှင့် လက်နက်တပ်ဆင်ပေးရန်ကိစ္စ၊ အဖျက်သဘောဆောင်ပြီး အသုံးမကျသော တရုတ်တပ်မှူး အများအပြားအနက် အချို့ကို ဖယ်ရှားရန် ကိစ္စ ဇီကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ထိုအချိန်တွင် တို့ဘက်မြို့၌ ကွာဒရင့်ညီလာခံက ချမှတ်လိုက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော်နေပြီ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်တိုက်ပွဲကိုမူ မြောက်ပိုင်းဒေသ စစ်ဆင်ရေးများဖြင့် ကန့်သတ်ထားသည်။ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကိုသာ ကန့်သတ်စစ်ဆင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၏